

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 33 / Hejmar 388 / Nîsan 2014

Oyunu bozalım mücadeleyi yükseltelim!

Kürdistan'da uygulanan inkar-imha politikası AKP öncülüğünde güncellenerek yürütülmek istenmektedir. AKP'nin çözüm adı altında gizlediği özel savaş politikasına karşı mücadeleyi yükseltmemiz lazım.

BU OYUNU BOZACAĞIZ - Devlet ve hükümet çözüm süreci adı altında Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme politikası yürütüyor. Kürtlere, demokrasi güçlerine, halka mücadelesizlik dayatılıyor. Bu oyunu mutlaka bozmalı, özgüce dayalı mücadeleyi esas alan bir yaklaşım geliştirmeliyiz. Düşmandan çözüm beklentisi içinde olunmasına neden olan yaklaşım ve üslupların aşılması gerekiyor.

KDP TÜM PARÇALARDA SALDIRIYOR - ABD-Türkiye-KDP eksenli bazı güçler Rojava Devrimini boğmak istiyor. KDP, Rojava Devrimini tasfiye planının bir parçası olarak hem kendisine bağlı partileri birleştirdi hem de Rojava sınırına hendekler kazarak kuşatma çemberi oluşturmaya başladı. Aslında Rojava Devrimine saldırı, KDP'nin Kürt Özgürlük Hareketi'ne yönelik tüm parçalarda yürüttüğü saldırıdan bağımsız değildir.

GERÇEK MUHALEFET HDP-BDP ÇİZGİSİDİR - HDP'nin oy oranına bakmaksızın kazanan gerçek muhalefet, HDP-BDP çizgisidir. HDP'ye yönelik saldırılar devlet kaynaklıdır. Çünkü Kürt sorununun halkların demokratik mücadelesiyle çözülmesi istenmiyor. İşbirlikçiliğe dayalı bir Kürt politikası hakim kılınmak isteniyor. O nedenle HDP projesine stratejik yaklaşılmalı ve ısrarlı olunmalıdır. Sayfa 2'de

Kürdistan'da Barzani gerçeği

Barzani aileciliği ve ideolojisi Kürt halkının parçalanmasına neden oldu. Barzani bir ekoldür. Kürt düşmanlarının hepsi Barzani ile ilişki kuruyorlar. Neden? Çünkü Barzani ihanet ve ölümü çok iyi oynuyor...

Sayfa 14'te

ÖLÇÜ ŞEHİTLERDİR

Şehitler partisi PKK

Şehitler partisi ne demektir? Şehitler partisinin mensubu, kadrosu, komutanı, sempatizanı olmak, şehitlerin izinde yürümek nasıl olur, neyle olur, insandan ne ister? Ne kadar fedakarlık, ne kadar cesaret, ne tür sonuçlar almayı ister, bunun başarıyla bağı ne, bunun fedailikle bağı nedir? Bence netleşelim...

Sayfa 24'te

KJB KOORDİNASYONU

Hamlemiz bir duruştur

'Kadınlar Önderliği ve Özgürlüğü İçin Eylemde' şiarıyla başlattığımız hamle, Önderliğimizin özgürlüğü içindir. Stratejik bir öneme sahiptir. Bu hamle ile İmralı işkence sisteminin lağvedilmesi, Kürt halkına uygulanan inkar, imha ve soykırım politikalarının boşa çıkarılması ve işlenmez kılınması hedefleniyor.

Sayfa 23'te

PROFESYONEL-MODERN GERİLLAYA DOGRU

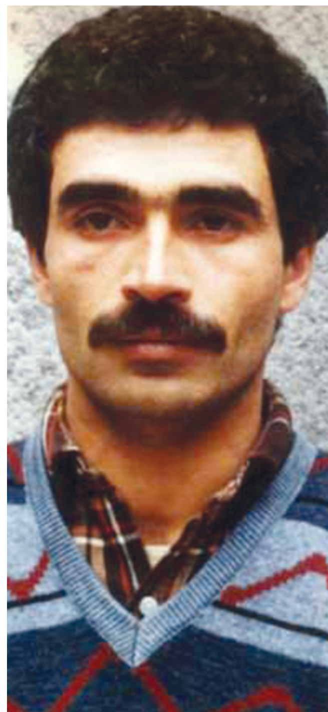
Gerilla kendini yeniledi

'Yeniden Yapılanma ve Derinleşme Projesi' kabul edildi. HPG köklü bir değişiklik yapmayı önüne koymuş ve bunu büyük oranda tamamlamıştır. Modern-profesyonel gerillayı yaratma yolunda büyük adımlar atılmıştır.

AKP verdiği sözlerin gereklerini yerine getirmedi. Süreç bitmiş değildir ama tek taraflı olarak Önder Apo ve hareketimizce yürütülmektedir. Süreç tıkanmış durumdadır. Sonuna kadar böyle gidilmeyeceği açıktır.

Halkımız öz iradesini ortaya koyacaktır. Kendi kendisini yönetecektir. Diyalogla bu olmuyorsa, devlete rağmen halkımız öz yönetimini kurma sürecine girme hakkını kazanmıştır.

Kimi yerlerde devletin karakol, kalekol ve yol yapımına engel olundu. Askerin Medya Savunma Alanları'na dönük hazırlık girişimleri gerilla tarafından engellendi. Çıkan çatışmada ölümler yaşandı. Sayfa 6'da

Yaşamımın en zor günleri

Hüseyin Hüsnü Eroğlu yoldaş, Kemal Pir, Delil Doğan'la birlikte partimizin Filistin'e çıkan ilk militanlarındandır. 1981'de Dersim-Bingöl gruplarının yurtdışına çıkarılmasında görev alır. Son grupla birlikte kendisi de geri çekilecekti. Ancak düşmana esir düşer. Hüseyin Hüsnü Eroğlu yoldaş, 1989 yılında Aydın Cezaevi'nde işkence sonucu katledildi. 1981'de geri çekilme döneminde kaleme aldığı anı yazısını yayınlıyoruz.

Sayfa 18'de

42 YILDIR SÜREN DİRENİŞ

Mazlum Doğan ve Agit çizgisi

Agit, zindanda Newroz'la çıkış yapan Önderlik ruhunu dağa, gerillaya taşıdı. Faşist rejime karşı tarihin en uzun süreli gerilla yürüyüşünü başlattı. Agit böyle bir kahramanlığın, ruhu, bilinci oluyor. Önder Apo, Mazlum için ise 'partimizin bilinç hamuruydu' derdi.

Sayfa 25'te

DEMOKRATİK ÖZERKLİK İNŞAYLA OLUR

Özgürlük Hareketi'nin Kürt sorunu başta olmak üzere tüm toplumsal sorunların çözüm anahtarı olarak gördüğü yol demokratik özerklik yoludur.

Seçimlerden çıkarılacak sonuç, demokratik toplumu inşa çalışmalarının seferberlik halinde geliştirilmesi gerektiğidir. Önemli olan sömürgeci sistemin Kürdistan'dan nasıl silinip süpürüleceğidir. Yani demokratik özerkliğin belediyelere indirgenmeden nasıl inşa edileceğidir.

Jin-jiyan denklemine uygun olarak Kürtler, eşbaşkanlık sistemiyle kadın elinin yaşamın her alanına değmesine onay verdiler. Eşbaşkanlığın Kürtlerce geliştirilmesi çok yerinde olmuştur. Kazanan kadın kazanan toplum, kazanan insanlık demektir. Sayfa 6'da

DÊRSIM VE SERHAT ŞEHİTLERİ

FARAŞÎN dağların ceylanı Sayfa 21'de

BRÛSK bir direniş öyküsü Sayfa 22'de

AKP'den beklentili ruh halini aşıp özgür ve demokratik yaşamı gerçekleştirecek düzeyde mücadeleyi yükseltelim

MUSTAFA KARASU

"Önümüzdeki dönemin temel görevi Türkiye'deki demokratikleşmeyi de Kürt sorununun çözümünü de gerçekleştirecek bir mücadele düzeyini ortaya çıkarmaktır. Özellikle son dönemlerde kendisini özgürlük ve demokrasi adına örgütlemeye çalışan işbirlikçi, milliyetçi yada liberal orta sınıf eğilimlerine karşı ideolojik mücadele başta gelen görevler arasında yer alıyor."

Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler bir yandan halkların demokratik eğilimini ortaya koyarken, diğer yandan da sistemin giderek derinleşen krizini gözler önüne sermektedir. Doğal olarak her iki durum da halkların demokrasi ve özgürlük mücadelesi açısından umut verici bir zemin sunmaktadır. Bu zemin aynı zamanda egemenlikçi-devletçi sistemin kendi içinde bir uzlaşı arayışına da neden olmaktadır. O nedenle var olan şiddet sarmalını sadece karşıtların birbirini yenme hamlesi olarak değerlendirmemek gerekir. Bu aynı zamanda bir uzlaşı arayışını da göstermektedir. Çünkü günümüz dünyası sürekli çatışmalar üzerinden yenme-yenilgi ilişkisini kabul etmemektedir. Bunun için bölgede yaşanan sistem içi çelişkilere daha çok taktiksel çözümler aranmaktadır. Bu da esas olarak çatışmalar yoluyla da olsa uzlaşı arayışını öne çıkarmaktadır. Suriye'de, Mısır yada Ukrayna'da olan da budur. Geçmişte iki kutuplu dünya gerçekliğinde çelişkiler daha stratejik ve karşıtları yok etmeye dayalı gelişiyordu. Bu gerçeklik çelişkilerden yararlanma politikasının doğru ama bu çelişkilere dayalı strateji tespit etmenin doğru olmadığını ortaya koymaktadır.

Bölgemizde uzun süredir devam eden Mısır ve Suriye sorunları halen çözümlenmediği gibi bu sorunlu alana Irak da daha etkin bir şekilde katılmaya başlamıştır. Bugün Suriye'de Esad rejimi savaşı kazanacağını her zamankinden daha güçlü ifade etmeye başladı. Suriye rejimi kazanmasa bile varlığını koruma gücünü gösterebilirse bir uzlaşma ve buna dayalı bölgede yeni bir denge arayışı durumu ortaya çıkabilir. Çünkü geçmişte Esad'ı tümden reddeden bir yaklaşım bulunmaktaydı. Şimdi kimyasal silah kullanımında batının desteklediği muhalif güçler de suçlanıyor. Esad rejimini Rusya, Çin her zamankinden daha güçlü destekliyorlar. Suriye'de Aleviler direniyor. İran ve Hizbullah Suriye'nin yanında savaşıyor. Öte yandan İran ve rejimin Suriye'deki dengeleri korumak için dolaylı ve dolaysız DAİŞ'i desteklediği görülmektedir. Çünkü ABD şimdi DAİŞ'e de karşı olan İslami cephe denen güçleri desteklemektedir. İran ve Suriye'de bu cephenin üstün gelmesini engellemek için böyle bir politika gütmektedir. Öte yandan İran ve Suriye'nin Rojava Devriminin kazanmasından rahatsız olmaları ve Rojava Devrimini kendi yanlarına çekmek istemeleri nedeniyle böyle bir politika izlemektedirler.

KDP VE TÜRKİYE ROJAVA DEVRİMİNİ BOĞMAK İSTİYOR

Herkes Rojava Devrimini kendi yanına çekmek isterken ABD-Türkiye-KDP eksenli bazı güçler de devrimi boğmak istiyor. Bu nedenle Rojava Devrimine her taraftan saldırı yapılıyor. Bu da Rojava Devrimine birbirini tamamlayan ve öz savunmaya dayalı olarak iki aşamalı bir çıkış yolu gösteriyor. Bunlardan ilki Rojava Devriminin Suriye'nin geneli ile demokratik bir cephe oluşturmasıdır. Kuzey Suriye ve Rojava'dan Suriye'nin geneline yönelik devrimci güçlerin de hareketi gerçekleşebilir. İkincisi ise birincisine bağlı olarak demokratik Suriye yaklaşımını mutlaka pratikleştirmesidir. Bugün Rojava'da var olan direniş ve devrimi kalıcılaştırma çalışmaları ancak bu şekilde sonuç verebilir. Türkiye ve KDP'nin devrimi bastırmaya yönelik ortak planları da ancak bu şekilde boşa çıkarılır. Dolayısıyla hem Rojava Devrimini tüm boyutlarıyla derinleştirmek hem de devrimi Suriye geneline yayarak demokratik bir Suriye ile taçlandırmak Rojava Devrimini zafere ulaştıracağı gibi Rojava Devriminin Suriye devriminin temeli olmasını da sağlayacaktır.

KDP, Rojava Devrimini tasfiye planının bir parçası olarak hem kendisine bağlı partileri birleştirdi hem de Rojava sınırına hendekler kazarak bir kuşatma çemberi oluşturmaya başladı. Halkın direnişi ve bu düşmanlığın teşhiri ile birlikte oluşturulmak istenen Rojava KDP'sinin daha işin başında ölü doğması karşısında da Neçirvan Barzani Türk hükümeti ile ortak bir durum değerlendirmesine ihtiyaç duyarak Ankara'ya gitmiştir. Ankara'ya petrol sorunlarını tartışmak için gidildiği söylense de, esas olarak Rojava Devriminin nasıl etkisizleştirileceği ve boğulacağı konusunda ortak politikalar yürütme tartışmaları yapmaktadırlar. Neçirvan Barzani'nin görüşmelerden sonra AKP'ye övgü, Rojava Devrimine de saldırı içeren konuşma yapması bunun en somut ifadesidir. Aslında Rojava Devrimine saldırı KDP'nin Kürt Özgürlük Hareketi'ne yönelik tüm parçalarda yürüttüğü saldırıdan bağımsız değildir. Hatta Kürt Özgürlük Hareketi'ne saldırının ön cephesini oluşturmaktadır.

Bu saldırılar karşısında Rojava'da sistem kurma sorunlarının hızla aşılması alternatif bir çıkışın ne anlama geldiğini tüm dünyaya göstereceği gibi, KDP'nin ve sistem yanlısı güçlerin tüm oyunlarını bozacaktır. KDP sadece Rojava'da değil, dört parça Kürdistan'da Özgürlük Hareketi'ne karşı çok yönlü bir mücadele yürütmektedir. KDP, Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı tüm parçalarda mücadele etmeyi temel bir politika haline getirmiş ve bunu uygulamaktadır. Bunun için de her yol ve yöntemi mubah görmektedirler. Dolaylı mı, dolaysız mı netleşmiş olmamakla birlikte DAİŞ saldırıları ile KDP arasında bir ilişki bulunmaktadır.

HEWLÊR VE BAĞDAT'TA İSTİKRARSIZLIK DERİNLEŞİYOR

Güney Kürdistan'da ve Irak'ta var olan genel siyasal istikrarsızlık derinleşerek sürmektedir. KDP merkezi hükümetle var olan gerilimi Irak genelinde yapılan seçimle bir propaganda malzemesi olarak kullanmaktadır. Siyaset dışına itilmek istenen Sünniler Irak'ta artan DAİŞ saldırılarıyla birlikte kendilerini daha fazla ifade edebileceği bir alan açmaya çalışıyorlar. Diğer yandan son dönemde Maliki'ye açık tavır alan Mukteda El-Sadr çevresinin özellikle de yoksul Şii çevreler üzerinde etkisi var. Sadr'ın dışında İran'la ilişkileri daha iyi olan ve son yerel seçimlerden oldukça başarılı çıkan Ammar El-Hekim'in öncülüğünü yaptığı bir liste de seçime girmektedir. Bir önceki genel seçimlerde ABD'nin desteğine rağmen istenilen başarıyı sağlayamayan Şii olduğu halde Sünnilerin de ağırlıkta olduğu bir listede seçime giren İyad Allavi bu kez El Wataniye listesi ile seçime giriyor. Tüm bunlar hiç olmadığı kadar Irak seçimlerinin yaşanan iç savaşın ve bu temelde oluşan cepheleşmelerin bir parçası haline geldiğini ortaya koymaktadır.

Sünniler nüfus olarak Şiiler karşısında belirleyici olabilme şansına sahip değildir. Ancak Türkiye ile ilişki içinde İstanbul'da kalarak Irak Sünni siyasetini belirlemeye çalışan Tarık Haşimi ve onun DAİŞ ile olan ilişkileri Sünnilerin kendilerini etkili kılma potansiyelini ortaya koymaktadır. En son Allavi ve Mesut Barzani görüşmeleriyle birlikte ortaya çıkan cumhurbaşkanlığı konusundaki uzlaşı arayışları da göstermektedir ki, 30 Nisan seçimleriyle birlikte başta Sünniler olmak üzere Kürtlerle Şiilerin bir uzlaşı arayışı içinde istikrar zemini oluşturmak istemektedirler. Seçimler bir taraftan iç savaşın bir parçası haline gelmişken, diğer taraftan istikrarsızlaşan Irak için bir çözüm zemini olarak değerlendirileceğe benziyor.

Şu anda Maliki tarafından izlenen mezhepçi siyaset, Irak'ın geleceği için ciddi bir tehlike oluşturmaktadır. Çünkü Irak'ta Sünnileri dıştalayan hiçbir politikanın istikrar sağlaması mümkün değildir. Buna karşı da başta Sünniler olmak üzere hiçbir gücün demokratikleşmeye dair hiçbir projesi yoktur. Mezhepçi yaklaşımlar içinde olan kesimler bırakalım bir çözüm projesi üretmeyi, çatışmayı daha da derinleştirmektedirler. Bu da Kürtlerin Irak'ın demokratikleştirilmesi konusundaki önemini artırmaktadır. Fakat bu konuda Güneyli Kürt hareketleri kafalarını kuma gömen devekuşu politikası izleyerek çok yerel kalmaktadırlar. Öyle ki şu anda Güney Kürdistan fiili olarak Süleymaniye ve Hewlêr eksenli olarak iki ayrı merkez gibi hareket ediyor. Kuşkusuz Güney Kürdistan'ın özgün bölgelerinin belli bir özerkliği yaşamaları yanlış değildir. Bizim kast ettiğimiz hem Güney Kürdistan içinde hem de dışında parçalı bir politika içinde olmalarıdır. Halbuki Irak'ın demokratikleştirilmesi mücadelesine üçüncü bir pencereden bakmanın zamanı gelmiş ve koşulları oluşmuş bulunuyor. Doğru olan politika, KDP'nin ikide bir "*bağımsız Kürdistan kuracağız*" diyerek şantaj politikası izlemesi ve kendi gerçekliğini gizlemesi gibi yaklaşımları bir tarafa bırakan, Irak'ın genel demokratikleşmesinde Kürtlerin rolünü etkinleştirerek Kürtleri sadece Irak'ta değil, Ortadoğu'da etkili kılacak bir politikaya ihtiyaç vardır. Kürtler doğru politika izlerlerse hem Irak, hem Türkiye, hem Suriye, hem de İran politikasında etkili olma şansları vardır. Kürtler tüm bu parçalarda demokratikleşmede öncülük yaparlarsa bu gerçeklik Kürtleri 21. yüzyılın yükselen halkı haline getirecektir. Bu politika Güney Kürdistan'da ulus-devlet kurmaktan çok çok büyük ve değerli kazanımlar Kürtlere kazandıracaktır. Dolayısıyla Güney Kürdistan'daki siyasi güçlerin yapacakları en büyük açılım, Irak'ın tüm mezheplerinin ve etnik gruplarının birliğini ve demokratikleşmesini sağlayacak bir politika olacaktır. Bunun dışındaki her politika, sadece Güney Kürdistan açısından değil, Irak açısından da bir çıkmazı ifade etmektedir.

KDP HEGEMONİK ZİHNİYETİ BIRAKMIYOR

Diğer yandan Güney Kürdistan'da aylardır yeni bir hükümetin kurulamaması Güney Kürdistan'da KDP politikalarının ne olduğunu ortaya koymaktadır. KDP hegemonik zihniyeti bırakmıyor. Ne olursa olsun kendisinin hakim olduğu bir hükümet ve siyasi ortam istiyor. Diğer partileri sadece kendi politikalarına hizmet eden bir eklenti haline getirmeye çalışıyor. Bu durum Güney Kürdistan'da demokrasi mücadelesi ve demokratik kurumlaşmanın ne kadar önemli hale geldiğini göstermektedir. Demokratik karakterde bir hükümetin kurulamaması ile Rojava Devrimi arasında bir bağlantının bulunduğu görülmektedir. Çünkü KDP'nin hegemon olmadığı demokratik karakterde oluşacak bir hükümet Rojava Devrimine sıcak yaklaşacaktır. KDP ve Türkiye böyle bir hükümeti istemediğinden hükümet oluşamıyor. Bunun TC-KDP ortak planı olduğu en son Sêmelka kapısına KDP bayrağı dikilmesi ile daha da netleşmiş bulunmaktadır.

Bugün Türkiye gibi Güney de tek parti ile yönetilmektedir. Sözde seçimler olsa da Güney Kürdistan'da tek partili siyasal sistem vardır. KDP ile çelişkileri giderek artan YNK, İslamiler ve Goran hareketi bu durumdan rahatsız olsa da etkili bir muhalefet yapamamaktadırlar. KDP'nin konumu ve en radikal muhalif gibi görünen Goran'ın belirli imkanlar elde etmek için KDP ile uzlaşma eğilimi göstermesi Güney'de daha köklü bir radikal demokratik hareketin gelişmesine ihtiyaç olduğunu da ortaya koymaktadır. Tek bir gücün böyle bir demokratik tutum geliştiremediği görülmektedir. Bu açıdan Güney Kürdistan'da demokrasinin gelişmesi açısından birçok gücün içinde olduğu bir demokrasi hareketinin Güney Kürdistan'ın demokratikleşmesinde daha etkili olacağını ortaya koymaktadır. Aslında KDP açısından da ihtiyaç olan demokratikleşmedir. KDP, böyle bir demokratikleşmenin önünde engel olmaya devam ederse Kürt Özgürlük Hareketi'yle başta ulusal kongre olmak üzere ortak hareket etme durumu içine girmezse, en fazla da kendisi zarar görecektir.

Kürt Halk Önderi, KDP'nin negatif değil de pozitif bir rol oynaması için yapıcı ve teşvik edici yaklaşımlar göstermektedir. Çünkü tüm Kürtler açısından KDP'nin olumlu bir çizgiye getirilmesi önemli olacaktır. Özellikle Ortadoğu'da eski dengelerin yıkılıp yeni dengelerin oluşturulmaya çalışıldığı, Kürt halkı tarafından her parçada özgür ve demokratik yaşam mücadelesinin geliştirildiği bir ortamda KDP ve tüm ulusal güçlerin bir kongreyle ortak politika ve stratejiye kavuşturulması tarihi önemdedir. Şimdi tüm Kürt siyasi güçleri açısından böyle bir sorumluluk bulunmaktadır. Kürt Halk Önderi bu tarihi gerçeği dikkate alarak ulusal kongrenin oluşması yönünde çaba göstermektedir.

İRAN'DA KÜRTLER İÇİN DEMOKRATİK POLİTİKA İZLEMEK KAZANDIRICI

Ruhani dönemi ile birlikte batı ile sorunlarını diyalog yolu ile çözme eğilimi gösteren İran, bunu iç ve dış politikada bir rahatlama ve oyalama olarak kullanmak istiyor. O nedenle Hasan Ruhani'nin başkan olması rejimin istemi ile gerçekleşmiş gibi görünüyor. Bu nedenle Ruhani projesi dönemsel bir taktik olarak değerlendirilebilir. Onun için de İran'ın tarihsel arka planında yer alan çok kültürlü, çok etnik kimlikli esnek siyaset izleyerek demokratik ulus olma yönünde bir açılım yapması zor görünüyor. Çünkü İran'ın tarihinde var olan farklı topluluklarla ortak yaşama yeteneğini ve politik esnekliği güncellemek ancak ulus-devlet milliyetçiliğinin aşılması ile mümkündür. Bu da Ayetullahlar sisteminin demokrasiye duyarlı hale gelmesi yada halkların ortak demokratik birlik mücadelesi ile gerçekleşebilir. Ancak İran'da da son yüzyılda gelişen kapitalist modernist milliyetçi eğilimler İran İslam Devrimi'nin de bu milliyetçi eğilimlerden kendini arındırmaması, İran'ı kendi iç sorunlarına çözüm bulma konusunda bir tıkanma yaşamaya götürmüştür. Bu açıdan İran'daki demokratikleşme mücadelesi de, tüm milliyetçi eğilimli ülkedeler görüldüğü gibi zorlu ve sıkıntılı geçecektir.

İran ile ABD ve batının şu anda kullandığı mücadele yöntemlerini aynı zamanda sistem içi bir uzlaşı arayışı olarak da görmek gerekir. İran ve ABD bu mücadele ile uzlaşmayı kendi çı-

karları ağırlığında yaratmaya çalışmaktadırlar. PJAK'ın bir yıldır sürdürdüğü ateşkes de aslında politik mücadelenin bir boyutu olmaktadır. Bu şu gerçekliği ortaya koymuştur: Siyasi güçler sadece savaşla değil, siyasi yöntemlerle de mücadeleyi sürdürmektedir. 20. yıl mücadelesinin böyle içi içe olan bir karakter taşıdığı her gün daha iyi anlaşılmaktadır. Kürt Özgürlük Hareketi yeni paradigması gereği Kürt'ün özgür ve demokratik yaşamını ulus-devletleşmede değil, sözkonusu ülkelerdeki genel demokratikleşen mücadeleye etkin katılmakta görmektedir. Nasıl ki Türkiye'de HDP projesiyle demokratikleşmesi mücadelesini boyutlandırma, Kürt sorununun çözüm zeminini güçlendirme politikası izliyorsa, İran'da da İran geneline yönelik demokratik politika izlemek Kürtler açısından daha fazla kazandırıcı olacak imkanları yaratacaktır. Böyle bir politikayla İran'ın demokratikleşmesi sürecini güçlendirerek Kürt sorununu çözmek daha da imkan dahiline girecektir.

DEMOKRATİK ÖZERKLİĞİ BELEDİYELERE İNDİRGEMEK SAPMADIR

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da da bir seçim süreci yaşandı. Kürt Özgürlük Hareketi tüm hile ve oyunlara rağmen istenen düzeyde olmamasına rağmen seçimlerde önemli bir başarı açığa çıkardı. Kuşkusuz seçimlerde eleştirilecek yönler vardır; düzeltilmesi gereken çalışmalar vardır. Ancak negatif üslup kullanmak kesinlikle özel savaşçı sömürgeci güçlerin ve Özgürlük Hareketi karşıtlarının bilinçli geliştirdikleri bir tutum olarak görülmelidir. Bu açıdan negatif üsluba meydan vermeden bu üslubu mahkum ederek eksiklikleri giderme yaklaşımı içine girmek en doğru yaklaşımdır. Kaldı ki seçimlere sanki demokratik Türkiye özgür Kürdistan ortamında gerçekleştirmişiz, çok adil ve eşit seçim olmuş, Kürt halkına karşı özel savaş yürüten Türk devleti hiç müdahale etmemiş gibi yaklaşmak gerçeklere gözü kapamaktır. Hatta mücadele edilen gücü tanımamaktır. Amiyane deyimle düşman kavramından ve gerçeğinden uzaklaşma gafleti içine girmektir. Bu açıdan değerlendirmeler yapılırken bu durum da mutlaka dikkate alınmalıdır. Bunu dikkate almayan her yaklaşım, Kürtlere karşı yürütülen özel ve psikolojik savaşı anlamayan yaklaşımdır. Kürtler üzerinde kültürel soykırımcı sömürgecilik uygulayan Türk devlet karakterini görmemektir. Tüm bunlara rağmen seçim başarılı geçmiştir. İç olumsuzluklar düşünüldüğünde ve özel savaşın müdahaleleri dikkate alındığında seçimlerin başarılı olduğu daha iyi anlaşılır.

Kuşkusuz bu seçimler demokratik özerklik programı ve söylemiyle kazanıldı. Bu açıdan önümüzdeki dönem belediyeciliğinin çok farklı biçimde ve demokratik özerkliğe zemin yaratacak ve güçlendirecek biçimde yapılması gerekmektedir. Demokratik özerkliği sadece yerel yönetimlerin yapacağı çalışmalarla sınırlamak da yanlıştır. Demokratik özerkliği yerel yönetimlerle özdeşleştirmek de bir sapma olur. Demokratik özerklik, yerel yönetimlerin yasaları zorlayarak da olsa ortaya çıkardıkları kendi kendini yönetme pratiğini ve kapasitesini çok çok aşan bir demokratik toplumcu sistemi ifade etmektedir. Bu seçimlere eşbaşkanlıkla girilmesi ve bu düzeyde bir başarı elde edilmesi de eşbaşkanlık sisteminin oturması ve kurumlaşması açısından çok önemli olmuştur. Bu nedenle hiç zaman geçirmeden eşbaşkanlık sistemine dayanan demokratik özerklik modelinin özüyle ve tüm boyutlarıyla pratiğe geçirilmesi sadece doğru yerel yönetim açısından değil, Özgürlük mücadelesinin toplumsallaşması ve gelişmesi açısından da önemli olmaktadır.

AKP'NİN ÇÖZÜM ADI ALTINDA GİZLEDİĞİ ÖZEL SAVAŞ POLİTİKASI

Bu seçimler de göstermiştir ki İttihat Terakki'den bu yana Kürdistan'da uygulanan inkar-imha politikası şimdi de AKP öncülüğünde güncellenerek yürütülmek istenmektedir. Yani sömürgecilik AKP ile özgün bir özel savaş politikası çerçevesinde Kürdistan'da varlığını sürdürmek istemektedir. Önderliğimizin geliştirmeye çalıştığı demokratik siyaset eksenli çözüm sürecini kendi projesi gibi sunmaya çalışan AKP'nin oyalamacı, tasfiyeci ve iktidarını sürdürme eksenli politikaları topluma da yeterince anlatılmamıştır. Bu nedenle AKP sanki bir çözüm süreci başlatmış ve yürütüyormuş gibi bir algı ortaya çıkarmış, bu da seçimde AKP'nin oylarını korumasını beraberinde getirmiştir. O nedenle başta Kürdistan olmak üzere Türkiye'de AKP'ye giden oyların önemli bir bölümünün aslında Önderliğimizin projesine gittiğini söylemek de yanlış olmayacaktır. Öte yandan Önderliğimizin projesi demokrasi güçlerinin mücadelesini gerektirirken, sürekli İmralı'daki görüşmelerden ne çıkacak ve AKP ne diyecek gibi yaklaşımlar ve beklentili haller de mücadele görevlerini savsatan, dolayısıyla mücadelenin gelişmesini engelleyen etken haline gelmiştir. Bu da hem mücadelenin gelişmesini engellemiş hem de Önder Apo'nun ortaya koyduğu projeyi ve politik konumunu zayıflatmıştır. Bu da AKP'nin çözüm adı altında gizlediği özel savaş politikasına karşı yeterli mücadele verilmediğini göstermektedir. Bu konuda demokratik siyasetin Önder Apo'nun başlattığı süreci ve AKP'nin politikalarını doğru ele alamaması, sanki bir çözüm süreci ve barış varmış gibi bir algı yaratması etkili olmuştur. Kürt Özgürlük Hareketi de AKP'nin politikalarını teşhir eden ve tutum koyan bir yaklaşım ortaya koysa da, AKP'nin propaganda ile yarattığı yanlış algı ve yargıyı etkisizleştiremediğini göstermektedir. Bu gerçeklik önümüzdeki dönemde AKP'nin politikalarının doğru analiz edilmesi ve teşhirinin güçlü yapılmasını çok önemli hale getirmiş bulunmaktadır. Öte yandan Önder Apo'nun başlattığı süreci ve bunun özgürlük ve demokrasi güçlerine yüklediği görevi doğru anlamak çok önemlidir. Bu yapılmadan Kürt demokratik hareketini ve özgürlük mücadelesini geliştirmek ve etkili kılmak zordur. Tüm bu gerçeklikler seçim sonuçlarının kapsamlı bir sosyolojik ve siyasal tahlilini gerektiriyor.

KAZANAN GERÇEK MUHALEFET HDP-BDP ÇİZGİSİ

Seçimlerle birlikte bir kez daha HDP'nin oy oranına bakmaksızın kazanan gerçek muhalefetin HDP-BDP çizgisi olduğu ortaya çıkmaktadır. Özellikle HDP'ye karşı devletin geliştirdiği saldırılar ve Kürtler cephesinden geliştirilen milliyetçi güvensizlik yayan değerlendirmeler HDP'nin ne kadar doğru bir proje olduğunu da ortaya koymaktadır. HDP'ye yönelik negatif yaklaşımlar kesinlikle devlet kaynaklıdır. Kürt sorununun halkların demokratik mücadelesiyle çözülmesini istemeyen devlet ve işbirlikçi milliyetçi kesimler HDP aleyhinde negatif bir hava yaratmaktadırlar. Böylelikle çözümsüzlük yada işbirlikçiliğe dayalı bir Kürt politikası hakim kılınmak istenmektedir. Devlet ve işbirlikçi milliyetçi kesimler kendileri açısından HDP karşıtı bir politika izlemektedirler. Bu iki politika da Kürt halkının özgürlük mücadelesine ve Kürt sorununun çözümüne karşıt politikalardır. Kürt sorununun çözümsüzlüğünü esas alan politikalardır. Türk devleti de işbirlikçi Kürtlerin arkasındaki güçler de Kürt sorununun çözümünü istememektedirler. Her biri kendi zihniyetleri ve politikaları nedeniyle çözümsüzlük isteseler de çözümsüzlükte birleşmeleri bir gerçekliktir. Bu açıdan Kürt sorununun çözümü için bu tür saldırılara karşı ideolojik ve politik mücadele yürütmek gerekir. Çünkü sadece bu politika demokratik güçleri Ortadoğu'da inisiyatifli hale getirebilir ve Kürt sorununun çözümünü sağlatır. O nedenle HDP projesine stratejik yaklaşılmalı ve ısrarlı olunmalıdır.

Bu projeye karşı çıkanlar kesinlikle Kürt sorununun çözümsüzlüğünde ısrar edenlerdir. Bu konuda Kürtler içinde de darlıklar vardır. İşbirlikçi milliyetçi kesimler tarafından yönlendirme ve saptırmanın etkisinde kalınma vardır. Aslında bu projeye karşı çıkanlar, Kürt Özgürlük Hareketi'ni politikasız ve çözümsüz kılıp toplumu milliyetçiliğe ve kör çatışmaya mahkum etmek isteyenlerdir. İşbirlikçi milliyetçilik, halkların ortak demokratik mücadelesine dayalı çözümü hedefleyen bu projeyi boşa çıkararak çözümsüzlük ortamında işbirlikçiliğe dayalı politikayı tek alternatif haline getirmek istemektedir. Bu yaklaşımlara karşı ideolojik mücadele yürütmek gerekir. HDP projesi, Kürtleri zayıflatan değil, Kürtleri tüm ülkelerde güçlendirecek, etkili kılacak ve Ortadoğu'nun yükselen halkı haline getirecek projedir. Bu proje dışındaki her yaklaşım Kürtleri bölge halklarıyla sürekli çatışma içinde tutup kullanmayı ve bitirmeyi hedeflemektedir. Hatta bu proje dışındaki yaklaşımlar Kürtleri tüm Ortadoğu'da soykırımla karşı karşıya getirecek bir politikaya zemin ve çanak tutma rolü oynamaktadırlar.

HDP HERKESİ KAPSAYAN BİR PROJE

Kuşkusuz HDP sadece sol, dar sınıf partisi olarak gösterilmemelidir. Böyle de olmamalıdır. Sol güçlerin içinde olmadığı bir HDP kuşkusuz radikal adımlar gerektiren radikal demokratik bir hareket yaratamaz. Ancak sadece sol ve sosyalist güçlerle sınırlı kalmak ise geniş toplumsal kesimlere dayanması ve radikal adımlar atması gereken bir projeyi toplumsal alanda daraltır ve alternatif olmasını engeller. Bu açıdan herkesi kapsayan bir proje olarak ele alınmalıdır. İçinde inanç gruplarının da yeri olduğu gösterilmelidir. Müslüman demokratlar mutlaka bu hareketin içine alınmalıdır. Sol değerlerle İslami değerleri karşı karşıya getiren yaklaşımlar doğru değildir. Ortak bir radikal demokratik partide buluşabilirler. Aleviler ve diğer tüm etnik ve dinsel topluluklar bu proje içinde kendi kimlikleriyle aktif yer almalıdırlar. Demokratik bir anayasa çerçevesinde tüm sorunların çözüldüğü bir demokratikleşme projesi etrafında geniş kesimleri birleştirmek mümkündür. Kısacası tüm toplumsal kesimleri kapsayan demokratik toplum partisi olduğu yansıtılmalıdır. Bunları belirtirken, bazılarının bu parti "*muhafazakarları dışlıyor*" diyerek bir saptırma yapmaktadırlar. Tüm İslami kesimleri muhafazakar olarak değerlendirip HDP'ye neredeyse ya bunları toptan alırsınız yada toplumu kapsamayan parti olmazsınız denilmesi yanlıştır. Tabii ki HDP muhafazakar bir parti olmayacaktır. Radikal demokratik bir parti olacaktır. Siyasal muhafazakarlık bu partinin içinde yer alamaz. İslami değerleri taşıyan, bu değerlerin hak, adalet, eşitlik ve toplumsallık karakterini koruyan kesimler de muhafazakarlık içinde ele alınamaz. Tabii ki Müslüman demokratlar, kültürel İslam'ı yaşayan hak, adalet, eşitlik isteyen kesimler bu partinin içinde yer alacaklardır. Ancak muhafazakarlık kavramıyla HDP gerçeğini muğlaklaştırmak yada kendine değerlendirmek yanlıştır.

CHP-MHP eksenli Gülenci-ulusalcı cephe ise bu seçimlerle birlikte yükselen bir değer olmadığını göstermiştir. Bu önemli bir sonuç olmaktadır. Eğer bu sonuç iyi değerlendirilirse Türkiye'de hükümetler düzeyinde yaşanan sağ-sol liberal kısır döngüsü de aşılır. Bunun yerine sistem içi güçlerle demokratik modernite tercihi arasında bir mücadele öne çıkar. Bu açıdan önümüzdeki dönemde halkların sistem içi partilerden birini tercih etmesi biçiminde var olan siyasal kültürü ve yaklaşımı ortadan kaldıran bir ideolojik ve politik çalışmanın yürütülmesi önemli olmaktadır. Düzen partilerinden birinden birine oy verme anlayışı ve yaklaşımı ortadan kaldırılmadan Türkiye'de gerçek anlamda bir demokrasi mücadelesi geliştirmek mümkün değildir.

HALKLAR YENİ BİR HEGEMONYA İSTEMİYOR

Türkiye'de eski hegemonya dağılmış, yeni bir hegemonik sistem kurmada zorlanılmaktadır. Çünkü halklar yeni bir hegemonya istememektedir. Bu gerçeklik, demokrasi güçlerinin bir demokrasi programı etrafında ittifak yaparak mücadele etme imkanlarını ortaya çıkarmaktadır. Bu yapıldığı takdirde yeni bir hegemonik sistem kurulmada zorlanmanın yaşandığı siyasal ortamda demokrasi güçlerinin yeni Türkiye'yi yaratma imkanı artacaktır. Bu ortamda siyasal sürece müdahale gerekmektedir. Kültürel soykırımcı sömürgeci güçlerin yeni bir hegemonya kurmasını beklemek demokrasi ve özgürlük güçlerinin tutumu olamaz. Bu dönemde bir demokrasi ittifakı yaparak bir araya gelip Türkiye'yi demokratikleştirme mücadelesinin içine girmemek tarihi bir sorumsuzluk olur.

Bu çerçevede önümüzdeki dönemin devletin oyalayıcı, saldırgan, psikolojik savaş eksenli tasfiye hareketlerine karşı bir mücadelenin yükseltileceği ve yerel yönetimlerden başlayarak yerinden yönetimlere doğru bir örgütlenmenin mutlaka geliştirilmesi gerektiği bir süreç olacaktır. Dünyadaki, bölgedeki ve ülkedeki gelişmeler tüm koşulların demokratik mevzilerin daha da güçlendirilmesine ve başarıya olanak sunduğu görülerek kendine güvenen, dostlarını çoğaltan, öz dinamiklerin mücadelesiyle zafer kazanılacağına inanılan bir yaklaşımın ve mücadele çizgisinin ortaya konması gerekmektedir. AKP'den ve devletten çözüm beklemek, katırdan doğum beklemek gibi bir şeydir. Dolayısıyla önümüzdeki dönemin temel görevi Türkiye'deki demokratikleşmeyi de Kürt sorununun çözümünü de gerçekleştirecek bir mücadele düzeyini ortaya çıkarmaktır. Bu temelde de AKP ve diğer devlet partilerinin olduğu kadar özellikle son dönemlerde kendisini özgürlük ve demokrasi adına örgütlemeye çalışan işbirlikçi, milliyetçi yada liberal orta sınıf eğilimlerine karşı ideolojik mücadele başta gelen görevler arasında olmaktadır. Çünkü bu yanlış ve kendini kandıran ve toplumu aldatan eğilim kırılmadan da mücadeleyi geliştirmek zordur.

BEKLENTİLİ YAKLAŞIM VE ÜSLUPLAR AŞILMALI

Bu açıdan yakın zamanda Önderliğin başlattığı süreci doğru anlamayan ve toplumu düşman gerçekliğinden uzaklaştıran ve düşmandan çözüm beklentisi içinde olunmasına neden olan beklentili yaklaşım ve üslupların aşılması ve aştırılması gerekmektedir. Devlet ve hükümet çözüm süreci adı altında Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme politikası yürütüyor. Bu ad altında Kürtlere ve diğer demokrasi güçlerine, esas olarak da halka mücadelesizlik dayatılıyor. O nedenle söylem düzeyinde mutlaka bu oyunu bozmak ve "***hak verilmez alınır***" şiarı temelinde özgüce dayalı mücadeleyi esas alan bir yaklaşımı geliştirmek gerekmektedir. Eğer bir süreçten bahsedilecekse Önderliğimizin ve partimizin devleti çözüme zorlama ve toplumu bir çözüm sürecine hazırlama yaklaşımından söz edilebilir. Önder Apo 2013 açıklamasıyla yeni bir mücadele süreci başlatmıştır. Ancak bu süreç sadece devletten bekleyen ve mücadelesizliği getiren bir biçimde anlaşılmıştır. Kuşkusuz bir ateşkes ve mütareke durumu ortaya çıkmıştır. Yoksa müzakere yada barışın olduğu bir siyasal durum yoktur. Önderlikle yapılan diyalogları müzakere, çözüm ve barış süreci olarak görmek çok ciddi bir yanılgıdır. Kaldı ki bir yıllık süreç AKP ve devletin sadece Önderliğimizin çözüm iradesi ve tutumunu boşa çıkarmaya yönelik politikalar ve uygulamalar içinde olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Bu açıdan BDP-HDP heyetiyle Önderliğimizin görüşmesinden ne çıkacak, AKP ne yapacak gibi yaklaşım ve beklenti içinde olmak, Önderliğin başlattığı süreci güçlendirmediği gibi AKP'nin oyalama ve tasfiye politikalarına zemin sunan ve Önderliğimizin konumunu zayıflatan bir yaklaşımı ifade etmektedir. Sadece İmralı'dan gelecek görüşmelere kulak kabartarak esas mücadele görevlerini bırakmak Önderliğe bir bağlılık ve yürüttüğü politikayı güçlendirmek değil, aksine zayıf bırakmaktır. Yada her şeyi Önderliğe bırakan çok ucuz bir yaklaşımdır. Aslında bu tür yaklaşımlar devletin yada orta sınıfın sanki Önderliği dikkate almak böyle olurmuş gibi toplumu mücadelesiz bırakmasını ifade etmektedir. Bu açıdan sürekli Önderlikle yapılan görüşmelerden ne çıkacak gibi bir yaklaşımla hareket etmenin Önderlik çizgisini anlamayan ve mücadelesizliği meşrulaştıran, dolayısıyla da devlet ve AKP'nin politikalarına hizmet eden bir anlayış olduğu görülmeli ve bu tür yanlış yaklaşımları giderecek bir ideolojik ve politik tutum içinde olunmalıdır.

> **"İttihat Terakki'den bu yana Kürdistan'da uygulanan inkar-imha politikası şimdi de AKP öncülüğünde güncellenerek yürütülmek istenmektedir. Yani sömürgecilik AKP ile özgün bir özel savaş politikası çerçevesinde Kürdistan'da varlığını sürdürmek istemektedir."**

DEMOKRATİK ÖZERKLİK İNŞAYLA OLUR

2014 yerel yönetim seçimlerine pek çok açıdan geçmiş yıllardaki seçimlere nazaran daha elverişli koşullarda girildi. Hareket ve halk olarak hep ivmeli bir yürüyüşün sahibi olduğumuzdan önceki dönemlerin yarattığı birikimler üzerinden bu seçimler gerçekleştirildi. Önderliğimizin 2013 Newrozu'nda başlatmış olduğu diyalog sürecinin yarattığı elverişli koşullar seçimler açısından büyük bir avantaj sundu. Demokratik siyaset alanının yerel yönetim seçimlerine odaklanmasına, çalışmasına elverişli koşullar vardı. Newrozla başlayan süreç halkımızı ve özgürlük hareketini güçlendirmiş, Kürt sorununun çözümü için kamuoyunda olumlu bir atmosfer yaratmıştı. Bu sürecin yarattığı hava hiç de zayıf değildi, başlatılan sürecin çok büyük etkisi vardı ve hala da önemli ölçüde var olmaya devam ediyor.

2012 Temmuz'undan beri tüm saldırılara karşın Kürtler Rojava'da demokratik özerklik sistemlerini diğer halklarla birlikte kurdular ve bunu yaşatıyorlar. Tüm zihinlerin devletçe zehirlendiği bir dönemde, herkese toplumun kendi kendini nasıl yönetebileceğini, kendini nasıl koruyabileceğini, nasıl kendine yeteceğini çok açık bir şekilde gösterdi. Bu yönüyle özünde egemenlerin en etkili örgütlenmesi olan devletin dışında toplumun komünal olan doğasına uygun bir bedenleşmenin nasıl mümkün olduğunu gösterdi.

Rojava'da an be an savaş

İnsanların kendi potansiyellerini açığa çıkardığı bu özgür sistemi korumak için de hegemonik güçlerden, sömürgecilikten, **Kürt kapitalist modernitesi KDP**'den, ne idüğü belirsiz çetelerden gelen her türden saldırıya karşı da Kürtler direndi, direniyor. Yani Kürtler her ne kadar Kuzey'de sıcak bir savaş halinde olmadıysalar da Rojava'da çok sıcak bir savaşı an be an yaşadılar. Tabi Rojava devriminin yarattığı büyük moral, oluşturduğu irade ve güçle seçimlere girdiler. Artık dönem Kürtlerin özgürlüklerini sağlayacakları bir dönemdi ve bu kimi tehlikeleri hala yaşasa da Rojava'da mümkün olmuştu. Bunun yarattığı motivasyon da seçimlerde başarı elde etmek için çok önemliydi.

BDP-HDP projesi de sürecin karşılanmasında, seçimlere daha güçlü girmede önemli bir projeydi. Özünde Türkiye ve Kürdistan'daki tüm demokratik çevreleri bir araya getirmeyi, ortak düşmana karşı ortak hareket etmeyi öngören bu projenin de seçimlere etkileri olacaktı. Yani demokratik güçler bu yerel yönetim seçimlerine bu yönüyle de daha örgütlü bir şekilde girmiş oluyorlardı.

Demokratik çevrelerin ve Kürtlerin cephesinde bunlar yaşanırken, imha ve inkar zihniyetinden bir adım geriye atmayan sömürgecilik AKP'siyle, MHP'si, CHP'si ve cemaatiyle tam bir kriz hali yaşıyordu, özellikle dini iktidarları için kullananlar hiçbir dönemde olmadığı kadar birbirlerini teşhir etmeye ve savaşmaya başlamışlardı. Bu da doğru değerlendirilirse demokratik güçlere başarı için daha fazla fırsat sunacaktı. Bu durum aynı zamanda devleti daha uyanık kılıyor, dikkatli davranmaya itiyordu. Devleti asıl yönetenler, egemenler iktidarcı güçler arasındaki çatışmadan devlet zayıf düşmesin, demokratik güçler bu çatışmalı durumdan faydalanmasın diye, çabaladılar ve zaten seçim sürecinde yaşananlara ve seçim sonuçlarına bakıldığında bu rahatlıkla anlaşılabilir. Devlet çok aktif bir şekilde seçim sürecine müdahil oldu ve özellikle Kürtlerin, demokratik güçlerin kendisini zora sokacak sonuçlar almasına engel olmaya çalıştı. Genel olarak bu belirtilenler bu seçimleri, bir önceki 2009 yerel yönetim seçimlerinden farklı kıldı. Zaten herkes de bu seçimleri bir yerel yönetim seçiminin ötesinde ele aldı, stratejik yaklaştı.

> Önemli olan demokratik özerkliğin belediyelere indirgenmeden nasıl inşa edileceğidir, bu inşanın başarılmasıdır. Demokratik özerklik ilanla olacak bir iş değildir. İnşayla olacak ve devletin olası saldırılarına karşı savunulacak temel çalışmadır..."

BDP'nin gerçek oy oranı ne kadar?

Kürdistan'da mevcut durumda hala her şey özel savaş kapsamındadır ve ortada soykırımcı bir rejim vardır. Böyle bir rejimin seçim gibi çok önemli bir çalışmayı özel savaş kapsamında değerlendirdiğine dair hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki, BDP'nin almış olduğu yerler de dahil Kürdistan'ın tümünde seçim sonuçları açıklanandan farklıdır. 2009 yerel yönetim seçimlerinden sonra henüz AKP ve cemaat birlik halinde Kürtleri kırıma uğratırken, cemaatin Kürdistan'dan sorumlu özel savaşçısı aslında DTP'nin 152 belediye aldığını, büyük bir çabayla bunu 100'ün altına indirdiklerini belirtiyordu. O seçimlerden DTP'nin 98 belediye aldığı ilan edilmişti. Kim bilir BDP bu seçimlerde ne kadar yeri aldı?

BDP Kürdistan'da sadece AKP ile bir mücadeleye girişmemiş, bir bütün olarak tüm versiyonlarıyla birlikte soykırımcı devlete karşı mücadele etmiş, özel savaş rejimini, psikolojik harekat merkezini yenmiş ve her şeye rağmen oylarını arttırmıştır. Belediyelerine yenilerini eklemiştir. Bu nedenle açıklanan seçim sonuçları üzerinden AKP'yi, BDP'yi değerlendirmek kesinlikle yanlış olur. 30 Mart 2014 yerel yönetim seçimleri anormal koşullarda, soykırım rejimi tam hız işbaşındayken demokratik seçim ortamının kırıntısının bile olmadığı bir durumda girilen bir seçimdir ve bu seçimlerde Kürtler başarılı olmuştur. Bunu böyle ele almak, seçimlere sanki normal bir dönemdeymişiz gibi hacminden büyük anlamlar yüklememek sonderece önemlidir.

Kuşkusuz eksiklikler ele alınacaktır, alınmaktadır ama bu mevcut devlet gerçekliği gözetilerek yapılmalıdır. Kürtler açısından ortaya çıkan seçim sonuçların merkezine AKP'nin ve devletin sürdürdüğü soykırım rejimini koymak gerekir. BDP'nin yüksek oy aldığı yerlerde yani sonucun değişmesinin kolay olmadığı yerlerde, AKP'nin oy oranını yüksek göstermek, sonuçları kendi lehine çevirebileceği yerlerde de çok gözükaraca davranarak bin bir hileyle bunu gerçekleştirmek, AKP'nin ve tabii ki devletin temel çalışması oldu. Devlet bir bütün halinde Kürdistan'da AKP'nin bu sonuçları alması için seferberlik halinde çalıştı. Amed, Wan, Colamêrg de dahil Kürdistan'ın hiçbir yerinde ne AKP'nin almış olduğu oylar bu kadardır ne de BDP'nin.

Sorun sadece BDP'nin elinden alınan kimi yerlerde yaşanmamıştır, kazanılan yerler de sorunludur. Riha, Çewlîk, Agirî, Bedlîs'in ilçeleri en fazla sonuçlarla oynanan yerlerdendir. Riha'nın devletçe, AKP tarafından çok stratejik bir karakterde ele alındığı açıktır. Bir özel savaş valisi belediye başkanı olarak seçtirilirken; Suriye'ye karşı savaşta ve Rojava devrimini tasfiye çabasında El Nusra çetelerinin karargahı olarak kullanılan Serêkanî'ın payına da Önderliğimize karşı geliştirilen 6 Mayıs 1996 suikastinde yer alan bir JİTEMci babanın, El Nusracı oğlu düştü. Bölge ve Rojava politikaları için bu kadar önemsenen bir yerin, kırıma uğratmak istediği bir halkın elinde olmasına izin verir mi? Seçim öncesi yapılan anketlerle seçim sonuçlarının karşılaştırılması bunu her açıdan ortaya koymaktadır. Bitlis merkez alınsa da BDP tarafından alınan ilçelere müdahale edilerek Norşin'de seçimler iptal edilmiş, Xelat ve Tetwan da BDP'den alınmıştır. Öyle ki yapılan itirazlar sonucu üç defa yeniden sayılan ve BDP'nin kazandığı ilan edilen Xelat, sonuçların dördüncü defa sayılmasıyla AKP'ye geçmiştir. Agirî'de defalarca sayımın ardından seçimlerin tekrarlanması kararı çıkmıştır. Yaşanan açıkça ve tam bir savaş olmuştur. Kürtler devletin her formuyla büyük bir savaş içinde olmuştur.

BDP'nin başarısız olması için AKP, CHP, MHP, cemaat ve 'paralel'iyle 'derin'iyle devletin her formu seferberlik ve birlik içinde hareket etmiştir. İktidar paylaşımında çelişik ve çatışmalı duran bu güçler, söz konusu olan Kürtler ve kendilerinden olmayan toplum olunca hep birlik halinde davranmışlardır. Egemenlikçi, iktidarcı karakterleri ve Kürt sorunu da dahil demokratikleşme konusundaki mevcut zihni yapılanmalarıyla bunu yapmaya kendilerini mecbur görmektedirler. Çünkü Kürtleri ve tabii ki farklılıkları tanımaya hazır değiller. Cumhuriyet tarihi boyunca tüm iktidar kliklerinin, hükümetlerin farklılıklar için öngördükleri ve başarmak için ellerinden gelen her şeyi yaptıkları formül asimilasyondu, kırımdı. Pek çok farklılığı bu hale getirmede başarılı oldular ama Kürtlerde başarılı olamadılar. Henüz Kürtleri tanımaya dönük bir politikaları da olmadığından, klasik imha ve inkar politikasını belki tutar diye hala sürdürmektedirler. Dolayısıyla Kürtlere ve demokratik çevrelere karşı seçimde görüldüğü gibi birlik olunmasına şaşırmamak, dahası ister görünsün ister görünmesin tüm iktidarcı güçlerin yaklaşımının aynı olduğunu bilmek gerekir.

Seçimlere hazırlıklı girilmedi

Tabi bu, işin önemli ama bir tarafı. Diğer yanı ise Kürdistan'da demokratik siyasetin yapması gerekenleri yeterince yapmamış olmasıdır. Seçimlere çok elverişli bir konjonktür olmasına karşın hazırlıklı girilmemiş, çalışmalara geç başlanmıştır. Aday tespitlerinde ve yerelin özelliklerini gözetmede gerekli hassasiyet gösterilmemiş, bu da kimi yerlerde seçim sonuçlarına etkide bulunmuştur. Seçim propagandası etkili bir şekilde ve zengin argümanlarla yeterince yürütülmemiştir.

Daha önceki seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı görevler yerine getirilmediğinden özellikle Kürdistan-Türkiye sınır hattında çok zayıf kalınmıştır. Bu seçim sonuçları da buralara dönük yapılması gerekenleri, demokratik siyasetin önüne yerine getirilmesi gereken görev olarak tekrardan koymuştur. Kürdistan'daki diğer halklar ve farklılıkların olduğu yerlerde devlet partileri kazanmışlardır. Bu demokratik ulus zihniyetine uygun bir pratikleşmenin ne düzeyde ortaya çıktığını göstermesi açısından öğretici olmuştur. En genel anlamıyla da kuşkusuz seçim sonuçları ilgililerce kapsamlı bir şekilde ele alınacak, çıkan eksiklikler üzerinde durulacak ve özeleştirel yaklaşılacaktır.

Demokratik siyaset açısından en büyük başarısızlık seçim sonuçları değil, buna direkt etki eden toplumu inşa çalışmalarındaki yetersizliktir. Kendisini inşa etmiş, nerede durması gerektiğini bilen, sorunlarını kendisi tartışan, çözüm yollarını kendisi bulan ve buna uygun kararlar alan, aldığı kararları uygulayan bir toplumun devlet karşısında başarısız olması mümkün olamaz. Böyle bir toplum olmayı hedefleyen **Kürtlerdeki örgütlenme düzeyi yetersiz kalmıştır**. Bu da seçim sonuçlarına etkide bulunmuştur. Demokratik özerkliğin ruhuna uygun bir ruhsallık yakalanamamış, söylemi olan ama pratikleşmeyen bir duruş öne çıkmıştır. Bu da Kürdistan'da sömürgeciliğin varlığını, büyük darbeler yese de sürdürmesine neden olmuştur. Bu seçim sonuçlarından demokratik siyaset açısından çıkarılacak en temel sonuç; demokratik toplumu inşa çalışmalarının bir seferberlik halinde geliştirilmesi gerektiğidir. Kendisine ait bir toplum oyunu nereye vereceğini de çok iyi bilir. 'Seçimlerde ne kadar yer aldık, neden almadık' tartışmasından daha önemli olan bu soykırımcı, sömürgeci sistemin Kürdistan'dan nasıl silinip süpürüleceğidir. Bir diğer deyişle önemli olan demokratik özerkliğin belediyelere indirgenmeden nasıl inşa edileceğidir, bu inşanın başarılmasıdır.

> **HDP** projesi önemlidir ve tek alternatiftir. HDP, devleti topluma karşı korumaya endekslenmiş bir parti değil, toplumu kendine yeter hale getirmenin partisidir. HDP, Anadolu ve Kürdistan'daki tüm toplumsal kesimlerin ortak sesidir."

Demokratik özerklik ilanla olacak bir iş değildir. İnşayla olacak ve devletin olası saldırılarına karşı savunulacak temel çalışmadır. Başka gündemlerin peşinden gitmeden, Kürt sorununun

farklı bir şekilde çözülebileceği yanılgısına düşmeden, demokratik özerkliğin felsefik bir yaklaşım olduğunu bilerek hareket etmek ve inşaya odaklanmak demokratik siyasetin temel görevidir. Özgürlük Hareketi'nin Kürt sorunu başta olmak üzere tüm toplumsal sorunların çözüm anahtarı olarak gördüğü yol, demokratik özerklik yoludur. Bu öyle konjonktürlere, tercihlere göre değişecek bir husus değildir. Özgürlük Hareketi'nin toplumsal doğadan çıkardığı hakikat rejiminden çıkan toplumsal sistemin adı demokratik özerkliktir. Bunun ne kadar stratejik ve vazgeçilmez olduğunu görerek bunu pratikleştirmeye odaklanmak temel gündemimiz olmak durumundadır. Aksi halde kendine göre bir pratikleşme ortaya çıkar ki bunun da başarı getirmesi mümkün değildir. Hakikat rejimimizde toplum ve egemenler dolayısıyla devlet özsel olarak farklı ve karşıttır.

Toplum devlete karşı örgütlü kılınmalı ve devlet toplumsal yaşamdan uzaklaştırılmalıdır. Bunun olabilmesi için de tabii ki toplumun güçlenmesi, kendi kendini yönetir hale gelmesi gerekir. Bu da demokratik siyaset temelinde toplumun aktifleşmesinden ve örgütlenmesinden geçer. Bu olmazsa olmaz işin nasıl yapılacağı çok kapsamlı bir şekilde ortaya konmuştur, gerekli olan bunun artık uygulanmasıdır. Dolayısıyla Kürt demokratik siyaseti önünde başarılması gereken ertelenemez, başkalarından beklenemez çok büyük ve önemli işler vardır. Kazanılan belediyeler de demokratik özerklik inşasının sadece bir parçası olarak ele alınarak seferberlik halinde bu çalışmalara girişmenin zamanı çoktan gelmiş, geçmiştir bile.

HDP'yi de tıpkı BDP gibi sadece seçim sonuçları üzerinden ele almak yanlış olacaktır. Zira HDP de aynı muameleye maruz kaldı. Ulus-devlet sistemi HDP oluşumundaki demokratik ulus perspektifini tehlikeli gördüğünden amansız bir saldırı halinde oldu. HDP'nin başarılı olmaması, umuda dönüşmemesi için tüm formlarıyla devlet seferberlik halinde hareket etti. Değişik güçler eliyle saldırılar geliştirildi. Pek çok yerde HDP'nin seçime girmesi engellenmek istendi ve HDP kimi yerlerde seçime giremedi. Devlete göbekten bağlı kimi sözde aydın ve demokratlar 'AKP'yi geriletme' kamuflajıyla oyların 'demokratiktir' dedikleri HDP'ye değil de 'demokrasiye ilişkin projesi yoktur' dedikleri CHP'ye verilmesini isteyecek kadar HDP karşıtlığı yaptılar. KDP bile hızını alamayıp HDP karşıtı değerlendirmelerde bulundu. Çok yoğun bir karalama kampanyası yürütüldü; HDP'ye destek verenler bastırılmak, sindirilmek, muğlaklıklar yaratılmak istendi. Demokrasiye, özgürlüklere ve eşitliğe kapalı iktidarcı-devletçi güçler bir sistem halinde HDP'ye yöneldi. Bu ortaya çıkan sonuçlara etki etti.

HDP projesi önemli ve gerçek anlamda tek alternatiftir. Alternatif olmak farklı olmayı, çizgisel farklılığı gerektirir. Mevcut partilerin böyle bir durumu yoktur. Hepsi devletçi, iktidarcı partilerdir. Çizgisel olarak aynılar. Ama HDP bir demokratik siyaset partisidir, toplumcudur, devletçi değil halkçıdır. Devleti topluma karşı korumaya endekslenmiş bir parti değil, toplumu kendine yeter hale getirmenin, toplumun kendisini yönetmesini sağlamanın partisidir. Türkiye'ye en gerekli olan şeyi, barışı diğer tüm partilerin aksine getirecek tek partidir. O nedenle de çizgisel olarak farklıdır. Bundan böyle Türkiye'de tutacak olan maya budur, diğerleri tekrardır, bir kısır döngüdür ve toplumsal sorunların süreklilik kazanmış krizli halidir.

HDP daha cumhuriyet kurulurken anti demokratik yöntemlerle bastırılmış, ötekileştirilmiş, dini özüne uygun yaşamak isteyen dindarlar da dahil tüm toplumsal kesimlerin partisi olma iddiasıyla ortaya çıkmıştır. Anadolu ve Kürdistan'daki tüm toplumsal kesimlerin ortak sesidir. Mayası demokrasi ve özgür birlikteliktir. Sol, sosyalist, demokrat çevrelerden, dini iktidar için kullanmayan tüm dindarlara, her türden farklılıktan, Kürtlere kadar hepsini ortak paydada buluşturmanın, yeni bir Türkiye ve yaşamı inşa etmenin partisidir.

HDP şimdilerde kimilerinde oluşan kaygıların aksine ne kimsenin hakim olacağı ne de eriyeceği bir yerdir. Toplumsallığı dert edinmiş, demokrasiye aşık, birlikte özgürce yaşamaktan yana tüm toplumsal kesimlerin rengine, ırkına, coğrafyasına, etnisitesine, dinine bakılmaksızın kendi biricikliği temelinde kendini ifade edeceği bir yerdir. HDP ulus-devletçi zihniyete karşı demokratik ulus zihniyetinin yeşerdiği, bunun için mücadelenin verildiği yerdir.

Dolayısıyla salt seçim sonuçlarına bakarak, beklenen oyları alamadığından dolayı HDP projesinin başarısız, gereksiz olduğunu ileri sürmek, bunu savunmak kimden gelirse gelsin halkı alternatifsiz bırakmak ve devlete teslim etmek anlamına gelir. Bu da özel savaş rejiminin, kültürel soykırım sisteminin istediğinin gerçekleşmesi anlamına gelir. Ona çalışılmış olunur.

Seçimlerden Türkiye krizi çıktı

Seçim sonuçları henüz yeni ve yeterince örgütlenememiş bir parti olan HDP'nin Türkiye için ne kadar gerekli bir parti olduğunu açığa çıkarmıştır. Seçim sonuçları Türkiye'nin geleceğinin de bugünü gibi karanlık ve krizli olacağını göstermiştir. Seçimlerden Türkiye'yi rahatlatacak, toplumsal barışı sağlayacak, egemenlikçi cepheyi zayıflatacak bir sonuç ortaya çıkmamıştır. Gerçekleşen bir 'demokrasi oyunu'ndan demokrasinin canına okuyanlar, değişik adlarla bir kez daha toplumun başına ceberut kesilmek üzere güya halktan yetki almışlardır. Bu sistemle ve bu kafa yapısıyla cumhuriyetin sürekli olarak uğraştığı bu sorunlardan kurtulması mümkün değildir.

Mevcut sistem sorunludur, mevcut sistemi yaratan beyinler problemlidir. HDP önerdiği sistemle ve kafa yapısıyla Türkiye'yi düzlüğe çıkaracak tek partidir. Proje olarak bu kadar önemli olan HDP, buna uygun davrandığı taktirde belirtilen başarılara imza atabilecektir. Aksi halde sadece olması gereken ama gerçekleştiricileri olmadığından sadece doğru bir düşünce olarak kalacaktır. Böyle olması ve halklar için bir çatıya dönüşmemesi için çok yoğun bir çalışma değişik çevreler tarafından yapılmaktadır. Seçim sürecindeki saldırıların bir devamı olarak HDP hala çok büyük bir saldırı altındadır. Uzak-yakın duran pek çok çevre aynı kulvarda buluşup, HDP'ye saldırmayı en temel işleri edinmiştir. Tüm bunlara karşı iradeli bir duruş içinde olmak, yılmamak, doğru yolda olunduğuna sonuna kadar inanarak kimden gelirse gelsin zayıflatıcı, örgütsüzleştirici her türden yaklaşıma karşı mücadeleyi yükseltmek başarıya ulaştıracak tek yoldur.

HDP iddialı bir partidir. İddialarını yapılacak işlerin gerekliliği oluşturuyor. Yani ortada çok önemli ve bolca yapılması gereken iş bulunmaktadır. İşe uygun bir örgütlenmeye gidilmezse, yapılması gereken işlerin başarılması mümkün olmaz. O nedenle HDP'nin en fazla da örgütlenme üzerinde yoğunlaşması gereklidir. Mevcut durumda kuruluş felsefesiyle örtüşmeyen belli bir sığlık, elitlik hali vardır. İktidarcı güçlerle yaşanan çelişkiyi sadece bir sınıfsal çelişki olarak ele almadan, yaşanan sorunun bir bütün olarak iktidarcı güçlerle toplum arasında yaşandığını bilerek tüm topluma hitap etmek, toplumun tümünü örgütlemeyi esas almak özüne uygun gerçekleşmek için gereklidir.

Ne kadar örgütlenme o kadar güç!

HDP'nin örgütlemesi gereken o kadar kesim var ki! Bunun da elit ve hazırcı yaklaşımlarla olmayacağı açıktır. Toplum sevdalılarının örgütsüz tek bir insan bırakmamacasına toplumu örgütlemesi en temel uğraş olmak durumundadır. Aksi halde toplumun bu güçlerin elinden kurtarılması mümkün değildir. Bu olduğu taktirde seçimlerdeki başarılı olup olmama kaygıları da kendiliğinden ortadan kalkacaktır.

HDP Anadolu partisi olmamıştır

HDP sol kesimlerin kümelendiği metropollerde belli ölçüde oy almıştır. Bunun dışında yeterince oy alamamıştır. Bu haliyle bir Anadolu ve kırsal partisi olamamıştır. Bu çözülmesi gereken en temel sorunlardan birini teşkil etmektedir.

HDP örgütlediği kadar güç kazanacaktır. Mevcut partilerin, oluşumların var olana yeni bir şey eklemeden oluşturdukları bir çatı olamayacağından halk içinde örgütlenme çalışması yürütmesi varoluş gerekçesidir. Bunu yaparken de Anadolu'ya daha fazla girmesi, kırsala daha fazla uzanabilmeyi becermesi olmazsa olmazdır. Yanısıra toplumu daha derinlikli bir şekilde tanımaya, onun hassasiyetlerini gözetmeye ihtiyaç vardır. Toplumu çok değişik sıfatlarla tarif etmeye kalkışmadan ahlaki ve politik olan özünü temel kıstas almak doğru bir yaklaşım olacaktır. Aksi tutumlar, tanımlar sığlık yaratmakta, tepki uyandırmakta, iktidarcı güçlerin istismarına kapıyı sonuna kadar açık tutmaktadır.

HDP tüm bunların bilincinde olarak, kendini başarısız görmeyerek, kendisine yöneltilen çok yönlü saldırıları püskürtmenin ve kendini örgütlemenin duruşunu sergileyecektir. Böyle davranırsa doğru yapmış olur, aksi halde tam da özel savaş rejiminin istediği temelde davranmış olacak ve toplum, toplum düşmanlarının olmayan insafına tekrardan terk edilmiş olacaktır.

EŞBAŞKANLIKLA yaşama kadın eli değecek

Tabii mevcut yaşam, erkekliğin egemenliği için ve egemen erkek tarafından kurulduğundan tıpkı cins kotasında olduğu gibi eşbaşkanlık sisteminde de yapılanların kadınlar için yapıldığı sanılır. Bu, bir açıdan yanlış da değildir, çünkü yaşamın pek çok alanından uzaklaştırılan kadındır. Bu yönüyle 'cins kota'sının, eşbaşkanlık sisteminin daha çok da kadının katılımını sağlaması doğaldır. Yaşam kirletildiğinden böylesi adımların atılması gerekli ve önemli oluyor.

Yedi bin yıldır insanlık yanlış yaşıyor. Yaşam doğasına uygun gerçekleşmiyor. Yaşamı hiyerarşi, egemenlik, iktidarcılık, cinsiyetçilik sarmış durumda. Erkek ontolojik olarak özne, kadın ise nesne kılınmış haldedir. Kadın-erkek ilişkileri köle-egemen denklemine oturtulmuş olup, tamamen erkeğin egemenliğini pekiştirecek şekilde kurgulanmıştır. Erkek egemenliğinin ve kafa yapısının insanlığı götürdüğü nokta toplumsal sorunların içinden çıkılmaz bir hal alması olmuştur.

Halbuki insan türünün yaşamı kadın ve erkeğin eşit ve özgür birlikteliğine dayanır. Yaşam denilen aslında budur. Bunun dışındaki yaşam türlerini yaşamdan saymamak, sapma olarak değerlendirmek gerekir. Yaşamı tekrardan doğası olan kadın-erkek eşitliğine uygun bir şekilde kurmak gerekir. Kurulan bu yaşam egemen erkeğin sapkın kafasından çıkan hiyerarşiden, iktidardan, cinsiyetçilikten arınmış bir şekilde inşa edilmelidir.

İşte, yerel yönetim seçimlerinde ilk kez uygulanacak olan eşbaşkanlık sistemi tam da yaşamı doğasına uygun bir şekilde yeniden kurma yolunda atılmış çok önemli bir adımdır. Bunun Kürtler tarafından geliştirilmesi de çok yerinde olmuştur. Bir ana-kadın sistemi olan neolitiğin en görkemli bir şekilde yaşandığı coğrafya olan Kürdistan'da, ana-kadının torunlarının bunu yapması sonderece anlamlı ve öze uygun olmuştur.

Tabii Kürtlere bu adımı Kürt demokratik siyasetinin dayandığı felsefe attırıyor. Kürtler yaşamın özgür ve eşit temelde kurulmasını doğru yaşamak için olmazsa olmaz olarak görüyorlar. Yaşamı da 'jin-jiyan' denklemine uygun olarak kadın merkezli bir şekilde ele alıyorlar. Kadının varoluşsal olarak toplumsal yaşamın belirleyicisi olduğunu değerlendiriyorlar. Esas almış oldukları toplumsal sistemin öncüsü olarak yeni bir iktidar odağı oluşturmadan kadını belirliyorlar. Kadının duygu yüklü zekasının sorunların çözümünde esas alınması gerektiğini belirterek, kadının toplumsal yaşama katılımını sağlayarak, eril zihniyetin bizzat ürettiği, bu nedenle de çözemediği sorunları çözmek istiyorlar. Dolayısıyla eşbaşkanlık sistemiyle kadının yerel yönetimlerde yer alması, görülen anlamının çok ötesinde bir anlam taşımaktadır. Burada amaçlanan sadece her iki cinsin birlikte çalışmasını, yaşamı paylaşmasını, ortaklaşmasını sağlamak da değildir. Sorunların çözüm gücü olarak kadının görülmesi ve kadından bu sorunların çözümünü istemektir asıl amaç. Toplum boşuna 'kadın eli değmiş' dememiştir. Kürtler eşbaşkanlık sistemiyle kadının elinin toplumsal yaşamın her anına değmesine onay vermiş oluyorlar. Kadının peşinde gitmek istediklerini, kadını öncü olarak gördüklerini ortaya koymuş oluyorlar. Özcesi yanlış yürüyen yaşamı düzeltmek, doğru ve yaşamın doğasına uygun yaşamak istiyorlar. Kadının siyasette giderek artan bir düzeyde yer almasını bu nedenle istiyorlar.

Elbetteki bunun çok büyük değişimler yaratması kaçınılmazdır. Kazanan kadın kazanan toplum, kazanan insanlık demektir. Kürt toplumu aslında içinden bu kadar güçlü ve iddialı kadın çıktığı için en şanslı toplumdur. Kürt erkeği yanı başında, önünde bu kadar güçlü kadınlar olduğu için en şanslı erkeklerdendir. Cinsiyetçilik, iktidarcılık, egemenlik karşıtı duruşuyla kadın, erkekteki bu inşa edilmiş sapkınlıkların aşılmasında çok büyük bir rol oynuyor. Güçlü ve iradeli kadınla erkek de özüne daha fazla dönüyor, insanlaşıyor. Dolayısıyla güçlenen kadının toplumsal yaşamın her anını çok büyük bir değişime uğratacağı açıktır, zira bunu zaten yaşıyoruz.

Tabii bu sadece Kürt toplumunu değil, başta Türkiye toplumu olmak üzere tüm toplumları da etkiliyor. Kürt kadınının özgürlükte ulaştığı düzey, Rojava'da gençiyle yaşlısıyla tüm kadınların özgür yaşamı inşadaki ve savunmadaki katılımı tüm insanlığa örnek teşkil ediyor. Kürt kadınının toplumu güzelleştirmeye yönelik çabası, aktifliği herkesin taktirini kazanıyor, dikkatini çekiyor. Kadın özgürlük hareketi gittikçe pek çok çevre tarafından bir öncü olarak görülmeye başlıyor. Yanısıra devletlerin, devletçi partilerin istemeseler de kimi değişimleri yaşamalarına neden oluyor, olacak. Bilindiği gibi siyasi partiler için de eşbaşkanlık sistemi yasal değildi. Ama Kürt demokratik siyaseti bunu hep uyguladı, meşruiyeti esas aldı, yaşam felsefesine göre davrandı. AKP de bu gelişme karşısında demokratik bir adım atma edasıyla zaten yürürlükte olan bu sistemi, hem de Kürt sorununu çözme yönünde atılan bir adım olarak lanse edip, yasalaştırdı. Bunu bile yaparken ne kadar pragmatist olduğunu, kadının toplum açısından taşımış olduğu önemi anlamadığını, erilliğini ortaya koymuş oldu. Tepeden tırnağa cinsiyetçi, iktidarcı olsalar da Kürtlerin mevcut duruşu onları bile adım atmaya zorluyor. Bu yönüyle önümüzdeki dönemde yerel yönetimler için de eşbaşkanlık sisteminin yasal bir hak olarak egemenler tarafından lanse edilmesine herkes hazır olmalıdır. Eğer varlığını sürdürmeyi başarırsa, bunun yine faydacı AKP tarafından yapılması hiç de şaşırtıcı olmayacaktır. Eşbaşkanlık sistemiyle özgür belediyeciliğin de geçmiştekine göre çok daha yetkin bir şekilde uygulamaya konacaktır. Bu da toplumun daha da güzelleşmesi, estetize edilmesi anlamına gelecektir…

Gerilla kendini yeniledi

MURAT KARAYILAN

> *"Yeniden Yapılanma ve Derinleşme Projesi' kabul edildi. HPG köklü bir değişiklik yapmayı önüne koymuş ve bunu büyük oranda tamamlamıştır. Modern-profesyonel gerillayı yaratma yolunda büyük adımlar atılmıştır. HPG güçleri kendini yeni sürece göre konumlandırmıştır. Kürt halkının bir savunma gücü olarak her türlü olası gelişmelere açık bir pozisyondadır."*

Bilindiği üzere 2013 yılı Newrozu'yla birlikte halkımızın özgürlük mücadelesi yeni bir aşamaya girdi. Önder Apo, yayınladığı tarihi deklerasyonla birlikte Kürdistan'da demokratik siyasi çözümü geliştirerek hem Türkiye'de hem de Ortadoğu'da yeni bir dönemi başlatmak istedi. Bu sürece çeşitli çevreler '**Demokratik Çözüm Süreci**' derken, Önderliğimiz ise bunu bir hamle süreci olarak değerlendirdi ve '**Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi**' olarak adlandırdı. Önderliğimizin hem devlete hem de hareketimize dönük kaleme almış olduğu ilk mektubun içeriği her iki taraftan da kabul gördü.

Buna göre çözüm süreci kendi içinde üç aşama olarak belirlendi: Birinci aşamada, ateşkes yapılacak ve gerilla Kuzey'den geri çekilmeye başlayacaktı. İkinci aşama, Türk devletinin yasal ve anayasal adımlar atması gereken bir dönemdi. Üçüncü aşama ise 'normalleşme' olarak adlandırdığımız, Önderlik dahil olmak üzere bütün tutsakların özgür olduğu ve tarafların birbirinin hatalarını affettiği bir aşamaydı. Bu üç aşamanın tamamlanması demek, Kürt sorununun çözümü anlamına geliyordu. Kürt sorununun çözümü ise Ortadoğu'da kördüğüme dönüşen tüm sorunların aşılması yolunda çok büyük bir adımdı. Dolayısıyla gelişecek olan bu demokratik çözüm sürecinin başarısı, halkımız, halkımızın dostları ve tüm barış yanlıları açısından yeni bir dönemi ve yeni umutları ifade ediyordu. Bu nedenle halkımızın barış umutlarına cevap olmak, yaşanılabilir bir dünyayı yaratmak mücadelemiz açısından büyük bir önem arz ediyordu.

Kürdistan Özgürlük Hareketi olarak bizler, birinci aşamada üzerimize düşen görevleri yerine getirdik. Öncelikle bir iyiniyet göstergesi olarak elimizde esir olarak bulunan Türk devlet görevlilerini serbest bıraktık. Önderliğin mesajından iki gün sonra, yani 23 Mart günü, ateşkes ilan ettik; üzerimize gelinmediği sürece herhangi bir askeri faaliyet içinde bulunmayacağımızı tüm dünyaya duyurduk. 8 Mayıs 2013 tarihi itibariyle güçlerimizi Kuzey Kürdistan'dan Medya Savunma Alanları'na çekmeye başladık. Kuzey güçlerimiz, geçmişte bin bir zorlukla ulaştığı, gidiş sürecinde sayısız arkadaşımızın şehit düştüğü topraklardan gruplar halinde Medya Savunma Alanları'na çekilmeye başladılar.

Türk devleti hep imhayı esas aldı

Tabii bu geri çekilme yapılırken, geçmişte yaşadıklarımızdan çıkardığımız dersleri unutmadık. 1999 geri çekilme süreci hatırlardadır. Bilindiği üzere, gerillanın bu topraklara barışı ve sükuneti hakim kılma çabasına Türk devleti hep operasyonlar ve pusularla cevap verdi. 500'e yakın yoldaşımızı o süreçte toprağa verdik. Türk devletinin '93 yılından itibaren başlayan ateşkesler sürecine yaklaşımı biliniyor. Buna rağmen Kürt sorununun barışçıl çözümünde ısrar ettik. Türk devletinin birçok provokasyon girişimine rağmen bizler, **Kürdistan Özgürlük Gerillaları** olarak dönemin bizlere yüklediği sorumluluğa göre hareket ettik ve geri çekilme sürecini tamamladık. Yalnız karşı taraf, bizim tüm çözüm çabalarımıza karşılık olarak tecrit, teşhir ve imhayı dayattı. Türk devleti, bu süreçte Önderliğimizin bütün çabalarına rağmen Kürt sorununun çözümü için uygun olan koşulları değerlendirmedi, çözüme dönük hiçbir adım atmadı. İşte bu süreçte, Adil ve Nudaların öncülüğünde tarihi **1 Haziran Atılımı**'nı gerçekleştirdik. Meşru savunma stratejisini esas alan bu tarihi atılım ile gerilla, kendisine dayatılan teslimiyeti ve ihaneti reddetti. **Meşru savunma stratejisi** temelinde zaman zaman ateşkes, zaman zaman ise yoğunlaşan savaş koşullarıyla 2007 yılına kadar geldik.

2007 yılında bazı uluslararası kuruluşların arabuluculuğuyla İmralı'da ve Oslo'da bir dizi görüşmeler gerçekleşti. "**Diyalog süreci**" olarak da adlandırabileceğimiz bu görüşmeler dizisinin bir sonucu olarak hareketimiz 2009 yılında bir kez daha ateşkes ilan etti. Ancak buna karşın AKP hükümeti ve Türk devleti diğer ateşkeslerde olduğu gibi bu ateşkese de operasyonlarla karşılık verdi. Yalnızca gerillaya imha dayatılmadı, hiçbir yasadışı faaliyeti olmayan, sivil Kürt siyasetçilerine de yöneldiler. Sayısı 10 bini bulan, Kürt toplumunun, yaşamın her alanında yetiştirdiği seçilmişler, siyasetçiler, gazeteciler, avukatlar, sağlık emekçileri, sanatçılar, öğrenciler, işçiler, işsizler, ev kadınları ve çocuklar üzerinde bir tutuklama furyası başlatıldı. Yine 2010 yılında arabulucu olan kesimlerin **Medya Savunma Alanları**'na yapmış oldukları ziyaret ardından, görüşmenin yapıldığı yere Türk savaş uçakları tarafından çok kapsamlı bir hava saldırısı gerçekleştirildi. Hareket yönetimimizin hedeflendiği ve imha edilmek istendiği bu saldırıda 4 arkadaşımız şehit düştü. Bir arkadaşımızın naaşını, aylar sonra ancak kepçelerin desteğiyle toprağın altından çıkartabildik. Bu derece vahşi ve süreçle tamamen çelişen bir tutum içerisine girdi Türk devleti.

Bütün bunlara rağmen gerilla kimi misilleme eylemleri gerçekleştirse de Önderliğimiz ve hareketimiz Kürt sorununun barışçıl yollarla çözümünde ısrar etti. Devam edilen görüşmelerin bir sonucu olarak 2011 bahar aylarında Önderliğimiz tarafından hem hareketimiz hem de devlete 'tarafların yapması gerekenler' de diyebileceğimiz bir mahiyete sahip olan '**Demokratik Çözüm Protokolleri**' sunuldu. Biz hareket olarak, kısmi bazı değişiklikleri öngörerek bu protokolleri kabul ettik. AKP hükümeti ise Haziran ayında yapılacak genel seçimleri gerekçe göstererek seçimler ardından kararını ileteceğini söyledi. Seçimler ardından ise hükümetin yeni olduğunu dile getirerek kararlarını açıklamaları için biraz daha zamana ihtiyaçları olduğunu belirttiler. Bunun üzerine Önderliğimiz, "15 Temmuz'a kadar mutlak bir yanıt verilmeli" dedi.

O dönem geçen 1 aylık süreçte yaptığı açıklamalar ile ortamı geren AKP hükümeti, bu zamanın dolduğu gün, yani 14 Temmuz 2011 günü, Silvan'da çıkan bir çatışmayı ve büyük bir rastlantı sonucu aynı gün demokratik kurumların sembolik olarak yapmış olduğu **Demokratik Özerklik** ilanını gerekçe göstererek süreci bozdu ve gerçek niyetini gözler önüne serdi. Bir kez daha AKP hükümeti ve Türk devleti savaş yanlısı olduğunu ve bu sorunu imhayla çözmek istediğini ortaya koydu. Bizzat Başbakan, hareketimize karşı kapsamlı bir saldırı savaşını başlattı ve bunu açıkça ilan etti.

Kendisine meşru savunma stratejisini esas alan Kürdistan Özgürlük Gerillası, üzerine imha amaçlı gelen hiçbir güce boyun eğecek değildir. Tabii ki böyle tarihi dönemlerde, bir bölgede yalnızca yaşamını idame eden bir grubun üzerine ileri teknolojinin ürünü olan silahlar ve yüzlerce-binlerce askerle gidersen, bu grubun da kendini savunma hakkı olur. Ancak bunu tersiymiş gibi yansıtmak, kendini koruyan bu gerilla grubunun savunmasını sanki bir saldırıymış gibi kamuoyuna sunmak ancak sömürgeci oligarşik yönetimlerin özel savaş tarzı olabilir.

O dönem, hareketimizi Sri Lanka devletinin **Tamil gerillaları**na yaptığına benzer planlarla ezeceğini düşünen Türk devleti, Kürdistan Özgürlük Gerillası'na yönelik olarak tarihinin en kapsamlı saldırı dalgasını başlattı. 2011 yaz dönemi itibariyle çok kapsamlı

hava saldırıları ve imha amaçlı operasyonlar yürütüldü. Gerilla güçleri ise bu saldırılara karşı **Devrimci Halk Savaşı Stratejisi** ekseninde cevap oldu. 2011 ve 2012 yıllarında çok büyük bir direniş yaşandı. Gerilla, uyguladığı **Araziye Dayalı Savaş Taktiği**'yle, 2012 yılında sömürgeci devleti Kürdistan'da hareket edemez hale getirdi. Devlet Kürdistan'ın büyük bir kısmında işlevsizleşti. Askerler alay ve tugay komutanlıklarında sıkışıp kaldılar. Şemzînan, Oramar, Çelê (Çukurca) ve Elkê (Beytüşşebap) bölgelerinin arazileri, tamamen gerillanın denetimine geçti. Dêrsim, Amed, Çewlîk (Bingöl) vb birçok alanda ise devletin sistemini felç eden eylemliliklerde bulunuldu.

Şehit Zîlan Ölümsüzler Taburu'nun üyesi olan Andok ve Êrîş yoldaşların başlattığı bu yeni dönemde yüzlerce kahraman yoldaşımız canlarını ortaya koyarak bu süreci yürüttü. **Êzda**, **Zagros**, **Delîl**, **Jîn** ve daha nice kahraman fedainin çabaları, halkımızın belleklerinde yer etti. Şüphesiz bu kahraman yiğitleri anarken, dönemin öncü komutanları olan **Reşit Serdar**, **Hüseyin Mahir**, **Rojîn Gevda**, **Kerim Şırnak** ve **Mehmet Guyî** yoldaşlara değinmemek olmaz. Devrimci Halk Savaşı'nın büyük başarılarına imza atan bu değerli komutanlarımız 2012 direniş sürecinde büyük başarılara imza attılar ve şehit düştüler.

Yine zindanlarda tutsak bulunan Kürt siyasetçilerinin ve PKK'li tutsakların çok kararlı bir şekilde gerçekleştirdikleri ölüm orucu direnişi, gerek zindanlarda gerekse de şehirlerde yarattığı hareketlilikle AKP hükümetini ve Türk devletini çok zorladı. Yani hem askeri hem de siyasi olarak devletin bir sıkışmışlık ve çaresizlik durumu sözkonusuydu.

Devletin her bakımdan sıkışık olduğu böylesi bir dönemde, 2012 yılının son aylarında Önder Apo sürece müdahale etti ve devlete bir şans daha tanıdı. Hükümete hitaben yazmış olduğu bir mektup ile savaş yoluyla değil, barışçıl yöntemlerle de sorunun çözülebileceğini, bu konuda Kürt tarafının yani bizlerin üzerimize düşen görevleri yerine getirebileceğimizi, eğer devlet de çözüme hazırsa bu sürecin başlatılabileceğini belirtti. Devlet bu mektuba olumlu yanıt verdi ve süreç böylece başlamış oldu.

Süreç tek taraflı olarak sonuna kadar gidemez

2013 yılının ilk aylarında başlayan bu sürece dönük, yukarıda da belirttiğimiz gibi bizler Kürdistan Özgürlük Hareketi olarak birinci aşamada üzerimize düşen görevleri yerine getirdik. Ama Türk devleti ve AKP hükümeti ikinci aşamanın gereklerini yerine getirmedi; ikinci dönemi başlatmadı. Bunun içindir ki süreç halen birinci aşamadadır. Yani birinci aşama bitmiş olmasına rağmen ikinci aşama başlamamıştır. Çünkü AKP hükümeti bu konuda verdiği sözlerin gereklerini yerine getirmemiştir. Doğru, süreç bugün tamamıyla bitmiş değildir ama tek taraflı olarak Önder Apo ve hareketimiz tarafından yürütülmektedir. Ancak bugün gelinen aşamada bu sürecin de tek taraflı olarak sonuna kadar gidemeyeceği açık bir gerçektir. Bundan dolayı da esas olarak süreç tıkanmış durumdadır.

Şu an adım atma sırası devlettedir ve devlet üzerine düşen sorumlulukların gereklerini yerine getirmelidir. Yoksa mevcut pozisyonda sürecin devam edebileceği düşünülüyorsa bunu düşünen yanılıyordur. Hareketimiz geçmiş ateşkes ve geri çekilme süreçlerinden büyük bir tecrübe ve deneyimle çıkmıştır. Ne yapacağını iyi bilmektedir, attığı her adımı büyük bir tecrübeye dayanarak ölçüp biçmekte ve bu temelde atmaktadır. Dolayısıyla devletin ilk elden adım atması gereken konularda ketum davranmaması, pratikleşmeyi sağlaması gerekmektedir.

"Her şeyden önce diyalog sürecinin müzakereye evrilmesi için yasal çerçevenin oluşturulması gerekiyor. Müzakere edecek tarafların eşit koşullarda masaya oturması lazım. Görüşmelere hakem olacak üçüncü bir gücün müzakerelerde hazır olması gerekmektedir."

Peki devletin yapması gereken şeyler nelerdir? Her şeyden önce bir yılı aşkın süredir devam etmekte olan diyalog sürecinin müzakereye evrilmesi için yasal bir çerçeve oluşturması gerekmektedir. Madem bir müzakereden söz ediyoruz; o zaman müzakere edecek tarafların eşit koşullarda müzakere masasına oturması lazım. Önder Apo'nun koşullarının değiştirilmesi gerekiyor. Önder Apo'nun da tıpkı devlet heyeti gibi görüşmeler öncesinde fikir alış verişi yapabileceği bir danışmanlar heyetinin, sekreterlerinin olması gerekiyor. Şu anki görüşmeler eşit şartlarda değildir. Önderliğimiz gazetecilerle, avukatlarıyla ve toplumun vicdanı olarak kabul edilen kesimlerle istediği zaman görüşebilme hakkına sahip olmalıdır. Yine bu görüşmelere şahitlik ve hakemlik yapabilecek üçüncü-tarafsız bir gücün müzakerelerde hazır olması gerekmektedir. Kim sözüne sahip çıkıyor, kim sahip çıkmıyor, bunun tespiti için tarafsız bir güç mutlaka hazır olmalıdır. Tabii diğer bir önemli konu da, halkımız üzerinde denenen sömürgeci faşist uygulamaların bir an önce son bulmasıdır. Bunun için yasal zemin oluşturulmalı, başta **'Terörle Mücadele Kanunu'** olmak üzere, bu saldırılara dayanak olan Kürt karşıtı yasalar kaldırılmalıdır.

Esas olarak AKP, şimdiye kadar bu tür adımlar atmış olsaydı, şu an 3. aşama olan normalleşme sürecini tartışıyor olurduk. Fakat Türkiye devleti ve AKP hükümeti Önderliğimizin ve hareketimizin bütün çabalarına rağmen hiçbir adım atmadı. Tersine, sürece faydacı yaklaştı. Süreci seçim hesabıyla kendi lehine kullanmak istedi. Yine karakollarını sağlamlaştırarak ve askeri yollar yaparak askeri olarak da hazırlıklar yaptı. Bu hazırlıkların hepsi ateşkesin ihlal edildiği anlamına gelmektedir. Birçok yerde şimdiye kadar Türk devleti ateşkes şartlarını ihlal etti ama biz tek taraflı olarak süreci devam ettirdik, üzerimize düşen sorumlulukların gereklerini yerine getirdik.

Gerilla sürecin ruhuna göre kendini yeniledi

Peki bu geçen bir yıllık süreçte gerilla nasıl konumlandı ve kendisini nasıl örgütledi? Her şeyden önce sürecin ruhuna uygun olarak Medya Savunma Alanları'na çekilme işlemi, Türk devletinin sürece kendi çıkarına yaklaşımlarından ötürü durduruldu. Güçlerimizin önemli bir kısmı Kuzey sahalarında kaldı. Tabii kendi açımızdan ateşkes sürecinin korunması durumu yaşandı. Gerillaya saldırı anlamına gelecek davranışlar olmadığı sürece herhangi bir askeri faaliyet yürütülmedi. Gerillanın güvenliğini tehdit anlamına gelebilecek kimi faaliyetlere müdahale dışında askeri bir hareketlilik gerilla açısından yaşanmadı.

Her ne kadar basına pek yansımasa da, kimi yerlerde devletin savaş hazırlığı anlamına gelen karakol ve kalekol çalışmalarına ve yol yapımına engel olundu. Bunun bir örneği Heftanîn sınırında yaşandı. Askerin bırakalım Botan sahasını, Medya Savunma Alanları'na dönük yapmak istediği hazırlık girişimleri gerilla tarafından engellendi. Çıkan çatışmada ölümler yaşandı. Yine en son olarak Marinos bölgesinde benzer bir hazırlık içerisine giren askeri güçlere karşı yurtsever Colemêrg halkının çok değerli bir karşı koyuşu oldu. Halkımız bu yolların yapılmasına izin vermedi. Dolayısıyla bu bölgede gerillanın devreye girmesine gerek kalmadı.

Ancak bu tür askeri hareketlilik anlamına gelebilecek kimi durumlar dışında gerilla güçleri kendi gelişebilecek her türlü sürece karşı hazırlama üzerine de yoğunlaştı. Kuzey güçlerimiz koşulları doğrultusunda bir yoğunlaşma sürecine girerken, Medya Savunma Alanları'nda bulunan güçlerimiz ise yoğun bir eğitim süreciyle çok yönlü bir yoğunlaşma yaşadı. 11. PKK Kongresi'nin kararlaşmaları doğrultusunda 7. HPG ile 6. YJA STAR Konferansları gerçekleşti. Yoğun tartışma ve derinleşmelerin yaşandığı bu platformlarda, komuta kadememiz günlerce, gelişen süreç ve olabilecekler konusunda yoğunlaşmalar yaşadı. Geçmiş dönemin özeleştirisi verilirken geleceğe dönük ciddi kararlaşmalara gidildi.

Bu süreçle birlikte kendi içinde bir '**Yeniden Yapılanma ve Derinleşme Projesi**' de kabul edildi. HPG kendisinde köklü bir değişiklik yapmayı önüne koymuş ve bunu büyük oranda tamamlamıştır. Bu temelde yoğun bir akademi sistemi ve eğitsel faaliyet söz konusu olmuştur. Apollo Akademiler Komutanlığı'na bağlı olarak faaliyet yürüten 11 merkezi akademide teknik, askeri ve ideolojik yoğunlaşmalar yaşanırken, tüm eyaletlerde faaliyet yürüten Mehmet Guyî ve Rojîn Gevda Akademilerinde ise tüm gerilla güçleri ideolojik ve askeri bir yoğunlaşma çalışması yürütmüştür. Modern-profesyonel gerillayı yaratma yolunda büyük adımlar atılmıştır. Her alanda daha fazla ideolojik, daha fazla siyasal, içeriği zengin olan, daha fazla disiplin ve Önderlik çizgisini güçlüce uygulayabilen profesyonel bir gerilla olunması hedeflenmiştir. Esas olarak süreci uygulamada planlı ve disiplinli hareket eden, gerektiğinde savunmayı da profesyonelce yapabilen bir kabiliyete, yeteneğe ve manevra gücüne ulaşılması esas alınmıştır. Bu, Önderliğimiz tarafından başlatılan yeni sürecin sağlıklı ve güvenlikli yürütülmesi ve pratikleşmesi açısından gerekli ve önemli bir husustu. Yani HPG güçleri de kendini bu yeni sürece göre konumlandırmış ve her anlamda bir profesyonelleşmeyle süreç görevlerini başarıyla yerine getirmeye hazır hale gelmiş durumdadır. Mevcut durumda Kürt halkının bir savunma gücü olarak, belirttiğimiz çerçevede kendi sistemini somutlaştırmış ve her türlü olası gelişmelere açık bir pozisyondadır. Kürdistan Özgürlük Gerillası, kendisini demokratik çözüm sürecine böyle hazırlamıştır.

Geçen bir yılda kazanan Kürt halkı olmuştur

Kürt halkı ve Kürdistan Özgürlük Gerillası Kürt sorununu siyasi yol ve yöntemlerle çözmek istiyor. Biz, halkların kardeşliği, eşitliği ve özgürlüğü temelinde Kürt sorununu çözmek istiyoruz. Bugün gelinen aşamada artık kimse bu sorunu inkar edemez. Kürtler, dünyada yaşayan tüm halklar gibi doğal haklarını, yani dil, kültür ve özyönetim haklarını istemektedir. Eğer Türk devleti bu çerçevede yaklaşırsa, yani gerekli adımları atarsa süreç devam edebilir. Şayet atmazsa o zaman sürecin bitmesi de kaçınılmaz bir durum olarak önümüze çıkar.

Bu geçen bir yıllık süreci geliştirdiğimiz için asla pişman değiliz. Önder Apo'nun sunmuş olduğu perspektifi ve Newroz'da ilan edilen tarihi deklerasyonu şu anda da doğru görüyoruz ve bu perspektife sonuna kadar bağlıyız. Yine bu süreçte halk ve hareket olarak bir çok kazanımımız sözkonusudur: Her şeyden önce tüm dünya kamuoyu gördü ki, biz sorunu gerçekten siyaset ve diyalog yoluyla çözmek istiyoruz; savaş değil barış yanlısıyız. Ancak şeref ve onurumuza da bağlıyız. Şeref, onur ve özgürlüğümüz için gerekiyorsa savaşırız. Bu bir kararlılıktır ve bugün tüm dünya tarafından bilinmektedir. Bu gelişen sürecin kazanımlarına dönük bahsedilebilecek diğer bir şey ise hareketimizin meşruiyetinin artmış olduğudur. Önderliğimizin eli güçlenmiştir. Kuzey Kürdistan halkımız bu süreçten istifade etmiştir. Hatta Rojava halkımız da bu süreçten istifade etmiş, nefes almıştır. Yani halkımızın ve hareketimizin bu yıl içerisindeki kazanımları fazladır.

Biz Önder Apo'nun tarihi kararı üzerinden çözümü geliştirmek istedik ama çözüm tek taraflı gerçekleşecek bir şey değildir. Çözümün oluşması için iki tarafın da adım atması gerekmektedir. Karşı taraf adım atmadığına göre sürecin bitmesi de kaçınılmaz olacaktır. Halkımız kendi öz iradesini ortaya koyacaktır. Kendi kendisini yönetecektir. Eğer diyalogla bu olmuyorsa devlete rağmen halkımız öz yönetimini kurma sürecine girme hakkını kazanmış olacaktır. Kürt halkının özgürlük yürüyüşü hep ileriye gidecektir ve Kürdistan Özgürlük Gerillası da modern-profesyonel tarz ve yöntemlerle halkımızın en önemli savunma gücü olarak sürecin gereklerine göre mutlak rolünü oynayacaktır.

1949 Nisanı'nda doğmak ve darbe Nisanı'nda partileşme adımı atma cüreti

DURAN KALKAN

Önderliğin 'Bir Halkı Savunmak' ve önceki savunmalarında ve çözümlemelerinde Önderliksel çıkış ve Önderliksel şekillenmenin nasıl bir süreç yaşadığı geniş şekilde vardır. Bir dönem olarak çocukluk dönemini, köy ve aile ortamını, onun kendi üzerindeki etkilerini değerlendirdi. Halfeti'nin Amara köyünden ve 1949 doğumludur. Doğum günü 4 Nisan olarak biliniyor. Önderlik çözümlemelerinde köy, aile çevresine dair özellikleri, kendisini etkileyen boyutları değerlendirdi. Çocukluk dönemini geçirdiği süreç, yeni sömürgecilik altında köy-tarım toplumunun ciddi bir zorlanma ve dağılmaya başladığı süreç. Hem çok zayıf durumda hem de kendi içinde parçalanan, köy dışında çözüm arayışları epeyce var. Bununla birlikte köy toplumunun özelliklerini yoğun olarak taşıyor.

Urfa en eski yerleşim yeri, MÖ 10 bin yıllarında şehirlerin kurulduğu görülüyor. Tarım-köy devriminin, Neolitiğin merkezlerinden birisi. Toplumsal olarak farklı etnik grupları içeriyor. Ermeniler var, Türkmenler var, Kürtler var, Araplar var. Yani zengin bir etnik kimlik var. Toplumsal değerler güçlü, fakat ağalık düzeni de beli ölçüde var, onun etkileri var. Çok çelişkili bir toplumsal zemin. Yeni sömürgecilikle kapitalizmin girişi altında dağılma da bir etken. O bu çelişkileri daha çok harekete geçiriyor.

Çelişkilerin çok olduğu, tarım-köy toplumunun dağılmaya başladığı, insanlar için umut, gelecek arz etmediği, dolayısıyla da kendisi için yeni gelecekler arama, bulma çabasının çok yoğun olduğu bir dönem. Böyle bir dönemde Önderlik daha fazla bu çelişkileri derinden hissediyor. Bu da anlama ve duygu düzeyidir. Derin bir duygu ve anlama düzeyi var.

Kişilik olarak algılama, öğrenme ve muhakeme etme yetisi çok kuvvetli. Çözüm arama daha çok dinde oluyor. Dini inceleme yaşadığı çelişkilere, sorunlara din üzerinden çözüm arama en çok yaşadığı bir yöntem. Arıyor ama nereye kadar varacak, ancak yapabildiği İslamiyet'in ritüellerini fazlasıyla zamanında ve yerinde hayata geçirmek oluyor. "O kadar çok ilerledim ki, köy hocası 'böyle giderse Abdullah uçar' dedi" diyor. Bu da Önderliğin bir işe yaklaşımının ne kadar istekli olduğunu, derin olduğunu gösteriyor. Öyle üstün körü, yüzeysel yaklaşmıyor, hakkını vererek yaklaşıyor. Önderlik yine, "benim için Kürt sorunu ilkokula gittiğim ilk gün başladı" dedi. Okul sürecinin de önemli bir etkisi var. Zaten kendi köylerinde okul yok, komşu köyde ilkokula gidiyor. Köy, Türk köyü olarak görülüyor ama aslında Ermeni köyü olabilir. Her gün sabah git, akşam gel. Gelemeyince o köyde kalma oluyor. Okul yeni bir ortam ve yeni bir dil. Öyle olunca o köydeki ve evdeki çelişkiler, yine ortamın umutsuzluğu, kendini kurtarmak için yetmeyeceği bilinci daha çok artıyor. Bu sefer bakıyor ki dil, kültür bakımından da öyle değil, kendisinden başka bir şey isteniyor. Kendisine ailenin verdikleri mevcut sistemde hiç değer ifade etmiyor. Bu böyle olunca çok zorlanıyor ama insanı yaşatır görüneni en iyi yapmak için tüm gücüyle çalışıyordu.

"Okulun birincisi oldum" diyor, okula gittiğinde bir kelime bile anlamayan kişi giderek okul birincisi olabilecek kadar bu işi öğrenir hale geliyor. Dine yönelimiyle okula yönelimi yaklaşım olarak birbirine denktir. Ya hiç yapmayacak, yapacaksa da en iyisini yapacak. Hakkını veriyor. Öyle yarım bırakmayacak, üstün körü yapmayacak. Önderlik tarzında o yoktur. Bunlar kişilik özellikleri oluyor, daha çocukluk döneminde şekilleniyor. Arayışçılığı var, avcılık yaptığını, çocuk gruplarını örgütlediğini, bununla bir tür örgütçülüğünün, toparlayıcılığının orada geliştiğini belirtiyor. Din, namaz kılma, cemaatin önüne çıkma grup oluşturma özelliklerini geliştirdiğini söylüyor. Ailenin çelişkilerinden etkilenme durumları var. Onları da sorguluyor. Ana daha etkin, mücadeleci, bunu öğretiyor ama öğrettiği mücadele kuru intikamcılığa dayanıyor, kuru düşmanlık, "intikamımızı al!" O, orda doğrultu göremiyor. Babanın mücadele tarzı sadece yakınmadır, hiçbir maddi temeli yok, örgüt gücü yok, dolayısıyla başarısı yok. Söyleniyor, küfrediyor, öyle kalıyor. "O tarz mücadeleyle de yaşamda bir şey elde edemeyeceğimi babamın tarzına bakarak anladım" diyor.

"Ankara sömürgeci başkentti. Devlet orada, Kürtlüğü, Kürdistan'ı yok etmek isteyen devletin bütün mekanizmaları orda. Her şey orada şekilleniyor, orada kararlaştırılıyor, Kürtlüğün fermanı oradan çıkmış. Bu sıradan bir yer değil, başkente gitmek önemli. Ciddi siyasi arayışları olmayanlar başkente gidemezler..."

'Çözümü arkadaşlıkta buldum'

Hak adalet duygusu yüksek, emeğe değer veriyor, köylü çocuğu, tarımda çalışıyor. Çalışmadan, emek harcamadan yaşama tutunanlara çok öfkeli, mücadeleci. Kardeşleriyle öyle bir mücadele içinde olduğunu anlatıyor. Herkesi çalışmaya teşvik ettiğini, çalışmadan yaşamanın doğru olmayacağını, yine köy ortamında, aile düşmanlıklarını anlamsız bulduğunu, daha küçüklük çağında aile ölçülerine tepki olarak annesinin düşmanlık yapmasını istediği Hasan Bindal arkadaşla arkadaşlık kuruyor. "Düşmanlık yapacak herhangi bir neden göremedim, tersine çözümü arkadaşlıkta buldum" diyor. Yine kardeşlerinin, kız kardeşlerinin durumu, toplumsal yaşam, alınıp-satılma, evlilik durumu, kendisi açısından anlaşılması güç ve hayal kırıklıkları yaratan durumlar olduğunu ifade ediyor. Bütün bunlar yaşadığı ortamın özellikleri ve kişiliğinin şekillenmesine yön veren ortamlar oluyor.

İnsan, kişiliğiyle doğmaz, çocuk olarak doğar, kişiliğini büyüdüğü ortamın özelliklerinden alır. Önderliğin içinde büyüdüğü ortam da o özellikleri veriyor. Arayışçı kılıyor, hareketli kılıyor, yaşanan çelişkileri yakından görüyor, hissedebiliyor ve onun verdiği rahatsızlık var, dinamizm ve hareketlilik var, "cıva gibi hareketliydim" diyor. İş yapmada öyle dinamik, fakat fayda getirmeyen ilişkileri, çelişkileri görüp, rahatlıkla reddedebiliyor. Aile, toplum ölçülerini reddedebiliyor, o da ailede, çevrede rahatsızlık yaratıyor. Bu ölçülerle çok fazla sonuç alıcı olamayacağı intibası uyanıyor. Köy ortamında aldığı özellikleri şöyle sıralanabilir; doğruyu arayan, zorluklar üzerine giden ama aradığını bulamayan, çelişkilerle dolu, verili ölçülere tepki duyan, kendine göre ölçüler geliştirmeye hazır ama çok fazla da onun imkanını bulamayan bir konum.

Köy ve aile ortamından kopuş

Böyle bir ortamda Nizip'te ortaokula gidiyor. O okulun en önemli yanı artık köy ve aile ortamından kopuştur. Onun ne kadar kendisi için zor geldiğini Önderlik çözümlemelerde çok anlattı. Hem gitmek istiyor hem zoruna gidiyor. Gitmese köyün kendisine verecek bir şeyi yok, onun farkında. Gitse, aslında ona da gücü yok, okyanusa kulaç atmak gibi bir şey, nereye gideceği belli değil, ne olacağının hiçbir garantisi yok.

İkinci dönem, lise yıllarıdır. Liseyi Ankara'da Tapu Kadastro Meslek Lisesi'nde okuyor. 4 yıllık bir okuldur o. Okuyunca hem lise mezunu oluyor hem de kadastro memuru. Tapuları düzenleyen bir memuriyet. Okul Ankara'da yatılı bir okuldur. Okulu kazanıyor ve okumak üzere Ankara'ya gidiyor. 15-16 yaşlarına denk geliyor bu. Aileden olduğu gibi ortamdan kopuyor. Toplumsal ortamdan olduğu gibi Kürdistan'dan da kopuyor. Kürdistan'ın en tarihi toplumsal yapısı içerisinde doğup büyüyen bir çocuk, Kürdistan üzerinde inkar ve imha sistemini yürüten rejimin başkentinde, merkezinde daha ilk gençlik yıllarında yalnız başına lise öğrenimi yapmaya gidiyor. Bu çok cüretli bir iş, herkesin kolayca yapacağı bir iş değil. Normal şartlarda yapılmaz da zaten.

Toplumsal dağılma süreci oraya götürüyor. Daha önceki süreçlerde olsa böyle bir yönelim içine girmesi çok zor. Kolay değildi, gerçekten de toplumsal dağılma çok zordu. Kapitalist modernite sistemi öyle dağıttı ki, taş taş üstünde bırakmadı deyim yerindeyse. Bir iki yıl önce köyden kasabaya bile gitmeyi kasabaya yerleşmeyi çok ağır, toplumsal yapıyı zorlayan, geleneklere uygun olmayan bir yaklaşım olarak gören değer yargıları, birkaç sene sonra, bırak yakındaki kasabaya gitmeyi, Kürdistan'ı bırakıp Türkiye'ye, Türkiye'yi bırakıp Avrupa'ya gitmeyi çok doğal, normal bir ölçü haline getirdi. Darmadağın oldu. O süreç çok dağıtıcı bir süreçti. Gerçekten de insan bilincini, ölçülerini felç eden, darmadağın eden bir şey. Öyle bir savaştan, şundan bundan çok daha fazla hızlı tahrip edici bir süreçti.

Öyle bir süreç yaşadık. O dönemin toplumsal dönüşümü yaşandı. Kürdistan'da yoğun olarak yaşandı, sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'nin kırsal toplum kesimi böyle bir dağılmayı çok parçalayıcı, etkili bir biçimde yaşadı. Toplumsal değer yargıları bir günde altüst oldular. Yenisi yerine kondu mu, nerede! Bu dağılmayı yaratan sistemin yeniden inşa etmek, yeni bir şey yaratmak gibi bir derdi yoktu. Tek derdi dağıtmak, parçalamak; bu şekilde de kapitalizmin verimli bir kölesi haline gelsin. Tek istediği, derdi oydu. Onu başardı mı, başka hiçbir şey istemiyordu. Şimdi böyle bir ortamda Ankara'ya gidiliyor. Ciddi bir arayış olamasa, öyle bir dağılma süreci olmasa gidemez. İkincisi gidilen yerin özellikleri çok önemli.

Ankara sömürgeci başkentti. Devlet orada, Kürtlüğü, Kürdistan'ı yok etmek isteyen devletin bütün mekanizmaları orda. Her şey orada şekilleniyor, orada kararlaştırılıyor, Kürtlüğün fermanı oradan çıkmış. Bu sıradan bir yer değil, başkente gitmek önemli. Ciddi siyasi arayışları olmayanlar başkente gidemezler. Siyasette, yönetimde gözü olanlar giderler, gitmek isterler. Daha o zamandan Önderlikte öyle arayışlar var. Önderlik harp okuluna gitmek istediğini de söylüyor. General olmak için güç sahibi olmak için ama bir Kürdün askeri okula gidebilmesi için, çok güvenilir kefiller bulması gerekiyor. Onu bulamadığı için gidemediğini söylüyor. Böyle olunca geriye sivil siyasette ilerlemek kalıyor. Ankara da böyle tanımlanabilir.

Bir de o dönemin Ankarası önemli. Gittikçe Türkiye'de yeni sömürgecilik altında resmi ideolojinin kırıldığı, yeni arayışların ortaya çıktığı, örgütlenmelerin olduğu, anlayışların, değer yargılarının değiştiği, yeni ideolojik siyasi mücadelelerin gündeme geldiği, iç mücadelenin yoğunlaştığı, milliyetçi hareketin bir yandan, İslami hareketin bir yandan, sol-sosyalist hareketlerin bir yandan örgütlenip gelişmeye başladıkları Türkiye içindeki çelişkilerin bu temelde arttığı ve ideolojik, siyasi hatta giderek askeri mücadeleye dönüştüğü, dünyada '68 gençlik kültür devrimi dediğimiz sürecin yaşandığı, Türkiye'yi de yakından etkilemeye çalıştığı bir dönem. Böyle bir dönemi Ankara'da geçiriyor ki, bu dönemin Türkiye açısından en çok etkilediği yer Ankara oluyor.

Mevcut yaşanan değişiklikler en erkenden ve en çok Ankara'yı etkiliyor. Her şey Ankara'da var, en hızlı biçimde her şeyi Ankara'da görebilme imkanı bulabiliyor. Her şeyi görüp anlamaya açık bir çağ. Son derece gözlemci, arayışçı bir yönü var. Yerinde durmuyor, Önderlik deyimiyle 'cıva gibi' ele avuca sığmaz bir durumda. Böyle olunca 4 yılda Ankara'da çok şey öğreniyor. O ortamın bütün etkilerini yaşıyor, çelişki ve çatışmalarını inceliyor. O yaşta herkesle tanışıyor. Sağcı olanların konferanslarına gidiyor, şair Necip Fazıl Kısakürek'i dinliyor. En sol hareketleri de, gençlik hareketlerini de dinliyor, görüyor.

Sosyalizmin Alfabesi ve sol-sosyalist düşünceye eğilim

Okuyor, inceliyor. Birçok Marksist eserin, ulusal kurtuluşçu pratikleri anlatan eserlerin Türkçeye çevrildiği, Türkçe'de o temelde bir aydınlanmanın, tartışmanın geliştiği, dergilerin çıkarıldığı

bir süreç. Bir yandan para için, bir yandan süreç gereği bol bol kitap tercüme edilip piyasaya sürülüyor. İnceleyen aydın gençlik, ona göre yön çiziyor, kendi düşüncesini oluşturuyor, örgütünü yaratıyor. Türkiye yepyeni bir arayış içerisinde birçok parçaya bölünüyor, çelişki ve çatışma durumu gelişiyor. Böyle bir arayış içerisinde okuyor, inceliyor. 'Sosyalizmin Alfabesi' kitabı ile karşılaşıyor, okuyor, bitirdiğinde "İslamiyet'te çözüm bulamadığım toplumsal çelişkilerin hepsine biranda çözüm buldum," diyor, "kitabı kapattım yastığın altına koydum ve Muhammet kaybetti, Marks kazandı dedim, kendi kendime," diyor. "Dini eğilimden vazgeçtim, onunla yapacağım bir şey kalmadı. Sol düşünceyi çözüm getirecek düşünce olarak gördüm." Ondan sonra sol-sosyalist düşünceye giderek eğilim duyuyor, araştırıyor. Hepsini araştırıyor, inceliyor. Aslında Önderliğin öyle bir özelliği vardı. Bilgiyi inceleme, öğrenme açısından bulduğu, tabii yararlı olanı inceleyen bir konumdaydı. Sadece kendisine doğrudan bilgi verecekleri değil, ters bilgi verecekleri de okuyordu. Mukayese etmek, tartışma ve oradan doğru sonuçlar çıkarabilmek için.

Böylece oradan lise mezunu oluyor, tapu kadastro memuru oluyor. Bir de sosyalist genç oluyor. Sorunlarına sosyalist düşünceyle çözüm bulacağına inanan, onu araştırıp inceleyen, bütün olaylara, çelişkilere sosyalist çizgide bakan bir zihniyet durum ortaya çıkıyor. Onun ötesinde Ankara'yı, sömürgeci başkenti tanıyor, oradaki ilişkileri, çelişkileri, çatışmaları görüyor. Onun kişiliği üzerinde büyük etkisi var. Halfeti gibi, Nizip gibi değil, koca bir şehir. Şehirle kapitalist modernitenin devletçi sistemin şehir gerçeğiyle daha somut, ayrıntılı bir biçimde Ankara'da tanışıyor. Ankara'da bir başkent, Kürt soykırımını planlayan, fermanını çıkaran bir başkent. Orada devlet gerçeğini, sömürgeci gerçeği yakından görüyor. Bu da bir şekillenme dönemi oluyor.

Toplumsal gerçekliği Urfa'da, ulusal gerçekliği Diyarbakır'da görüyor

Üçüncü dönem Amed, İstanbul ve Ankara'da cezaevine düşüşe kadar ki süreçtir. Bu döneme mevcut çelişkili, çatışmalı durumdan çıkışın çeşitli biçimde elde ettiği bilgilenmeleri bir ideolojik, politik çizgiye, bir anlayışa, kendine göre bir yoruma dönüştüren, düşünce gücü haline getiren bir dönem diyebiliriz. Tapu kadastro memuru olarak okulu bitirdikten sonra Diyarbakır'a, Amed'e görevlendiriliyor. Bir yıl Amed'te çalışıyor. Tapu işleri halk içindeki işler, köylülük içindeki işler... Birçok köye gidiyor geliyor, köylülerle oturuyor, tartışıyor. Bir yandan iş yapıyor, bu tapu işi nedir, tarih nasıl işlemiş, eski sistemi oradan öğreniyor. Diğer yandan Kürt toplumunu tanıyor, köylülüğü tanıyor. Biraz Urfa'da tanımış, şimdi 70'lerin başında Diyarbakır'da tanıyor.

Urfa insanlığın en eski kenti, Diyarbakır Kürtlerin merkezi. Bir yandan Güney Kürdistan'da da Barzani hareketi yeni bir gelişme seyri içinde. Çatışmalar oluyor, o süreç özerklik arayışına doğru gidiyor. Onun da Diyarbakır'da etkisi var. Kürt toplumunu tanıyor, Diyarbakır'da Kürt insanını, gerçeğini daha yakından inceliyor. Urfa'yla Diyarbakır'ı birleştirmesi, bir de sosyalist bilinçlenme temelinde Önderliğin ciddi bir bilinç kazanmasını sağlıyor. Kürdistan içindeki çelişkileri, Kürt insanın özelliklerini, değer yargılarını, özelliklerini orada görüyor. Diyarbakır'a gitmese, Kürt gerçeğini öyle tanıyamaz, Kürt insanını toplumunu bu kadar yakından, derinliğine tanıyamaz, Kürt gerçeğini tanıması eksik kalırdı. Hem Kürt toplumundaki tarihten kalan toplumsal özellikleri görüyor hem de kapitalist modernite sistemi karşısındaki çaresizliğini görüyor. "Hiçbir şey yapamayız, biz donmuşuz beyim, bizden bir şey isteme, biz çürütüldük" deniliyor. İnsanlarda bir özlem var, hissediş var ama kırılmış. Bütün gücü, değeri ezilmiş, her şeyden mahrum bırakılmış. Bu ciddi bir durum, ciddi bir çelişki.

Dönemin Kürt, Kürdistan gerçeğini tanımada, Kürt toplumunu, insanlarının özelliklerini tanımada çok önemli bir durum. Bunları yakından gözlüyor, inceliyor, öğreniyor; devletin ne durumda olduğunu öğreniyor, toplumun ne durumda olduğunu öğreniyor, güneydeki gelişmelerden bilgileniyor. İlkel milliyetçi hareketin ne olduğunu, ne kadar istikbal vaadettiğini orada daha iyi görüyor, anlamaya çalışıyor. Bu çok çok önemli bir bilinçlenme dönemi. Kürt gerçeğini Önderliğin burada tanıdığını, burada öğrendiğini söyleyebiliriz. Toplumsal gerçekliği Urfa'da alıyor, ulusal gerçekliği Diyarbakır'da tapu memurluğu sürecinde görüyor.

Bir yıl sonra üniversite imtihanına giriyor, İstanbul hukuk fakültesini kazanıyor. 1970-71 öğrenim yılında İstanbul hukuk fakültesine kayıt yaptırıyor, herhalde İstanbul'da 1970'in güzünden '71'in yazı, güzüne kadar olan bir yıl içerisinde kalıyor. Bu bir yıl, nasıl bir yıl; Türkiye'de yerin yerinden oynadığı, her şeyin altüst olduğu, Türkiye'de demokratik devrimin yaşandığı, bu devrimin bastırılması için 12 Mart 1971 darbesi temelinde her türlü saldırıya geçtiği bir dönem. Bu olayların en fazla yaşandığı yerlerden biri, belki de birincisi İstanbul'du. Çünkü işçi orada, emekçi orada, gençlik orada, dolayısıyla toplum orada, Türkiye toplumunun yarısı orada. En çok harekete geçen, çelişkinin, çatışmanın yaşandığı yer orası. Böyle bir durumda bu gerçekliğin hepsini Önderlik yaşıyor. Öncesinde Ankara'yı tanıdı, dört yıl Ankara'da yaşadı. Bürokratik kapitalizmi, sömürgeci sistemi başkentte gördü. Ondan sonra bir yıl Amed'e gitti, Kürt toplumunu, ulusal gerçekliğini, içine düşürüldüğü durumu tanıdı. Ondan sonra da Türkiye'de devrimci yükselişin, '71 devriminin en ileri düzeyde olduğu dönemde İstanbul'da, Türkiye'nin en büyük kentinde, Osmanlı'nın, Bizans'ın başkentini gördü. İstanbul dünyada devletçi sistem içinde sayılı başkentlerden birisi.

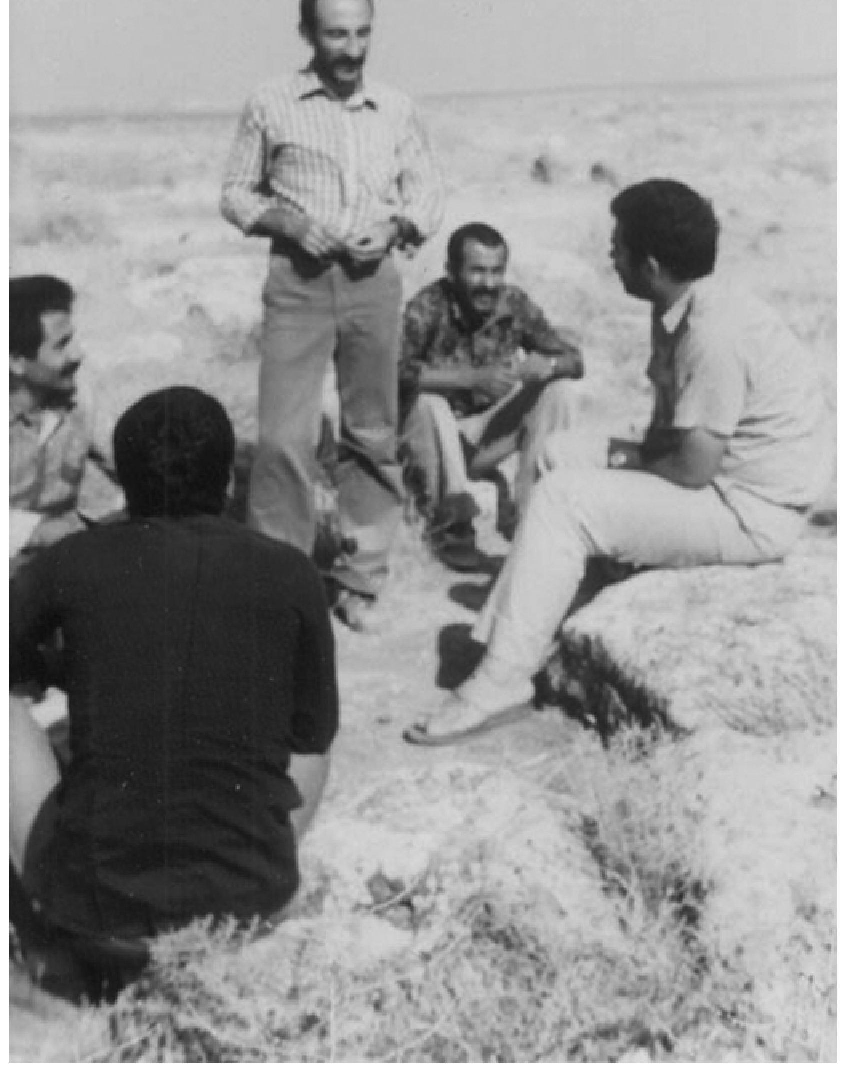
İstanbul'da bütün örgütleri tanıyor, onların eylemlerine katılıyor, liderlerini tanıyor. Mahir Çayan'ın konferansına gidiyor, Mahir Çayan'ı dinliyor, Kürt sorununa ilişkin nasıl bir çözüm önerdiğini orada duyuyor. Gözlüyor ki, dönemin en etkili kişisi, en militan kişisi, en büyük devrimci örgütlenmeyi yaratan, önderlik eden bir kişi, gençlik önderi. DDKO'ya gidiyor, oradan Kürt gençlerini tanıyor, ne yapmak istiyorlar, durumları nedir, niye öyle örgütlenmişler, onlar neyi savunuyorlar, hatta üye olduğunu söylüyor, seminerlerine katılıyor. Birçok kişiyi tanıyor, onların Kürt ve Kürdistan gerçeğine ilişkin yaklaşımlarını görüyor. Ayrı durmalarının nedenlerini öğreniyor. Sokakta olayları takip ediyor, gözlüyor. Yılın yarısında, o zaman okullar Ekim'de başlıyor, Mart'a kadar olan 5 aylık devrimci yükseliş var, ardından 12 Mart 1971 faşist askeri darbesi bu demokratik devrimi ezmek üzere geliyor. İstanbul'dadır ve bu karşı devrimin en çok etkisinin yaşadığı iki şehirden biri oluyor, biri Ankara, biri İstanbul. Muhtıra veriliyor, hükümet değişiyor.

Mahir Çayan yaralı yakalandı, mahkemeye çıkıyordu, bir gün cezaevinden kaçtı. Kolay mıydı, sıkıyönetim cezaevinden kaçmak. Sıkıyönetim cezaevleri ordunun içinde, ordunun savunduğu yerlerdi. Askeri elbiseyle, kendi örgütlediği güçler aldılar, çıkarıp götürdüler. O kadar etkinliği vardı. 9 Mart'ta ordu içinde kuvvet komutanlarındaki solcular darbe yapacaktı diye beklenti vardı. Kara kuvvetleri komutanlığı, Hava kuvvetleri komutanı solcu olarak sayılıyor. O boşa çıkarıldı. Üç gün sonra, 12 Mart'ta Genelkurmay Başkanlığına dayalı -Memduh Dalmaç'tı- Demirel hükümetine çekilmesi için muhtıra verildi. Süleyman Demirel hemen şapkayı alıp, kaçtı. Menderes idam edilmişti, iyi ders çıkarmıştı, durur mu hiç! Gitmese idam edeceklerdi.

Şimdi Tayyip Erdoğan "direneceğim" diyor, ama çok bel bağlamamak lazım, ne yapacağı belli olmaz. Demirel, "neyle direnecektim, ordum mu vardı, üzerime ordu geliyordu" diyordu. Kendini savunmada haksız değildir. Ordu desteğiyle hükümet kuruldu. Meclis içinde milletvekilleri içinden biri başbakan oldu, Nihat Erim; o da kontrgerillanın iyi bir elamanıydı, İsmet İnönü'nün yakın arkadaşlarından biri sayılıyordu. Onu başbakan yaptılar, diğerleri meclis dışından bir hükümet kurdular. Hükümet, anarşi diyorlardı o zaman, anarşiyi bastırmak üzere balyoz hareketi diye bir program hazırladı ve saldırıya geçti.

İkinci dönem, Mart'tan sonraki süreç böyle bir karşı devrimin saldırı sürecidir. Buna karşı da devrimci örgütler, Mahir Çayan, Deniz Gezmişler, İbrahim Kaypakkayalar direnişe geçtiler. Denizlerin bir kısmı dağa çıkmışlardı, geri kalanlar dağa çıkarken yakalandılar. Dağa çıkanlar, Sinan Cemgil ve arkadaşları Nurhak'ta çatışmaya girdi, bir kısmı şehit düştü, bir kısmı yaralı yakalandı. Mahir çayan o sırada, darbeden sonra cezaevinden kaçtı. Mevcut durumda Denizlerin idam tehlikesi var, idamı önlemeyi hedefleyerek bazı yabancı teknisyenleri kaçırıp, pazarlık yapmak üzere, içinde THKO'luların da olduğu bir grupla eyleme geçtiler. Kaçırdılar, Karadeniz'de Kızıldere köyüne gittiler, orada ordu üzerlerine gitti, katletti.

İbrahim Kaypakkaya onlar Dersim'e dayanıyorlardı. Doğu Perinçek'in örgütündendiler. Doğu Perinçek böyle bir süreçe direnmek yerine pasifizmi seçti. Ajandı aslında, MİT ajanı. Şimdi de Ergenekoncu çıktı, belli ki o zamandan öyleydi. Onun yerine, ondan koptu TKP/ML-TİKKO'yu kurdu, Kürt sorununda bazı değerlendirmeler geliştirdi. Dersim merkez olmak üzere, Kürdistan'a çekilerek orada gerillayı geliştirmek istedi. Epeyce dayandı, '73 Mayısında ihbar ettiler, yaralı yakalandı. Diyarbakır'da cezaevinde işkencede katledildi. Böyle bir karşı devrimci saldırıydı. Liderler böyle katledilirken kadroların hepsi tutuklandı. Sadece bu örgütlenmeler mi, hayır, diğer örgütlenmelerin hepsi yasaklandı, bazı sendikalar, Türkiye İşçi Partisi yasaklandı. İlk defa kontrgerilla işkence yaptı. Tutuklamaları, kovuşturmaları sürdürdü. 12 Eylül darbesinden sonra geliştirilen kontrgerilla işkencesinin ilk denemesi 12 Mart darbesi sonrası bu alanlarda uygulandı. İlk uygulamalar orada yapıldı. Tecrübe orada edinildi diyelim. Bu önemli bir durumdu. Örgütler dağıldılar. Cezaevleri doldu. 12 Eylül sonrasında da olduğu gibi sıkıyönetim mahkemeleri davaları başladı. Şimdi Tayyip Erdoğan döneminde de benzer toplu davalar var, filan 1, filan 2 davası. Kadrolar önemli ölçüde ezildiler. Önder kadrolar katledildiler. Sadece saydıklarım değil, onun dışında da polisle, askerle çatışmaya girip şehit düşenler oldu. Çünkü onların bir kısmı daha önce Filistin'e gitmiş, gerilla eğitimi görmüşlerdi. Böyle bir eğitim içinde olanların önemli bir kısmı direniş arayışına girdi, çatışmalara girip şehit düşenler oldu, yakalananlar oldu. Nurhak'tan THKO'lulardan bir iki kişi kurtuldu, hala o harekette devam ediyorlar. Kızıldere'de Ertuğrul Kürkçü kurtuldu, 10 kişi şehit düştü. Ev bombalanınca, aşağı bir yerde kurşunlar etki yapmamıştı, sonra sağ yakalandı. Ertuğrul Kürkçü, 12 Mart darbesi olurken DEV GENÇ başkanıydı; yükseköğrenim gençliğinin ortak federasyonunun başkanı, THKP/C'nin Merkez Komite üyesidir.

"Çubuk barajı toplantısı Önderliksel doğuşun kanıtı, Önderlik olarak ifade ettiğimiz ideolojik, politik çizginin felsefe ve düşüncenin örgüte dönüştürülmesinin başlama süreci ve yeri oluyor. Düşünceyle eylem orda bütünleşiyor, birleşiyor. PKK'li grubu Apocu grup orada temellerini atıyor."

12 Mart saldırıları devrimci yükselişi kırdı, ezdi. Önderlik İstanbul'da hem yükseliş dönemini hem de ezilme, bastırma döneminin bir kısmını gördü. Daha sonra 1971 güzünde yatay geçişle İstanbul Hukuk Fakültesi'nden Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne (SBF) nakil yaptırıyor. O zaman belli bir yönetmelik varmış, okulda belli bir not başarı gösterilirse Hukuktan Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne geçebiliyormuş ve '71 güzünde Ankara'ya geliyor. İki sene ayrıldıktan sonra, Diyarbakır ve İstanbul'da birer yıl geçirdikten sonra tekrar üçüncü yıl Ankara'ya, bu sefer Türkiye'nin en büyük okulu, 'Mülkiyeliler Mektebi' denen, devleti yöneten kadroların yüzde 70'nin eğitildiği okul olan SBF'ye kayıt yaptırıyor, geliyor. Mahir Çayan da o okulun öğrencisidir. O zaman devrimci harekete öncülük eden militan o okulun öğrencisidir. SBF bir yerde devrimci gençlik hareketinin karargahı gibi. Bütün o gençlik direnişinin eylemlerinin örgütlendirildiği, yürütüldüğü, yönetildiği merkez. Önderlik de öyle bir ortama giriyor, oraya dahil oluyor. Tabii tanıdığı kişiler oluyorlar, etkisi altındadır, sempatizan oluyor. O eylem görkemini, direnişi, çok etkileyici kitle eylemlerini görüyor. Diğer yandan karşı devrim saldırılarını, onun karşısında tutunamama, ezilmeyi görüyor.

Önderlik 8 Nisan eylemine öncülük ediyor

30 Mart 1972'de Kızıldere'de Mahir Çayanlar katledildikten sonra, 8 Nisan'da Ankara'da bu katliamı protesto eden bildiri dağıtıyorlar SBF'de. Önderlik de bu bildiri dağıtma eylemine katılıyor. Demek ki o dönemde aktifleşen bir sempatizan konumunda. Tutuklananlar tutuklanmış, öncü kadrolar daha önce örgütlenmiş, eyleme geçmiş olan kadrolar tutuklanmış, sempatizanlar kalıyor, o eylem sempatizanların oluyor. Önderlik öyle bir bildiri eylemine öncülük edebildiğine göre sempatizanlıktan kadrolaşmaya doğru geçiş yaptığı bir dönem oluyor bu. Bildiri dağıtma sırasında tutuklanıyor. 7 ay Ankara Mamak Cezaevi'nde kaldı. 1972 Nisanından Kasımına kadar kalıyor. Bu dönem önemli bir dönem. Kızıldere katliamı arkasından oluyor, 6 Mayıs 1972'de Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan Mamak Cezaevi'nde idam edildiler. Ankara'da tutuklanan sol örgütlerin bütün kadroları, hayatta kalan liderleri Mamak cezaevindedir. Onları orada görme, tanıma imkanı buluyor. Örgütler gerçeğini biraz daha yakından tanıyor, öğreniyor.

Cezaevidir, hücrededir, başka bir iş yok, yaşamdan kopuyor, daha fazla olup bitenleri yorumlamaya, anlamaya çalışıyor. Aslında yoğun bir düşünce muhakemesi yaptığı süreç. Cezaevinde oluş buna imkan veriyor. Bir yandan bu kadar birikim edinmiş, devrimci yükselişin görkemini yakından tanımış, ona sempatizan olarak katılmış, diğer yandan devrimin ezilmesine, devrimci önderlerin katledilmesine tanıklık etmiş. Yanı başında devrimci önderler katledilmiş, ordu saldırılarıyla katledilmiş. Devrim öncüleri katledilerek yenilgiye uğratılmış. Neden böyle? Bunları sorguluyor, sorular soruyor nedenleri üzerine.

Devrimci yükseliş neydi? Gerçekten başarıya gidebilir miydi? Bu ezilme ne anlama geliyor? Neden ezilme oldu? Neler buna yol açtı? Orada diyor, şuna ulaştım, "öyle bir örgüt olmalı ki, karşı devrim saldırıları karşısında ezilmemeli, sürekli olmalı." Lenin de öyle söylüyor, o çok önemli. Örgütlenme, onun yaklaşımı, pratik yaklaşımı yenilgiyi önleyen, her koşulda başarılı yürümeyi sağlayan pozisyonda olmalı. Bu sonuca ulaşıyor. Bunun nedenlerini sorguluyor.

Yenilme olduysa, neden oldu? Hatalar var, eksiklik ve yanlışlık neredeydi?

Mevcut hareketlerin teorik, ideolojik çizgilerini sorguluyor. Türkiye'yi değerlendirmelerini, tarih, devlet, ordu de-

ğerlendirmelerini, devrim anlayışlarını, mücadele çizgilerini hepsini sorguluyor. Aslında ortaya çıkan sonucun arkasında buralardaki yanlışların yattığını biliyor. Tarih yaklaşımları yeterli değil, çok dogmatik ve ezberci. Devlet ve ordu anlayışları doğru değil, orduyu devrimci görüyorlar, onun için tedbir geliştirmediler. Mahir Çayanlar ordunun kendilerine saldıracağını beklemediler. Pazarlık yapacakları umudu vardı, hiç konuşulmadı, ordu bombardıman yaptı, ezdi. Nurhaklarda da öyleydi, çok fazla ordunun saldırmasını beklemiyorlardı. Çünkü "Mustafa Kemal'in ordusu, devrimci ordudur" diyorlardı. Ordudan sol darbe olacak diye bekliyorlardı. Kendilerine verilen bilgi, biraz geliştirdikleri örgütlenmelere dayanarak öyle bir sonucun ortaya çıkabileceğini sanıyorlardı. Türkiye'yi tahlil etmede, özellikle Kürt sorunu, Kürdistan'ı tahlil etmedeki yanlışlıklarını değerlendiriyor.

Diğer yandan mücadele anlayışlarını, örgüt anlayışlarını değerlendiriyor. Yani tedbirsiz, güvenliksiz, gözükara bir gidiş, devlete en üstte meydan okuma; silahları çekip, en üstte liderlerin eyleme geçmesi ve öyle bir eylemle devrim olacağını sanması. Küba'da Castro öncülüğünde bir yürüyüş yapmışlar, bir eylem, o kadar kayıp vermelerine rağmen, dağda biraz tutunan geri kalanlar devrime gitmiş. Küba'da öyle olduysa Türkiye'de de öyle olur hesabı, beklentisi var. Yetersiz bir yaklaşım tabii. Önderlik bütün bunların hepsini sorguluyor, ciddi bir durum değerlendirmesi yapıyor. Aslında hem demokratik devrim yükselişinin hem de ezilişinin eleştiri-özeleştirisini yapan tek kişinin Önderlik olduğunu söyleyebiliriz. Sonraki süreç de onu gösterdi. Eleştiri-özeleştiri yerine devrimci direnişin yarattığı olumlu etkiyi örgütlemek, gruba dönüştürmek için çaba harcadılar. Ucuz yaklaşım gösterdiler. Ders çıkarmadılar, düzeltme olmadı.

Önderliğin doğru ders çıkardığını, 12 Eylül öncesi çalışmalarda da bu böyle ama esas olarak da 12 Eylül askeri darbesi karşısında Mahir Çayanların, Deniz Gezmişlerin içine düştüğü duruma düşmeyen bir tarzla direnişi sürdürmesinde gördük. Hem direnişi sürdürdü hem de onların tarzıyla değil, yeni tarz geliştirdi. Dolayısıyla direnişin yenilgisini önledi. Önder Apo'nun geliştirdiği gerilla direnişi başarıya gitti.

Cezaevinden güzün çıkınca yasal olarak kalabilmek için devre ortası sınavlara girememiş, yıl sonu sınavları var, bütünleme sınavları, bu sınavlara girip okula devam ederek yasal öğrencilik durumunu sürdürme hakkı elde ediyor. Cezaevinden çıkarken, cezaevinde birlikte kaldığı bazı arkadaşları dışarı çıkınca nerede kalabileceği yönünde adres veriyorlar. Verdikleri adres Haki arkadaşla Kemal Pir arkadaşın kaldıkları evdir. Karadenizli bir öğrenci arkadaşı onları adres olarak veriyor. "İyidirler, yardımcı olurlar sana, devrimci kişilerdir" diye tavsiyede bulunuyor. Önderlik de çıkınca, o eve gidiyor, o arkadaşlarla tanışıyor. Orda kalırken sınavlara giriyor, onları da bitirdikten sonra 1972-73 kış sürecinde bir tartışma, yoğunlaşma o arkadaşlarla da başlıyor.

Önderliksel çıkışın partileşmeye adımı

1973 yılı Newroz sonrası Nisan'a doğru Ankara'nın Çubuk Baraj'ında ilk gruplaşma adımını atıyor. Cezaevinde oluşan düşünce birikimi, muhtemelen 1972-73 kışında Haki ve Kemal arkadaşlarla birlikte kaldığı evde okudukları, inceledikleri, tartıştıklarını –çünkü orası bir okul gibiydi. O dönem hala yasak olan kitaplar orada bulunuyordu. Okuyor, inceliyor, tartışıyorlardı. Yoğun bir tartışma yeriydi- bir sisteme kavuşturup doğruladıktan sonra onları eyleme geçirecek örgüt kurmak üzerine ilk gruplaşma adımını atıyor. PKK'nin ilk çekirdeğinin kuruluşudur. Önderlik, oluşan düşünce birikimini örgüte dönüştürmek üzere ilk grubu kuruyor. PKK'nin örgüt çekirdeğini oluşturuyor. PKK demek örgüt demek, Önderliğin düşüncelerinin pratiğe geçirileceği bir örgütsel yapıya kavuşturulması demektir. Başka bir parti yok, başka bir örgütlenme yok. PKK'yi başka bir olgu olarak ele almamak lazım. O zaman Önderlikten koparılır ki, parti Önderliksiz, Önderlik partisiz herhangi bir şey ifade etmez. Kendisi ile birlikte 6 kişilik gruptur. Bir grup olarak hareket etme kararı alınıyor. O toplantının önemi o. Önderlik için grup örgütlemeye kalkmak tabiki bir entelektüeli aşıyor, siyasi ve askeri etkiye dönüşüyor. Çubuk Barajı toplantısının önemi odur.

Çubuk Barajı Ankara'ya su veren barajdır. Etrafı serin olduğu için pikniğe, dinlenmeye gidiyor insanlar. Gezi yeridir, geziye gider gibi gidip, bunları tartışıyorlar. O zaman 12 Mart darbesinin baskıları altında kendini gizleyebilmek için sol devrimci güçler, öğrenciler bu tür yöntemleri kullanıyorlardı. Bu tür toplantılar, gezi toplantılarını çok yapıyorlardı. Önderliğin yaptığı düzenleme de odur.

Çubuk Barajı toplantısı Önderliksel doğuşun kanıtı, Önderlik olarak ifade ettiğimiz ideolojik, politik çizginin felsefe zaten Önderlik. PKK adımının atılması, Önderlik çıkışının anlamını iyi kavrayalım. Liderler, önderler katledilmiş, o şehadetlerin anısına sahip çıkmak, sorumluluğun kendine kaldığını, düştüğünü görüp, ona sahip çıkarak şehitlerin anılarını sahiplenme, yerde bırakmama, tersine saldırganlığa, darbeye karşı hareketleri, örgütleri, liderlerin varlığını devam ettirme girişimi oluyor.

PKK Türkiye ve Kürdistan'da 71-74 arasında kurulmuş tek örgüttür

PKK'nin kuruluşu öyle sıradan bir kuruluş değildir. Normal koşullarda bir kuruluş değildir. "PKK parti olarak Haki Karer'in anısının örgütlenmesi" dedi Önderlik. Önderliksel çıkış da Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin anılarının yaşatılması, sahiplenilmesi çıkışı oluyor. Önderliksel çıkışta şehitlere böyle bir yaklaşım vardır. Diğer yandan örgüt olmanın en ağır suç olduğu bir ortamda o suçu göğüsleyerek örgüt olmaya adım atma var. Cesaret, fedakarlık düzeyi, kararlılık düzeyi bu çerçevededir. Türkiye'de de, Kürdistan'da da 71 ile 74 arasında kurulmuş tek örgüt PKK'dir. 12 Mart 71 darbesinde, öncesinde kurulmuş birçok örgüt var. Darbe öncesinin koşullarında, devrimci yükseliş koşullarında oluşmuş örgütlerdir. Ocak 1974 Ecevit-Erbakan hükümetinin çıkardığı af ortamında bir sürü örgüt kuruldu. Türkiye'de mevcut var olan örgütlerin, Kürdistan'da var olan örgütlerin hepsi 1974 ile 75'te kuruldu. Cezaevinden afla çıktılar, çıkanların her biri grup kurdu, birkaçı bir araya gelip örgüt kurdu. Kürtler de Türkler de öyle yaptı, '49 parçalı sol oluştu' diyorlar.

düşüncelerini ortaya koyuyor, çıkardığı sonuçları, devrimci yükselişten önderlerin katledilmesinden, devrimin bastırılmasından çıkardığı sonuçları, yanlış hata olarak gördüğü durumları, özellikle de Kürt sorunun daha çok gündemleştirilmesi için Kürt öğrencilerden oluşan bir grup, hareket oluşturmaya karar veriyor. Bunları açıklıyor ve "Biz de bu görüşleri savunalım, yeni bir grup olalım, bir mücadele geliştirelim" diyor. O kişiler de bunu kabul ediyor.

Daha sonra birçoğu bıraktı. Sadece o gruptan kalan Önderliğin dışında Fuat arkadaştır. Diğer dördü bıraktı. Diğer hareketlere de geçmediler. Yani Önderlik düşüncesinin ve eyleminin ciddiyetini gördükçe, öyle bir ciddi mücadeleye katılamadılar, sistemden kopamadılar, okullardan kopamadılar, yaşamdan kopamadılar ve dolayısıyla Önderlikle birlikte yürüyemediler, Önderlikten ve gruptan koptular. Fakat önemli olan grup olmaya karar vermedir. İlk adımı atma, çekirdeği oluşturmadır. Önderlik dedi, "biri gider onu gelir." Onlardan 3-4 tanesi ayrıldıysa, onlarla birlikte yürütülen çalışmalarda, ayrılana kadar onların kat kat fazlası genç gruba katılmıştır. Dolayısıyla da o bir zayıflama değil, örgütsel başlangıcı ifade ediyor. PKK'nin temellerinin atılışı böyledir.

Önderlik bir düşünce gücü olarak kalsa, örgütlenmeye adım atmasa bu bir Önderlik çıkışı olamazdı, fazla etkide de bulunamazdı. Düşüncelerinin bir entelektüel etkisi olabilirdi. Ama eylem ve düşüncenin örgüte dönüştürülmesinin başlama süreci ve yeri oluyor. Düşünceyle eylem orda bütünleşiyor, birleşiyor. PKK'li grubu, Apocu grup orada temellerini atıyor. 1973 Martında, Nisanında örgüt kurmak, bazı temel ölçüleri, değerleri temsil etmek anlamına gelir. Niye? Dönem 12 Mart 1971 faşist askeri darbesinin devam ettiği, saldırılar yürüttüğü bir dönem. Darbe ortadan kalkmamış, etkisi yok olmamış. Dolayısıyla öyle bir ortamda örgüt kurmaya kalkmak darbeye meydan okumak anlamına geliyor. Değil örgüt kurmak, öyle bir dönemde kurulu örgütlerin hepsi dağıtılmış. Darbeciler örgütlere ulaşmasa bile örgüt mensupları örgütlerini dağıtıyorlar. Çünkü her yerde tutuklama var, baskı var. Bütün örgütler yasadışı ilan edilmişler, terör örgütü sayılmışlar ve ezilmeleri için her türlü baskıya maruz kalıyorlar. Örgütü olanlar, var olan örgütü dağıtırken Önderlik hiç yoktan örgüt kurmaya giriyor. Bu çok cesur, cüretkâr bir iş. Öyle sıradan, herkesin yapabileceği bir iş değil. Örgüt kurmanın idam edilmek olduğu bir ortamda örgüt kurmaya karar vermek çok önemlidir. PKK'nin temeli öyle atılıyor işte. Önderlik niye öyle yapıyor? Birkaç ay daha bekleyebilir, sene bekleyebilir, durum değişebilir ama beklemiyor, kendi değerlendirmesine göre, ortam, devrimci ortam kurmasını gerektiriyor. Sorumluluk gereğidir, ertelemez. Ölümü göze alır ama o adımı mutlaka atması gerekiyor. Öyle yapıyor

Önderlik o zamanı beklemedi, mesela bir sene daha beklese 74 Ocağında af çıkıyordu, legal örgüt olmanın üzerine kimse gelmiyordu, darbenin etkisi silinmişti, siyasi ortam belli bir rahatlık ifade ediyordu. Daha rahat kurabilirdi. O kadar riski, tehlikeyi Önderlik göze almayabilirdi. Ama Önderlik öyle yapmadı. En tehlikeli olan bir ortamda ihtiyacı hissedince örgüt kurma adımını atmaktan çekinmedi. Eyleme geçme imkan dahilinde olsa, gerekli olsa eyleme de geçerdi. Eylemi gerekli görmedi çünkü o eylem çizgisini eleştirdi. Ama örgütsüzlüğü kabul etmedi. Darbe bütün örgütleri eziyorum, derken, Önderlik, 'ezemiyorsun biz varız,' demeye getirdi. 12 Mart darbesinin örgütleri ezemediğini, bitiremediğini böyle bir grup temelini atarak kanıtlamış, devrimin, demokratik devrimin, devrimciliğin yaşadığını, devam ettiğini göstermiş oldu. Günümüze kadar da süren gerçeklik budur. Türkiye'de ezildi, 1970'lerin demokratik devrimi, '68 gençlik kültür devriminin Türkiye'deki etkileri ezildi, liderler katledildi ama Önderlik oradan devraldı Kürdistan'a taşıdı, Kürdistan'da günümüze kadar devam ettirdi. Kürdistan'da ayakta tuttu, yenilgisini önledi. Kürdistan'da gelişen direnişin bütün Türkiye için demokratik direniş olduğunu, demokratik devrimin devam ettirilmesi olduğunu dolayısıyla 12 Mart faşist askeri darbesinin devrimi ezmede başarıya ulaşmadığını bu biçimde göstermiş, kanıtlamış oldu. Önderlik duruşu da bunu pratikleştiren PKK örgütlülüğü de bu biçimde bir devrim varlığının devamlılığını, sürekliliğini gösteriyor. Şimdiye kadar gelen temel özellikleri, sorumluluk karşısında, görev karşısındaki duruşu, cesareti, fedakarlığı, kararlılığı aslında bu çıkışta saklıdır. Temelini orada almıştır.

1973 baharında, bir darbe ortamında devrimci örgüt kurmaya, grup oluşturmaya karar veren cesaret, fedakarlık, kararlılık ve irade PKK'yi temsil eden iradedir. Bütün zor koşullara rağmen, onu yenilmez kılan, bugüne kadar getiren bilinç ve irade orada temelleri atılan bilinç ve iradedir. Üzerine birçok şey eklenmiş, örgüt büyümüş, eylem büyümüştür ama orada temsil edilen değerler, özellikler temel bir Önderlik ve PKK gerçeği olarak var olmuş, günümüze kadar bütün gelişmelerin temelinde yer eden özellikler olarak varlığını korumuştur.

Onlar yaşıyor, devam ediyor, PKK onlarla var. PKK'yi zindanlarda o kadar direnişçi kılan, gerilla olmaya götüren, on binlerce şehit verecek bir cesaret ve fedekarlık hareketi haline getiren esas cesaret, fedekarlık, kararlılık 73 baharında, daha 12 Mart darbesinin hüküm sürdüğü koşullarda temelinin atılmış olması, örgüt kurmaya karar verilmiş olmasıdır. Kolay koşullarda, gelişme ortamlarında oluşan örgütlerde koşullar zorlaşınca, faşist saldırılar arttığında ya yenildiler ya dağıldılar. PKK'nin 12 Eylül faşist askeri darbesi karşısında yenilmemesi, dağılmaması aslında zor koşullarda, darbe koşullarında kurulmuş olmasındandır. Öyle bir ortamda kurulmuş olması her türlü saldırı karşısında PKK'yi yenilmez, direnişçi kıldı ve zorlukları yenerek bugüne kadar gelmeyi sağladı.

PKK'nin temel özellikleri bunlar ve bu özellikler kuruluşunda vardır. Artık gerçekleşmiş bir olgudur. Hiç kimse bunu farklı göremez, gösteremez, değiştiremez. Önemli olan doğru anlamak, doğru katılmak ve ona uygun davranmadır. Böyle olanlar onun bir militanı olarak rol oynarlar, yapamayanlar ise gerisinde kalırlar, içinde bile olsa PKK'den kopuk olurlar, başarılı olamazlar. Her türlü başarısızlığın, zayıflığın, tasfiyeciliğin altında bu gerçekleri göremeyen, anlamayan, kendini bu temelde Önderlik gerçeğine, partiye katamayan durumlar, tutumlar yatıyor. PKK gerçeğini doğru göreceksin, Önderlik gerçeğini doğru göreceksin, doğru ve tam katılacaksın. O zaman başaran hale gelirsin. Böyle görmezsen, başka yerde ararsan, doğru nedir, yanlış nedir bilemez, düzeltme yapamazsın. Hata ve eksikliği giderecek bir yenilik, bir düzeltme ortaya çıkaramazsın. Bunları böyle bilmek, anlamak önemlidir.

PKK çıkışında belirleyici etken Önderlik gerçeğidir

PKK'nin çıkış koşulları ve Önderlik doğuşunda objektif ve subjektif koşulların etkisinin hangi düzeyde olduğunu doğru anlamak önemlidir. Anlamak yerine ezberleme, idealize etme olursa yanlış olur. Kesinlikle öyle olmamalı. Bundan dolayı yeni bir soyutlamaya, ezberciliğe gitmemeliyiz. O bir tehlike durumu olabilir. Öyle olmamak kaydıyla, konunun önemi üzerinde ne kadar yoğunlaşılırsa yeridir, iyidir. Ama işi mucizelere bağlamaya kalkmak tehlikelidir. Bu sefer tersinden bir sapma ortaya çıkar.

PKK'nin çıkışında objektivite sınırlı rol oynuyor. Etkenler var, birçok etken olmasa böyle bir gelişme olamaz. Hiç maddi temeli olmadan bir doğuş gerçekleşemez. Öyle de dersek tersinden idealize etmiş oluruz. Objektif koşullar var ama zayıftır. PKK doğuşundan ziyade, PKK'nin doğuşuna hizmet edecek koşulları yok etmeye dönük bir objektivitedir, bazıları, özellikle Kürdistan'daki gelişmeler, baskı ve sömürü durumu. Fakat olumlu etkileyen şeyler var mı, var; reel sosyalizmin etkileri var, ulusal kurtuluş hareketlerinin etkileri var, 68 gençlik devriminin etkileri var, Türkiye devrimci gençlik hareketinin etkileri var, Kürdistan'da da Türkiye'de ortaya çıkan bu yeni arayışçılığın kısmi etkileri var. Resmi ideolojinin dağıldığı bir ortamda, yeni ideolojik arayışların yaşanıyor olmasının etkileri var. Fakat bunlar şu veya bu düzeydeki etkileyici güçler. Belirleyici olan ise Önderlik gerçeği, Önderlik özellikleridir. Önderliksel çıkışta bu koşulların etkisi ne kadar, o da çok olumlu değil. İlk şekillenme köyde oluyor ve belli bir kişilik şekillendiriyor ama Önderlik kendisi de değerlendiriyor, çok zayıf, çok cılız, umut vaat etmeyen özellikte. Önderlik, anası ile kavgalarını bile anlatıyor, "hiçbir şey verecek durumda değilsin, o halde niye bu yaşama evet diyorsun!" O bilince de ulaşıyor.

Maddi zemin şöyle güçlü imkan sunuyor, arayışlar geliştiriyor da değil, sadece neyi var, çelişkileri çoktur. Yeniden bir değişme, toplumsal hareketlilik var, o Önderliğin arayışçılığını, sorgulayıcılığını ortaya çıkarıyor. Öyle bir kişilik özelliği edinmesine yol veriyor. Tabii birde zayıflık tümden çökertmezse zayıflığı gidermek için arayışçılığa yol açması var. Olumlunun, doğrunun arayışçılığını ortaya çıkarıyor. Önderlik ondan faydalanıyor. Onun dışında Ankara'daki okul dönemi, yine hareketlilik, sistem içi mücadele, arayışıçlığı güçlendiriyor. Kürdistan'a gidiş, İstanbul'a gidiş, hepsinin etkisi var. O ortamda bir düşünce sistemi oluşmasına yol açıyor. Devrimci yükselişi görüyor, devrimin ezilme sürecini görüyor. Yükselişin yarattığı umut, ezilmenin yarattığı öfke, tepki, sahip çıkma sorumluluğu Önderliksel doğuş üzerinde etki yapıyor. Kuşkusuz bunların önemli etkileyici boyutları var. Fakat insan şunu söyleyebilir; olumlu etki yapan, güç veren yönler, boyutlar azdır ve zayıftır. Evet, bir şeyler yaratıyor, değiştiriyor, Önderlik'te bir bilinç, yeni arayış ortaya çıkarıyor ama bu işte şu kadar olumlu imkanlar, şöyle işler başarılı yapılır değil, son derece umutsuz, zayıf etkenlerle dolu, insanı sorumluluk altına sokan ama başarı imkanlarını da göstermeyen, dolayısıyla zorlayan, baskı altına alan özellikler taşıyor.

Önderliğin ders çıkarma gücü önemli rol oynuyor.

Nihayet "Kürdistan'daki durumu tespit ettiğimde bayıldım," diyor Önderlik. Önderliği ortaya çıkaran gerçekliğin güç mü verdiği, yoksa insanı bayıltıcı etkide mi olduğu ortada, ikincisi oluyor. Durumu ağır olmazsa, rahat olsa, imkanlarla dolu olsa öyle bir sonuç ortaya çıkar mı, çıkmaz. Bayılma değil, bayram etme yaşanır, "çözüm buldum" diye. Koşulların etkisi var, koşullar itip sorumluluk altına sokuyor ama imkan vaat etmiyor, insanda umut geliştirmiyor, ağır bir baskı ve yük oluşturuyor. Tabii tarihsel bilinç yaratıyor, sorumluluk yaratıyor. Onlara bağlı kalan insan kendini geliştirebiliyor ama durum imkan veren, güç veren, olumluluk yaratan düzeyde değil. Burada daha çok olumsuz da olsa Önderliğin onlardan ders çıkarma gücü rol oynuyor, derler ya bir musibet bin nasihatten yeğdir, diye.

Olumsuzluklardan olumluluk çıkarabilmek, çözüm üretebilmek, çare üretebilmek Önderliği çıkış yapmaya götüren, Önderliksel çıkışa zemin oluşturan, vesile yaratan güç oluyor. Yoksa normal duruma göre böyle olmaması lazım. Herkes de yapamıyor. Aynı koşullar herkes üzerinde etki yapıyor, birçoğu görmezden geliyor, bilmezden geliyor, o boş vermişliklerin anlamı odur. Sorumluluk duysa, boş vermese bile insanlar kısmen ilgilenebiliyorlar, yarım yamalak katabiliyorlar, kapsam ve derinlik bakımından olması gerekeni temsil edemiyorlar. Böyle bir temsiliyet durumu yine Önderlikte gelişen bir durum. Bu da Önderliğin algılama ve değerlendirme durumuyla bağlı, koşulların etkilemesiyle değil. Koşullar herkesi etkiliyor, aslında Önderlikten daha fazla başkalarını etkiliyor. Yaşamın daha çok içindeler, ayrıntısının içindeler ama böyle sonuçlar çıkaramıyorlar. Onların çıkardığı sonuçlar genel geçer modernist görüşlerdir. Aslında en ileri biçimde reel sosyalist görüşler oluyor. Temel ilkelerde uzlaşıyorlar. Sadece kavram farklı, çıkış koşulları farklı. Birisi bir şey adına, diğeri diğer şey adına yaptığını söylüyor ama aslında yapmak istedikleri yakındır, birbirinden uzakkopuk değildir. Bu da normal ölçüler yaratıyor. Yeni bir çıkışa, farklı bir duruma yol açmıyor. Böyle bir sonuç Önderlikle gelişen, ortaya çıkan bir durum. O da Önderliğin olumsuzluklardan da ders çıkarma gücüyle bağlantılıdır.

Burada da yine temel dayanak tarih bilinci ve sorumluluk duygusudur. Bunları önemsemek lazım. Tarih bilinci aslında bugünün doğru anlaşılması demek. Tarih bilincinden de farklı sonuç çıkarmayalım. Bugünün doğru anlaşılması ne demek: Bugün nasıl yaşıyoruz, ne yaşıyoruz, bu geçmiş süreç açısından ne anlam ifade ediyor, tarihin değişik kesimlerine, dönemlerine göre ne tür özellikler taşıyor, ne tür anlamlar içeriyor, bunu bilelim. Tarihi yorumlamak da bu demek zaten. Yani kuru bilgiyle ele alır, ya tümden olumlar yada tümden olumsuzlayıp kaldırıp atarsan öyle bir bilince tabi ki ulaşamazsın. Oradan da yeni şeyler yapacak, yeni çıkışlar yapacak bir irade, bilinç oluşmaz. Böyle bir şeyin oluşması ancak doğru bir yorumlamayla ortaya çıkar. O yorumlamanın çare üretmesiyle, çözüm güçleri ortaya çıkarmasıyla gerçekleşir. Öyle bir çare, çözüm gücü olmasa ortaya gerçek anlamda gelişme yaratan, kalıcı olan bir şey kesinlikle çıkmaz.

Kürdistan'ın içine düşürüldüğü durumdan utanç duymak

Duran Kalkan

1977'in Kasım ayıydı ve bir bayram günüydü. Amed'te 20 civarında bir arkadaş grubu ile "nasıl örgütlenelim" üzerine bir tartışma toplantısı yapıldı. Gençlik örgütlenmesine dönük adımlar vardı ama onu mu sürdürmek, yoksa parti örgütlenmesini mi geliştirmek gerekliydi? İki günlük bir tartışma oldu. Bağlar'da Piranlı bir arkadaşın evi vardı. Yeni katılan birisiydi. Bayramdan dolayı ailesi köye gitmişti. Tartışmalarda iki görüş öne çıkmıştı; birincisi, gençlik çalışması örgütlülüğünü derinleştirme, ikincisi, partileşmeye doğru adım atma. Önderlik yeterli görmüyor, örgütlenmenin geliştirilmesi ve bunun gecikmemesi gerektiğini savunuyordu. Şahin Dönmez daha çok gençlik çalışmalarıyla yetinilmesini savunuyordu. Mazlum arkadaş onlar partileşme konusunda, Önderliği partileşmeye adım atılması konusunda desteklediler. Mazlum arkadaş katıydı, istekliydi. O toplantıdan bir sonuç çıkmadı, bir tartışma toplantısı oldu.

Benzer bir toplantı 1978 baharında Elazığ'da yapılmış, yine benzer bir örgütlenme yönünde tartışma yapılmıştı fakat orda biraz daha parti örgütlenmesi yönünde bir görüş, eğilim çıktı. Onun için örgütlenmeye çalışılan gençlik birliği çok legalize edilmedi, taşırılmadı. Pratik çalışmalar öyle yürütüldü ama oradan partileşme yönündeki hazırlıklar öne çıkarıldı.

Bir yandan bir kol olarak gençlik birliği temelinde pratik çalışmaları yürütme, bir kol olarak da ideolojik, teorik çalışmaları yürütme; partinin düşünce gücünü geliştirerek, kongreyi hazırlama yönünde oldu. İlk defa alanlardaki görevlendirme dışında faaliyetlerin farklılığına dönük iş bölümü orada oluştu. Pratik çalışmalarla, teorik çalışmaların yürütülmesi ile yayın komitesi diye bir komite oluşturuldu. Önderlik, 1978 yazında, Amed'te yayın komitesiyle birlikte o manifestoyu hazırladı. Zaten program taslağı hazırlanmış, yayın komitesi bunları redakte etmiş, basıp dağıtmıştı. Program ve manifestonun hazırlanması, kadroların teorik olarak güçlendirilmesi ve bir kongrenin hazırlanmasını ifade ediyordu. Bunu aynı zamanda gizli bir yayın organı çıkarma temelinde yaptı. İlk defa PKK'nin dergisi, yayın organı olarak '78 Eylülünde Serxwebûn dergisi çıkartıldı. İlk sayıda manifesto yayınlanmıştı. Dergi, merkez yayın organı olarak çıkışı ilan ediyordu. Dergi çıkışıydı ama PKK çıkışını da ilan ediyor gibiydi.

Önderliğin oradaki belirlemeleri önemliydi. Güç meselesi, imkan meselesi tartışılıyor, Önderlik orada görevleri başarmada temel güç kaynağı olarak "Kürdistan'ın ve Kürt toplumunun içine düşürüldüğü durumdan utanç duygusu" diyordu. Bu durum utanç duyulacak bir durumdur. Buradan duyduğumuz utanç duygusu bütün görevlerimizi başarmada temel güç kaynağımızdı. O nedenle Önderlik başarısızlıkları hep "içinde bulunulan durumu eleştirememeye, tepki göstermemeye, içinde bulunulan durumla da yaşanılabileceğini sanmaya, yüzeyselliğe" bağladı. Başarısızlığın temelinde "sömürgeci ile birlikte köle olarak yaşamayı kabul etmeyi" gördü. Başarının kaynağı olarak da böyle bir yaşamı, köle yaşamı asla kabul etmemeyi, onu reddetme duygusu ve tutumunu esas aldı, gösterdi. Önderliğe yön veren, Önderliğe doğru düşünme ve başarılı iş yapmaya götüren tek kaynak odur.

Utanç duygusu deyip, geçmeyelim. Bütün bilişlerin temelinde var. Derinden reddetmeyi bilmeyi ifade ediyor bu. Bir şeyi reddedemezsen, başka bir şeyi yaratamazsın! Ne kadar reddediyorsan, alternatifini de o kadar geliştirirsin; az reddedersen yeni şeyi az geliştirirsin, çünkü "var olanla birlikte yaşanabiliyor" dersin. Önderlik işte o zamandan reddetti. Önderlik diyor ya: "Kapitalist modernite sistemiyle hiç uyuşamadım. Sistem çekici geldi, sistemle tanışmak için başkentlere gittim. Onun içine girmeyi, içinde yer etmeye çalıştım ama sistemle özelliklerim uyuşmadı. Sistem beni asimile edemedi. Bu sistem içinde yaşanabileceğine inanmadım. Yaşananı bir yaşam olarak görmedim, tersine yaşamın katledilmesi olarak gördüm." Bu anlayış yeni bir yaşam arayışını ve onun için mücadeleyi ortaya çıkarıyor.

Mevcut kapitalist modernitenin, inkar ve imha sisteminin verdiği yaşamı reddetmezsen, yaşanabilir görürsen tabi ki, ona karşı mücadele de geliştiremezsin, ne duygu-düşünce üretebilirsin ne yeterli taktik-tarz geliştirebilirsin, pratik üretebilirsin. Eğer düşünce ve pratikte zayıf kalıyorsak bunun altında şu yatıyor; demek ki, var olanı reddedemiyoruz. Kapitalist modernite sisteminin ölçü ve özelliklerini, inkar ve imha sisteminin, kültürel soykırım rejiminin bize verdiklerini reddedemiyoruz, ondan kopamıyoruz; zayıf, parçalı oluyor kopuş, yetersiz oluyor. Bu da bizim ona karşı mücadelenin doğru ve yeterli düşüncesini geliştirme, pratiğini geliştirmemizi zayıflatıyor, eksik bırakıyor, parçalı kılıyor; parçalılıklar da doğru karar verememe, öngörüsüz olma, tarztaktik geliştirememe, kendini işlere doğru yatıramama, pratik çalışmada gerekli olan disiplini geliştirememeye neden oluyor. Sistemden, düzenden kopamamaktan kaynaklanıyor; 'sistemle de yaşanabilir' anlayışından kaynaklanıyor.

Aslında burada bir kararsızlık durumu yaşanıyor. Ne sistem tam beğeniliyor ne de tam reddedilip aşılabiliyor. Ortayolculuk, muğlaklık, başarısızlık buradan kaynaklanıyor. Başarısızlık ve ikircilik durumudur bu. Önderlik bunu eleştirdi, ilk merkez yayın organı olarak Serxwebûn'un birinci sayısının yayınlanışında, neden çıkıldığına cevap verirken bunları ifade etti. Bu temelde Parti teorik, ideolojik bakımdan kongreye hazır hale geldi.

'78 güzüne gelindiğinde Partinin programı oluşmuş, tartışılmış, düzenlenmişti. Manifestosu vardı, bir de tüzüğü olsa artık bir örgüt haline gelinebilirdi. '78 yazına kadar hiçbir yazılı materyali olmayan gruptan artık programı, manifestosu olan bir örgüte doğru adım atılmıştı.

Hep Kavgaydı Yaşamım

II. Kitap

Gece-gündüz kaçış planı

İçeriye belli kitaplar geliyordu. Yalnız henüz her istediğimiz kitap verilmiyordu. Zira dışarıda, piyasada da satılmıyor ya da aileler korkudan alamıyordu. Yasaklar listesi vardı, marksist klasiklerden öcü gibi korkuluyordu. Gazeteler, bazı dergiler alınıyordu sadece. Basını takip etme konusunda hassastık. Basın çoğunlukla bizi işliyordu o aylarda. Aydınlık gazetesi tam bir devlet dili olmuştu. Diziler halinde UKO'cular dosyası hazırlamıştı. Tam bir ihbarnameydi Aydınlık. Resimler veriliyor, adlar, adresler, özellikleri tanıtılıyordu. 'Proleter Devrimcilik' (!) adına devrimcileri karalıyor, ihbar ediyordu. Düşman bu kolları aracılığıyla politikasını uygulamaya devam ediyordu. Bu kadar açık bir karşı cephe vardı. Aslında iyi de olmuştu. Sahte devrimcilik maskeleriyle halkları aldatıyorlardı, bu şekilde gerçek yüzleri açığa çıkarıyordu.

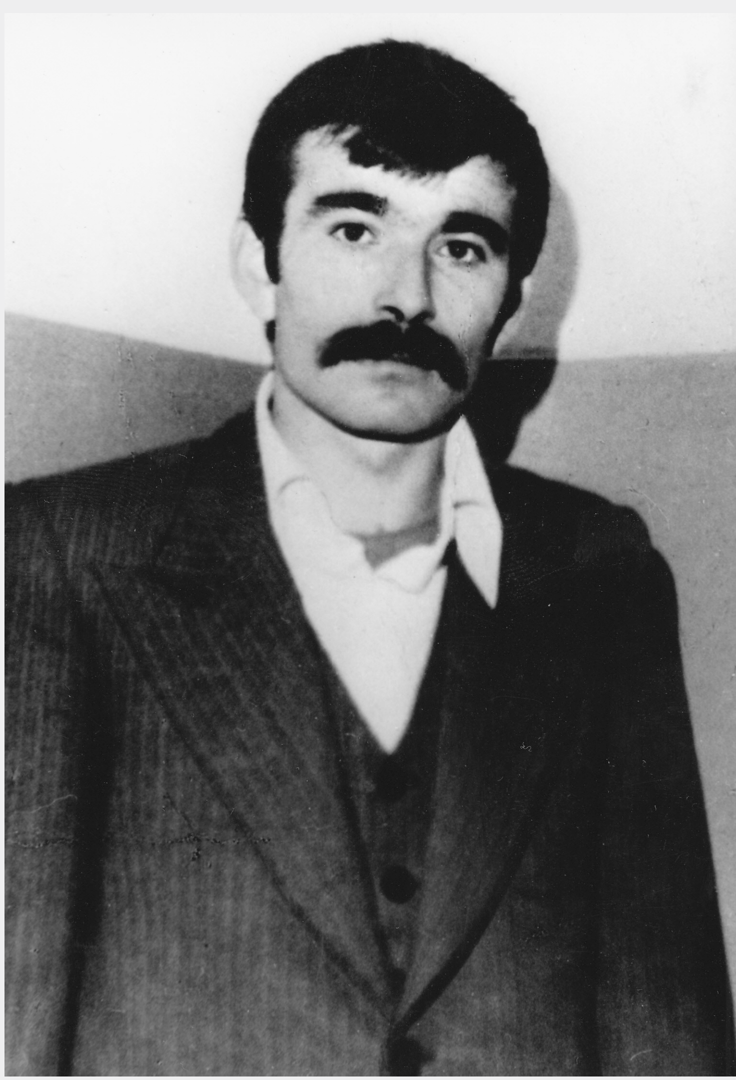
Cezaevi içerisinde de faşist çeteler hazırlanıyordu. İnatla bizi onlarla bir arada tutma amacı, planı açığa çıkmıştı. Güneşli güzel bir gündü. O gün de sabah ilk olarak arkadaşlar çıkarılmıştı. Sabahın bu saatleri her zaman güzeldir. Harput'un yamaçlarına vuran güneş ışınları o serinliğe güzellik katardı. Bina çıplak bir alandaydı. Ama çeşmenin olduğu yerden nizamiyeye kadar uzunca bir hatta kavak, söğüt ağaçları, çeşitli meyve ağaçları vardı. O çeşmenin suyu harikaydı. Su almaya gidişte, tuvalet ihtiyacı için çıktığımızda uzun süre kalırdım. Çocuk gibi suyla oynamak isterdim. Sabah, öğlen, akşam düzenli el yüz yıkama, diş fırçalamayı sürdürüyordum.

Askerler şartlandırılıyor

Üşenmeden, hatta büyük bir zevkle bu işlemi tekrarlamama şaşırırdı askerler. Canlıydım, onlara göre cezaevi çile doldurma yeriydi, çekilmezdi. Dört duvar arasında olmak akıl karı değildi ama ben aldırmıyordum, hem de 'kadın olduğum halde, suçlarım ağır olduğu halde!' Askerler çok meraklı, her yeni gelen sorup öğreniyordu. Tabii üstleri güvenlik açısından dikkatli olmalarını sağlamak ve bizden etkilenmelerini engellemek için canavar gibi anlatıyorlardı; " Teröristtir, adam öldürmüş. Vatanı bölmeye çalışmış. Kürtçülük yapıyor, Kürt devletini kuracaklar, aman dikkat edin. Konuşmak yasaktır, sadece siz verilen talimatı uygularsınız. Onun dışında hiçbir istemlerini yapmayacaksınız" deniliyormuş sürekli olarak. Askerler bu şekilde şartlandırılıyordu. Yine de içlerinde iyi niyetli, öğrenmek isteyen, hatta küçük göz yummalarla 'iyilik' yapanlar da oluyordu. Gelip ihtiyaçlarımızı sorunlar da çıkıyordu. Yine arkadaşlar havalandırmadayken onlarla konuşmamızı kesmezlerdi ya da selam getirirlerdi. İkinci cezaevinden selam ve haber getirenler de olurdu. Fazla sakıncalı olmayan notlaşmalarımızı sağlarlardı. Çeşme başında beş on dakika daha fazla kalmamıza izin verirlerdi. Bunlar gibi birçok şeyi yapabiliyorlardı. Faşistlerin de oluşu askerler içinde ister istemez taraf olmayı getiriyordu. Kürt, Kürdistanlı olanlar ya da metropolden gelen halkçı özellikleri olan çok sınırlı demokrat, aydın özellikleri olanların bizlere karşı tavırları ölçülüydü. Faşist nitelikli olanlar mevcut koşulları bile tersine zorlayarak sorun yaratmak istiyorlardı.

Manisalı uzun boylu Murat epeyce ilgiliydi. Muratlar nedense iyi çıkıyordu! Çermikli Murat ziyarete bile gelmişti. Bizimkiler ilişki kurmuşsa devrimcileşir diye düşünüyordum. Tabii haberini alamamıştım. Manisalı Murat ile İzmir'i, Manisa'yı konuşuyorduk. Oralarda kalmam, tanımam diyaloğa vesile oluyordu. Askerleri ölçüp biçiyordum. Cezaevinin konumu oldukça avantajlıydı. Bizim kaldığımız odanın tahta ve demir parmaklıklı kapısı vardı. Tahta olanı pek kilitlemiyorlardı, onu biz içten kapatıyorduk. Demir kapının menteşesi çıkarılabiliyordu. Yüksekliği kapının ana kutusundan kısaydı. Bir elin eni kadar bir mesafe, boşluk vardı. Kapının kilit kısmı da sağlam değildi. Demir parmaklığa bağlı çengel duvara, sonra da betonlanmış demir halkaya takılıyor ve kilit vuruluyordu. Kapının sürekli açılıp kapanması ve açlık grevi sırasında kapı vuruşlarımız nedeniyle belli bir aşınma oluşmuştu, üst sırası çatlamış, yer yer dökülmüştü. Elif tuvalete falan gidince o fırsattan kaşıkla alt beton kısmı da yokluyordum. Çok harika! Müthiş bir heyecan sarıyordu içimi. Ayrıca döşek yüzlerinin yeşil oluşu da dikkatimi çekiyordu. Askeri renkte olması işe yarayabilirdi. Rahatlıkla pantolon yapılabilirdi. Üst önemli değil, gece askerler beyaz fanilayla da dolaşıyorlardı. Barakalardan çıkış girişte onları öyle görmek mümkündü. Saçlarımı ordu evinin kuaförü asker gelip kesmişti, oldukça kısa kestirmiştim. Soranlar çok oluyordu, ben de döküldüğü için kısa kestiğimi söylüyordum. Hem kimseyi fazla ilgilendirmiyordu. Arkadaşlara da pek çaktırmak istemiyordum. Uygun zamanda bir, ikisine söylesem yeterliydi.

Manisalıyı öylesine kafaya almıştım ki, korkusu olsa bile ne desem yapacak kadar etkilenmişti. Kendisi ve ailesi de işçilik yapmış, emekçi bir ailedendi. Duygusal, "bu kadar erkek var, onlar için fazla üzülmüyorum, cezaevi erkek adamın yeridir ama sana üzülüyorum" derdi. Elif'i tutuklu saymazdı. Onun idareyle ilişkileri ya da ona ilişkin anlatımlar hoşuna gitmemişti. Tepki de duyuyorlardı. Bir, iki kez gözaltında kaldığımız evdeki polisler gelip onunla görüşmüşlerdi. İdarede ziyaretçileri olarak dışa yansıtıyorlardı ama biz tanımıştık. Kendisine de sorduk, doğruladı. Oysa ailesi tipik Kürt köylüsü. Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinin bir köyündendi. Anası Türkçe bilmiyordu. Giyim, kuşamı her şeyiyle Kürt'tü. Elif kabuğunu beğenmeyen Kürtlerdendi. O çelişkileri de askerlere yansıyordu. Onlar da tartışıp yorum yapıyorlardı. Cezaevinde sadece iki bayanın olması ilgiyi artırıyor, her şeyimizi izliyorlardı. Bu nedenle dikkat çekecek şeylerden sakınmaya çalışıyordum. Çünkü cezaevinin genel yapısı ve konumlandığı arazi şimdilik kaçmaya elverişliydi.

"Kemal Pir arkadaş hiçbir yere sığmayan karakterdeydi. Çok hareketli, çok canlı özellikleri yaşamın her anına yansıyordu. Zira onu bu haliyle cezaevinde düşünmek mümkün değildi. Kendisi de bir devrimcinin, düşmanın hapsettiği duvarlar arasında düşüneceği en güzel eylemin firar olduğunu hem söyleyip hem de onu gerçekleştiren biriydi. Tıpkı 'bu duvar, duvarlarınız vız gelir bize vız...' der gibi bu defa da Urfa Cezaevi'nden kaçmıştı."

Geceleri tek bir asker geliyordu

Çeşmenin olduğu yer kaçış için oldukça uygundu. Çevredeki kuleler belirli yerlerde bulunuyor sadece. Çeşmenin o taraf daha çok askerlere aitti. Bizim kaldığımız odada tuvalet, lavabo olmadığı için oraya gitmek zorundaydık. Cezaevinin etrafında tel örgülerden çeper yapılmıştı. Bir hat hemen çeşmenin birkaç metre uzağından başlıyor, dar bir çemberden, ikincisi birkaç metre ötesinde ve geniş bir hat oluşturuyordu. Normal tel örgülerdi. İçte olan biraz yuvarlak ve birkaç tur şeklindeydi. Havalandırmayı da öyle yapmışlardı. Yeni tel örgü yapılmıştı. İki hat ve arada dikenli, yuvarlak teller yerleştirilmişti. Telden duvar gibiydi.

Çeşmeye giderken silahlı askerler götürüyordu bizi. Çoğunlukla iki kişi geliyordu. Geceleri bazen tek bir asker geliyordu. Uykulu, üşengen oluyorlardı geceleri. Bu yüzden ihtiyaca çıkmamıza bile içten içe kızıyorlardı. Murat'ı ayarlayabilsem, gece çeşmenin yanından kaçmak çok iyi bir plandı. Gündüzleri etrafı inceliyordum. Kırkdutlar'a ya da Esentepe'ye bir saatte gidebilirdim. Şehirden çıkış birkaç saati almazdı. Kırsala vurulursa yakalanma zorlaşırdı. Aklıma Baskil geldi, en iyi yer orasıydı. Yine Kellek köyü vardı, amcamların köyünden oraya yıllar önce gelip yerleşen aileler vardı, onlara daha önce gitmiştim. O köy de çok uygundu, saklayabilirlerdi. Sürekli arazide saklanırım diye düşünüyordum. Öylesine güzel hayallerdi ki, gerçekleşmiş gibi sevinç yaratıyor, heyecan veriyordu. Ama aceleci olmamalıydım. Benim aceleciliğim çoğu zaman zarar vermiştir. Bu tür konular dikkat, sabır isterdi. Fırsatları iyi kullanmak gereklidir, fakat aksilikler de çıkabilirdi. Düşman aptal değildi, onlar da bize güvenmiyordu. Tedbirlerini her geçen gün artırıyorlardı. Bu noktada acele etmek kaçınılmazdı. Zamanı iyi seçmek önemliydi. Arada cezaevinin bayanlar için uygun olmadığını söyleyenler oluyordu. İdare sorumluluğu almak mı istemiyordu, bizim halimize mi acıyorlardı belli değildi. Biraz korkuyordum, aniden "hazırlanın, başka cezaevine" derlerse ne olur diye düşünüyordum. Arkadaşlar da bizim başka yere gönderilmemizden yana değillerdi. "Fazla gündemleştirmeyin, üzerine çok düşerseniz düşman aksini yapabilir" diye uyarıyordum.

Kemal Pir'in firarı

'Kelebek' romanı beni daha şimdiden kelebekleştirmişti. Gece-gündüz kaçış planı yapıyordum. O kadar çok plan kuruyordum ki. Aslında düşman genelde böyle bir şey hesaplasa bile bizden yana fazla düşünmezdi. Kadını küçümseyen yaklaşımları vardı, 'kadın kaçmaz' mantığı vardı. Gerçi sürekli askerlere tehlikeli biri olduğum propaganda ediliyordu ama o kadar da dikkat etmiyorlardı. O günler oldukça hareketli, güzel haberler vardı. Kemal Pir arkadaş kongre sürecinden beri içerideydi, onu biliyorduk. Radyoda tesadüfen firar haberini duydum. Kemal Pir Urfa Cezaevi'nden kaçmıştı! Bomba gibi bir haber, sevinçten çığlık atmıştım. Dayanamıyordum. Arkadaşlar da dinlemişler miydi acaba? Aynı anda yukarıdan da gürültüler geldi. Onlar küçük bir koridorun içine açılan koğuşlarda kalıyorlardı. İç içe oldukları için en ufak bir gelişme, haber anında duyuluyordu. Yüksek sesle konuşulduğunda bize kadar geliyordu sesleri. Açlık grevi süresince bağırarak konuşmuştuk. Dayanamamışız demek ki sözleşmişçesine aynı anda birbirimize seslendik.

"Seko duydun mu?" dedi Aytekinler. Ben de "duydunuz mu Pir kaçmış. Gözümüz aydın!" diye karşılık verdim. Uzatmadık, zaten idare de araya girdi. "Yok bir şey, tamam konuşmayacağız artık" dedik.

Hilvan, Siverek ve Batman'da operasyon

Evet, Pir firar etmişti. Çok güzel bir haberdi. Pir daha önce de Ordu-Aybastı'dan kaçmıştı. Daha doğrusu Rıza arkadaşlar cezaevini basıp kaçırmışlardı. Kemal Pir arkadaş hiçbir yere sığmayan karakterdeydi. Çok hareketli, çok canlı özellikleri yaşamın her anına yansıyordu. Zira onu bu haliyle cezaevinde düşünmek mümkün değildi. Kendisi de bir devrimcinin, düşmanın hapsettiği duvarlar arasında düşüneceği en güzel eylemin firar olduğunu hem söyleyip hem de onu gerçekleştiren biriydi. Tıpkı 'bu duvar, duvarlarınız vız gelir bize vız...' der gibi bu defa da Urfa Cezaevi'nden kaçmıştı. Bu haber bana daha çok güç vermişti. Yakında da 'Sakine kaçtı' diyecekler. Ne güzel bir haber! Kendimi çok kaptırmıştım, alamıyordum bir türlü. Kesin içerideki arkadaşların tümü bu firar olayından etkilenmiş, en azından bu yönlü düşünmeye başlamışlardır diyordum.

Mahkeme açılmamıştı ne zaman olacağı da belli değildi. Avukat Mahmut, "duyduğumuza göre Diyarbakır'ı pilot bölge seçecekler. Dava dosyalarını orada birleştirebilirler. Bir duyumdur ama herhalde doğrudur" demişti. Ayrıca yeni yakalanmalardan da söz etmişti. Operasyonlar sürüyordu hala. Hilvan, Siverek, Batman ve diğer alanlarda düşman operasyon yapmaya devam ediyormuş. Kitlelere yöneliyormuş. Şahin partinin resmi ilanının olacağını, bunun eylemlilikle gerçekleşeceğini söylemiş. Kesin ne tür eylemler olacağını da açıklamıştır. Aylardır heyecanla ilanı bekliyorduk.

Temmuz sonlarında Bucaklara yönelik eylemle parti ilan edilmişti. M. Celal Bucak yaralı kurtulmuştu, Salih Kandal şehit düşmüştü. Daha birçok arkadaş şehit düşmüştü o süreçte. Ahmet, Cuma Tak, hepsi tanıdıktı. Alışık değildik bu kadar şehadete. Hele böyle değerli yoldaşların şehadetini kaldıramıyorduk. Herkeste bu kayıpların hüznü vardı. Tanıdıklarımızı birbirimize anlatıyor, onları yeniden hatırlatıyorduk. Fakat olaylar durulmuyordu. Kitle gösterileri, çatışmalar basına yansıdığı kadar yaygınlaşmıştı. Kayıplarımızın büyük acısı yanında, eylemler ve çatışmalar büyük moral veriyordu. Şahin alçağı "her şey bitti" diyordu. "Hayır, parti dışarıdaydı, Başkan Apo dışarıdaydı, hem Pir de firar etmişti. Kesin karşılık verilecektir. Düşmanın sevinci

kursağında kalacaktır" diyorduk. Voltalarda, uzaktan sohbetlerimizde bu konuşmaların sıcaklığı, coşkusu vardı. Gözlerimiz gülüyor, umut yansıyordu. Geçiciydi olumsuz etkilenmeler, birçok devrimde de yaşanmıştı bu tür şeyler. Geçici yenilgiler, ihanetler olabilirdi. Yeter ki devrime olan inanç, davanın süreceğine olan güven, umut yıkılmasın, her şey daha güzel gelişecektir!

Bu gelişmeler olurken içerde olmak, zindanın duvarları arasına hapsedilmek çekilmiyordu. Bir kez daha "allah kahretsin, neden tedbirsiz davrandık? Tam da böyle bir dönemde?" diye geçiriyordum içimden. Kesin Elazığ'da önemli gelişmeler olurdu. Faşistlerden kopmalar başlamıştı hem de topluca. Eylemler etkili oluyordu. Diğer gruplar ortalıkta kalmamıştı. Sıkıyönetim 'balyozu' ürkütmüştü. Ama aslında çok farklı bir çalışma sürecine yol açacağı açıktı. Bizi silahlı eylemliliğe iten koşullar dayatılıyordu. Son dönemlerde kırsala ağırlık verileceği tartışılıyordu.

Hatta silahlı eğitim yapılması düşünülüyordu. Bu artık bir ihtiyaçtı. Yakalanmalar olmasaydı farklı gelişmeler olacaktı. İlk dönemde herkes kendisiyle bir muhasebe içindeydi, diğer şeyleri fazla düşünmüyordu ama giderek doğan boşluğu fark ediyorduk. Mücadele zemininden uzaklaştırılmışsın, ayrı bir mücadele sahasındasın. İkisini bir arada nasıl yaşayacaksın? Birinin boşluğunu diğerinde nasıl giderirsin? Tanrım, tahammül edilemiyor, gelişmeler çekiyor insanı!

UKO yerine PKK

PKK, yani Partiyê Karkerên Kurdistan. Artık UKO, hareketimiz vb sözcükler yerine PKK diyorduk. Aytekin "sen biliyordun bu adı değil mi?" diye sorduğunda doğrulamıştım.

Şahin'in bu adı sorgu sürecinden beri deşifre ettiğini de biliyordum. Partinin adı sohbetlerimizi I. Kuruluş Kongresi'ne kaydırıyordu. Ben fazla girmek istemiyordum bu konuya. Her ne kadar toplantı, gidişimiz deşifre olmuşsa da tartışmak, onun üzerine konuşmak doğru değildi. Parti disiplini, gizlilik cezaevinde daha da gerekliydi. Düşman bilse de bu yan önemliydi.

İçerde sayımız artıyordu. Aynı günlerde Dersim'den Sevim Korkmaz ve Elazığ'dan Dev-Sol'dan Atiye adında bir bayan geldi. Zindanda çoğalmak iyi bir şey değildi fakat değişik simaları görmek sevindiriyordu. Her yeni gelen yeni haberler demekti. Atiye'yi birkaç yürüyüşte görmüştüm. Birinde kara çarşaf giymişti dikkat çekmemek için. Bir de her grup, diğer grupların kadın çalışmalarını merak ederdi. Kim gelmiş, nereden gelmiş, adı, sanı nedir? Bunlar çabuk öğrenilirdi. Yine aynı alanda çalışma yapıyorduk. Birçok aileye her gruptan insan da gidiyordu, bazen aynı sokakta, aynı mahallede veya aynı kapıda karşılaştığımız bile oluyordu.

Atiye Çerkez'di. Uzun boylu, değişik bir fiziği vardı. Bizim Bozo Hüseyin'in annesi de Çerkez'di ve güzel bir kadındı. Çerkez kadınları güzel olurlar genellikle. Uzun boylu, zariftirler. Atiye de o uzunluk ve belli özellikler olsa da yıpranmış görünüyordu. Çok sigara içiyordu. Onun sigara içişi, bağımlılığı sigaraya karşı tepki geliştirmişti bende. İlginçti, egemen sınıfın havası vardı. Sosyal şovenizmin, Çerkez kökenli olan, tarihinde katliamlar, ihanetler yaşamış bir halktan olan birinde bu kadar derin yer etmesi tuhaftı. 'Son Ubıh' kitabı yüreğimi kanatmıştı. Abhazyalıların Osmanlı-Rus Savaşı sürecinde uğradıkları iç ihanet ve Türk devletinin katliamları, soykırımcı yaklaşımları bir yana Atiye'nin Türk şoven duygularını iliklerine kadar hissetmesi bir yanaydı. Daha ilk karşılaşmada buz gibi bir etki yaratmıştı bende. Sorun, onun Türk sol grubundan olması değildi. Hayır, dostluğumuzun, arkadaşlığımızın olduğu birçok devrimci insan vardı. Atiye general kızları havasındaydı. Ankara'dan gelmişti, memurluk yapmıştı. Onun da kazandırdığı bürokratik, bencil özellikleri taşıyordu. Yine de konuşup tartışıyorduk. Sıkıyönetim sürecini, Maraş katliamını, Elazığ'daki gelişmeleri, genel olarak devletin yönelimlerini beraber değerlendiriyorduk. Bu iyiydi. Tartışmaya ihtiyaç duyuyordum.

Bizim ufaklık (Sevim) kabına sığmaz biriydi. Dersim'de de Türk sol grupları var, onlarla çok tartışmıştı. Ama Atiye'nin tartışma düzeyini çok geri buluyor, "senin getirdiğin şeyleri biz eskilerde tartışıyorduk. Sosyal şovenlerin getirdikleri ile aynı temeldedir. Dev-Sol kimseden farklı bir şey getirmiyor ki" dediğinde Atiye küplere biniyordu. Kendileriyle Dev-Yol arasındaki ayrılığı ve diğer gruplardan farklılıklarını anlatıyordu.

Elif, Atiye'nin özelliklerini kendine daha yakın bulmuş olacak ki yaşamda onunla daha çok birlikte oluyordu. Atiye'ye durumu belli yönleriyle anlattığım halde Elif'i koruyor, kendisine çekmeye çalışıyordu.

Acımaklı, sızlamaklı yaklaşımlar komik geliyordu

Atiye içerideki erkek arkadaşları da 'yazık' diyerek arada sahiplendiğini göstermeye çalışıyordu. Zaten özellikleridir, bizim yaramazımıza, kötümüze kucak açarlar hep. Siyasi ahlak ölçüleri değişkendir. "Cezaevindeyiz bir kişiyi bu kadar tecrit etmek olmaz, daha çok düşmana itilir" diyordu. Teorik olarak doğru ama o zaten kullanılıyordu. Ve yaklaşımı Elif'i fazla düzeltme temelinde değildi, bu güveni vermiyordu. Ben yine de sevinmiştim. Etkileyebilirse iyi, hatta varsın Dev-Sol'cu olsun, yeter ki diğer düşkünlüklere iyice kaymasın. Korktuğu, ürktüğü belliydi. Malatya'daki ilişkiler sürecinde kimse kendisine bir şey vermemiş. Sadece Celal ilgilenmiş, o da kullanmış alçakça.

Sevim minyon tipli, canlı, teorik düzeyi de gelişkin bir arkadaştı. Öğretmen okulunu bitirmiş, üniversite imtihanlarına da girmişti. Yaşı hiç göstermiyordu. Babası Hasan Korkmaz, belediye başkanıydı. Daha önce öğretmendi. Yusufhan aşiretindendi. Çok fazla sevilmezdi bu aşiret. Orta yolcu, kemalizmin yabancılaştırdığı tipik bir Tunceliliydi. Sevim'in devrimcileşmesini, özellikle UKO'cu olmasını asla istemeyen bir babaydı. Kendisinin Dev-Yolculuğu da acayip. Sevim'i tutuklamaları onu iyice ürkekleştirmiş. Sevim, "bir yönüyle iyi oldu, devleti anlasın" diyordu babası için. Aileden bu kopuşa bile seviniyordu. Üniversite imtihanlarına bu nedenle girmiş, kazansa ve içeride fazla tutulmasa okula devam etmeyi düşünüyordu. Okulu araç olarak kullanacaktı. "Evden çoğu kez kaçmak istedim. Çok baskı yapıyorlar" diyordu. Kesin Elazığ tutuklamalarında ismini vermişlerdi. Türkan, Sevim Kaya vb olarak herkes tanıyordu. Sevimlerin ikisi de kışlada oturuyordu. Büyük ihtimalle adını vermişlerdi. Yoksa Sevim Korkmaz'dan önce çok daha etkin olan ve örgüt içinde faaliyet yürüten kızlar vardı.

Aylar geçip gidiyordu. Zindan denince zamanın durdurulması olarak algılanırdı. Zamanın geçmediği, bir günün bir yıl olabileceği sanılıyordu. Zindan çile yeriydi, kahrediciydi. Toplumda 'dam' denilince akla bunlar gelirdi. Hayır, bu yargı gerçek değildi. Dışarıdan, mücadeleden fiziki olarak kopmak tabii ki çekilmezdi, sindirmek zordu. Ama bir anını bile çileli, öyle kahredici ve çekilmez yaşamak olamazdı! Bazen arkadaşların bile "keşke sen olmasaydın, zorumuza gidiyor" dedikleri oluyordu. Ailelerin söyledikleri neyse de bizimkilerin bu acımaklı, sızlamaklı yaklaşımları çok komik geliyordu bana. Düşman bilinçli bizi tutsak etmişti ve gerçekten her anımızı zindan etmek istiyordu. Ona inat zindanda da yaşamı canlı kılmak, yıkılmamak; duygu, düşünce, hayal dünyamızı geniş tutmak zorundaydık ve bu, bir devrimci için en gerekli olandı. Her an düşmanla karşı karşıya olmak, onu bu kadar yakından tanımak korkunç bir dayanma ve direnç gücü veriyordu insana. Tabii düşmanı doğru ve iyi tanımak, idealinle, inancınla, iradenle orantılıdır. Olaylar öylesine açık ve çarpıcıydı ki, düşmanın elinde de olsan, ona karşı büyük kini şahlandırmak kaçınılmaz oluyordu.

Korktuğumuz başımıza gelmişti. İdare planın ilk bölümünü tamamlamıştı. Aylardır faşistlerle aynı yerde olmanın nelere yol açabileceğini söyleyip durduk. Hepsi azılı itti. En aktif kadrolarıydı hepsi de. Hepsi katil. Kaç devrimcinin, kaç sıradan insanın kanına girmişlerdi, belli değildi. Özellikle Raif Çiçek ve diğer militan faşist kadroları, devlet adeta korumaya almıştı. Fırat Üniversitesi onların elindeydi. Hocaları, personelin ezici çoğunluğu da faşistti. Okullarda en azılı şekilde devrimcilere saldıran tipler bu defa yanı başımızdaydı Bu faşist beslemeler zindanda da görevlerini yapıyorlardı.

Faşistler intikam peşinde

Bir gün önce görüş günüydü. Aytekin'in annesi onlarla görüştükten sonra yanıma uğramıştı. Aytekin'in kendisinde bana ait 'hediye' olduğunu söylediğini ve uygun zamanda ulaştıracaklarını haber vermişti. Hediye ne olabilirdi ki? Kesin nottu ve dışarıdan, partiden geliyordu. Buna çok sevinmiştim. Anaya "tamam, anlaşıldı. Keşke seninle gönderselerdi" dedim. Fakat herhalde fırsat olmamıştı. Eşyaların içine gizliyorlardı. Kimbilir belki bizimkiler de bulamamışlardı. Haber gelmiştir, bana ait not da içindedir diye düşünüyordum. Sabırsızlanmıştım. Ertesi gün havalandırmaya çıktık. Arkadaşlar gelip kapının önünden havalandırmaya çıktılar. Tahta kapıyı açık tutuyorduk. Bazen kapıda beklerdim, not gibi şeyler olunca hemen veriyorlardı. Ama çoğunlukla asker beklerdi çünkü hemen bitişik kapı faşistlerindi. Birkaç asker adeta duvar örürlerdi, herhangi bir şey olmasın diye. O gün sabah da idareye gidip gelen faşistler olmuştu. Hatta Raif Çiçek'i görünce "faşist katil! Altmış insanın katili" demiştim. Onun geçerken bakıp, alaylı bazı şeyler mırıldanması üzerine söylemiştim. Bilinçli tahrik etmek istiyorlardı. Aslında keyiftendi, o günün planını uygulama sabırsızlığıydı. Onlar bir süre kaldı, bu defa başka bir grubu çıkardılar. Bizi dışarıya bu yüzden çıkarmıyorlarmış. Buna itiraz ettik. Askere "git üstüne söyle, bizi çıkarsınlar" diye dayattık, gecikince de kapıya vurdum. Sese o günün nöbetçi subayı geldi.

"Bizi neden havalandırmaya çıkarmıyorsunuz?" diye sertçe sordum.

"Tamam, işimiz vardı. Sağcılardan bazılarının avukatları vardı. Siz balkondayken onların gelip gitmesi doğru olmaz" dedi.

Gelen subay uzun boylu, yumuşak mizaçlı biriydi ve TKP'li olduğu söyleniyordu. Arada bizimle tartışıyordu. Saygılıydı ama katı kuralcıydı. Bir şey olmasından korkuyordu. Belli ki olayların iç yüzünü, dönen dolapları fazla bilmiyordu. Yedek subaylık yapıyordu. Yukarı çıkan son iki kişi hala inmemişti. Biz zorlayınca sonunda balkona çıkardılar. Selamlaştık arkadaşlarla. Aytekin keyiflidi, Hamili'yle birlikteydi ve Mao şapkasıyla oynuyordu. Yanlarında Şadi, Zeki Budak vardı, tam hatırlayamıyorum. Birbirleriyle konuşup muzipçe gülüyorlardı. "Ne var, neye gülüyorsunuz?" der gibi kafa işareti yapınca, "sonra anlatırız" dediler. Yakından uzun konuşma imkanı az oluyordu. Ara sıra Hamili ile konuşuyorduk. "Dayımın oğludur" diyerek görüşüyordum. O, tel örgünün diğer tarafında, yani havalandırmada, ben ise bu tarafında. Tek avantajı, uzaktan askere duyurmadan konuşmaktı. Askerler çok sokulmayınca alçak sesle söylenecekleri söyleyebiliyorduk. Ama daha çok yazıyorduk bu daha iyi oluyordu.

Her taraftan kurşun geliyordu

Düzenli voltalayanlar Aytekinlerdi. Diğerleri kenar da oturuyor ya da ayakta kümeleşip konuşuyorlardı. Faşistlerin kaldığı yerin pencereleri oldukça alçaktı. Arkadaşlar güya her dışarıya çıktıklarında o pencereleri gözetleyen bir, iki arkadaş görevlendiriyorlardı. Tam öyle birbirimize bir şeyler anlatmaya çalışırken, birden silah sesleri geldi. Aytekin "vay anam!" dedi. Düşen düşene! Bağrışmalar, panik... Askerler mermiyi öne

Evet, tam korkulacak, büyük korku duyulacak bir manzaraydı. Asker panik içindeydi. Belki de içlerindeki faşist nitelikli askerler bilerek ateşe hazır bekliyorlardı. Onlar da görevlendirilmiş olabilirdi. Plan uygundu, içeriden faşistler, dışarıdan asker sıkıştıracak ve katliam gerçekleşecekti. İntikam alıyorlardı. Mart ayında Newroz dolayısıyla yapılan eylemlerde faşistler vurulmuştu. Onların intikamı bahane ediliyordu, öyle kışkırtıyorlardı.

Subaya, "durdurun şu askerleri. Oyununuz açıktır. Planladınız değil mi? Bırakmayın, ateş etmesinler" diye bağırdım. "Tamam, ben durdururum. Sakin olun" dedi ve bizi aşağıya indirmeye çalıştı. Biz içeriye yöneldik. İçeride kalan arkadaşlar vardı, birlikte slogan attık. Ama onlar koğuştaydı ve kapılar kapalıydı. Deliye dönmüştüm, durmadan slogan atıyordum. Sonra indik. Tam o sırada iki faşisti yukarıya çıkarıyorlardı. Nereden geldiklerini bilemiyorduk. 'Saç traşı için dışarıda kaldıklarını' söylemişlerdi sonra. Onları görür görmez sandalyeyi kapıp fırlattım. Merdivenin üstündeydi, bir basamak geri kaçtı. Sandalye dizlerine değdi. Çok şiddetli atmıştım. "Vay komünist!"

sürmüş, bağırıyorlar "durun yoksa vururuz." Kim, nereden ateş ediyor belli değildi. Sadece yere düşenler, kan içinde kalanları gördüm. "Faşist katiller! Katiller!.. Faşist idare!" diye bağırdığımı hatırlıyorum. O sırada arkadaşların bir kısmı pencerelerin altına doğru kendilerini yere attılar, mermi ulaşmaz diye, diğer kısmı tel örgüleri kaldırarak kaçmaya çalıştılar. Tel örgüye gidenlerin hem vücutları yırtıldı hem de tam cephede oldukları için hedefteydiler. Öte yanda asker siper almış, vurmak için bekliyor. O anda subay askerlere "oğlum durun, ateş etmeyin. Onlar ateşten kaçıyor. Dışarıda geniş çember alın. Ateş etme asker!" diye avazı çıktığı kadar bağırdı.

diye tepki verince, "faşist köpekler! Siz vurdunuz değil mi?" dedim. Etrafına bakındım ama onlara atacağım başka bir şey bulamadım. Bu arada askerler faşistleri hızla barakalara doğru götürdüler. Biz de kendi koğuşumuza doğru gittik. Farkında değildik meğer o tarafa da ateş ediyorlardı. Arkadaşlar farkında olmadıkları için birinci ateşten kaçıp, bize taraf gelmeye çalışanlar vardı. Oysa kurşunlar bize taraf geliyordu, seken kurşunlar vardı, fark edip arkadaşları uyardık.

Sakine Cansız'ın 'Hep Kavgaydı Yaşamım' kitabı kısa bir süre sonra yayınlanacağı için bu yazıyla birlikte sonlandırıyoruz.

Önder Apo'nun Îbrahîm Ehmed'le yaptığı sohbet

Kürdistan'da Barzanicilik

Îbrahîm Ehmed ile Başkan Apo'nun bu sohbeti 1997'de Serxwebûn'da yayınlandı.

Abdullah Öcalan: Arkadaşlar, değerli misafirimiz Kürt ulusal hareketinin başlangıcında bir dönem büyük iş yapan Mamoste Îbrahîm Ehmed'i, yine büyük yazar ve devrimci Hawar'ı huzurunuzda selamlıyorum.

II. Dünya Savaşı sonrasında Kürt ulusal hareketinde neden bazı farklılıklar oluştu? Çünkü Kürt toplumunda farklılaşma oluşmuştu. Eski toplum feodal aşiretçi bir toplumdu. KDP bu temel üzerinde oluşmuştu. Kürt toplumu yeniye doğru değişince işçi sınıfı ve burjuva kesimi oluştu. Siyasette de buna denk düşen değişiklikler meydana geldi. Ancak feodalizm ve aşiretçilik de sürüyordu. Bunun üzerine özellikle klasik Kürt hareketi 1960'lardan sonra iki parti biçiminde örgütlenmeye başladı. Bunlardan birisi ilkel milliyetçiliği temsil ediyor ve Barzani önderliğinde yürütülüyordu. Diğeri ise ÎbrahîmEhmed. Yine 1975'te YNK (Kürdistan Yurtseverler Birliği) oluştu. Aynı dönemde PKK oluştu ve bugüne kadar mücadele ve savaşımlarını sürdürmektedir.

Kürt ulusal hareketi şu anda yeni bir dönemdedir. Sovyetlerin yıkılmasıyla dünya ve bölge dengeleri değişti. İran-Irak Savaşı Kürtler için objektif şartları olgunlaştırdı. En önemlisi de Kuzey Kürdistan'da PKK hareketi devrimi geliştirip ilerletti ve şu anda da büyük bir savaşı yürütüyor. Ulusal hareket savaşı ve siyaseti epey ilerletip geliştirdi. Yine Güney Kürdistan da önemli bir dönemdedir. Bu nedenle Kürdistan'daki objektif şartların epey olgunlaştığı belirtilebilir. Çünkü eskisi gibi Bağdat ve CENTO Paktları yoktur, bunlar dağıldı. Bugün Türkiye ve İran birbirine karşıttırlar. Türkiye ve Irak birbirlerine karşıdırlar. ABD eskisi gibi Kürtleri komünist olarak görmüyor. Çünkü Sovyetler dağıldı, büyük devletlerin Kürt hareketi üzerindeki oyunları şu anda yürümüyor. Bütün bunlar olumlu durumlardır.

İçerde ise aşiretçilik ve düşüncesi, bunun önderliği geriledi. Barzani önderliği şu anda epey sıkışmış durumda. Buna karşılık ulusal hareket devrimde, bilinç ve ulusal birlik yolunda epey büyüdü. Eski önderlik hemen hemen tasfiye oluyor. Buna karşılık modern önderlik, büyük bir imkanla kendi kendini oluşturuyor ve bu modern önderlik bütün parçalarda ulusal birlik temelinde büyük bir istek durumuna geldi. Herkes bu önderlikle adımlar atmak istiyor. Ulusal kurtuluş için güçlü strateji tespit edilerek bu yürütülebilir. Strateji var, hareket var, Kürtlerin ulusal birliği giderek büyüyor.

Kürt tarihi açısından I. Dünya Savaşı'ndan sonra yaşanan tecrübeleri iyi irdeler ve açımlarsak, mücadelemiz ve günümüz için bir güç kaynağı olacaktır. Birbirimize yönelik sorular geliştirebiliriz. Bu şekilde tarihi irdeleyeceğiz ve günlük olarak doğru siyaseti, ulusal siyaseti aydınlatacağız.

Evet Mamoste, tarihe kısaca değinebilirsiniz. I. Dünya Savaşı'ndan sonra Kürtlerin şansı neydi ve tarihte şanssızlıkları nasıl oldu? Başlangıç için bu noktayı aydınlatmak yerinde olacaktır. I. Dünya Savaşı sonrasında Kürtler için ortaya çıkan fırsatlar nasıl oluştu ve neden bundan yararlanılamadı? Kuzey Kürdistan'da ve diğer parçalarda oluşan Kürt hareketleri nasıl ezildiler? II. Dünya Savaşı sonrasında KDP'nin oluşturulması var. Bu nasıl oluşturuldu?

Kürtler Türklerden daha fazla Osmanlıyı savundu

Îbrahîm Ehmed: Kürt hareketi önemli bir aşamadan geçiyor. Geçmişte yaşanan yanlışlıklara düşmemek için eski Kürt hareketlerinden başlamak gerekir. İttihat ve Terakki Hareketi'nin çıkması Osmanlı İmparatorluğu içindeki ulusların ulusal bilincinin nispeten ilerlemesine neden oldu. İlk etapta Kürtler, Araplar ve imparatorluk içindeki diğer uluslar kendi cemiyetlerini kurdular. Bu cemiyetlerin ilkelerinden çıkaracağımız sonuç şudur: Bu cemiyetler başlangıçta Osmanlı İmparatorluğu'ndan ayrılmak istemiyorlardı. Bunun yerine İttihat ve Terakki'nin sloganı olan 'birlik, hürriyet ve eşitlik' ilkesini amaç edinmişlerdi. Ancak İttihat ve Terakki, Osmanlı İmparatorluğu içindeki diğer ulusları kendi içlerinde eritmek için çekiyorlardı. Bundan dolayı programları, ilkeleri ve mücadeleleri değişti. I. Dünya Savaşı'nın başladığı süreçte Osmanlı İmparatorluğu içerisindeki ulusal hareketler kuruluşlarının başlangıcındaydılar. Kürt hareketi diğer hareketler içerisinde ulusal açıdan en zayıf olanıydı. Ama I. Dünya Savaşı'nda Kürtler Türklerden daha fazla Osmanlı İmparatorluğu'nun topraklarını savunmuşlardı.

I. Dünya Savaşı sonrası Almanya ve Osmanlı İmparatorluğu'nun savaşta yenilgiye uğradığını, müttefiklerin ise savaşın galibi olduklarını biliyoruz. Bu savaşta İngilizler ve Fransızlar savaşın galibi oldular. İngilizlerin, Fransızların ve Rusların Ortadoğu ve Doğu bölgesi üzerinde bazı amaçları söz konusuydu. I. Dünya Savaşı öncesi bu üç ülke Sykes-Picot Anlaşması'nı yapmışlardı. Bu anlaşmaya göre Kürdistan'ı da parçalayarak Musul vilayeti olarak bilinen kısmın Fransa'ya verilmesi kararlaştırılmıştı. Bu arada bazı Kürt feodalleri, Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasını ulusal açıdan kullanmak istediler. Bu dönemde Kürt hareketlerinin liderliğini yapan Şerif Paşa Osmanlı İmparatorluğu'nun İsveç'teki büyükelçisiydi. Şerif Paşa, savaştan başarıyla çıkan müttefiklerin Ermeni ulusal hareketini daha fazla destekleyeceklerini göz önüne alarak -çünkü Ermeniler Hıristiyan'dı- Ermenilerle yardım ve dayanışma içerisine girdi. Şerif Paşa, Ermeni hareketinin lideri ile ilişkilerini güçlendirerek Kürt ve Ermeni uluslarının haklarının garantisini müttefiklerden istedi. Sevr Anlaşması'nda iki ulusun bazı hakları dile getirildi. Bu anlaşmaya göre Kürtlere bazı nispi haklar tanındı. Sevr Anlaşması'nın 3. maddesinin 62, 63, 64. bentleri Kürtlerin sorunlarıyla ilgili olanlardı. Buna göre Kuzey Kürdistan'da bir Kürt devletinin kurulması kabul edildi. Ancak kurulacak Kürt devletinin kısa bir dönem müttefiklerin himayesi altında kalması öngörülüyordu. Müttefikler Kürtlerin kendi kendilerini yönetebilecekleri bir aşamaya geldikleri kanaatine vardıklarında, Kürtlere bağımsızlıklarını vereceklerini ifade ediyorlardı. Ancak Musul vilayeti içerisinde Fransa'ya bağlanan parçaya bağımsızlık değil otonomi vermeyi öngördüler. Bu özerklik içerisinde yaşayan Kürtlerin de kendi kendilerini yönetmeyi başardıklarında, Kuzey'de oluşturulan bağımsız Kürdistan ile birleşmeleri kabul ediliyordu.

Tarihe bakıldığında, ***Kürt hareketlerinin Kürdistan toprakları dışında, Avrupa'da oluştuğu görülür***. Çünkü Osmanlı İmparatorluğu içerisinde yaşayan Kürtlerin İmparatorlukla bağları ve ilişkileri devam etmekteydi. Kürtler parçalanan Osmanlı İmparatorluğu'nun eski konumuna gelebileceği kanaatini taşıyorlardı. Kürt hareketi feodal ve aşiretçi olduğundan dolayı aşiretler islam halifeliğinin yıkılmasından sonra Kürt ulusal hareketinin gereksiz olduğuna, şayet olacaksa da bu hareketin Kürtler için değil, Osmanlı için olması gerektiğine inanıyorlardı. Bunu çok iyi bilen M. Kemal, bunu ustaca istismar ederek faydalandı. M. Kemal akabinde Kürdistan'a geçerek, "**Türklük adına İslamın kurtuluşu**" şiarını öne sürerek, birçok yeri gezip toplantılar yaparak, Kürt aşiret reislerini, şeyhlerini ve ileri gelenlerini birleştirmede başarılı oldu. Bu güce dayanarak hem müttefikleri hem de Kürt devletinin oluşmasını isteyen unsurları etkisizleştirmek amacıyla Kürtlerden bir güç oluşturup kendi amaç ve önderliği altında savaştırdı.

'Kayıp meçhul asker büyük ihtimalle Kürt'tür'

M. Kemal Kürtleri yalnız bunlara karşı savaştırmakla kalmadı, aynı zamanda Türk-Yunan çelişkisinde de kullandı. O dönemde Yunanlılar, İzmir ve çevresini ele geçirip Yunanistan'a katmak istiyorlardı. M. Kemal bunlara karşı Kürtleri savaştırdı. Tabii ki buna karşılık M. Kemal Kürtlere net olmayan bazı hakları, bir nevi federasyonu muğlak olarak, belirsiz bir şekilde ifade etmişti. Kürtler, M. Kemal önderliği altında çok direndiler, çok kan döktüler. Bu o kadar ileri boyutlara ulaştı ki, meçhul asker anıtı yapılırken, M. Kemal'in meşhur bir sözü var: "**Kayıp meçhul asker büyük ihtimalle Kürt'tür**" der. Bu, bizzat M. Kemal'in söylediği bir söz olmamakla birlikte, M. Kemal adına gelen temsilcinin Sakarya'da sarf ettiği bir sözdür. Bu durum ulusal hareketimizi yitirmenin yanısıra, Sevr Anlaşması'nın uygulanmasını da kaybederek güvenin yitirilmesine neden oldu. Yani Sevr Anlaşması'nın uygulanmasını asgari de olsa desteklemek için bir istek vardı, bu fırsat da kaybedildi. Bu durum Türkler için destek oldu, dolayısıyla Kürtlerin hiçbir çıkarının olmadığı savaşların içine çekilmesine neden oldu.

> "Kürt hareketlerinin Kürdistan toprakları dışında, Avrupa'da oluştuğu görülür. Kürt aşiretleri halifeliğin yıkılmasından sonra Kürt ulusal hareketinin gereksiz olduğuna olacaksa bile bu hareketin Kürtler için değil, Osmanlı için olması gerektiğini savunuyorlardı."

O günkü koşullarda yitirilen umudumuz neydi? İngilizler bilinçli olarak sergiledikleri oyunlarla Fransa'yı ikna edebilirlerdi. Suriye'ye bağlı olan Hatay, İskenderun ve çevresinin Fransa'ya bırakılmasına karşılık, Musul'un bırakılması başarılabilirdi. Bununla birlikte Kürdistan'ın diğer parçalarında İngilizlerin bağımsız bir Kürt devleti kurma gibi bir istekleri yoktu. Dünya savaşı sonrası Madrid'de ulaşılan ateşkes döneminde İngilizler, Kürdistan'ın birçok yerini denetimleri altına almamışlardı. İngilizler, Şeyh Mahmut Berzenci ile belli bir uzlaşma sağladıktan sonra Süleymaniye'ye girebildiler. Ardından Musul eyaletinin diğer kısımlarını işgal ettiler. Bunun sonucunda İngilizlerle Türkler arasında Musul eyaleti üzerinde bir anlaşmazlık başladı. Türkler, İngilizlere "***I. Dünya Savaşı sırasında ele geçirilmeyen toprakları savaş sonrasında ele geçirme hakkınız yoktur***" diyorlardı.

Bu çelişkilerin artmasından dolayı İngilizler, Kürtler içinde varolan ulusal bilinci istismar edip Türklere karşı harekete geçirmek istediler. Şeyh Mahmut ise Osmanlılardan kalan bu Kürdistan parçası üzerinde bağımsız bir Kürt devleti kurmak istiyordu. Devletin İngilizlerin denetimi altında olmasını istemiyordu. Bu konuda Şeyh Mahmut ile İngilizler arasında çelişkilerin doğması, İngilizlerle Şeyh Mahmut güçleri arasında savaşın

çıkmasına neden oldu. Çıkan savaş sonucu Şeyh Mahmut İngilizlere esir düştü. Bağdat'ta yapılan askeri bir mahkemede idam cezası verildi. Ancak bu ceza müebbet hapis cezasına çevrildi. Ardından Hindistan'a sürgün ettiler.

Bu sürgünden sonra da Güney Kürdistan'da ulusal bilinç ve istemler devam etti. Bu da çelişkilerin sürdüğünü gösteriyordu ve İngilizler varolan Kürt çelişkisini çözemiyorlardı. Her ne kadar bazı yöntemlerle çözmek istedilerse de başaramadılar. Bundan dolayı Şeyh Mahmut'u tekrar Bağdat'a getirip Kürdistan'ın hükümdarı olarak kabul ettiler. Ama bir şartları vardı: Şeyh Mahmut'un İngiliz müsteşarları kabul etmesini istediler. Şeyh Mahmut ise İngilizlerin bu isteğini kabul etmedi. Süleymaniye'ye dönerek bir hükümet kurdu. Kendini kral ilan ederek bakanlar kurulunu oluşturdu. Sonra da çeşitli hükümet kurumlarıyla beraber bayrak çıkardı ve ordusunu oluşturdu; postane kurdu, pul çıkardı. Böylece bir Kürt devleti kurdu.

İngilizler Süleymaniye'de yeni silahlar denediler

Kurulan Kürt devleti, İngilizlerin kurmak istedikleri Arap devletine, dolayısıyla İngiliz çıkarlarına karşıt durumda kaldı. Bunun üzerine İngilizler, Kürtlere karşı büyük bir vahşete giriştiler, bütün silahlarıyla Kürdistan'a saldırdılar. Süleymaniye İngilizlerin yeni silahlarını denedikleri bir yer oldu.

Bunun üzerine İngiltere ve Türklerin Musul eyaleti üzerindeki çelişkileri daha da arttı. Bu çelişkiler nedeniyle İngilizler Kürtlerin bir bütün olarak ezilmesini istemiyorlardı. Çünkü Kürt kartının kendileri tarafından Türklere karşı kullanılması söz konusuydu. Şeyh Mahmut, Kürdistan'da hükümranlığını sürdürdüğü süreçte, 24 Kasım 1922'de İngiliz-Irak ortak bildirisinde kurulan Kürt devletini tanıdıklarını ancak bir Kürt heyetinin sınırların belirlenmesinin yanısıra, ticari ve ekonomik ilişkiler için İngilizler ve Irak ile görüşmesini talep ediyorlardı. Gerçekte ise bu bildiriyleTürkleri korkutmak ve Musul'dan vazgeçmelerini sağlamak istiyorlardı. Pratikleşen de bu oldu. Türklerin siyaseti karıştı. Zorunlu olarak, BM'den bir heyet isteyerek, heyetin burayı denetlemesini talep ettiler.

Türkler İngilizlerle uzlaşmaya vararak somut gerçekliğin BM tarafından incelenmesini sağladılar. Hatta BM belgelerinde, Güney Kürdistanlı Kürtlerin Türkiye ve Irak'la birlikte yaşamak istemedikleri, bağımsız yaşamak istedikleri belgelenmiştir. Ancak o dönemdeki dünya devletler topluluğu İngiliz hakimiyeti altındaydı. 25 Kasım 1925'te, dünya devletler topluluğunda Kürtlerin Irak içinde bazı şartlarla kalmaları, yaşam, dil ve kültürlerinin korunması ancak bağımsız bir devlet olarak varolmamaları gerektiği kararı alındı.

Aynı gün bu karar münasebetiyle toplanıp şenlik yapan Irak-İngiliz toplantısında, İngiliz heyeti sorumlusu şunu söyledi: "Türklerin Kürtleri Türkleştirmek istedikleri gibi Kürtleri Araplaştırmamanız gerekir. Kürtler, Türklerin uyguladıkları zora dayanamayıp Türkleşebilirler ancak Türkler de şapka ve ceketle Avrupalı olamazlar." Irak kralı Faysal, bu İngiliz görüşünü yerinde bir görüş olarak gördü ve Arapların Kürtleri Kürt olarak görmelerini, Kürtlerin de kendi Kürtlüklerine bağlı olmaları gerektiğini belirtti. Bu dönemde Şeyh Mahmut hareketi yenildi ve bitti.

Diğer bir nokta, Lozan Anlaşması'nın bir maddesi Musul'un yönetimine ilişkindi. İngilizlerle Türkler arasında bir anlaşma vardı. Türklerin Rus dostluğundan vazgeçmeleri koşuluna karşılık, İngilizler de Kürt ulusal hareketine desteklerini çekme konusunda anlaşmışlardı.

Kürdistan'daki bütün hareketlerin yenilgisinde İngilizlerin parmağı var

Kürtler kandırıldıklarını anladılar. Hem Kuzey hem de Güney Kürdistan'da yeniden mücadelelerine başladılar. Bu hareketlerden biri de Pîranlı Şeyh Sait hareketiydi. Hem açık olmak hem de günümüz modern koşullarında davamızın zafere ulaşması açısından itiraf ediyorum ki, İngilizlerin Şeyh Sait hareketinde parmakları vardı. Ancak bu destek, hareketin zafere ulaşmasından ziyade yenilgiye uğraması içindi. Hareket başlangıçta İngilizlerden habersiz ve onların onayı olmadan başlamış ve güçlenmişti. Sonrasında İngilizler buna müdahale edip yenilgiye götürdüler. İngilizlerin genelde bütün Kürdistan'da gelişen hareketlerin yenilgiye uğramasında parmağı vardır.

II. Dünya Savaşı başlamıştı. Kürt hareketi o zaman da zayıftı. Ancak Sovyetlerin bu savaşa girmesi bazı durumların değişmesine neden oldu. Özelikle İran'ı kendi kontrolü altına almasıyla Rusların bir, İngilizlerin ise diğer Kürdistan parçalarına girmesi, Kürt hareketinin güçlenerek boy vermesine yol açtı. Bu devletler Kürtleri istismar etmeye çalışıyorlardı. Hatta o dönemde Almanlar bile bazı Kürtlere dayanarak bunları kendi müttefiki haline getirmeye çalıştı.

Irak'ta kırk tane parti vardı. Bunların çoğu da Kürt partisiydi ve bunlardan biri de Hiva Partisi'ydi. Bu partilerin içinde her ne kadar birçok yurtsever olsa da bunların önderliği İngilizlere bağlıydı. Bu önderlik Hiva Partisi'nin parçalanmasına neden oldu. Bu esnada Hiva içinde bazı unsurların desteği ve teşvikiyle İran'da bir cemiyet oluştu. Bu cemiyete destek veren unsurlar, İngilizlere bağlı olan önderliklerine bağlı değillerdi. Bunlar İran'da Kürdistan'ı Yeniden Yaşatma Cemiyeti'ni oluşturdular.

O dönemde Halepçe hakimiydim ve Gelawêj isimli bir dergi çıkarıyordum. Bazı nedenlerden dolayı hakimlik görevinden ayrıldım. O döneme kadar herhangi bir partinin üyesi değildim. Her ne kadar istedilerse de Hiva Partisi'ne girmedim. Hiva'ya girmek isteyen bazı şahsiyetlerle aynı evde bulunuyorduk. Bunlar benim de Hiva'ya girmemi istediler. Bir odaya geçtik. Masa üstünde bir tabanca ve Kuran-ı Kerim vardı. Üstümüzde de Hiva Partisi liderinin resmi vardı. Resme bakıp elimi Kur-an'a ve tabancaya koyarak yemin etmem istendi. Yeminleri "***Kürtlere ihanet etmeyeceğim***" idi. Bu yeminin Kürtler için bir itham olduğunu, halka söz verilmesini istedim.

Hakimlik görevimi bıraktıktan sonra, içlerinde Komünist Partisi de olmak üzere birçok parti bana üyelik teklif etti. Hatta İran'da oluşturulan Kürtleri Yaşatma Cemiyeti'nden bazıları bana gelip, bunun yeni bir komitesini oluşturmak istediklerini söylediler. 1944'te posta yoluyla benimle ilişkiye geçtiler. Programını okudum. Programlarının daha ilk iki satırını okuduğumda, 'bu cemiyet ne İran ne Irak ne de Türkiye cemiyetidir; bu sadece Kürdistan cemiyetidir' diye düşündüm. Bu cemiyet bütün Kürdistan parçalarında şubelerini veya komitelerini oluşturmak istiyordu. Ben de onun üyesi olmayı kabul ettim. Bu konuyu bir tarafa bırakıp Barzanilerin meselesine gelmek istiyorum.

Qazî Muhammed'e göre Barzani İngiliz ajanıydı

Barzani hareketi, 1944-45'lerde, yani başlangıcında yurtsever bir hareket değil, aşiretsel bir hareketti. Hiva içinde bazı iyi unsurlar vardı: Emin Revanduzi, İzzet Abdülaziz, Xeyrullah vb Bu hareketi aşiretsel bir hareket olmaktan çıkarıp yurtsever, ulusalcı bir hareket durumuna çekmek istiyorlardı. Yalnız bu hareket dağıldı. Çünkü aşiretçi yön diğer yönünden daha güçlüydü. Bundan dolayı Mela Mustafa ve adamları İran'a çıkmak zorunda kaldılar. Mela Mustafa sınırı geçtiği sırada bazı düşünceleri vardı. KDP isimli bir parti ve Kürt cumhuriyetinin kurulmasını umut ediyordu. Birkaç ay sonra **Kürtleri Yeniden Yaşatma Cemiyeti**'nin adını değiştirip KDP yaptı. Güney Kürdistan'da bu cemiyetin birinci dereceden sorumlusu olmama rağmen isim değişikliğinin ne şekilde olduğunu bilmiyorum.

Qazî Muhammed -bazı şahsi sebeplerden dolayı da olsa- Mela Mustafa'yı kesin olarak bir İngiliz ajanı olmakla suçluyordu. Barzani güçleri, sınır kesiminde bulunan iki köyde sıkışık bir biçimde toplanmışlardı. Yaşam koşulları oldukça zordu. Onlara bulaşıcı bir hastalık bulaşmıştı, hatta bazıları öldü. Mela Mustafa oradan Süleymaniye'ye bir şahıs aracılığıyla bana bir mektup gönderdi. Mektupta her iki köydeki yaşam koşullarını izah ederek, Süleymaniye'de onlara yardım toplayarak göndermemi istiyordu. Bunun üzerine Süleymaniye'de iki defa yardım toplayarak gönderdik. Bir defasında da tanınan Kürt subayı Nuri Ehmed Taha ve 1945 yılının sonuna doğru Hamza Abdullah isimli birini Süleymaniye'ye gönderdi.

Hamza Abdullah bir Kürt devrimcisiydi. Irak hükümetinin baskısına maruz kalmıştı. Irak kimliği kendisinden alınarak Türkiye'ye sürgün edilmişti. Sonra İran'a geçmişti. Mela Mustafa onun aracılığıyla ikinci bir mektup daha gönderdi. Şeyh Mahmut Berzenci'nin oğluna teslim etmem için de bir mektup vardı ve açıktı. Mektubu okudum. Mektupta, Barzani'nin kendi köy ve alanına dönmesi için Şeyh Mahmut'un oğlunun gidip Kral Faysal'la aracılık yapmasını istiyordu. Çünkü Barzanilerden 111 kişi hakkında idam kararı vardı. Bu kararların hafifletilmesi, müebbede dönüştürülmesi isteniyordu. Bunun yapılması karşısında, Barzani, Irak'a dönmeye hazır olduğunu belirtiyordu.

Bunun üzerine komitemiz üst düzeyde bir toplantı yaptı. İran hükümetinin daha önce Qazî Muhammed'i destekleyen aşiret reislerini ona karşı çıkardığını -bunlar parayla satın alınmıştı- bunların İran taraftarı olduklarını gördük. Mela Mustafa da Irak'a dönerse Mahabat Cumhuriyeti'ni artık kimse savunamayacaktı. Bu nedenle Barzani'nin gönderdiği mektubu Şeyh Mahmut'un oğluna vermedik. İran'da kalıp Mahabad Cumhuriyeti'ni savunsun dedik. Bunun dışında, ne yazık ki bazı şahsiyetler, aşiret reisleri adına bir belge hazırladık ve Şeyh Mahmut'un ikinci oğlu Şeyh Latif de dahil, hepimiz imzalayarak bir bildiriye dönüştürdük. Bildiride Mela Mustafa ve yanındakilerin Irak hükümeti tarafından affedilip yerlerine dönmelerini ve onu Kürtlerin temsilcisi olarak gördüğümüzü belirttik. Qazî Muhammed'in zayıf konumu, işlerin ve durumun altüst olmasına yol açtı ve büyük tahribatlar ortaya çıktı. Barzani, gönderdiği diğer mektupta ise Hamza Abdullah'a destek vermemi, çünkü İran'da oluşturulan KDP gibi bir partiyi Irak'ta oluşturmak istediklerini belirtiyordu. I-KDP isimli bu partiyi reddettim.

Barzani KDP'si Kürdistani değildi

Abdullah Öcalan: KDP, önce İran'da mı oluştu? İlk toplantısını nasıl yaptı, kimler vardı? Kısa ve uzun vadeli amacı neydi? Programı var mıydı, yok muydu. Kuzey Kürtlerinden kimse var mıydı? Sonra neden Kuzey'de KDP oluştu? Bunu bir kişi mi oluşturdu, yoksa bir toplantı mı oldu?

Îbrahîm Ehmed: Barzani, bana gönderdiği mektupta Hamza Abdullah'a yardım etmemi istiyordu. Mektupta bazı isimler de belirtmişti ve oluşturulacak partide bu isimlerin yer almasını istiyordu. Bu partinin bir Kürdistan partisi olmadığını gördüm. Yani parti Irak partisiydi, bundan dolayı bu partide yer almak istemedim. Mela Mustafa parti önderi olmak istiyordu. Şeyh Mahmut'un oğlu Şeyh Latif ve Koysancaklı Kekê Ziyat'ın -Kürt aşiret ileri gelenlerindendi- yardımcıları olmasını ve bir merkez komitenin oluşturulmasını istiyordu. Ancak bu partinin hiçbir programı, amaçları ve uğruna mücadele edecek ilkeleri de yoktu. Yalnız güzel bazı laflar edilerek, bu parti Kürt milletinin çıkarı için oluşturuluyor deniliyordu. O dönemde Şoreş ve Rızgari gibi partiler de vardı. Bütün bunlar da bu partide yer almak istediklerini söylediler. Ancak istisnai olarak bazı Kürt şahsiyetleri, bu partinin aşiretçi bir parti olduğunu öne sürerek içinde yer almayacaklarını belirttiler. Bu şekilde parti, 11 Ağustos 1946'da Irak'ta kuruldu.

Öcalan: Mahabad Kürt Cumhuriyeti yıkılmış mıydı?

Ehmed: Yok, henüz yıkılmamıştı.

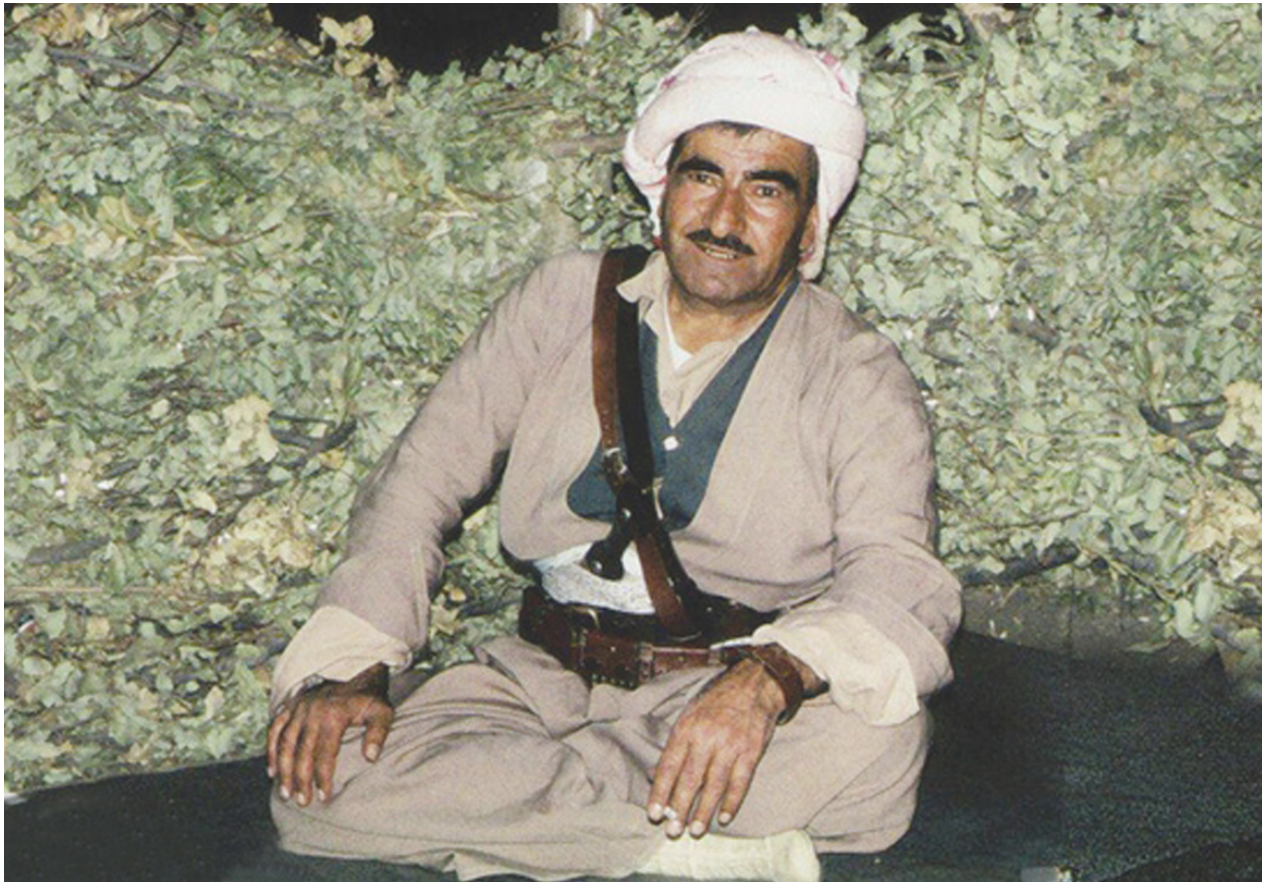
Öcalan: Böyle bir partinin oluşturulması, esas cesaretini Mahabad Cumhuriyeti'nden mi alıyordu?

Ehmed: Mela Mustafa, Mahabad'da Qazî Muhammed'in KDP'yi kurmasından esinlenerek böyle bir partiyi Irak'ta kurmak ve Qazî Muhammed gibi partinin lideri olmak istedi. Ben I. Kongre'de hazırdım. Üye değildim ama hazırdım. Benden üye olmamı istediler. Ancak ben İran'da oluşan partimizin merkez komitesinden herhangi bir karar gelmeden üye olmayacağımı, Süleymaniye'deki komitemizi feshetmeyeceğimizi ve başka bir partiye üye olmayacağımı belirttim.

Öcalan: Yani hem Irak'ta KDP var, hem de buna bağlı sizin içinde yer aldığınız komite (Laq) var. Sizin komite ile I-KDP arasında nasıl bir fark vardı?

Ehmed: Ayrılığımız, partimizin Kürdistan'ı kapsayan bir parti olmasıydı. Suriye ve Türkiye parçalarında bile buna bağlı komitelerin oluşturulmasını istiyorduk. Barzani KDP'si ise Irak'a özgü bir partiydi. Bu aramızdaki temel farktı. Barzani KDP'si, Irak Komünist Partisi ile ilişkiye geçerek Kral Faysal döneminde birlikte miting ve yürüyüşler bile yaptılar. Bu dönemde komünistlerden bazı tutuklanmalar oldu. Bunların itirafları üzerine bütün partilerden tutuklanmalar yaşandı.

Mahabad Cumhuriyeti'nin yıkılmasından sonra bizim Güney'de oluşturduğumuz komite ortada kaldı. Yaptığımız toplantıda önümüzde iki seçeneğin olduğunu belirttik: Ya komünistlere yada Irak KDP'sine katılacaktık. Sonuçta çoğunluk KDP'ye katılma yönünde görüş belirtti. Bunun üzerine Nisan ve Mayıs 1947'de KDP'ye katıldık. Komünistlerin itiraflarında adı geçenlerden biri de bendim ve tutuklandım.

Mela Mustafa Barzani'nin hataları nedeniyle birçok fırsat elden kaçtı.

Mahabad Cumhuriyeti'nin yıkılma nedenleri

Öcalan: KDP'ye katılmaktan ziyade neden komitenizi daha da geliştirip yetkinleştirmediniz?

Ehmed: Mahabad Kürt Cumhuriyeti'nin yıkılışından sonra, hiçbir fırsat ve olanağımız kalmamıştı. Mecbur kalıp KDP'ye katıldık.

Öcalan: Mahabad Kürt Cumhuriyeti'nin yıkılmasından sonra İran'da KDP'nin varlığı devam etti mi?

Ehmed: Hayır, varlığı kalmadı, sonraları kuruldu. Mahabad Cumhuriyeti'nin yıkılışındaki neden, yalnız Rusların geri çekilip bizden vazgeçmeleri değildi. Esas neden içerden kaynaklanıyordu. Çünkü varolan hareket esas olarak ulusal kurtuluş hareketi olmadığı gibi Kürdistani bir hareket de değildi. O dönemde onlara da şahsen yazmıştım. Mahabad'ı korumak için Irak ordusundan beş yüz kişinin silahları ile birlikte ölü-

müne hazır olduğunu belirttim. Ancak bizden hiçbir şey istemediklerini belirterek, "varsa bize okul kitapları ve bir doktor gönderin" dediler. Hatta onlardan bazıları, bu cumhuriyeti Güney Kürtlerinin gelip el koymaları için oluşturmadıklarını söylediler.

Ben mahkemedeyken, isnat edilen bir şahit benim için Güney Kürdistan'ı da Mahabad'a katmak suretiyle bağımsız bir devlet kurmak istediğimizi belirtiyordu. Bu şahit, Irak Komünist Partisi MK Üyesi'ydi. Hiç unutmayacağım bir şey de, "İran ordusunun Tebriz'i işgal ettiği gün, ben Îbrahîm Ehmed'in evindeydim" dedi. Doğru söylüyordu, o gece evimdeydi. Bu kişi komünistlerin merkez yedek üyesiydi ve Şeyh Latif'in arkadaşı konumundaydı. O gece ikisinin evimde randevuları vardı. Tebriz'in düştüğü gün ağladığımı gördüğünü ve ağlama için de ne bedbahtız, Mahabad Cumhuriyetimizin daha genç kızken öldüğünü söylediğimi belirtti. Sonuçta mahkeme bize iki yıl hapis, iki yıl da polis gözetimi cezası verdi.

Komünistlerin merkez üyelerinin teslimiyete yatıp itiraf etmeleri ortamı altüst etmişti. Ama gerçekten büyük direnişler sergileyenler de vardı. Cezaevine gelen ziyaretçilerle anlaştık, dışarı çıktığımızda bir konferans yapacaktık. Sonra konferansı yaptık. Konferansta, eski merkez komite üyelerine yönelik itirazlar oldu. Sonuçta yeni bir merkez seçildi. Önceki merkez üyelerinden hesap sorulması istendi ve bilimsel temelde yeni bir parti programının oluşturulması için çalışıldı.

Bunun üzerine, o döneme kadar parti sekreterliğini yapan Hamza Abdullah ile birlikte beş on kadar kişi partiden ayrıldılar. Hamza Abdullah, "ben, Mela Mustafa'nın vekili olduğumdan asil üyeyim" diyordu. 1953 başlangıcında, partinin eski ismi "Partiya Demokratî Kurd" idi. Değiştirerek "Partiya Demokratî Kurdistan" yaptık. Bununla hem dar milliyetçiliği aşmayı, hem de daha geniş kitleyi kapsamayı amaçlamıştık. Ayrıca dünya görüşümüzün bilimsel bir sosyalist bir düşünce olduğunu belirttik ve mücadele ettik.

Mücadelemiz diğer partiler gibi yürüyüş, miting ve bildiri dağıtmaktan ibaretti. O dönemde Irak partileri arasında birlik cepheleri oluşuyordu. Ancak parti olarak birlik ve cephelere kabul edilmiyorduk. Bize Kürt partisi ve Kürdistanlı parti gözüyle baktıklarından, bizi ayrılıkçı olarak nitelendirdiklerinden, ayrılıkçıların böyle bir cepheye alınmaması gerektiğini söylüyorlardı. Esas ayrılık, Kürtlerin ulus olarak kendi kaderlerini tayin etme hakları var mı, yok mu noktasındaydı. Komünist Partisi bunu kabul etmiyordu.

Partimiz o dönemde bir ilkokul gibiydi. Bize gelip katılanlar ilk eğitimlerini aldıktan sonra gidip Komünist Partisi'ne giriyorlardı. Ancak 1953 yılından sonra bu durum değişti ve bu Komünist Partisi merkez üyeleri bile gelip partimize üye olarak katılıyorlardı. Dolayısıyla Kürt hareketinin bir ağırlığı oluşmaya başladı. Ayrıca Arap Ulusal Hareketi bile partimizi büyük bir tehlike olarak görmeye başladı. Bu durum 14 Temmuz 1958'e kadar devam etti.

Öcalan: Mamoste, bu dönemde parti sekreteri mi oldun?

Ehmed: Ben resmi olmamakla birlikte 1951'de parti sekreteriydim. Ama resmi olarak 1953 Konferansı'ndan 1964 ayrılışına kadar parti genel sekreteriydim. Ayrılıklar 1964'ten 1970'e kadar da sürdü. Ayrıldığımızda bile her iki taraf aynı parti ismini kullanıyordu. Yani 1953'ten 1970'e kadar ben parti sekreteriydim.

Öcalan: Sekreterlik döneminde ideolojide nasıl değişiklik oldu?

Ehmed: 1953 Konferansı'nda programımızı oluşturduğumuzda, Komünist Partisi bizim için, "bunlar da komünist oldu ama neden bir ülkede iki komünist parti oluştu" diye karşı çıkıp mücadele ettiler.

Öcalan: Bu dönemde Barzani'ye mensup olarak bilinenlerin durumu neydi?

Ehmed: Barzaniler Rusya'da olduklarından, onlarla ne ilişkimiz vardı ne de bir haberimiz söz konusuydu. Hatta kimse yerini bile bilmiyordu.

Öcalan: Aile ve aşiretiyle de mi, ülkeyle de mi ilişkisi yoktu?

Ehmed: Hiç kimseyle, ülkesiyle, aşiretiyle, ailesiyle bile ilişkisi yoktu. O Orta Asya'daydı.

1956 ve 1957'de Moskova'da Uluslararası Dünya Gençlik Konferansı yapıldı. Partimiz adına Celal Talabani'yi temsilci olarak gönderdik. Bu konferans esnasında Mela Mustafa ile Moskova'da görüşmüşlerdi. Celal Talabani geri döndüğünde, Mela Mustafa'dan iki mektup ve fotoğrafını getirdi. Bu gelen mektuplardan biri bana -şahsi-, diğeri ise parti için gönderilmişti. Barzani mektuplarında bizden Hamza Abdullah ile anlaşarak onu tekrar partiye almamızı istiyordu.

Mahabad Cumhuriyeti'nin yıkılmasındaki esas neden içerden kaynaklanıyordu.

Öcalan: Hamza Abdullah o dönem nereye gitmişti?

Ehmed: Hamza Abdullah o dönem daha çok komünistlere yakınlık duyuyordu.

Öcalan: İkinci mektup neydi?

Ehmed: İkinci mektubu Basra şehrinde hapiste olan Şeyh Ehmed'e iletmem isteniyordu. Bunun üzerine merkez komite ile toplanarak tartıştık. Çünkü bu mektup devletin eline geçerse Şeyh Ehmed'i idam ederdi. Barzani, bir mürit gibi mektup yazmıştı. Halbuki dağıttığımız bildirilerde "Yaşasın özgürlük, yaşasın general Barzani önderliğindeki Kürdistan" diyorduk.

Barzani'yi Rusya'dan geri getirme süreci

O yıllarda Arap ulusalcıları bizimle ilişkiye geçtiler, bağlantılarımız oldu. 14 Temmuz Devrimi'nden bir yıl önce Arap ulusalcıların bana gönderdikleri mektupta, Kral Faysal rejimine karşı mücadele başlatmamız durumunda, Cemal Abdülnasır'ın bize silah yardımında bulunacağı belirtiliyordu. Görüştüğümüz Arap ulusalcısı benden Bağdat'a, oradan da Cemal Abdülnasır'ın yanına giderek görüşmemizi istedi. Aynı şahıs, 14 Temmuz sonrası bakan oldu. Ancak üzerimde mahkeme kararı olduğundan, Irak topraklarından dışarı çıkmama olanak ve izin yoktu. Bunun üzerine içişleri bakanlığından -çünkü Kürt'tü- ricada bulundum. Elimdeki doktor raporuna göre kansere yakın bir hastalığım vardı. Tedavi olmak için pasaport ve çıkışıma izin verilmesini istedim. İçişleri bakanı iki ay sabretmemi söyledi. İki ihtimal vardı: Birincisi, iki ay sonra pasaportsuz ve izinsiz gidebileceğim gibi ikincisi de hiçbir zaman Irak'tan ayrılmayabileceğimi söyledi. Gerçekten de bir ay sonra Irak ordusunu Ürdün üzerinden Beyrut'a gönderip Beyrut'u ele geçirme istediği ortaya çıktı. Plan buydu. Ancak oluşturulan ordu Beyrut'a gidip ele geçireceğine Bağdat'a yönelerek melikliği devirdi. 14 Temmuz Devrimi'ni gerçekleştirdi.

Öcalan: Bu devrimi esas olarak kimler yaptı?

Ehmed: Subaylar ve askerler... Ulusalcı olup barışçı ve özgürlükçülerdi...

Öcalan: Kürt de var mıydı?

Ehmed: Kürt de vardı... Devrimden sonra hükümete gönderdiğim mektupta, Bağdat Paktı Anlaşması'nın reddedilmesini, Irak içinde bütün halkların eşitliğine dayanan demokratik bir iktidarı destekleyeceğimizi belirttik. İki gün sonra politbüromuz toplanıp anlaşarak, oluşacak bir heyetin Bağdat'a gidip hükümet lideri ile görüşmesine karar verildi. Ben ve politbüro üyesi Ali Abdullah gittik. Devrim hükümetinden ilk isteğimiz ve şartımız, Barzani'nin geri dönmesi, tutukluların ve Şeyh Ehmed'in serbest bırakılmasıydı. Şeyh Ehmed serbest bırakılarak Bağdat'a yerleşti. Mela Mustafa, kaldığı yerden devrim liderine bir kutlama mesajı göndererek Irak'a dönmek istediğini belirtti.

İçişleri Bakanı, "Mela Mustafa ile geri döndüğünüzde Türkiye üzerinden değil Mısır yoluyla gelin ayrıca Cemal Abdülnasır'la da görüşün ve haklarınızı ondan isteyin. Şayet Nasır haklarınızı kabul ederse biz de kabul edeceğiz" dedi. Prag'a gittik. Mela Mustafa ile döneceğimiz zaman Sovyet yetkilileri bize Türkiye üzerinden gitmememizi, çünkü Türklerin uçağı düşürebileceklerini söylediler. Mısır'a ulaştık. Irak Konsolosluğu'na giderek Nasır'ı varlığımızdan haberdar ettik. O da bize "devlet misafirisiniz" dedi. Daha sonra Nasır bizi karşıladı. O görüşmede Nasır'a haklarımızdan, Kürt halkından bahsettik. Söylediklerimize itiraz etmedi. Lakin biz Bağdat'tan ayrılmadan önce bazı hareketlerden dolayı Irak ve Mısır arasındaki ilişki bozulmuştu.

Bir gün elçi ile otururken, yanımda kalan refakatçim gelip bana Türk elçisinin kızgın olduğunu ve beni görmek istediğini söyledi. Onunla bir randevumuzun olmadığını, eğer beklerse görebileceğimi belirttim. Türk elçisi aniden içeri girdi; önüme gelip durarak şiddetli bir şekilde, "içişlerimize karıştığından dolayı devletimiz adına sizi protesto ediyorum" dedi. Bizim müdahale ettiğimiz "iç mesele nedir" diye sordum. Bana "Kürt meselesidir" dedi. Sizin ülkenizde Kürt var mı diye sordum. Bana "yok" dedi. "Peki, televizyon, radyo ve gazetelerde bir tek Kürt sözcüğü geçmiyor. Bana devletinizde geçen bir Kürt kelimesini gösterin ki içişlerinize nasıl müdahale ettiğimizi bilelim" dedim. Bunun üzerine Türk elçisi sinirlenip gitti.

Türkler, Kürdistan meselesini, özellikle Kuzey Kürdistan meselesini neden daha önemli görüyorlar? Çünkü Türk devletinin Kürtler hakkında katı inkarcı bir politikası var. Türk hükümetleri yalnız Kuzey Kürdistan düşmanlığını değil, tüm parçalardaki Kürt halkının düşmanlığını yapıyorlar.

Türkler, Kürtlerin esas düşmanıdır, çünkü şu ana kadar Kürt kimliğini ve adını bile kabul etmemişlerdir. Kuzey'de Kürtler haklarını kazanmadan, diğer bir parçada bağımsız devlet de kursak ve tüm dünya bizi desteklese de Kuzey'de Kürt sorunu çözülmeden kurulan bağımsız Kürt devletinin yıkılması kaçınılmazdır. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin zaferi Kuzey Kürdistan'dadır, Kuzey Kürtlerinin elindedir ve bu belirleyicidir.

Abdülkerim Kasım döneminde Kürt hareketi

Öcalan: 1970'lere kadar gelebilirsin, yani değerlendirmeni sürdürebilirsin.

Ehmed: Ben önderimi ve arkadaşları gördükten sonra, sizden biri oldum, üye oldum. Kendimi 80 yaşındaki biri gibi değil, genç hissediyorum. Saatlerce konuşabiliriz. Biliyorum ki, sizler kanınızı dökerek fedekarlık yapıyorsunuz, ben de kendimden fedekarlık yapabilirim.

Öcalan: İnsanı konuşturan nedir? Amaç büyük oldu mu, insan sabaha kadar devam edebilir. Yani başka bir yer olsa, bence böylesi bir söz veremez ve böyle gençleşemezsin.

Amacınız neydi? Kürdistan'dı. Onun için 1947'den önce de sonra da bir parti kuruluyor, dağılıyor, toplanıyordu. Tabii hepsi de bu amaç içindi. Şimdi görülüyor ki PKK Kürdistan'ın kapısı, kilididir, Kürdistan halkının kendisidir. Kuzey'de devrimimizi veya kimliğimizi tanırsa Güney'de devlet olursunuz. Doğu Kürdistan devlet olur. Bunun için diyorum ki, eğer devlet olmak istiyorsanız, Kuzey devrimini destekleyin.

Geldik 1960 tarihine, yani devrimin başlangıcına...

14 Temmuz devrimi'nden sonra Güney Kürdistan halkı için bir fırsat ortaya çıkıyor. Fakat bu parça Kürt meselesini çözmediği gibi daha da ağırlaştırıyor. 1961 devriminin başlamasıyla yarattığı hastalık sevaptan, oluşan isyanın kötülüğü ise iyiliklerden daha fazladır. Sonuçta Irak'ta diktatörlük egemen oldu. Kürt hareketi çok zayıfladı, şimdiye kadar da bu zayıflama devam ediyor. 1945'ten 1960'a kadar Kürdistan böyle bir zarar görmemişti. 1960'tan sonra Barzani önderliği her şeyi daraltıyordu.

Mamoste de bu yıllarda mücadele etti. Neden böyle oldu? Yanlışlık neydi, doğrusu neydi? Neden hakim olmadı? Kürt burjuva önderliği ve parti ne durumdaydı? Sonuçta Irak'ta oluşan bu diktatörlük ve Kürt hareketi neden tasfiye oldu? Kürt önderliğinde bu hastalık neden şimdiye kadar büyüdü?

Ehmed: Abdülkerim Kasım döneminde Kürt hareketi, Kürt meselesi yalnız Güney'de değil diğer Kürdistan parçalarında da dönemin temel sorunlarından biri oldu. Hatta devletlerin Irak'taki konsoloslukları Kürt hareketi ile özgün ilgileniyorlardı. KDP'yi siyasi bir hareket olmanın yanısıra bir milletin temsilcisi olarak görüyorlardı. Irak hükümeti ilk kez Irak topraklarının Araplar ve Kürtlerin olduğuna ilişkin itirafta bulundu. KDP'yi bir Kürt siyasi partisi olarak kabul etti. Bunun üzerine Bağdat'ta, KDP'nin yayın organı Xebat isimli gazeteyi Abdülkerim Kasım döneminde çıkarmaya başladık.

Kürt hareketlerinin Irak'ta ulaştığı özgürlük düzeyi ve Abdülkerim Kasım devrimi bölgede sömürgecilere, İran, Türkiye ve Arap ülkelerine zarar verdiğinden dolayı bu ülkelere tavır aldılar. Kürtlere, Araplara ve Irak Cumhuriyeti'ne karşı komplo ve oyunlara girişmeye başladılar. Bu devletler, içerde Kral Faysal döneminde çıkarları olan bazı Arap ve Kürt aşiretlerine dayanarak, meliklik rejimini geri getirmek istiyorlardı. Çünkü bu çevrelerin çıkarları A. Kerim Kasım tarafından yerine getirilmiyordu. Bu muhalefet, sömürgeci ülkelerin yanısıra ABD tarafından da destekleniyordu. ABD, Kasım rejimine karşı Musul'dan başlayıp tüm Irak'ı kapsayacak bir darbe planladı. Darbeye başlamadan önce Kürtlerle ilişkiye geçti. KDP ile ilişkilenip, "sizin partinizin Kasım'a karşı girişeceği hareketi maddi, manevi ve silahlı olarak destekleyeceğiz" dediler. Hatta bizden dost ve üyelerimizi Lübnan'a Ketayiplerin -gerici bir Lübnan Hıristiyan hareketi- yanına gönderip eğiteceklerini, bunları silahlandıracaklarını bile söylediler. Bunların da Kasım'a karşı harekete geçmelerini istediler.

Bunu kabul etmedik. Bu planı Kasım'a söyledik. Bu sadece Kasım'a karşı değil aynı zamanda Kürt hareketine de karşıydı. Kürt aşiretleri Kasım'a karşı muhalefetlerine devam ettiler. Musul'daki Savat isimli darbeye karşı KDP ve Kürt halkı Kasım'ı destekledi. Durumlar biraz değişince, Kasım Irak'ta siyasi partilerin kuruluşuna izin verdi. KDP'nin Kürt halkı adına kurulması için hemen müracaat ettik ama Irak hükümeti talebimizi reddetti. Parti merkezinin Kasım'a müracaat etmesini söylemeleri üzerine biz bir heyet oluşturduk. Heyette Barzani, birkaç politbüro üyesi ile ben yer alıyordum.

Irak hükümeti parti programımızda bazı bölümlere itiraz etmişti. İtirazları şunlardı: Birincisi, programımızda şöyle bir şey geçiyordu: Nasıl herhangi bir Arap Irak'a geldiğinde vatandaşlık kimliğini alabiliyorsa, herhangi bir Kürt de Irak'a geldiğinde Irak kimliğini alabilmelidir. İtiraz edilen ikinci nokta ise KDP olarak her parçada yaşayan Kürtlerin haklarını diplomatik yolla korumayı esas alır. Parti olarak diğer bir istemimiz de hükümetin resmi olarak Kürtlere ilişkin otonomiyi kabul etmesiydi. Kasım bizzat partinin adına itiraz ederek partinin ismindeki Kürdistan kelimesini Güney yapmamızı istiyordu. Uzun tartışmalardan sonra Kasım, "programınızdaki amaçlar için mücadele ve uygulama yapmakta serbestsiniz ama resmiyet ve anayasa dışında hareket etmeyeceksiniz. Bunlar anayasaya girmesin" dedi. Böylece partimizin yasallaşmasına izin verdiler.

İlk defa sömürgeci metropolde legal bir toplantı yaptık. Mela Mustafa o zaman Barzan'daydı. Her ne kadar gelip bu konferansa katılmasını istediysek de reddetti. Bir heyet oluşturup Barzan'a gönderdik. Barzani'yi konferansa gelmesi için ikna etmeye çalıştık. Bütün çabaların sonucunda ancak konferansın son oturumuna katabildik. Bu oturumda, merkez komite ve politbüro için seçim yapılıyordu. Ondan bir konuşma istediğimizde, hiç de hoş olmayan bir üslupla, toplantıya karşı saygısızlık yaparak, "ben bu partinin lideri olmaya tenezzül etmiyorum" dedi. Kürdistan'daki parti bürolarından aşiret reislerini çıkarıp hareket etmemizi, onları incittiğimizi söyledi. Bunların yanısıra, "bana parti lideri diyorsunuz ama bana

küfretseydiniz bundan daha iyiydi" dedi ve parti anlamsızlaştı. Bu konuşma üzerine toplantımızı erteledik.

Barzani, Kasım karşıtı aşiretlerle ittifak yaptı

9 Mayıs günü Çekoslovakya'nın kurtuluş günü vesilesiyle Çek Konsolosluğu'na gittik. Kasım da oradaydı. Yanıma gelerek, "yaptığınız konferansta senin çizgini tamamen destekliyoruz ve ne söylediğini biliyoruz" dedi; ayrıca bana gizli ve açık telefon numarasını vererek "istediğin saat ve zamanda benimle konuşabilirsin" dedi. Kasım'ın bana yaptığı bu konuşmayı hayretle karşılayarak etrafımdakilere danıştım. 'Yarın bir toplantı yapalım' dedik. Kasım'dan anladığım kadarıyla diğer partilere uyguladığı planı bize de uygulamak, onlara verdiği şeyleri bize de vermek istiyordu. Abdülkerim Kasım özellikle partileri tasfiye etmekte ve karşı karşıya getirmekte ustaydı. Örneğin Komünist Partisi'ni ikiye böldü ve birisini kendine bağladı. Bu oyunu bize de oynamak, bizi de ikiye bölmek istiyordu. Ama partinin birliği konusundaki çalışmamız başarıyla sonuçlandı.

Mela Mustafa bazı insanları seçip partimizin merkezine yerleştirmek istiyordu. Buna karşı çıkıldı ve bu insanlar partiden kovuldu. Çünkü bu işi omuzlayacak insanlar değildi. Bir taraf böyleyken diğer yandan bize ulaşan bazı bilgiler vardı. Mela Mustafa'nın, Abdülkerim Kasım karşıtı olan aşiretlerle ilişkisi olduğu ve onları desteklediğiydi. Bu iddiaların doğru olup olmağını öğrenmek için Mela Mustafa ile görüşmek istedim. Mela Mustafa da "bu durum yararımızadır, bunu değerlendirmek gerekir" diyordu. Kendisine sebep nedir, niçin destekliyorsunuz diye sordum. Bana, "Abdülkerim Kasım askerlerine güvenmiyor. Askerlere vereceği silahların kendisine karşı kullanılmasından korkuyor. Böyle bir durumda Abdülkerim Kasım'ı tehdit ederek ve muhalif Kürt aşiretlerine dayanarak, Kürtler için Kasım'dan bazı ödünler koparabiliriz" dedi. Ben de kendisine şunu söyledim: Abdülkerim Kasım'ı ne Irak ordusu ne de Araplar seviyor. Çünkü Irak'ta cumhurbaşkanı olarak ilk kez ve resmi düzeyde Kürt halkının varlığını ve haklarını kabul eden kişidir. Kasım'ın Irak'ı parçalayacağına inanıyorlar. Arap emirleri, şeyhleri Kürtlere karşı bu silahları sonuna kadar kullanmaya hazırdırlar. Onlar Kürtleri düşman görüyor, yok etmek istiyorlar. Birincisi, Abdülkerim'in Kürtlere arka çıktığını; ikincisi, ilk kez kendi hükümetine Kürtleri alan Kasım'ın olduğunu ve Kürtlerin Kasım'ı desteklediğini biliyorlar dedim.

Mela Mustafa, bu görüşlerimi kabul etmedi. Bunlar benim değil partinin görüşüydü. Ondan sonra Mela Mustafa yine Barzan mıntıkasına döndü ve Kasım karşıtı muhalif Kürt aşiretleriyle ilişkilerini geliştirdi, mücadele için hazırlıklara başladı. Biz de tekrar Komünist Partisi ve diğer bazı partiler nezdinde girişimlere başladık. Özellikle Kürtlere tanınan hakların verilmesi için pratik adımların atılmasını istiyorduk. Merkez komitede Abdülkerim Kasım'a karşı savaşılmaması yönünde bir karar çıkardık. İki kişi dışında herkes bu kararı onayladı. Abdülkerim'e karşı savaşmak, Kürt halkına tanınan hakların reddedilmesidir, dedik. Yine Kasım'a karşı savaşmakla uygulanmak istenen demokratik ve özgür ortamın yaratılmasını da engellemiş oluruz; ancak Kasım şartlarımızı yerine getirmezse o zaman savaşırız dedik. Demokrasinin uygulanmasını isteyeceğiz, eğer Barzan aşiretine karşı da savaşırsa cevap vereceğiz dedik. Bu kararımızın onaylanması için bir mektup şeklinde Mela Mustafa'ya gönderdik, kabul etti. Sadece bir noktayı onaylamadı. O da başka bir aşiretin korunması konusuydu.

General Kasım, Barzani'nin köyünü bombalıyor

Mela Mustafa'ya mektubu götüren kişi, diğer aşiretin yanına gidip onlara müjde vermek istiyor. Ancak o aşiret reisinin evinde büyük bir toplantı oluyor. Aşiret reislerinin tümü orada. Arkadaş, Mela Mustafa'nın kararını bildirmek istiyor. Aşiret reisine "nedir bu toplantılar, bırakman gerekli, Mela Mustafa'nın sana mesajı var" diyor. Aşiret reisi de cebinden bir mektup çıkartarak, mektubu götüren arkadaşımıza veriyor. Mela Mustafa bu mektubunda aşiret reislerine "hiçbir zaman partili arkadaşlarımıza güvenmeyin, parti meselelerine kulak asmayın, işinizi devam ettirin, allah sizinle olsun" diyordu. Ortaya çıktı ki, Abdülkerim Kasım'a muhalif olan bu hareket hem dışardan destekleniyor hem de aşiret reislerinin denetimi altında.

Biz bunu değerlendirmek istedik. İlk adım olarak hareketin ağırlığını dağdan, köylerden şehre indirmek istedik. Şehirlerde yürüttüğümüz çalışmayla tüm Kürdistan şehirlerinde 6 Eylül'de -ki, 6 Eylül 1961 tarihi elliden fazla Kürt'ün katledilmesinin yıldönümüydü- katledilenlerin anısına bir gösteri gerçekleştirelim dedik. Hareketlerin sloganı Kürtler için öngörülen hakların yaşamsallaştırılması ve Kürt-Arap federasyonunun gerçekleştirilmesiydi. Bu gösteri ve mitingimiz tarihi bir başarıyla sonuçlandı. Parti merkezi ortaya çıkan durumların görüşülmesi amacıyla toplanma kararı aldı ve toplandık. O dönemde Kasım rejiminin yaptığı yerinde olmayan bazı şeyler vardı. Şeyh ve ağalar Kasım karşıtlığı yaparken, bazı işçiler, köylüler ve emekçiler de Kasım'ın karşısında yer aldılar. Irak Komünist Partisi'yle konuştuk. Olası gelişmelere hazır olmamız ve topluma öncülük etmemiz gerektiğini söyledik. Ama maalesef kimse bize bir cevap vermedi. Kürtlerin hakları için Kasım adım atmadığı gibi partimizi de yasaklayarak demokrasi karşıtı bir tavır aldı. Hatta bazı tutuklamaklar oldu. O süreçte saklandım. Kasım'ın bana tepkisi vardı. Krallık döneminde Xoşnav aşiretinden Kasım'a yakın birisinin vurulmasında parmağımın olduğunu söylüyordu. Xebat Gazetesi'nin kapatılması için de karar çıkarmıştı.

Kongreye katılmak için Süleymaniye'ye döndüm. Süleymaniye'ye ulaştığım gün Abdülkerim Kasım Süleymaniye'yi uçaklarla bombalıyordu. Irak uçakları havadan bildiri atıyorlardı. Bildirilerde, "Ehmed ve Mela Mustafa, Irak hükümetine dahil değiller ve Irak devriminin karşıtıdırlar" deniliyordu. Kürt aşiretleriyle Kasım güçleri arasında ilk gece çıkan çatışmalarda, aşiret güçleri direnmeyerek savaş alanından kaçtılar. Kasım aşiretlerin direnmemesinden fırsat bularak Barzani'nin köylerini bombaladı. Eğer Abdülkerim Kasım, Mela Mustafa'nın köyünü bombalamasaydı Barzani ona karşı savaşmayacaktı.

Parti kongresini Süleymaniye'ye yakın bir köyde yaptık. Irak partilerinden Abdülkerim Kasım ile bu savaşı durdurması için görüşmelerini istedik. Onun hükümetiyle Kürtler arasında bir savaşın çıkmasını istemiyorduk. Kasım genel bir af çıkardı. Kendisine karşı çıkan Kürt aşiretlerinin orduya teslim olmasını istiyordu. Ben o kongredeyim. Mela Mustafa'dan bir mektup geldi. Hayatının tehlikede olduğunu söylüyor ve kendisine bazı kişileri göndermemizi istiyordu. Biz de silahlı yüz kişiyi Mela Mustafa'ya gönderdik. Eğer Abdülkerim Kasım Kürdistan'ın herhangi bir yerine saldırırsa, karşı koyup savaşacağız dedik. Kendimizi örgütledik ve kısa bir sürede tüm alanları elimize geçirdik. Aldığımız karara göre iki ay içinde her köyde beş kişilik komiteler kurulacaktı. Bu komiteler köylüleri örgütleyecek ve tüm işlerini yürütecekti. Beşer kişilik mahkeme heyetleri kurduk. Bunların her biri yirmi beş köye bakacaktı. Sorunlarımızı yavaş yavaş çözüyor ve ilerliyorduk. Halk yığınlarının desteği her gün artıyordu. Kimseden bir kuruş almadık. Her şeyimiz halkın verdiği yardımlardan ibaretti. Sadece Kerkük'ten her ay bize 16 bin dinar ulaşıyordu. Dört bir yana, Kürdistan köylerine dağıldık. Köylülerle ilişkilerimiz çok iyiydi, halkla çok iyi geçiniyorduk. Mela Mustafa bunu duyunca çok kızdı.

Kürdistan'da başka partiler de vardı, bunlar partileri adına ordu kurmak istiyorlardı. Biz de kendilerine partileri adına değil de Kürdistan adına bir askeri gücün kurulması gerektiğini, bizim gücümüzün Kürdistan adına olduğunu, isterlerse içinde yer alabileceklerini söyledik. Mela Mustafa bize beş kişiyle birlikte bir mektup gönderdi. Bazı konularda Barzani'ye karşıydık. Biz ne Komünist Partisi'nin, ne de başka partinin Kürdistan'da yerleşmesini istemiyorduk. Mektubu reddettik ve gelen beş kişiye geri dönmelerini söyledik.

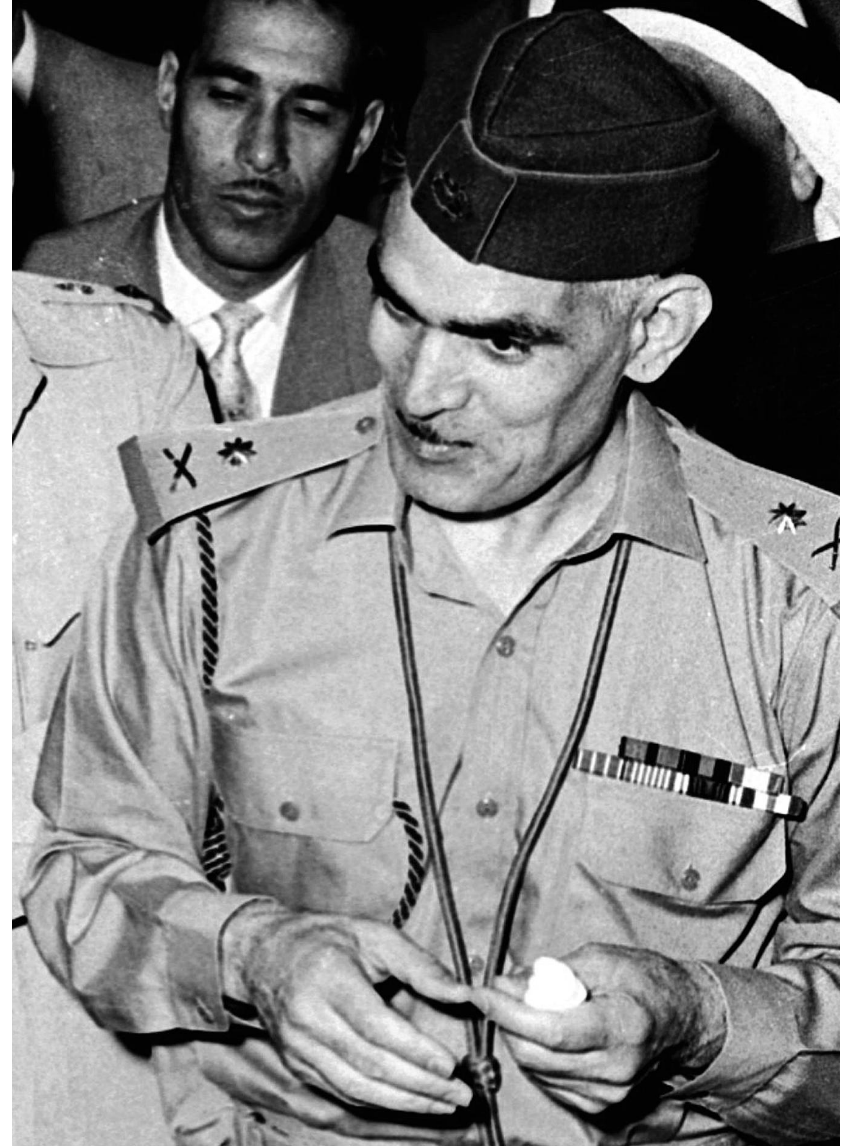
İki köyden 20'ye yakın kişi gelip evlerinde misafir ettikleri beş Barzanici hakkında şikayette bulundular. Köylüleri kendilerine ikramda bulunmaları için zorlamış, üstelik hakarette de bulunmuşlardı. Hemen adam gönderip o beş Barzaniciyi çektirdik. "Bizim peşmergelerin halktan isteyeceği iki şey vardır: Bunlar su ve ekmektir. Bunun dışında hiçbir hakkı yoktur" dedik.

Dış ilişkilerimizdeki durum ise şuydu: İran ile kurduğumuz ilişki için İran'a Ömer Mustafa ve Ali Asker'i göndermiştik. İran'ın Abdülkerim Kasım'a karşı bize destek sunmasını istiyorduk. İran'ın cevabı şu oldu: "İran yönetimi komünist bir harekete yardım edemez; İbrahîmEhmed ve Fevzi de komünisttirler. Mela Mustafa'nın da zaten kimsesi yoktur. Eğer bizden yardım istiyorsanız, bu düşüncelerden vazgeçmelisiniz. O zaman size istediğiniz yardımı yaparız." Bunun üzerine Mela Mustafa beni İran Şahı'nın yanına göndererek onu ikna etmemi istedi. Şah'a gitmeyeceğimi, başka birisini göndermesini söyledim. Bu kabul edilmeyince, hem parti sekreterliğime hem de merkez komitesine istifamı verdim. Fazla ısrar edince partiden de istifa edeceğimi söyledim. Bu haber Mela Mustafa'ya ulaştı. O da Salih yoluyla bana bir mektup gönderdi: "Sen hayatımı dahi halkım uğruna feda etmeye hazırım demiştin. Biz bugün çok zorlu bir dönemdeyiz. Eğer yurtseverim ve Kürt'üm diyen şahsiyetler fedakarlıklara katlanamazlarsa, hareketimizin Irak rejiminin oluşturduğu çemberi kırıp başarıya ulaşması mümkün değildir."

Barzani İran Şahı'nın denetimine giriyor

İstemeye istemeye gittim. İran'da büyük bir törenle karşılandım. Orada kaldığım süre içinde bir bakan, aynı zamanda başkan yardımcısı benimle görüştü. Bana "akşam misafirimsin. Gidip Şahı göreceğiz, sonra dönüp beraber yer içer, konuşuruz" dedi. Yanımızda üst düzey birkaç kişi de vardı. Bana, "Xebat Gazetesi'nde Şah karşıtı makaleyi kim yazdı" diye sordu. O dönemlerde İhsan Nuri Paşa, Barzani'ye bir mektup göndermişti. Özellikle Barzani'nin, İran Şahı'nın İran Kürtlerine zor uygulaması üzerine makalesine ilişkin yazdığı mektubuna cevaben, Xebat Gazetesi'nde üç uzun ve geniş makale yazdım. Sonra araştırdım ki, İhsan Nuri Paşa'nın mektubu normal koşullarda yazılmamış, kendisine zorla yazdırılmıştı. Bakan, "Eğer Şah makale üzerine soru sorarsa ne diyeceksin" diye sordu. Ben de ona, ben yazdım diyeceğim dedim. O da "hem yardım istemeye gelmişsin hem de Şah'a karşı makale yazıyorsun" dedi. Kendisine, "bunda acayip bir şey yok. Şah'a şunu söyleyeceğim: Şah bir Kürtü öldürdüğü zaman onu desteklemediğimi bilsin. Yok, eğer Şah Kürtleri zulümden kurtulması için desteklerse, o zaman ben de onu takdir ederim. Biz size karşı düşmanlık yapmayız. Türklerin, Farsların düşmanlığını yapmayız. Bizi öldürenlere, zulüm edenlere karşı düşmanlık ederiz" dedim.

O zaman Şah ile telefonla konuştu. ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı İran'a gelmişti. O saatlerde Şah'ın yanındaydı. Bu yüzden İran Şahı'yla görüşmedik. İran'da on beş gün kaldım, ama Şah'ın hiçbir bildirilerinde Kürt adı bile geçmiyordu. Bağdat radyosu sadece Salih Yusuf Fuat adında birisinin darbeyi kutlama mesajını okuyordu. Bunun üzerine parti merkez komitesi olarak bir toplantı yaptık. Mela Mustafa'ya haber gönderdik ve hızla tüm Kürt şehirlerini ele geçirmemiz gerektiğini vurguladık. Böyle bir hareketi bir şehirde başlatalım, eğer şartlarımızı kabul ederlerse kendilerini destekleriz, böylece Kürdistan'da otonomiyi oturturuz; eğer kabul etmezlerse de onlara karşı savaşırız; Kasım taraftarları da bize yardım edeceklerdir dedik. Mela Mustafa bizi dinleyip tarihi fırsatı değerlendireceğine, halkın önünde açıkça "İbrahîmEh-

Irak Cumhurbaşkanı General Abdülkerim Kasım başta Kürtlerin haklarını tanıdı ancak sonra bundan vazgeçti.

beni ne zaman göreceğini söylemediler. Söyledikleri tek şey, elli silah, yirmi bin dinardı. Kendilerine bunun için teşekkür edeceğimi sandılar. Onlara, partiye verdiğiniz yardım başınızı yesin, dedim ve Kürdistan'a döndüm. O silahlar ve paraları Mela Mustafa'ya gönderdim. Gerek İran'ın gerekse İran Şahı'nın yaklaşımlarından şunu çıkardım: Benim gibi bir komünistin Mela Mustafa ile ilişkileri olduğu sürece Kürt hareketini desteklemesi mümkün değildi. Bizi dinlemiyor diye bir şey yoktu, bizi dinliyordu. Ancak Mela Mustafa, İran Şahı'nın denetimine girince tam bir maşa oldu. Mela Mustafa yüzde yüz İran'ın denetimine girdi. Bize bağlı olanlar ise yüzde elli İran'ın denetimine girdi.

Bazı Irak örgütleri bizimle ittifaka girdiler. Sonra krallığa bağlı veya Irak'ta kralcı diye tanınan gruplar bizimle ittifaka girmek istediler. Ama kralcılar Kürtlere krallık döneminde verilen hakların dışında bir şey vermek istemiyorlardı. Bunların Abdülkerim Kasım'a karşı harekete geçmek için hazırlıkları da vardı. Bizden istedikleri şey, Abdülkerim Kasım'ı desteklememizdi. Öne sürdükleri şart, devrimleri başarıya ulaşırsa otonomi meselesini resmi olarak halledeceklerini söylüyorlardı. Mela Mustafa da özerk bölgenin sorumlusu olacaktı. Hükümette dört tane bakanlık Kürtlere aitti.

Mela Mustafa'ya haber gönderdik. Birkaç kişiyi daha yeni oluşacak hükümette bakan olması için seçmesini istedik. 8 Şubat 1963'te Irak devrimci güçleri Abdülkerim Kasım'a karşı darbeyi başarmışlardı. Bağdat radyosunu dinledik, med önce Abdülkerim Kasım ile savaşmamamızı istedi, Kasım'dan kurtulduk, şimdi yeni iktidara karşı savaşmamızı istiyor" diyordu. Mela Mustafa'nın bu olumsuz tavrı, en büyük fırsatın elimizden kaçmasına neden oluyordu.

Bu aşiretsel mantık, feodal tarz büyük şansların elden kaçmasına neden olmuştur. Irak hükümetinin Mela Mustafa'ya yönelik çağrıları vardı. Mela Mustafa bir konferans düzenledi. Merkez komitenin konferansa katılmasını istiyordu. Bu konferansta Irak hükümetiyle görüşmek istediğini dile getirdi. Celal Talabani de o dönemdeki üyelerden biriydi. O süreçte Mela Mustafa Bağdat'a, oradan da Mısır'a gitti. Bu sorun üzerine Nasır ile konuştular. Bize o süreçte Baas Partisi Merkez Komitesi'nin içişlerinden bir mektup geldi. İşin garip yanı, yıllardır çalışan bir kişiydi ve Kürt halkı içinde casus, kötü insan diye tanınıyordu. Mektubu gönderen şahıs, mektubunda şöyle diyordu: "Irak hükümeti 1 Haziran'da Kürdistan'a saldıracak, köyleri yakacak ve güçlerini yerleştirecektir." Eğer o kişinin verdiği haber olmasaydı, belki de verdiğimiz kayıpların on katını verirdik. Kürdistan'ın yüzde doksanını ele geçirmiştik. Hükümet Kürt güçlerinin hazırlık yaptığını görünce, o da saldırıyı biraz geciktirdi. Bu nedenle saldırı ayın birinde değil de ayın dokuzunda gerçekleşti. Sonra Kerkük'e el konuldu. Irak hükümeti istemine ulaşmasına rağmen savaş durmadı. Bütün bu olaylar 1963'te yaşandı.

Sürecek...

Yaşamımın en zor günleri

“Büyük bir acının yüreğimi sarıp boğduğunu hissettim. Tekrar geri dönüp onları gözümden yitirip götüren uzaklardaki tepelere uzun uzun baktım. Bir daha göremeyeceğim bir duyguya kapıldım. İlk ayrıldığımda da böyle olmuştu. Yıllarca bu dayanılmaz şartlara birlikte göğüs gerdiğimiz, aynı düşünce ve duyguları taşıdığımız, aynı amaç uğruna omuz omuza savaştığımız, birlikte gülüp, birlikte ağladığımız arkadaşlara tekrar kavuşabilir miyim..?”

Geri çekilme günleriydi…

Onları güvenli bir şekilde yurtdışına çıkmaları sağlamak için bütün gücümüzle çalışıyor, olanaklarımızı buna harcıyorduk. İşte bende hayatımın en zor günlerini bu dönemde yaşadım.

1981'i 82'ye bağlayan kış hep bu çaba içerisinde geçti. Şehirle bağlantımızı sağlayabileceğimiz bir alana yerleşmiştik. Oldukça dağlık ve ormanlık olan bu alandan işlerimizi yönetmeye başlamıştık. Yöre, her açıdan barınmamıza, rahat hareket etmemize elverişliydi.

Ağzını taşla örüp, kamufle ettiğimiz mağaranın birdenbire ortadan kaybolması çevredeki köylülerde büyük şaşkınlığa yol açmıştı. Ancak biz bozuntuya vermiyor, doğal bir çöküntü sonucu bo değişikliğin olduğunu bu tür olaylara çok rastlandığını söylüyorduk. Buna inandılar, bir müddet sonra da unutup gittiler.

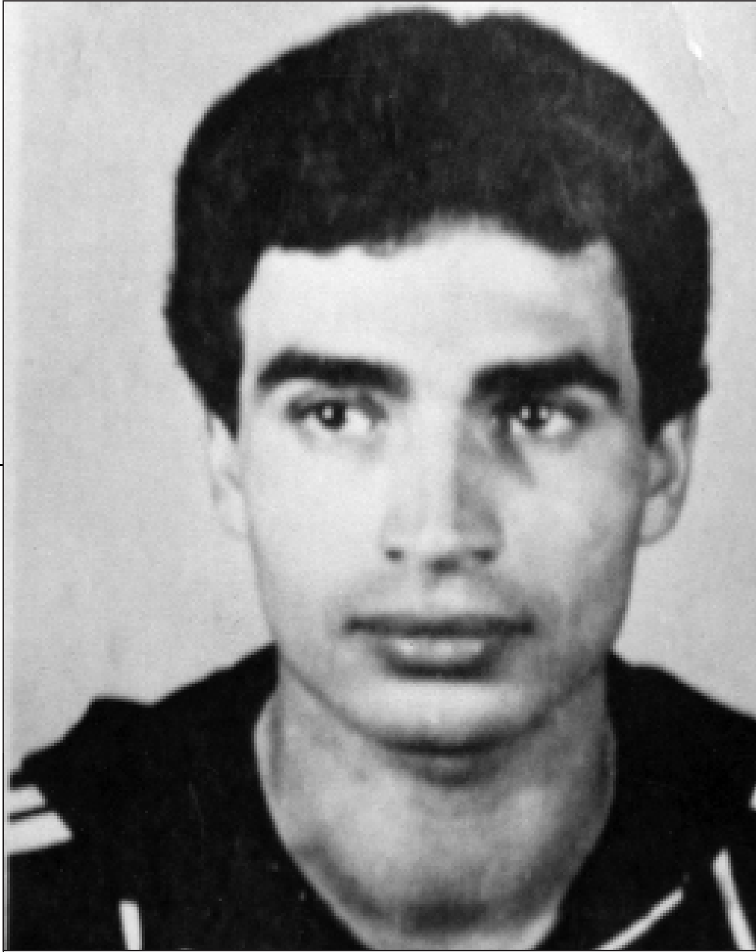
Mağaranın o kocaman ağzını kapatmış, sadece üstten bir kişinin girip çıkabileceği kadar bir delik bırakmıştık. Bu giriş yerini de uzaktan kesilmiş, hem geniş hem de sık olan bir ardıç ağacıyla kapatıyorduk. Çevrede bu ağaçtan çok olduğundan hiç dikkat çekmiyordu. Uzun bir müddet sonra ardıç solmaya başladığında bunu alıp hemen yüz metre uzağımızda bulunan uçurumdan aşağıya atıyor, yerine yenisini kesip getiriyorduk. Artık yerimizin tespit edilmesine olanak yoktu. İçimizden birinin herhangi bir şekilde yerimizi düşmana bildirmemesi halinde kendimizi emniyette sayabilirdik.

Girişinde yaklaşık 5-6 metre dik olarak indikten sonra sağa dönüp 3-4 metre yürümek gerekiyordu. Daha önce kaldığımız birçok sığınak ve mağara rutubetli olduğu için sağlığımızı ciddi olarak tehdit ediyordu. Birkaç dakika içinde elbiselerimiz adeta ıslanmış gibi gelirdi bize. Sigara bile hemen nemlenir, kibrit rutubetten yanmazdı. Ama yeni sığınağımızda bu tür dertler yoktu. İçerisine girildiğinde adeta sıcak bir köy odasını andırıyordu. Yaklaşık on metre uzunluğunda, altı metre yüksekliğinde, üç metre genişliğinde olan doğal sığınağımızın her yanını düzeltmiş, zemini de adeta bir evin zemini haline getirmiştik. Fazla olan battaniyelerimizi yere sermiştik. Sığınağın bir köşesinde sobamızı kurmuş, yemek yapmak için bir de tüp almıştık. Sobayı gündüz hemen hemen hiç yakmıyorduk. Aslında gündüz yakmanın pek sakıncası da yoktu. Çünkü sobanın borusunun ağzını dışarı çıkarmamıştık. Sığınağın tabanına yakın bir yerde, içerideydi. Duman alta inmeden üstümüze geniş alana yayılan çatlaklardan dışarıya sızıyordu. Dumanın görülmesine imkan yoktu.

Burada bir grup arkadaşla birlikte kalıyorduk, sayımız yedi-sekiz kişi civarındaydı. Hepimiz burada kaldığımız için bir yönüyle emniyette sayılırdık. Ancak akşamları birkaç gruba bölünüp, köylere ihtiyaçlarımızı temin etmek ve farklı işlerimizi görmek için gider, sabaha karşı da sığınağa dönerdik. Burayı buluşma yeri olarak da kullanmazdık. Daha çok arazide, belli noktalarda ve emin gördüğümüz köylerde başka yerlerden gelen arkadaşlarla buluşur, işlerimizi yapardık. Bazı arkadaşları sığınağa götürmek mecburiyeti karşısında ise gözlerini bağlar, saatlerce yürütürdük. Tabii ellerinden tutarak arkadaşları götürmek zorunda kaldığımız için zaman zaman bazı arkadaşlar bu duruma gocunurlardı ama biz tutumumuzdan taviz vermezdik.

1981 yılının sonlarına yaklaşıyorduk... 9 Aralık'ın o korkunç sabahına yaklaştığımız günlerdi...

Arkadaşların yarıdan fazlasını gruplar halinde bölge dışına çıkarmayı başarmıştık. Düşman saldırılarının yoğun olduğu bu ortamda bunu başarmamız hiç de kolay olmadı. Birkaç defa yol açmamıza rağmen düşman bunu fark etmiş, bağlantılarımızı koparmayı başarmıştı. Aylarca ilişkisiz kalmış ve yeniden bağlantı kurmamız uzun zaman almıştı. Zaman aleyhimize işliyordu, buna yoldaşların şehit düşmesi de eklenince oldukça yıpranıyorduk. Ama elimizden birşey gelmiyordu, bu kahrediyordu bizi.

“1989 yılında Eskişehir-Aydın Kanlı Sürgününde, Aydın Cezaevi girişinde yapılan işkenceler sonucu katledilen Hüseyin Hüsnü Eroğlu yoldaşın, geri çekilme döneminde (1981), "Yaşamımın en zor günleri" diye tanımladığı süreçle ilgili yazdığı anısıdır...”

Geriye beş grup kalmıştı...

Geriye sadece beş grup kalmıştık. Onları da yolladıktan sonra en son grupla birlikte bende çıkacaktım. Büyük bir sabırsızlıkla o günün gelmesini bekliyordum. Çünkü o gün geldiğinde bütün arkadaşlar çıkmış olacak, yepyeni bir dönemin hazırlığı içine girecektik. Bu durum düşmanı çıldırtacaktı. Onun bütün amacı bizi bölgeye sıkıştırmak, bölgeden çıkmamızı önlemek ve bizi imha etmekti.

8 Aralık'ta bir grup daha gönderdik. Giden bu grup içerisinde sığınağımızın yerini bilen üç arkadaş vardı. Bunlara belli bir noktaya kadar refakat ettim. Ayrıldığımız yerde her zamankinden daha canlı, daha sıcak, daha içten kucaklaştık. Onlara eğitimlerinde başarılar diledim ve en kısa sürede biraraya geleceğimizi söyledim. Onlar da kendime dikkat etmemi, dışarda sabırsızlıkla bekleyeceklerini söylediler. Ayrıldıklarında arkalarından gözden kaybolana dek uzun uzun baktım. Sonra, köyde beni bekleyen arkadaşlara doğru hızla yol almaya başladım. Ayrıldığım arkadaşların görüntüsü uzun süre gözlerimin önünden gitmedi. Sanki yanımdaymışçasına onlarla konuşup, şakalaşıyor, sohbet ediyorduk. Bir müddet böyle yürüdükten sonra köpek havlamalarıyla kendime geldim. Köye yaklaşmıştım. Yaklaşık dört kilometre arkadaşlarla konuşarak yürüdüm. Bu mesafeyi onlarla beraber almış, onlarla yaşamış, tepeleri birlikte çıkmış, her patikadan birlikte geçmiş, sık ormanlardaki hışırtıları birlikte çıkarmıştık. Hafiften türkü bile mırıldanmıştım.

Ama insan hep böyle hayal dünyasında kalamazdı… Büyük bir acının yüreğimi sarıp boğduğunu hissettim. Tekrar geri dönüp onları gözümden yitirip götüren uzaklardaki tepelere uzun uzun baktım. Bir daha göremeyeceğim bir duyguya kapıldım. İlk ayrıldığımda da böyle olmuştu. Yıllarca bu dayanılmaz şartlara birlikte göğüs gerdiğimiz, aynı düşünce ve duyguları taşıdığımız, aynı amaç uğruna omuz omuza savaştığımız, birlikte gülüp, birlikte ağladığımız arkadaşlara tekrar kavuşabilir miyim..? Bu düşüncülerle beni bekleyen arkadaşların yanına geldim.

Metin, soru dolu bakışlarla yanıma yaklaştı. Kulağına eğilerek arkadaşların gittiğini söyledim. Zaten bu cevabı bekliyordu. Sobanın yanına oturarak üşüyen ayaklarımı ısıtmaya başladım. Ev sahipleri çayı ısıtıp getirdiler. Birkaçı da dışarda çevreyi kolaçan ediyordu. Metinle diğer kalan grupların ne zaman ve nasıl gönderileceğini konuşmaya başladık. Bir kulağı tümden, diğeri de yarı yarıya işitme duyusunu yitirdiğinden duymakta oldukça zorlanıyordu. Metin ile konuşurken hem az duyan kulağının tarafına eğilmem hem de bağırmam gerekiyordu. Daha rahat duymasını sağlayan bir alet almıştık ancak bunu kullanmaya korkuyordu. Çünkü doktor uzun süre kullandığı taktirde diğer kulağının da tamamen işitme duyusunu yitireceğini söylemişti.

Metin ile konuşmamızı tamamladıktan sonra Murat yanımıza geldi, boş bulunan iskemleye çöktü. Aramıza yeni katılmasına rağmen kısa sürede uyum sağlamıştı. Yaşı henüz 17 idi. Ama yaşının çok üstünde bir olgunluğa ve ağırbaşlılığa sahipti. Davranış ve çalışkanlığıyla kendisini çevresine sevdirmeyi başarmıştı. Cesur ve soğukkanlıydı. Koşullar ağır olmasına rağmen yılmamıştı. Zayıf bir görünüme sahipti, ama güçlü ve dayanıklıydı. Onun nice kış gecelerinde kar fırtınasının ortasında silahsız kilometrelerce yol gittiğini, buna rağmen görevini başarıyla yerine getirdiğini birçoklarımız biliyorduk.

Karşımda iskemleye oturmuş bir yandan ısınırken, ara sıra bana bakıp gülümsüyordu. Gülümsemesinin nedenini anlamak pek zor değildi. Dışarı çıkıp iyi bir eğitimden geçmesi için kendisine tanınan şansın sevincinden, coşkusundan başka birşey değildi bu. Bir ara bana doğru eğilerek, ne zaman, hangi grupla gönderileceğini sordu. Kendisine bundan sonra gidecek ilk grupta yer vereceğimizi söyledim. Önce sevinir gibi oldu, ancak gülümsemesini yarıda keserek ciddileşti. Bana, "aslında erken gitme taraftarı değilim. Burada bana ihtiyacınız olabilir. Sizinle beraber en son grupta çıksam iyi olmaz mı" diye sordu. Bu sözler karşısında ısrarla ilk grupla birlikte gitmesi gerektiğini belirterek önerisini geri çevirdim. Aslında düşündüğü tek şey, bu zor anlarımızda bize elinden geldiğince yardımcı olmak, yükümüzü biraz olsun hafifletmekti.

Daha sonra Metin, Murat'a vakit kaybetmeden 10-15 km uzaklıkta bulunan bir grup arkadaşın yanına gitmesi gerektiğini söyledi. Gidip gelmesi için iki gün süre verdik. Murat bizimle tokalaştıktan sonra yanımızdan ayrıldı. Giderken Spigin marka otomatik tabancasını da beraberinde götürdü.

Sığınakta tedirgin bekleyiş

Bir müddet daha köyde oyalandık, ihtiyacımızı ve bize gerekli şeyleri aldıktan sonra geceyi geçirmek üzere sığınağımıza gittik. Ancak ilk defa buranın fazla güvenli olmadığı kanısına kapıldım. Çünkü burayı bilen üç arkadaşı bugün yolcu etmiştik. Ya başlarına yolda bir şey gelirse ya düşmanın eline geçer, yerimizi söylerlerse… Metin de aynı kuşkuya kapılmış olacak ki, bana, "acaba burada kalmamız doğru olur mu" diye sordu. Ben de "ele geçerlerse yerimizi bildirebilirler, işkence zoruyla bile olsa söyleyebilirler" dedim. Ama ikimiz de bir geceden bir şey olmaz, yarın yerimizi değiştiririz düşüncesiyle sığınağa geldik. Böylece, düşman bilgi alsa bile bu kadar kısa sürede bize ulaşamaz kanısıyla işi şansa bırakmış olduk.

Geceyi sohbet ederek geçirdik. Gece yarısına doğru yemek hazırlayıp yedik. Üzerine çay demleyip içtik. Saat sabahın dördüne yaklaştığı sıralarda sığınağın girişinde bir ses işittik. Ben silahımı sesin geldiği yöne doğrultarak dikkatlice baktım. Gelen Murat'tı… Aslında bu kadar kısa sürede dönmesi bizi şaşırtmıştı. Oldukça yorgun ve terlemiş bir vaziyette gelip yanımıza çöktü. Hemen kendisine yemek hazırlayıp verdik. Sobanın üzerine onun için de çay koyduk. Metin, neden bu kadar erken döndüğünü ve arkadaşları görüp görmediğini sordu. Murat, arkadaşları gördüğünü ve verilen görevi eksiksiz olarak yerine getirdikten sonra, orada daha fazla kalmak istemediğini, dönmek istediğini belirtti.

Aslında Murat'ın yanımıza gelmesine sevinmiştik. Sohbetlerimiz oldukça tatlıydı. Çok konuşkandı, ancak konuşmaları bıkkınlık verici değil, aksine neşelendiriciydi. İnsan onu dinlemekten, onunla sohbet etmekten haz duyardı. Sağdan soldan duyduklarını, arkadaşların durumlarını ve onlardan aldığı haberleri de bize aktarıyordu.

Sabaha doğru üçümüz yan yana uzanmış sohbet ediyorduk. Hiç beklemediğimiz bir anda seri bir şekilde ‘tak tak tak’ diye bir ses duyduk. Bu acayip ses oldukça garibimize gitti. Kısa aralıklarla kesilen ancak başlangıçta oldukça uzun olan bu sese dikkat kesildik. Fakat ses çok hafif geldiğinden Metin'in bunu duymasına imkan yoktu. Ben ve Murat susup, dikkatlice girişe doğru baktık. Metin'in de dikkatini çekti ve, "ne oluyor" diye bize sordu. Sanki sığınak ağır ağır üzerimize çöküyordu. Sonunda ben Metin'in kulağına eğilerek, "herhalde bu sığınakta cinler var" diye şaka yoluyla cevap verdim. Bunun üzerine ikimiz de gülmeye başladık. Ancak Metin ne olduğunu hala anlamamıştı.

Ses giderek sıklaşmıştı. Sanki biri sığınağın altında durmuş elindeki sopayı hızlı bir şekilde taşlara vuruyordu. O anda yerimden doğrulup dışarı çıkmak istedim. İçimden ‘muhakkak arkadaşlardan biri bize şaka yapıyor’ diye geçirdim. Ancak burayı bizden başka kimse bilmiyordu. ‘Öyleyse bu ses neyin nesi olabilir?’ diye içimden geçirirken bir yandan da ayakkabımı giymeye çalışıyordum. O anda Murat yerinden fırladı ve silahsız bir şekilde sığınağın çıkışına doğru ilerledi. Bana da "sen dur yoldaş, ben bakarım" dedi.

Tekrar yerime dönüp uzandım. Ancak bir şey dikkatimi çekmişti. Murat sığınağın çıkışına vardığında bu ses oldukça fazlalaşmıştı. O anda hala şaşkınlık içinde olan Metin'e bakıp gülüyordum. O da habire nelerin döndüğünü soruyor, kendisine de anlatmamızı istiyordu.

Ve çatışma başlıyor

Birden Murat'ın “asker, asker, asker...” diye bağırması kulaklarımda patladı. Ardından “çabuk çabuk, çıkın çıkın…” diye haykırıyordu. İnsanın o anda neler hissettiğini hangi duygulara kapıldığını anlatmak çok güç. Bir an yaşantım, yoldaşlarım, onları artık göremeyeceğim gözlerimin önünde canlandı. Sonra sığınak, o güzelim sığınak her içerisine girdiğimizde kendimizi evimizde gibi hissettiğimiz sığınak bana kocaman bir mezar gibi geldi. Ne güzel de mezara benzetmişiz! Sonra ‘demek buraya kadarmış’ diye düşündüm. Bütün bunları birkaç saniye içinde düşünmüştüm. Sonra Metin'in başını tutup kendime doğru çektim. "Askerler tarafından sarılmışız, ne yapalım buraya kadarmış" diyerek var gücümle bağırdım. O an, Metin'in ağzından "eyvah" dediğini işittim. Rengi sapsarı olmuştu. Gözleri yerinden fırlamışcasına bana baktı…

Murat kaçmamıştı, artık yeniden sığınağa girmesi de olanaksızdı. Durmadan "çabuk çıkın, çabuk çıkın..." diye bağırıyordu… Bağırışları giderek yoğunlaşan tıkırtılara karışıp gidiyordu. Meğer deminden beri alay ettiğimiz sesler namlulardan çıkan onbinlerce merminin sığınağın taşlarına çarpıp çıkartıkları sesmiş…

Gözüm Murat'ın Spigin'e takıldı. Murat dışarı silahsız çıkmış, girişin ağzından da ayrılmamıştı. O çıktığında 'tak tak' seslerinin yoğunlaşmasının nedeni de onun çıktığını gören düşmanın onu vurabilmek için ateşi yoğunlaştırmasıydı. Kurtulma şansımız yok gibiydi. Aslında Murat'ın dışarda olması biraz şansımızı artırıyordu. Bir umut ışığı hala vardı. Murat cesur olmasına cesur ve gözü pekti, ne yazık ki çok tecrübesizdi ve şu ana kadar böyle bir durumla karşılaşmamıştı. Üstelik bize haber vermesine rağmen siper almamış, sığınağın ağzına çökerek durmadan bize bağırıyor, dışarı çıkmamızı istiyordu.

Yerimden fırladım. Ve Murat'ın silahını kaptığım gibi girişe koştum. Düşman ateşi kesintisiz sürüyordu. Silahı ve yedek şarjörü kendisine uzattım. Murat'a ne kadar asker olduğunu, kuşatmaya alınıp alınmadığımızı sordum. Dışarıda binlerce asker ve polisin olduğunu, kuşatmanın tamamlandığını askerlerin sipere yattığını söyledi. Murat'a, "gir sipere yat, açıkta durma, düşmanı oyalamaya çalış, bizde hemen çıkacağız" dedim.

Sonra Metin'in yanına döndüm. Korku ve şaşkınlık içindeydi. Ne yapacağımızı sordu, "çatışacağız, hemen dışarı çıkmamız gerekiyor. Ben önce çıkacağım, seni koruyacağım ve sığınağın girişinde seni bekleyeceğim. Sen üzerindeki belgeleri yak, arşivi de yakmayı unutma. Daha sonra benle Murat çemberi yarmaya çalışacağız. Sığınaktan çıktıktan sonra sağa ilerleyeceğiz. Sende oraya doğru ilerle…" dedim.

Kaleşnikof silahımı kuşandım, üzerimdeki 14'lü tabancayı da Metin'e verdim. Giriş kapısına geldiğinde Murat'ın o anki cesaretini hiç unutamam. Bir an bile korkuya kapılmamış, sığınağın kapısından ayrılmamıştı. Çok az insan bu cesareti, fedakarlığı gösterebilirdi. İsteseydi kendisini kurtarma yolunu seçebilirdi. Ama bunu yapmadığı gibi insanı hayran bırakacak bir kahramanlıkla savaşıyordu. Bir dizini yere koymuş, silahını sıkı sıkıya kavramış, omuzuna dayamış, nişan alır bir vaziyette düşmanı tarıyordu.

Giriş yeri o kadar dardı ki, elde silahla çıkmak oldukça zordu. Silahımı önden çıkararak girişin kenarına bıraktım. Ellerimi önden uzatarak, kollarıma dayanmış bir durumda kendimi yukarıya çektim. Düşman benim çıktığımı görünce ateşi bir kat daha arttırmıştı. İşin kötü tarafı insanın dışarı çıkarken herhangi bir şeyi siper almasının imkansız olmasıydı. Çıkarken mecburen belden yukarısını açıkta tutmak gerekiyordu. Ta ki ayakları da delikten çıkarana dek. Ancak ondan sonra rahat hareket etme imkanına sahip olur, kendinize yeni bir siper alabilirdiniz.

Ellerimde bir sancı...

Ellerimi dışarı uzatır uzatmaz, ellerimde bir sancı duydum… Yağmur gibi yağan mermiler sığınağın çevresine çarpıyor, mermi ve taş parçaları çevreye sıçrıyordu. Ellerime mermi ve taş parçaları çarpmıştı. Kendimi yukarı doğru çektim. Bu kez mermi ve taş parçaları yüzüme çarpmaya başlamıştı. Ellerim ve yüzüm kan içindeydi. Aslında çıkış anındaki 5-6 saniye ölümle yaşam arasında bir sınır gibiydi. Bu süre ömür gibi geldi bana. Ha vuruldum, ha değdi derken, inanması güç bir mucize gerçekleşmiş, kendimi sığınağın yanı başındaki bir taşın arkasında bulmuştum. Sadece ben değil, Murat'ın da açıkta bulunmasına rağmen vurulmamış olmasına hayret etmiştim.

Murat'a siper almasını söyledim. Bana yakın bir taşın arkasına siper aldı. Aslında seçtiğim taş beni bütünüyle gizleyecek durumda değildi. Düşman da göründüğümü fark etmişti ki üzerime yağmur gibi kurşun yağdırıyordu. Başımı kaldıramıyordum. Murat'ın aldığı siper benimkinden daha iyiydi. Sağını solunu kontrol edebiliyor, düşmana ateş edebiliyordu. Yapabileceğim tek bir şey vardı: O da ne olursa olsun düşmana ateş açmak, onları taramaktı. Bu, belki onların yoğun ateşini kesebilirdi. Başımı kaldırmadan silahımı düzelttim ve ileri doğru uzattım. Sonra tetiği çekerek bir tarama yaptım. Bu gerçekten de etkili olmuş, düşman ateşi biraz olsun azalmıştı.

Olduğum yerden fırlayıp, daha emin bir yere geçip, büyük bir taşın arkasına siper aldım. Artık daha rahat hareket ediyor, çevremi daha iyi görüyordum. Düşmanın yoğun ateşi sürüyordu. Ama artık karşılıklı çatışıyorduk. Üzerimize kurşun yağıyordu, biz de cevap veriyorduk. Yine de yerimiz pek iyi sayılmazdı. Aslında yaklaşık 300 metre gerimizde bulunan kayalığa ulaşabilseydik hem çemberi yaracaktık hem de düşmanı oyalama olanağına kavuşmuş olacaktık. Başka avantajlarımız da olacaktı. Her şeyden önce düşman kırılan kuşatmayı bir daha tamamlayamazdı. Buna imkan yoktu. Çünkü arkamız uçuruma dönük olacaktı. Ayrıca buradan kaçıp gitme durumumuz da vardı. Ve aşağıya, Dinar deresine inen yolları biliyorduk. Bu da Metin'in oradan rahat çıkmasını sağlardı. Hem içerideyken ona kayalıklar istikametine doğru orman içerisine kaçmasını söylemiştim.

Sonra Murat'a dönerek sığınağın girişinden içeri bütün kuvvetiyle bağırmasını ve Metin'in hemen çıkmasını söylemesini istedim. O da sesini duyurabileceğini pek tahmin etmiyordu ancak yine de birkaç defa üst üste bağırdı. Ardından çemberin üzerine gideceğimizi ve beni biraz geriden, yandan izlemesini söyledim.

> “Metin'in başını tutup kendime doğru çektim. "Askerler tarafından sarılmışız, ne yapalım buraya kadarmış" diyerek var gücümle bağırdım. O an, Metin'in ağzından "eyvah" dediğini işittim. Rengi sapsarı olmuştu. Gözleri yerinden fırlamışcasına bana baktı…”

Kuşatmayı yarmıştık

Ben önden, o arkadan ileri fırladık. Kesintisiz salvo atışlarıyla kayalık doğrultusunda çemberin üzerine doğru gittik. Bir yandan zikzak çiziyor bir yandan da önümüzü tarıyorduk. Artık önümüzden ateş edilmiyordu. Yalnızca arkamızdan gelen ateş daha da arttı. Kurşunlar sağımızdan solumuzdan geçiyor, parçalanan ağaç dalları ve yapraklar etrafa savruluyordu. Hiç ummadığımız bir olay oldu, düşman önden ateşi kestiği gibi panik içerisinde sağa sola kaçıyordu.

Bu manzarayı görmek ne güzeldi. Bir an, içim kurtuluş umuduyla dolup taştı. Kuşatmayı yarmayı başarmıştık. Daha birkaç dakika önce inanılmaz gibi görünen mucize gerçekleşmişti. Gerçi daha geniş alanı kapsayacak şekilde oluşturulmuş ikinci, üçüncü kuşatma da vardı. Ama bunlar pek önemli değildi. Önemli olan ilk kuşatmayı aşmaktı. Hem önümüzdeki koskoca Dinar deresi bize kucak açıyordu. Burada sadece biz değil, yüzlerce insan rahatlıkla barınabilirdi. Dere sık ormanlarla kaplı olduğu gibi binlerce irili ufaklı mağarayla da doluydu. Artık kurtuluşumuza hemen hemen kesin gözüyle bakıyordum.

Fakat sevincim fazla uzun sürmedi. Birden Murat'ın kurşun gibi fırlayıp bir ardıç ağacının içine gömüldüğünü gördüm. Ayağının takılıp düşmüş olabileceğini düşündüm. Ancak bir türlü oradan çıkamıyordu. Derin bir acıyla sarsılmıştım. Yaşamımın en acı anları saniye saniye işliyor, her anı beni çok daha derin bir ızdıraba sürüklüyordu...

Uğradığım şaşkınlığı üzerimden atarak Murat'ın yanına koştum, kemerinden tutarak oradan çekip çıkardım. Hala yaşıyordu. Başını kucağıma aldım ve kollarımı sıkı sıkıya sardım incecik bedenine. Elbisesini yukarıya sıyırarak yarasına baktım. Kurşun sırtından girmiş karnının sol tarafını parçalayıp çıkmıştı. Ne korkunç bir görüntüydü o...

Öylesine büyük bir yara açılmıştı ki iç organları görünüyordu. Kurtulmasına imkan yoktu. Ancak yine de hiç ölmeyecekmiş gibi bir duygu saçıyordu. O güzel yüzü solmuş bembeyaz kesilmiş. Her zaman gülen gözleri canlılığını yitirmiş boş ve anlamsız bakıyorlardı. Sanki sonsuz derin bir kuyuya bakıyormuş gibi. Sürekli tebessümle güzel kelimeler döken dudaklar şimdi sadece titriyordu. Hala bayılmaması beni hayrete düşürmüştü. Bir eliyle kolumu sıkıca kavradı. Bana bir şeyler söyler gibiydi. Ağzından birkaç kelimenin zorlukla çıktığını duydum. Kaçmamı, kendimi bir an önce kurtarmamı söylüyordu. O ana kadar bunun yalnızca filmlerde olabileceğini sanırdım. Ama yanılmıştım. Çünkü o benim tanıdığımdan çok daha büyük bir insandı. Murat'ın son sözleri, hayatım boyunca unutmayacağım bu kelimeler olacaktı…

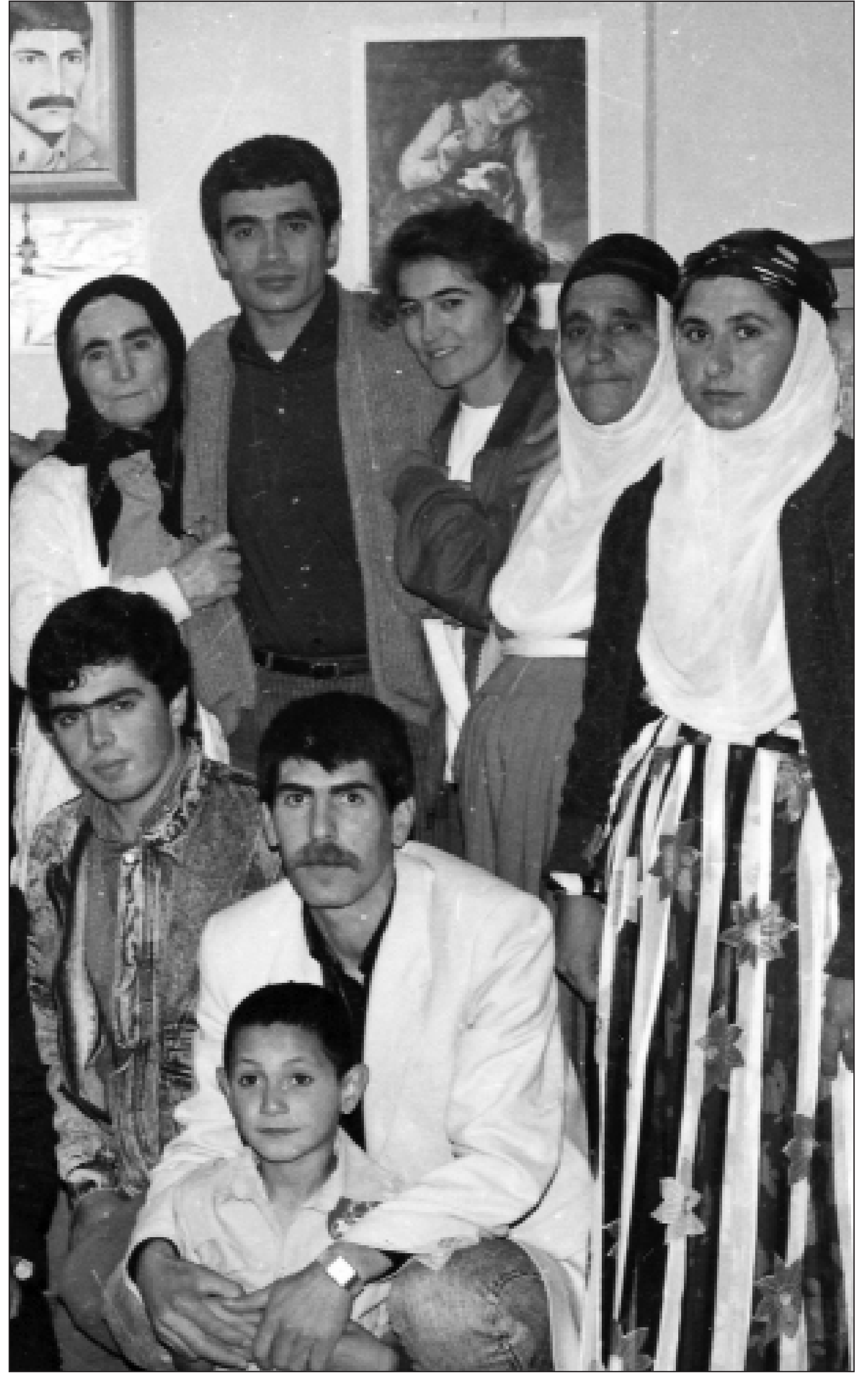
Murat'ı uçuruma kadar götürürsem oradan kaydırarak aşağı indirebileceğimi düşündüm. Ancak oraya kadar taşımama imkan yoktu. Fakat yakındaki ardıç ağaçlarından birinin içerisinde saklayabilirdim. Böylece en az birkaç gün kalabilirdi. Yalnız yaşaması mümkün değildi. En fazla bir-iki saat daha yaşayabilirdi. Yine de böyle düşmanın eline geçmesinden çok daha iyiydi. Onların eline geçmesi halinde neler olabileceğini ne büyük eziyetler yapabileceklerini tahmin etmek zor değildi. Koltuklarının altından tutarak 20-30 metre aşağıya kadar güçlükle çektim. Sık bir ağaç kümesinin içine getirdikten sonra orada bulunan oldukça büyük bir ardıç ağacının içerisinde iyice gizledim. Düşmanın bizi görmesi imkansızdı. Hafif bir çukurun içerisindeydik hem de burası oldukça sık bir ormanla kaplıydı.

Bütün namlular üzerime çevrilmişti

Düşman bir an bile ateşi kesmemiş ormanı gelişigüzel tarıyordu hala. Murat'ın silahını da yanına bıraktıktan sonra son bir kez daha baktım ve içimdeki o korkunç acıyla yanından ayrıldım. Bir müddet koştuktan sonra beni gördüler ve bütün namlular üzerime çevrildi. Kurşun yağmuruna tutuldum. Tekrar çemberin açıldığı istikamete doğru hızla koşarken, bir yandan da etrafımı tarıyordum. Etrafımdan bir şeyin havayı yırtan çığlık sesiyle geçtiğini duydum. Sonra on-onbeş metre ilerimde ağaçların arasında büyük bir patlama oldu. Patlamayla birlikte ağaçlar havaya savrulurken ben de sarsılarak yere kapaklandım. Şimdi de Bazuka roket atmaya başlamışlardı.

Bir müddet daha koştuktan sonra nihayet kayalığa varmıştım. Bütün çatışma alanı gözlerimin önündeydi. Kurtulmuş sayılırdım. Şimdi yapabileceğim tek şey burada çatışmayı sürdürmek ve Metin'in çıkmasını sağlamaktı. Bu oldukça kolay olacaktı. Çünkü düşman bütün gücüyle bana yönelmeye başlamış, sığınağı unutmuştu. Bu da Metin'in kurtulması için bir olanak sağlıyordu. Murat'ı sakladığım ardıç ağacı da buradan görünüyordu, zaman zaman oraya bakarak, Murat'ın oradan sapasağlam çıkıp bana doğru geleceğini düşünüyordum. Ama o öldürücü yarası aklıma geldikçe bütün umudum sönecek gibi oluyordu, ölebileceğine bir türlü inanamıyordum.

Kendime iyi bir yer seçerek özellikle çemberin kırılan tarafını kurşun yağmuruna tutmaya başladım. Amacım açılan bu yeri daha da genişletmekti. Düşman karşımda yarım daire biçiminde mevzilenmiş beni kuşatmaya alamayacağını anlamıştı. İşte ilk o zaman düşmanın ne kadar kalabalık olduğunu anladım. Karşı tepelerde askerlerin miğferleri öbek öbek görünüyordu. Polisleri de ellerindeki uzun namlulu ve dürbünlü silahlardan tanıyordum. Benim için şimdi en tehlikeli olan silahlar bunlar ve bir de atılan roketlerdi. Etrafıma kurşun yağmasına rağmen bazı mermilerin son derece isabetli atıldığını fark etmek zor değildi. Üzerimden yine bir roket mermisinin geçtiğini hissettim ve roket aşağı, derin uçuruma doğru gitti. Sonra dereden

Şehit Hüseyin Hüsnü Eroğlu cezaevinde ailesi ve yakınlarıyla

büyük bir patlama duydum, patlama sesi uzun bir müddet yankılandı. Epey bir süre çatışma devam etti...

Metin hala çıkmamıştı. Bir yandan çatışırken bir yandan da sabırsızlıkla sığınağın çıkışını gözlüyordum. Sonra Metin'in sığınaktan çıktığını, söylediğim yere ormana doğru hızla koştuğunu gördüm. Elinde arşiv ve yazıların olduğu çantaları da beraberinde taşıyordu. Bir ara gözü bana ilişti. 20-25 metre aşağıdan hızla geçerek uçurumdan inen yola doğru yöneldi ve gözden kayboldu. Artık o da kurtulmuştu. Bir ara gözlerim Murat'ı aradı. Sanki o da yerinden çıkıp kurtulacakmış gibi bir an bekledim. Ama bu boş bir umuda, hayale kapılmaktan başka birşey değildi.

Ve kaçış başlıyor

Artık kaçmam gerekiyordu. Daha fazla oyalanmam tehlikeli olabilirdi. Ama bunun için önce düşmanı taramam, gözdağı vermem gerekiyordu. Silahıma yeni bir şarjör taktım ve seri şekilde en yakında bulunanları taramaya başladım. Askerler de hemen karşılık verdiler. Ortalık korkunç bir uğultuya boğuldu. Yerimden fırlayarak düşmana görünmeden gerisin geriye inmeye başladım. Onlar, hala orada bulunduğumu sanıyor ve taramaya devam ediyorlardı. Sonra, oradan ayrıldığımı fark etmiş olacaklar ki, mevzilendiğim kayalığa gelip yukarıdan bütün dereyi kurşun yağmuruna tutmaya başladılar. Dinar Deresi korkunç bir şekilde inliyordu. Artık bana birşey yapmalarına olanak yoktu. Onlar da bunu bildiklerinden bu sefer arkamdan yüzlerce kaya yuvarlamaya başladılar.

O kadar çok kaya yuvarladılar ki sanki dağ yukarıdan kopup üzerime geliyordu. Sağ ayakkabımı da düşürmüştüm. Ama nerede düşürdüğümü hatırlamıyordum. Herhalde Murat'ın vurulduğu yerdi… Ayağıma sivri taşlar batıyordu, ayağım kan içerisinde kalmıştı. Fazla acı duymadığımdan, inişime aynı hızla devam edip dereye indim. Ancak hala silah sesleri kesilmemiş, dereyi kaplayan uğultu kaybolmamıştı.

Hangi tarafa gitmeliydim..? Yukarı deşte mi aşağıda şehire mi..? Yukarı gitmem pek doğru olmazdı. Hem yukarıda Deşt Karakolu vardı hem de düşman muhtemelen oraya doğru kaçacağımı düşünürdü. Şehire inebileceğimi tahmin edemezdi. Ayrıca şehirin kıyısına kadar sık ormanla kaplı bir alan vardı. Ormanı takip ederek rahatlıkla şehire yakın olan Sığenk mahallesine kadar gider, orada saklanabilirdim. Bu mahalledeki evler hem birbirine uzak hem araları orman ve bahçeliklerle doluydu. Orman içerisinde ilerlemeye başladım. Derenin sol kanadından gidiyordum. Bazı yerlerde duruyor, çevreyi iyice dinledikten sonra tekrar yola koyuluyordum…

Çatışma alanında uzaklaşmış, 5-6 km'den fazla yol almıştım. Saat 12'yi geçiyordu. Birden karşı yakadan silahlar birbiri ardına patlamaya başladı. Kurşunlar etrafımda uçuşuyor, yere ve ağaçların gövdelerine saplanıyorlardı. Kendimi yere attım. Ağaç gövdelerini kendime siper ederek, silahların patladığı yöne baktım. Tepenin üzerinde kalabalık bir asker ve polis grubu vardı. Ellerindeki telsizlerle bağırarak konuşuyor, el kol işaretleri yapıyorlardı. Benim bulunduğum yeri işaret ettiklerini anlamakta gecikmedim. Tepenin sağ ve sol yamaçlarında iki koldan askerlerin aşağıya doğru koştuklarını gördüm. Beni çembere almaya çalışıyorlardı. Bu her ihtimale karşı Sığenk'in etrafını geniş bir alanı kapsayacak bir şekilde ikinci bir çembere alan düşman gücüydü. Durmadan ateş ederek beni perdelemeye çalışıyorlardı. Amaçları beni orada hareketsiz tutmak ve diğer güçlerin yetişmesini sağlamaktı.

Bulunduğum yerden fırlayıp, kalın gövdeli bir meşe ağacının arkasına geçtim. Silahımı doğrultarak hem tepe üzerindekileri hem de koşarak aşağı doğru inen askerleri taramaya başladım. Askerler tepenin arkasına kaçmışlardı. İnenler ise kendilerini yere atarak yuvarlanmaya başladılar. Karşılarında durmak oldukça tehlikeliydi. Karşıdan karşıya rahatlıkla ateş edebiliyorlardı. Dereye doğru inmeye başladım. Dereye kavuşmam beni görüş alanından çıkarmıştı. Mermilerin hedefi bulması olanaksızdı. Elbiselerimi çıkarmadan buz gibi suya girdim, aşağı inmeye ettim. Hareket etmiyor, sırtları bana dönük duruyorlardı.

İnanılmaz bir şey… Bir çember daha. Bu askerler de kuşatma hattının bir bölümüydüler. Yanlarında polisler de vardı. Ve silahlarını her an ateşlemeye hazır tutarak telsizle bir şeyler konuşuyorlardı.

O kadar çabama rağmen, o kadar kaçıp uzaklaşmaya çalışmama rağmen hala yanıbaşımda duruyorlardı. Hem de sığınaktakinden daha yakın. Oysa sığınaktan en az on kilometre uzaklaşmıştım. Hatta daha fazla ama yine de düşman yanıbaşımda duruyordu. Bereket versin beni fark etmemişlerdi. Ama şu an beni görmeleri en çok onların aleyhine olurdu. Çünkü ilk atışta beşini, onunu vurabilecek Birkaç dakika diz çökerek oturdum. Kurtulmuştum, fakat iş bununla bitmiyordu. Bir müddet daha yol alıp hedeflediğim yere ulaşmam gerekiyordu.

Yerimden kalkarak ilerde göğe doğru uzanan sığınağımızın bulunduğu dağa baktım. Korkunç bir acı bedenimi sardı. Murat'ı düşündüm. O hala o öldürücü yara ile birlikte o cehennemin ortasındaydı. Bir ardıç ağacının altında silahıyla birlikte yatıyordu. Hala yaşıyor muydu? Şehit olmasa bile şu ana kadar çoktan bayılmış olmalıydı. Yoksa düşman onu bulmuş muydu? Bunu aklıma bile getirmek istemiyordum. Ya Metin'e ne olmuştu. Kendisini kurtarabilmiş miydi? Onun için pek endişe duymuyordum. O kurnazdı, bu kurnazlığı şimdi onu çoktan kurtarmış olmalıydı.

başladım. Bütün vücudum suyun içindeydi. Ancak umurumda değildi. Bu vaziyette 1-2 km daha aşağıya indim. Bir müddet daha ilerlemem durumunda Elazığ-Tunceli bağlantısını sağlayan Dinar köprüsüne varacağımı biliyordum. Ancak bu çok tehlikeliydi. Burası çoktan tutulmuş olmalıydı.

Kadınlar ağıt yakıyordu

Sudan çıktım, tekrar orman içerisinde solumdaki yamaca doğru tırmanmaya başladım. Bütün mesele görünmeden bu yamacı çıkmaktı. Ondan sonra ormanla kaplı 2-3 km uzunluğunda bir düzlük vardı. Tepeye çıktım ve düzlükte ilerlemeye başladım. Yolumun üzerinde her zaman uğrayıp ihtiyaçlarımızı giderdiğimiz bir köy vardı. Böyle bir anda onlara görünmem doğru değildi. Köyün etrafını dolanarak geçerken, köylülerin damların üzerine çıktığını ve uzaktaki yamaçlara baktıklarını gördüm. Kadınlar ağlayıp dizlerine vuruyorlardı. Uzaklara bakıp ağıt yakıyorlardı. Anlaşılan bütün bu gözyaşları ve ağıt bizim içindi.

Oradan uzaklaşarak yoluma devam ettim. Beni tedirgin eden şey, ileride geçmem gereken Qure-Sipî yoluydu. Bu, operasyona giden askerlerin geçtiği yoldu. Biraz ilerledikten sonra konuşma sesleri duydum. Sık çalıların ardına gizlendim. Konuşma ve ayak seslerinden kalabalık oldukları anlaşılıyordu. 'Acaba köylüler olabilirler mi?' Ama bu mümkün değildi. Çatışma olmuştu, yoğun bir operasyon vardı. Böyle bir durumda bu kadar kalabalık sayıda köylü burada ne arardı ki..? 'Asker olabilir miydi acaba..?' Ama askerin bu kadar geniş bir alana yayılması mümkün değildi. Yerimden biraz doğrularak ağaçların arasından bakınca, haki renkte elbiseleri fark durumdaydım. Doğrusu ben mi onlar mı şanslıydı, bilemiyorum.

Sessizce ve sürünerek çalılığın içerisinden uzaklaşmaya başladım. Onların sırtlarının dönük olduğu yöne doğru gittim. Çünkü ilk yamacı tırmandığım yerde geçseydim askerlerin avucunun içerisine düşecektim. Çatışma beni bundan kurtarmıştı. Şu anda çemberin dışındaydım ve artık rahatça uzaklaşabilirdim. Uzaklaştıktan sonra ufak bir dereye girdim ve dereden yukarı çıkmaya başladım. Uzakta reo kamyonlarının motor sesleri geliyordu. Sonunda geçeceğim yola yaklaştım. Yolun üzerinde sel için yapılmış bir köprü vardı. Köprünün dibinden geçerek yolun öbür tarafında olacaktım.

Virajdan büyük bir gürültüyle reo bir kamyon çıktı. Sonra birkaç tane daha, bu büyük bir askeri konvoydu. Hemen tünele doğru koştum. Tünele yetiştiğimde reolar açığa çıkmış, bulunduğum yere hızla yaklaşıyorlardı. Peş peşe büyük bir gürültüyle tüneli sarsarak üzerimden geçiyorlardı. Epey bir süre onların geçişini bekledim. Uzun bir süre buradan çıkamadım. Çünkü normal zamanlarda ayda, haftada bir yada birkaç taşıtın geçtiği bu köy yolu bugün büyük şehirlerin trafiği gibi olmuştu adeta. Araba sesleri birkaç dakika kesiliyor sonra tekrar başlıyordu. Burada kalmam doğru olmazdı. Ne olursa olsun bir fırsatını bulup buradan çıkmalıydım. Eğer ikiyüz üçyüz metre daha gidebilseydim tamamen emniyete kavuşabilirdim. Üstelik düşmanın beni aradığı yerin tam tersi bir yere gelmiştim. Ve bundan daha iyisi olamazdı.

Sonunda araba sesi kesilir kesilmez, yerimden fırlayıp derenin içinden yukarı doğru koşmaya başladım. Yetmiş, yüz metre kadar dere içerisinden açıktan koştum. İlerideki dönemece görünmeden yetiştim ve rahat bir nefes aldım.

Feride'yle karşılaşma...

Yukarı doğru çıkmaya başladım. İleride, düşüncelerimizi benimseyen, her zaman bizi barındırmaktan kaçınmayan beş on evden oluşan bir mezra vardı. Oraya gitmeyi düşündüm. Aslında bu durumda kendimi göstermem doğru değildi ancak onların yardımı olmadan da şehre inemezdim. Her şeyden önce durum hakkında onlardan bilgi almalıydım, fakat herkese kendimi göstermeyecek, özellikle son derece güvenli bir aileyle ilişki kurmaya çalışacaktım.

Köyün yanına geldiğimde uzaktan hala silah sesleri geliyordu. Burada köylüler mezarlığın bulunduğu tepeye toplanmış, kadın, çocuk, genç, yaşlı hem ağlıyor hem de yüksek sesle konuşuyorlardı. Gözlerini silah seslerinin geldiği yere çevirmiş merakla karşı tepeye bakıyorlardı. Hepsi derin bir acı ve üzüntü içerisindeydi. Sanki köyde ölmüş birini toprağa veriyorlardı… Yavaş ve dikkatli bir şekilde yaklaşmaya başladım. Bir yandan uzaklaşırken diğer yandan ilişki kurmak istediğim aileden kimsenin olup olmadığına bakıyordum. O kadar yaklaşmış olmama rağmen ne kimse dönüp arkasına bakıyor ne de yerlerinden ayrılıyorlardı.

Sonra gözlerim Feride'ye ilişti. Burada olmasına çok sevindim. Feride ilişki kuracağım ailenin genç kızıydı. Son derece dürüst, çalışkan ve cesurdu. Nice geceler bizi eve almış, barındırmış, büyük bir istekle yemek hazırlamış, elbiselerimizi çoraplarımıza kadar yıkamış, hiçbir fedakarlıktan kaçınmamış, güzel bir kızdı. Hatta arkadaşlardan biri ona gönlünü kaptırdığını anlatmıştı bize. Ama Feride'nin bundan haberi yoktu. Başta bizde bundan yana olmuştuk, ancak sonra vazgeçmiştik. Şimdi bu evliliğin gerçekleşmediğine çok seviniyordum. Eğer bu olsaydı, Feride gibi dürüst, çalışkan ve üstelik güzel bir kız, kişiliksiz, namussuz bir kaçkının karısı olacaktı. Bunu Feride de istemezdi. Sonra bu durumu kendisine anlattığımızda, ağlamış ve "beni nasıl böyle bir insana layık gördünüz?" demişti.

Evet, burada ilişki kuracağım tek kişi oydu. Ancak Feride bana yardım edebilirdi. Ama nasıl yapacaktım? Durup beklemeye başladım, kendi kendime nasıl olsa dönüp bakar, o zaman kendimi gösterir, yanıma gelmesini sağlarım diye düşündüm. Ama hiç bakacak gibi değildi. Mendili elinde durmadan ağlıyor sık sık gözyaşlarını siliyordu. Baktım olacak gibi değil, uzun eteğine ufak bir taş attım. Hemen dikkatini çekti ve ağlamaktan kızarmış gözleriyle baktı. Beni görür görmez elimi ağzıma götürerek susmasını işaret ettim. Olduğu yerde kalmıştı. Büyük bir hıçkırıkla dizlerinin üzerine çöktü. Kadınlar dönüp ona baktılar, birkaçı da yanına yaklaştı. O esnada olduğum yerden geri uzaklaştım. Aşağıda ağaçlık bir yerde Feride'yi beklemeye başladım. İşaretimi anlamış olmalıydı ve şaşkınlığını üzerinden attıktan sonra muhakkak ilk işi kimseye fark etmeden yanıma gelmekti.

Demek köylüler çatışmada olduğumu biliyorlardı. Feride'nin beni gördüğünde donup kalmasından anlamıştım. Zaten alanda hareket ettiğimizi, buralarda bir yerde kaldığımızı biliyorlardı.

Çok fazla geçmeden birinin ağaçların arkasından koşarak geldiğini gördüm. Bir yandan heyecanla konuşuyor bir yandan da "abi..." diye bağırıyordu. O hızla gelip boynuma sarıldı. "Neden, bu duruma düştünüz? Herkes keyfine baksın, siz de bunları çekin..?" diyordu. Biraz sakinleşmesini söyledim. Ama bu çok zor oldu. Bu yurtsever, dürüst Kürt kızını sakinleştirmem epey bir zaman aldı.

Askerlerin durumu hakkında bilgi aldım ve Sığenk'e inmek istediğimi söyledim. Feride yukarıya gidemeyeceğimi çünkü oranın binlerce askerle tutulduğunu söyledi. Birkaç saat önce askerlerin köylerine geldiğini ve beni bulmuş olduklarını kendilerine söylediklerini anlattı. Bu nedenle vurulduğumu sanıyorlardı...

Hemen eve gitmesini, kurumuş kan lekelerini silmek için ıslak bir bez, biraz su ve ağabeyinin bir gömlekle pantolonunu ve ayakkabısını getirmesini söyledim. Gömleğim, pantolonumun her tarafı Murat'ın o temiz kanına bulanmıştı. Aslında bu kanlı gömlek ve pantolonu ömrümün sonuna kadar giymek, bir an bile üzerimden çıkarmak istemezdim.

En fazla onbeş dakika sonra geri döndü Feride. İstediğim malzemeleri getirmişti. Yüzüm ve ellerimdeki kanı temizledik. Suyun büyük kısmını içtikten sonra geri kalanı ile sağ ayağımı yıkadım. Sivri kayalar ayağımın her yanını kesmiş, ayağımın altı da ezilmişti. Feride'nin kazağını da alarak silahımı ve teçhizatımı sökerek kazağa sardım. Ormanın içerisinden aşağı doğru indim. Beni gören kucağımda bebek taşıyan normal bir yolcu sanırdı. Aslında Feride'nin de yanımda olması daha iyi olurdu. O zaman dikkati tümden dağıtırdık. O da bunu düşünmüş ve gelmek istemişti, ancak ısrarlarına rağmen kabul etmemiştim.

Gideceğim yer yurtsever bir ailenin eviydi ve üstelik bir yoldaşımızın ailesiydi. En emin yer burasıydı. Zaten sık sık bu eve gidip geliyorduk. Aslında deşifre olmuş bir yerdi, fakat şimdi düşmanın buralara ayıracak zamanı yoktu.

O dağda kaybettiği kişinin izini sürmekle meşguldü. Üstelik izi tam ters bir istikamette, dağlara doğru sürüyordu...

Askerler sığınağa giriyorlar

Sonunda eve vardım. Kapıda evin küçük kızı 13-14 yaşlarındaki Pule vardı. Beni görünce şaşırdı. Uzun süre ağladığı gözlerinden belliydi. Hemen içeri döndü, evdekiler de telaşla dışarı çıktılar. İçeri girer girmez herkes boynuma sarıldı. Bu an dakikalarca sürdü. Heyecan ve sevinçten ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Bitişikte ve arkada başka aileler oturuyordu. Sempatizanlarımız olmalarına rağmen durumdan şüphelenmelerini istemiyordum. Hemen birkaçı evin dışına çıkarak çevreyi gözetlemeye başladılar. Diğerleri de durmadan nasıl kurtulduğumu soruyorlardı. Hiçbiri beni böyle sağ görebileceklerine inanmıyordu. Onlara Murat ve Metin'in durumlarını anlatım. Ağlamaları daha da çoğaldı. Ben de onlarla birlikte gözyaşı döktüm.

Arkadaşın babasını şehir merkezine yolladım. Murat'ı bulup bulmadıklarını, Metin'in durumunu ve sığınağın nasıl basıldığını öğrenmeye çalışmasını istedim. Bu işi ondan daha iyi kimse yapamazdı. O, ayrıldıktan sonra evdekiler yaralarımı pansuman ettiler. Sonra yemek hazırlayıp getirdiler. Ama bir lokma yiyecek durumda değildim. Sadece çay ve sigara istedim.

Akşam karanlığı çökmek üzereyken arkadaşın babası eve döndü. Öğrenmek istediğimiz her şeyi öğrenmişti… Benim için dayanılması güç bir acıyı da beraberinde getirmişti.

Benim çekilmemden sonra düşman, sığınağın etrafındaki çemberi daraltıp, sığınağın girişine kadar sokulmuş. Sığanağın kapısından tahrip gücü yüksek patlayıcılar attıktan sonra sığınağı taramışlar. Buna rağmen içeri girmeye cesaret etmemişler. Yanlarında getirdikleri köy muhtarını içeri girmeye zorlamışlar. Bu arada muhtara asker elbisesini giydirmeyi de ihmal etmemişler. İçerde kimsenin olmadığından emin olunca askerler içeri girip araştırmaya başlamışlar. Kimseyi bulamayınca dışarı çıkıp etrafı aramaya başlamışlar. Operasyonu yöneten Tuğgeneral, askerlerine kesinlikle vurulduğumuzdan emin olduğunu ve çevreyi iyice araştırmalarını emretmiş. Bunun üzerine aramalar sıklaştırılmış, yerdeki kan izlerini ve kanlı bir ayakkabı görmüşler. Ama bütün aramalara rağmen Murat'ı bulamamışlar.

General, tam aramayı durduracağı sırada bazı subay ve erler, "komutanım biz kesinlikle burada birinin düştüğünü gördük. Yerdeki kan izleri de bunu gösteriyor" demişler. Bunun üzerine arama yeniden başlamış. Epey bir aramadan sonra bir ardıcın yanında askerler sağasola kaçışmışlar. Bir yandan kaçarken diğer yandan da "burada burada..." diye bağırıyorlarmış. Bunun üzerine ardıç ağacını kuşatmışlar ve taramaya başlamışlar. Sonra gidip ardıcın altından o kahraman çocuğu çıkarmışlar. Her yanı kan içerisindeymiş. Murat hala yaşıyormuş. Hemen üzerine üşüşmüşler ve "Sen Serdar mısın, söyle sen Serdar mısın" diye sormuşlar. O da "Evet ben Serdar'ım..." dedikten sonra bütün gücüyle slogan atmaya çalışmış. Kendisini Serdar olarak tanıtıp arkadaşının peşine düşmelerini önlemeye çalışmış. Onun bu tavrı karşısında çılgına dönen düşman komutanı, Murat'ı karşı yamaca bırakmalarını istemiş. Komutan askerlerin bütün silahlarını doğrultmalarını ve birer şarjör boşaltmalarını istemiş. Bu durumda bile Murat'ın slogan atmaya çalıştığını olaya şahit olan muhtar, daha sonraları yeminle anlatıyormuş. Düşman bir genç beden, bu genç insanın iradesi karşısında yenik düşmüş. Ve oracıkta çok az insanın yapabileceği, büyük bir kahramanlıkla şehit düşmüş Murat Yoldaş. Ama düşmana son darbeyi indirmeyi de başararak.

Metin ise benim sığınaktan çıkmamdan sonra içerideki yazıları yakmaya çalışmış. Ancak kibriti bulamadığı gibi akşamdan beri yanan soba da sönmüş. Bu nedenle belgeleri iki çantaya yerleştirip çıkmış. Sonradan bana anlatılana göre, bu çantalardan birinin kulpuna kurşun isabet ettiğinden elinden fırlayıp uzağa düşmüş, bir daha alma fırsatı bulamamış. Bir tek mermi dahi sıkmadan rahatlıkla kaçmış ve Dinar deresine inmiş. Oradan derenin diğer yakasındaki dağı aşarak uzaklaşmış. Karşı dağın üzerinde asker ve polis doluymuş, hatta bir yerde 20-25 metre kadar yaklaşmış ancak sıyrılmayı başarmış. Oradan da yaklaşık 30-40 km yürüyerek Pertek'in köylerine giderek bir sempatizanın evinde saklanmış. Sempatizanı da şehre yollayarak bizden haber almaya çalışmış. Sempatizanın anlattığına göre büyük bir üzüntü içerisindeymiş. Benim evinde bulunduğum arkadaşın babası da sempatizana benim kurtulduğumu, iyi olduğumu, ancak Murat'ın şehit düştüğünü söylemiş.

Elazığ garajında yakalanma

Sığınağımızın bulunması ise benim yurtdışına yolcu ettiğim arkadaşların bir kısmının Elazığ garajında yakalanması ve düşmana bilgi vermesi nedeniyle olmuş. Bunları araba yoluyla sahte düzenlenmiş kimliklerle yolluyorduk. Başka seçeneğimiz de kalmamıştı. Çünkü kırsal alanda birkaç defa yol açmamıza rağmen yakalanmalar olmuş ve düşman bunu fark etmişti. Bu nedenle bütün dikkatini giriş güzergahımıza çevirmiş, çok kalabalık bir sayıyla burada operasyonlar düzenleyerek yolumuzu kesmişti.

Ben gidecek gruptan ayrıldıktan sonra bunlar Elazığ yolunun kenarına iniyorlar. Burada önceden ayarladığımız bir taksinin gelip kendilerini almasını bekliyorlar. Bir müddet sonra taksi gelip bunları götürüyor. Kovancılar yol ayrımına geldiklerinde aramayla karşılaşıyorlar ancak herhangi bir engelle karşılaşmadan yollarına devam ediyorlar. Sadece üst araması ve kimlik kontrolünden geçiyorlar. Arkadaşlar uzun süre kırsal alanda kaldıklarından ve ilk kez düşmana bu denli yaklaştıklarından biraz heyecanlanıyorlar ise de bu durumları pek dikkat çekmiyor.

Böylece Elazığ'a varıp garajda iniyorlar, otobüste yer ayarlayıp beklemeye koyuluyorlar. Arkadaşlardan birinin önerisi üzerine iki gruba ayrılarak garajda bulunan bir lokantada ayrı masalarda yemek yiyorlar. O esnada Malatya'da bir kız kaçırıldığı için polisler garajı kontrol altında tutuyorlar. Bizimkilerin içerisinde de genç bir bayan arkadaş var. Bunlar, garajda dolaşan bir bekçinin dikkatini çekiyor. Bekçi bunların etrafında dolaşarak dışardan, camdan uzun uzun bunları süzmeye başlıyor. Arkadaşlar şüpheyi dağıtacak kurnazlığı göstermek yerine paniğe kapılıyorlar ve hemen oradan uzaklaşmak istiyorlar. Bekçi kapıda durarak bunları yakından incelemeye başlıyor. Arkadaşlar ise şüpheyi daha da artıracak davranışlara girerek bekçinin yanından geçerek otobüse doğru hızla yaklaşıyorlar. Bekçi de arkalarından geliyor, bizimkiler otobüsün diğer tarafına geçiyorlar. Bekçi de o tarafa geçiyor. Arkadaşlar tekrar ters tarafa geçiyorlar, bekçi de... Derken, tam anlamıyla bir kovalamaca başlıyor.

İyice şüphelenen bekçi garaj karakoluna haber veriyor. Polisler gelip iki arkadaşı yakalıyorlar. Hemen karakola götürüyorlar ve kimlik kontrolü yapıyorlar. Kadın arkadaşı aramak üzere şehirden kadın polis getiriyorlar. Arama sonucu kadın arkadaşın üzerinde bana ve daha birçok arkadaşa ait vesikalık fotoğraflar çıkıyor. Vakit geçirmeden bunları sorguya alıp işkenceye başlıyorlar. Kadın arkadaş direniyor, ancak diğer erkek arkadaş yerimizi bildiriyor. Bunun üzerine hemen operasyon hazırlığına girerek güçlerini çeşitli yerlerden topladıkları asker ve polis gücüyle takviye ederek Tunceli'ye geliyorlar. Operasyona Erzincan ve Bingöl'den takviye polis ve asker gücü de yolluyorlar. Böylelikle birkaç kilometre uzanan büyük bir konvoyla sığınağımızın aşağısında bulunan Girê Sipî köyüne geliyorlar. Cephane ve silahı da sığınağımızın bulunduğu bölgeye taşıyorlar. Daha sonra çözülen kişiye sığınağın yerini göstermesini istiyorlar. Hatta herhangi bir oyun oynamasın diye de kendisini burada feci bir şekilde dövüyorlar. O ara bir albay silahını çekerek arkadaşın kafasına dayıyor ve "üçe kadar sayıyorum hemen söylemesen seni vuracağım" diyor. Bunun üzerine arkadaş "tamam" diyor. Ve sığınağın bulunduğu yere doğru ilerliyorlar.

Sığınağa ulaştıktan sonra arkadaş, "buralarda bir yerlerdeydi" diyor ve biraz dinlenmek istediğini söylüyor. Yere çöküp ağlamaya başlıyor. Subaylar, "bize oyun oynamaya kalkma" diyorlar. Arkadaşın gözü bir başka albayın yanına oturduğu ardıç ağacına takılıyormuş, ardıcın etrafında da yüzlerce asker ve subay dolaşıyormuş. Tabii altında da bizim bulunduğumuzu ve dallarına sürünerek dolaştıkları ardıcın sığınağımızın girişini kapatan ardıç olduğunu bilmeden…

Sonra arkadaş yerinde kalkıp subaylara, "yanlış yere gelmişiz, epey geride kaldı. Gece olduğu için çıkaramadım" demiş. Bunun üzerine tekrar dövmeye başlamışlar. Ama arkadaş dediğinde diretmiş ve askeri dörtyüz, beşyüz metre götürdükten sonra orada bulunan bir ardıç ağacını göstermiş ve bunun altında demiş. 'Nasıl olsa burayı kuşatıp ateş ederler ve silah seslerini duyan arkadaşlar da yerlerinden çıkıp rahatlıkla kaçarlar' diye düşünmüş. Ancak bu mesafeden de sıkılan, hatta otuz metre yakında sıkılan silahların sesini bile onca yer altından duymak imkansız. Bir müddet askerler burayı taradıktan sonra bizim kaçtığımızı sanarak yeniden askerleri sığınağın oraya getirmiş ve sığınağı göstermiş. Hemen sığınağı kuşatmışlar ve taramaya başlamışlar. İşte benim "burada cinler var" deyip alay ettiğim o ses, bu taramalar sonucu sığınağın girişindeki taşlara çarpan mermilerin çıkardığı seslermiş meğer.

Arkadaşların garajda yakalandığını gören diğer grup ise hemen Diyarbakır'a hareket ediyor. Bir eve yerleşerek gece saat on onbire kadar oyalanıyorlar. Durumu sorumlu ve durumdan haberdar arkadaşa iletiyorlar. Sonunda bu arkadaşlardan biri tesadüfen eve geliyor ve durumu öğreniyor. Hemen dizine vurarak "eyvah arkadaşlar gitti" diyor. Hemen koşup bir araba bularak "son süratle Tunceli'ye gideceğiz" diyor. Hızla Tunceli'ye hareket ediyorlar. Oraya vardıklarında çevrede bir gariplik seziyor. Arabadan inerek, orada toplanmış kalabalığa doğru yürümek istiyor işte o anda dağlardan gök gürültüsünü andıran silah seslerini duyuyor. Olduğu yerde çakılarak gözlerinden aşağıya doğru süzülen yaşlarla dağlara bakakalıyor...

Faraşîn, dağların ceylanı

Gözleri yeşildi… Sade bir yüzü vardı.

İlk gördüğümde sessiz ve soğuktu. Sonra tanıyınca farklı biri olduğunu anladım… Uzun süre aynı bölük yönetiminde yer aldık.

İlk anımız bir intişarla başlamıştı. Eğitim amaçlı bir intişardı. Haberimiz önceden olduğu için hazırlıklıydık. İlk mermi patladığında herkesten önce biz mangamızın eşyalarını da alarak intişar yerine gitmiştik. Bunu yaparken de savaşta nasıl daha atik, becerikli ve taktik yaratabiliriz diye tartışıyorduk.

Birlikte Subay Okulu'nun ilk devresindeydik. Eğitime heyecanla katılması ilgi çekiyordu. Yaşamda öğreticiydi. Eğitim sürecinde en çok dikkatimi çeken şeylerden biri ilkeli ve taviz vermez duruşuydu.

2003'te Dêrsim'e giden ilk grupta Faraşîn arkadaş da vardı. Yola çıkmadan önce gelip vedalaşmak için beni gördüğünde uzun sohbetlerimiz oldu. Sevinçliydi… "Sen de gelmiyor musun" deyip duruyordu.

El ele tutuşurken "senin birçok şeyi başaracağına olan inancımı belirterek uzaklara gidiyorsun. Saflığınla, temizliğinle kal, söz kısa bir süre sonra ben de geleceğim" demiştim. Birbirimize sarılıp vedalaşmıştık.

Sonra… Birbirimize söylediğimiz sözler, Dêrsim'de buluşma dileğimiz... Aradan çok geçmeden ben de Dêrsim yolunu tutmuştum. 2004'te ilk Haydaranlarda görmüştüm Faraşîn'i…

Hiç unutmam; özlem ve sevinçten iki üç dakika birbirimize sarılıp ağlamıştık. Gözyaşlarından sonra gülüşlerimiz başlamıştı...

Dêrsim'de bir yılımız olmuştu. Faraşîn Ovacık'tan (Pûlûr) geldiği için hep oradan bahsediyordu. Pûlûr'un sonsuz güzelliklerini, Ali boğazını, Tagar suyunu anlatıp duruyordu.

O kış beraber kaldık… Heval Faraşîn hepimizden daha heyecanlıydı. Önderliğin 'Bir Halkı Savunmak' kitabı yeni geldiği için eğitim yoğun ve heyecanlı geçiyordu… Faraşîn ve Roza arkadaşlarla gecenin geç saatlerine kadar tartışırdık… Hele kaos konusunu…

Sade, doğal, çocuksu yönleri vardı. Aleviliğin hümanist ve sadık olma, özünü de kişiliğinde taşıyordu.

En son Dokuz Kayadan ayrıldık. Ben Dêrsim'in batısına Faraşîn doğusuna gitti.

Nazmiye alanında kadın arkadaşların komutanıydı. Daha gençti… Üç yıl burada kalmıştı. Her göreve koşardı. "Bazen yorgun yolların yolcusuyum. Bazen sonsuzluğa koşan biri gibiyim" derdi.

2008'in ilkbaharı… Kahredeci haberlerin geldiği zamanlardı… 11 yoldaşı ile birlikte Hıngırvan yamaçlarında düşman onları denetimine almıştı. İki gün boyunca düşman kobra helikopterleriyle üzerlerine bomba yağdırmıştı.

Çatışmadan kurtulan bir arkadaş, Faraşîn arkadaşın cesaretine hayran kalmıştı. Her arkadaşa yardım etmeye çalışmış, soğukkanlılığıyla düşmanın içinden arkadaşları çıkarmaya çalışırken ağır yaralanmış, sonra sonsuzluğa karışmıştı.

Faraşîn, Vartolu (Gimgim) bir arkadaştı. Köyleri Şerafettin dağları ile Koğ dağları arasında Bingöl (Çewlîk) sınırlarına gelip dayanıyordu. Faraşîn dağların, coğrafyanın yeşil gözlü ceylanıydı.

Seni güneşin ışınları ile
Mavinin sonsuzluğu ile
Yoldaşlık sevgisinin erdemliliği ile
Seviyor, özlüyorum ve hep özleyeceğim

Mücadele arkadaşı
Rojbîn Faraşîn

Adı Soyadı: **Melek İlhan**
Kod adı: **Faraşîn Özgür**
Doğum Tarihi ve Yeri: **1975/Gimgim-Mûş**
Katılım Tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Nisan 2008 Dêrsim-Nazmiye**

BRÛSK, *bir direniş öyküsü*

Kod Adı: **Brûsk Arteş**
Adı Soyadı: **Halit Altıok**
Doğum Tarihi Ve Yeri: **1981 Sêrt-Misirc**
Katılım Tarihi: **2003-İstanbul**
Şehadet Tarihi: **20 Nisan 2008 Qers-Qaqizman**

Çocukluğu Misirc'da geçen Brûsk, 15–16 yaşına gelince İstanbul yolunu tutar. Çünkü çalışıp kardeşlerine, anne ve babasına para göndermesi lazımdı. İstanbul'da hemen işe koyulur. Çalışıp aydan aya yoksul ailesine yardımcı olmaya başlar.

2000'li yıllar…

Kürt Halk Önderinin İmralı'da direniş içinde olduğu yıllar. Kentlerin kaynadığı, Kürt gençlerinin yönünü dağlara çevirdiği zamanlardı. İstanbul her zamanki gibi hareketli… Gösteriler, protestolar, polisle çatışmalar artık süreklilik kazanmıştı. Brûsk yoldaş elbette kayıtsız kalamazdı bu hareketli zamanlara…

Brûsk, işten fırsat bulduğunda soluğu İstanbul'daki Kürt kurumlarında alırdı. İstanbul'daki yoksul Kürt gençlerinin örgütlenmesi çalışmalarına hızlı girmişti. Heyecanlı, coşkulu, girişken ve eylemciydi… Hepimiz severdik onu… İşte o zaman, bu ateşten günlerde tanıdım.

Sanırım 2001'in ortalarıydı. Önderliğin barış çabalarına karşı herkesin duyarlı ve sorumlu yaklaşması gerektiğine ilişkin bildiriler hazırlanmıştı. Bildiri illegaldi. Hepimiz sorumlu olduğumuz alanlarda dağıtacaktık. Arkadaşlar, bildirileri almam için bir adres ve isim verdiler. Verilen adrese gittiğimde ilk kez o zaman gördüm Brûsk arkadaşı. Aynı yaşlardaydık. Ciddi, ketum ve konuşmayı pek sevmiyordu. Bir kadın arkadaşla birlikte gelmişti. Bildirileri aldıktan sonra bir pastahaneye gittik, poğaça yedik, çay içtik. Ancak parasızdım… Üzerimde sadece yol parası vardı. Masraflar bende kalsaydı, o kadar yolu yürüyecektim. Allahtan ki, parayı onlar ödedi de o kadar yolu yürümekten kurtuldum.

Korsan gösterilerde, yürüyüşlerde birbirimize rastlıyorduk…

Öğrenci gençlik ile birlikte meşaleli bir yürüyüş yapılacaktı, eylem yerinin keşfi ve hazırlıkların yapılması gerekiyordu. Bunun için bütün alanlardan birer arkadaş gelmişti. Brûsk da onlar arasındaydı. Daha sonra Bakırköy Haznedar güzergahına gittik. Çünkü eylem burada yapılacaktı. Fazlasıyla ciddi ve pek konuşmadığı için kendisine karşı biraz mesafeli duruyordum. Ama eylemdeki duruşu, soğukkanlılığı hayranlık bırakacak düzeydeydi.

Bu eylemin ardından bir grup arkadaşla birlikte gerilla saflarına katıldım. Kalatuka'da yeni savaşçı devresi gördükten sonra düzenlemem halk hareketine oldu. Qendîl'e Dola Kokê'ye gidecektik. Yedi-sekiz saatlik bir yolumuz vardı. Yukarıya doğru tırmandıkça buz gibi hava kendisini hissettiriyordu. Arkadaşlar buraya 'çekiç' diyorlardı. Tam zirvede sonsuz beyazlığa bürünmüş bir coğrafya duruyordu. Arkamızda ise her yer yeşermiş, bahar suları taşmaya başlamıştı.

Kar o kadar yağmıştı ki, kullanacağımız patikadan eser kalmamıştı. Neredeyse her yer dümdüz olmuştu. Yolu sadece bir arkadaş biliyordu. Tahminen yürüyorduk, zaten bir süre yolumuzu kaybetmiştik. Arkadaşların çevremizde olduğunu biliyorduk ama arazi tanınacak gibi değildi. Uzun bir süre arkadaşları aradık fakat bulamadık. Arkadaşların bizden haberi olsun diye birkaç mermi sıktık ama nafile! O kadar yoğun bir sis vardı ki, adeta mermiyi yutuyordu.

Kendimizi aşağı doğru bıraktık. Bir süre yürüdükten sonra arazide birkaç gün önce kesilmiş odunlar gördük. Arkadaşlar çevremizdeydi.

Sobalardan duman tütüyordu… Burası bir gerilla kampıydı. Alanın güvenliğini sağlayan askeri bölüğün konumlandığı noktaydı. Bol çaylı bir yemek yedikten sonra gidiş gelişlerde kullanılan bir mangaya bizi götürdüler. Hava soğuktu, fırtına vardı. Manganın yanına geldiğimizde içeriden arkadaşların sesleri geliyordu. Mangaya girdiğimde daha önce birlikte çalışma yürüttüğüm Welat Batman ve Brûsk arkadaşı gördüm.

Uzun bir aradan sonra burada buluşmak ilginç ve sevindirici olmuştu. O akşam geç saatlere kadar sohbet ettik. Brûsk arkadaş sohbetlere katılsa da köşesinde hiç pozisyonunu bozmadan oturuyordu. O akşam bana gerillaya katıldıktan sonra ailemi ziyarete gittiğini söyledi. Aileye moral vermek isterken moral aldığını söylüyordu.

Aradan bir kaç ay geçmişti. Temel eğitim devresindeyken bir grup arkadaş eğitim görmek amacıyla kampa gelmişlerdi. O zaman voleybol oynuyorduk. Arkadaşların geldiğini görünce oyundan ayrılıp yanına gittim. Brûsk arkadaş da onların içindeydi. Brûsk bu kez sadece ciddi değil çok moralsizdi. Kendi kendime "bu arkadaş sürekli böyle olmak zorunda mıdır?" diye düşünüyordum. Nedenini arkadaşlara sorduğumda askeri güçlere gitmek istediğini, buna rağmen halk hareketine geldiği için moralsiz olduğunu öğrendim.

Artık aynı kampta eğitim görecektik. Kamp sürecinde birbirimizi daha yakından tanıdık. Ona ilişkin vardığım yargıların ne kadar yanlış ve yersiz olduğunu kısa zamanda anladım.

Kampta 70'e yakın arkadaş vardı. Çok renkli, zengin bir ortamdı. Bu arkadaşlardan biri de Andok arkadaştı. Andok arkadaş, Erdal (Engin Sincer) arkadaşın şehadetinden sonra ismini Erdal Andok olarak değiştirmişti. Andok arkadaş, Avrupa'da belli bir süre kitle faaliyeti yürüttükten sonra 2002 sonlarında gerilla saflarına katılmıştı. Andok, birikimli, tecrübeli ve olgun bir arkadaştı. 2007 yılında Önderliğin zehirlenmesi ve devletin topyekun saldırılarına karşı Ankara'da genelkurmay arabasına karşı fedai eylem yapmak isterken sivil polisler tarafından fark edilip yakalanmak istenirken üzerindeki patlayıcıyı patlatmıştı. Eylem her ne kadar tam başarıya ulaşmış olmasa da Apocu fedai ruhla donanan bir militanın neler yapabileceğini, bir kez daha düşmanın kalbine korku salarak göstermişti. Düşmanın kendini en güvenlikli hissettiği bir yerde bile istendiği zaman her şeyi yapabileceğini dost düşman herkese göstermişti.

Eğitim devresi bittikten sonra Brûsk arkadaş da içinde olmakla birlikte düzenlememiz askeri güçlere yapıldı. 2003'ün yaz aylarıydı. 2004'ün yaz başlarına kadar askeri güçlerde kaldık. Bu dönemde hareket olarak bir geçiş süreci yaşıyorduk. Sancılı bir süreçti.

Askeri güçlerde iken ayrı timlerde olmamıza rağmen Brûsk arkadaşla sürekli birlikteydik. Zaten arkadaşlar bize 'ayrılmaz ikili' diyorlardı.

2004'ün ortalarına kadar askeri güçlerde birlikte kaldıktan sonra terzihane kurumuna birlikte düzenlememiz yapılmıştı. Bu çalışmada 2005'in Mayıs ayına kadar kaldıktan sonra bir birim arkadaş ile birlikte Rojhilat'a bağlı Mako alanına gittik. Artık pratik alandaydık. Pratik faaliyetler sürecinde Brûsk arkadaş, hem cesareti hem de girişkenliğiyle göz doldurmuştu. 2005'in sonbaharına kadar bu faaliyetlerde kaldıktan sonra Kandil'e geri döndük. Yine terzihanedeydik.

Artık kararımızı vermiştik, ne olursa olsun Kuzey sahasına geçmemiz gerekiyordu. Karargah yönetimindeki arkadaşlarla o kadar tartışmış ve o kadar rapor ve öneri yapmıştık ki bizden illallah etmişlerdi. Artık değil yanımıza uğramaları, çevremizde olan hiçbir patikayı kullanmıyorlardı. Direnişimizi sürdürdük ve sonuç verdi. Önerimiz kabul edilmesine kabul edilmişti ama sadece birimizin gitmesi karşılığında. Bizden aramızda hangimizin gideceğini kararlaştırmamız istendi ama ne ben ona söyleyebildim ne de o bana söyleyebildi. İki arada bir derede kalmıştık. İkimiz birlikte gitmek istiyorduk. Çabalarımız sonuç vermemişti. Bu yüzden hangimizin gideceğini, karargahın belirlemesini istedik. Aradan kısa bir zaman geçmişti ki, karargahtan cihazla bağlantı kuruldu ve Brûsk arkadaş karargaha çağrıldı. Karargaha çağrılması aynı zamanda onun Kuzey gruplarına gireceği anlamına geliyordu. Brûsk hazırlanıp karargaha gitti. İki gün sonra yola çıkacağını söylemişlerdi. Moralli ve coşkuluydu ama buruk bir sevinçti, çünkü birlikte gidemiyorduk. Gitmesi için hazırlıklara başladık. Birlikte ona bir takım elbise diktik.

Aylar geçiyordu.

Gideceği gün gelip çatmıştı. Sabah erkenden kalktık. Dışarı çıkıp resim çektikten sonra arkadaşlarla vedalaştı. Birlikte gittik. Kuzey grupları Beldekaşo taburunda toplanmıştı. Oraya vardığımızda arkadaşlar halay çekip şarkı söylüyorlardı. Brûsk da halaya girdi. Zaten halay çekmeyi çok seviyordu. Öğleden sonraya kadar yanlarında kaldım, vedalaştım. Brûsk benimle aşağıya kadar geldi. Artık vedalaşma zamanıydı. İkimizin de gözleri dolmuştu. Birbirimize sarıldık, başarılar dileyerek ayrılmıştık.

Elime bir not ulaştı. Notu açtığımda Brûsk'tandı… Notun girişinde şöyle yazmıştı. "Bu notu sırf Agir'a (o zaman ismim Agir'dı) inat olarak yazıyorum." Serhat eyaletine gidecekti.

Bundan sonra ilişkimiz kesildi. Bu nottan sonra 2006'nın yaz aylarının sonunda eğitim amaçlı Mazlum Doğan Kadro Okul'una gittim. 2007'nin Mayıs ayına kadar eğitimde kaldıktan sonra devre sonunda, Kuzey gruplarına girme önerisi yaptım. Bu önerim üzerine Ana karargaha geldim. Geldiğimde Kuzeye gidecek gruplar hazırlanmıştı. Beni tanıyan arkadaşların desteğiyle Serhat grubuna girmeyi başarmıştım. Temmuz ayının ortalarında Rojhilat'ta bulunan Dambat bölgesine geldik. O zaman Brûsk'un Çemçê bölgesinde olduğunu öğrendim. Gruplar içeri geçecekti. Önerimi Çemçê'ye yapmıştım. Ama düzenlememi Dambat bölgesine yapmışlardı. Moralim alt üst olmuştu. O gün açlık grevi ve oturma eylemi yapmıştım. Gece karanlığına kadar bu eylemimi sürdürdüm. Daha sonra grup komutanı ve aynı zamanda bölge komutanımız İsa arkadaş yanıma geldi. "Bir sefer düzenlemenin yapıldığını, beni de bu alanı tanıdığım için bıraktıklarını" söylüyordu. Önümüzdeki yıl Çemçê'ye gideceğime dair "söz" aldıktan sonra eylemime son verdim.

Bir yıl boyunca buradaki faaliyetlere katıldım. Brûsk arkadaşla büyük cihazla bağlantı yapmayı düşündüm ama ben Çemçê ye gidip onu görmek istiyordum. Bu yüzden onunla cihazda konuşmadım. Sanırım bu hayatımda yaptığım en büyük hatalardan biriydi.

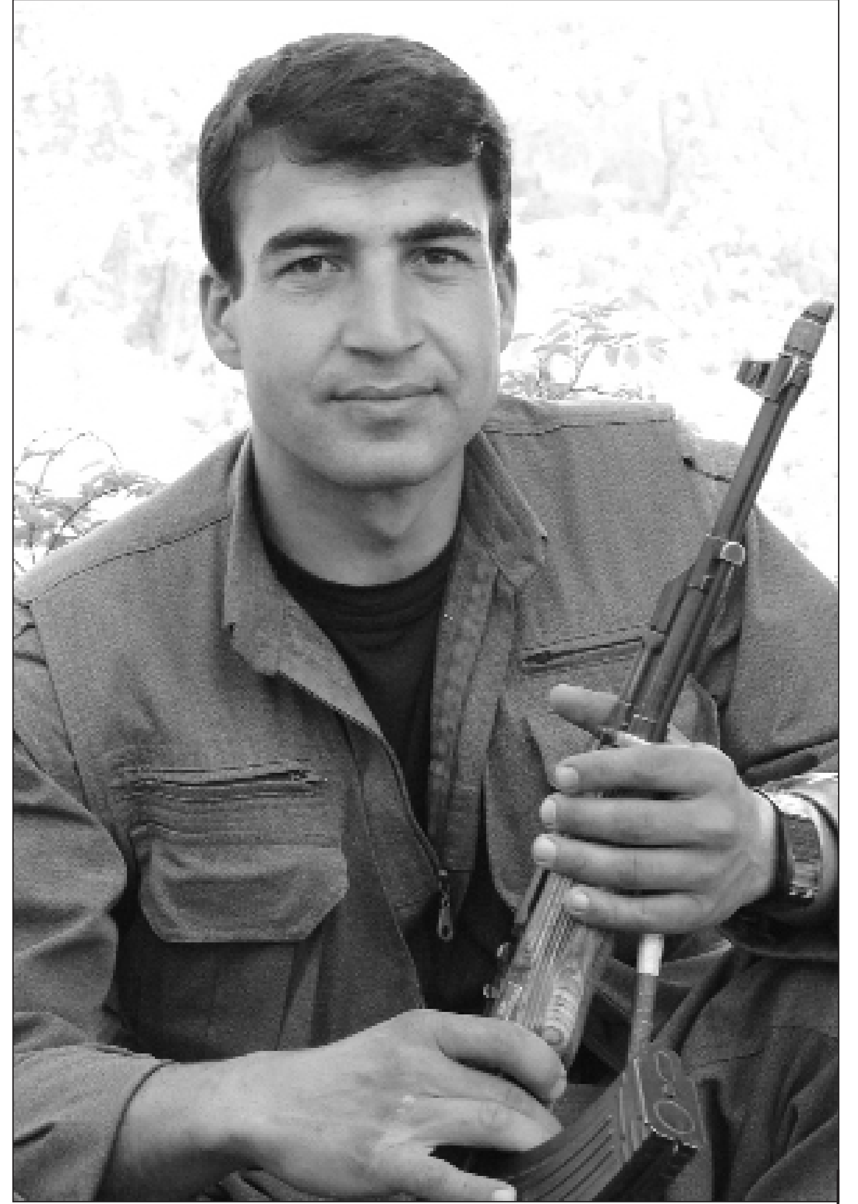
Nihayet, 2008 baharında düzenlemem Çemçê'yê olmuştu. Yol süreci için hazırlıklar yapıyorduk. Arkadaşlarla bir yerde oturmuş, gideceğim alanlara ilişkin tartışıyor, sohbet ediyorduk. Arkadaşlar radyoyu dinliyordu. Haber saati gelmemişti ama radyodan acil bir haber için ara verildi. Haberde Qers'e bağlı Qaqizman ilçesinde çatışmaların olduğu söyleniyordu...

Serhat'ta kışlar uzun sürer, bahar geç gelirdi. Tarih 20 Nisan 2008'di. Serhat koşullarında bu zamanda böyle bir çatışmaya girmek riskliydi, çünkü arazinin belli bir bölümü kardı ve hareket alanı da sınırlı oluyordu. Radyoda geçen haber üzerine herkes olduğu yerde donup kalmıştı. İlerleyen saatlerde bir askeri panzerin imha edildiği ve iki askerin öldüğü haberi verildi ama yine de kimsenin içi rahat değildi. Çatışma sabah erken saatlerde başlamıştı. Sonra radyodan iki arkadaşın şehit olduğu haberi geçti. Akşama doğru şehit sayısının beşe çıktığı söyleniyordu. Bu arkadaşların dördüncü bölgeye geçmeye çalışan arkadaşlar olduğunu anlamıştık. Moralimiz altüst olmuştu. Aradan bir gün geçtikten sonra şehit düşen arkadaşların ismi verildi. Grup komutanları Berxwedan (Bedlîs), Hamza (Riha), Sîpan (Riha), Şoreş (Qers) ve Brûsk…

Dünyam yıkılmıştı, kardeşim, yoldaşım aramızdan ayrılmıştı. İçimden büyük bir parçanın koptuğunu hissettim. Yarım kalmıştım.

Çemçê'ye gitmemin tek sebebi Brûsk yoldaştı! Zaten sen, ben Serhat'a geldiğimde "Garzan Çemçê'ye gelecek, bunu biliyorum" demiştin. Bilmiştin. Duygu ve düşüncelerimiz birdi ama kaygısızca akıp giden zamanı hesaplayamadık. Mekan doğruydu ama zaman bize oyun oynamıştı.

Kalbimin en güzel yerini sana ayırdım. Sana yüreğimin en güzel yerini ayırmış olsam da fiziki olarak aramızda olmaman çok zor.

ATEŞ KELEBEĞİ

Yaşayabilmek seni
Ala şafağın kızıllığından
Aydınlık bir güne doğru
Beni ben yapan sana doğru
Bir ateş kelebeği olmak
Kanatlarını yalarcasına ateşe koşmak.
Işığa ve sevgiye hasret
yüreklerimizle
Beni ben yapan
sana doğru.
Nasıl anlatabilsem seni
Beni sen yapan seni
Seni benden alan beni
Beni benden öldüren seni.

Hamlemiz bir duruştur

"Önderliğimizin özgürlüğü için başlatmış olduğumuz hamle ile İmralı sistemini yıkacağız. Önderliğimize, hareketimize, halkımıza ve kadınlara karşı saldırıları boşa çıkarmayı hedefliyoruz. Önderliğimizin özgürlüğü kadınların ve halkımızın özgürlüğüdür."

Dilan Malatya
KJB Koordinasyon Üyesi

Kadın Özgürlük Hareketi olarak Önder Apo'nun 65. doğum yıldönümü olan 4 Nisan gününü 'Kadınlar Önderliği ve Özgürlüğü İçin Eylemde' hamlesiyle karşıladık. Amara'ya yürüyen Kürt kadınları, tarihin en görkemli özgürlük yürüyüşünün tablosunu çizdiler. Özgürlüğün direniş ruhu, meydanları doldurarak Önderliğimizin özgürlüğü haykırıldı.

Önder Apo'nun doğuşu özgür insanın ve özgür yaşamın yeniden doğuşudur. 4 Nisan'la tarih sayfalarından silinen kadının ve Kürt halkının yeniden doğuşu, gelişmesi ve iradeleşmesi yaratıldı. Hakikatin ve gerçek aşkın erdemine ulaşma arayışı ve bilinci gelişti. Bu kutsal doğuşun aydınlığında, bugün meydanlarda özgürlüğe yürüyen herkesin zihninde ve yüreğinde yurtseverlik bilinci, özgür yaşama ve topluma olan özlemi, sevgisi, duygusu ve düşüncesi gelişti. 4 Nisan doğuşu, doğaya, insanlığa ve evrene özgürce açılmanın ve anlam gücünün yeniden var edilmesinin büyük umudu ve doğuşudur.

Kürdistan'da Önder Apo şahsında gerçekleşen onurlu ve direnişçi halk mücadelesi, toplumsallaşarak milyonların yürüyüşüyle özgürlüğe yol almaktadır. Önder Apo'nun fikirleri, mücadelesi, direnişçiliği başta dört parça Kürdistan olmak üzere tüm Ortadoğu toplumunda demokratik ulus bilincini ve iradesini yaratmıştır. Dünyanın dört bir yanında 8 Mart, Newroz ve 4 Nisan'da ortaya çıkan mücadele ruhu, Kürt halkı ve kadınların Önder Apo'nun özgürlüğe olan tutkusunu en görkemli bir biçimde göstermiştir.

Ortadoğu kaosa sürükleniyor

Önderliğimizin uzun bir süreden beri büyük bir irade gücü ile direndiği İmralı sistemi, dünyada eşi benzeri olmayan bir işkence sistemidir. Uluslararası komplonun yürütücü gücü olan NATO Gladyosu İmralı sistemiyle Önderliğimiz şahsında Özgür Kürt kimliğini, Özgür Kadın kimliğini ve bir bütünen insanlığın değerlerini hedefleyerek sonuç almak istemiştir. Kapitalist modernist sistem Önderliğimiz şahsında demokratik modernite sisteminin tasfiyesini hedeflemiştir. İmralı sistemi, kapitalist modernitenin insanlık karşıtı anlayış ve yaklaşımlarının yoğunlaştırılarak uygulanmasının adıdır. İmralı, sistematik işkence sistemidir. Küresel Gladio'nun en özel uygulamalarından olan İmralı sistemi, Önderliğimiz şahsında tüm özgürlük, demokrasi, barış ve ahlaki yaşam arayışçılarından intikam alıp, ezme ve yok etme anlayışıyla örgütlendirilmiştir.

Bu nedenle 9 Ekim 1999 komplosu, III. dünya savaşının başlangıç adımı yapılmıştır. İkinci komplo süreci olan ağırlaştırılmış tecrit uygulaması ile imha sürecinin başlatılmasıyla, özgürlük hareketimize ve Ortadoğu halklarına karşı yeni saldırı hamlesinin startı haline getirilmiştir. Bununla birlikte uluslararası komplonun öncelikli hedeflerinden biri de Kürt halkı şahsında Ortadoğu'yu yeni bir kaos ortamına sürükleyerek, halkların demokratik güç birliğinin önüne geçmekti.

Kapitalist hegemonik sistemin Ortadoğu'ya yönelik plan ve projeleri, başta Kürt özgürlük mücadelesi olmak üzere halkların demokratik direnişi karşısında sonuçsuz kalmıştır. Bunun en somut ifadesi bugün, Önderliğimizin kadın özgürlükçü paradigmasının başarısının kanıtlandığı Rojava'da yaşanmaktadır. Bu 2014 yerel seçimlerde Kuzey Kürdistan'da elde edilen başarı ve kazanımlarda görülmektedir.

Sıradan bir insanın bir gün bile dayanamayacağı bu özel işkence sistemine karşı Önderliğimiz 15 yıldır gün be gün, an be an olağanüstü bir direniş göstermektedir. Bu direnişi ve kararlı mücadelesi ile uluslararası komployu boşa çıkarıp, komplocuların kirli hesaplarını bozmuştur. Ancak komplocu güçler bu kirli emellerinden vazgeçmiş değil, komplo devam etmektedir. Bunun en somut ifadesi de Önderliğimizin İmralı sistemi kapsamında en ağır, insanlık ve hukuk dışı uygulamalara maruz bırakılarak hala esaret altında tutulmasıdır. Önderliğimizin esaret koşulları doğrudan Kürdistan ve Ortadoğu'da, hatta dünyada yaşanan gelişmelerle bağlantılıdır. Halkların özgürlük mücadelelerinin ideolojik öncüsü ve ilham kaynağı olan Önderliğimiz, halkımız ve hareketimize karşı rehin tutulmaktadır. Önder Apo'nun İmralı sisteminde rehin tutulması ile Kürt sorununun demokratik barışçıl temelde çözüme kavuşturulmasının önü alınmakta, dolayısıyla çözümsüzlükte ısrar edilmektedir.

Başından beri hukuksal kuralların geçerli olmadığı İmralı'da tecrit uygulaması bir şantaj aracına dönüştürülmüştür. Hareketimize ya teslimiyet yada imha dayatılmıştır-dayatılmaktadır. İdam kararı kaldırılmış olsa da imha seçeneği hep devrede tutulmaktadır. AKP hükümeti, Önderliğimizle görüşen MİT heyeti için yasalar çıkararak kendine güvence oluştururken, Önderliğimizin can güvenliğini riske sokması bunun en somut ifadesi olmaktadır. Süreci müzakereye dönüştürmeyerek ve yasal bir çerçeveye ulaştırmayarak hem çözümsüzlükte ısrar etmekte hem de Önderliğimizi güvenceden yoksun bir pozisyona itmektedir. Bu nedenle Önderliğimizin sağlığı, güvenliği ve özgürlüğü her zamankinden daha önemli ve acil bir husus teşkil etmektedir. Dolayısıyla uluslararası kompleyu ebediyen yenilgiye uğratmak, Önderliğimizin esaretini sona erdirmekten geçmektedir.

Süreç kritik bir noktaya varmıştır

Önderliğimizin 2013 Amed Newrozu'nda deklare ettiği 'Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşam' manifestosu, Kürt halkı ve kadınlar adına özgür yaşamda ısrarın, özgür kimliğini kesinleştirmenin ilanı olmuştur. Önderliğimiz bu sürecin başarısı için çatışmasızlık ortamı, anayasal ve yasal adımlar ile normalleşme biçimindeki üç aşamalı bir süreç öngörmüştür. Ancak süreç, çatışmasızlık aşamasında geliştirilen diyalogdan müzakere aşamasına hala evrilmiş değil. Önderliğimizin demokratik çözüm ve barış çabasına iktidar hesapları ile ucuz yaklaşan AKP hükümetinin ciddiyetsizliği ve sorumsuzluğu nedeniyle mevcut süreç oldukça kritik bir noktaya varmıştır. Şimdiye kadar Önderliğimizin tek taraflı çabaları ile ilerleyen süreç, bu anlamda her yöne evrilebilecek gelişmeleri içinde barındırmaktadır.

Milyonların 'Özgür Önderlik Özgür Kürdistan' şiarıyla meydanlara akın ettiği 2014 Newroz'unda okunan Önderliğimizin mektubuna cevaben Kürt Kadın Özgürlük Hareketi olarak 2 Nisan'da, 'Kadınlar Önderliği ve Özgürlüğü İçin Eylemede' şiarıyla başlattığımız hamle Önderliğimizin özgürlüğünü hedeflemektedir. Stratejik bir öneme sahiptir. Böyle bir süreçte bu hamleyi gündeme almamızın en temel nedenlerinden biri, İmralı işkence sisteminin kesinlikle lağvedilmesi, Kürt halkına uygulanan inkar, imha ve soykırım politikalarının boşa çıkarılması ve işlemez kılınmasıdır.

Önderliksiz bir gün daha geçirmeye sabrımız kalmadı

Kürt halkının, kadınların özgürlüğü Önder Apo'nun özgürlüğüne bağlıdır. Önderlikle yapılan görüşmelerin müzakereye evrilmesi, bunun için de Önderliğimizin sağlıklı müzakere yapabileceği, süreci ilerletebileceği özgürlük koşullarına gereksinim vardır. Türk devleti görüşmeleri ve süreci tamamen kendi denetimine almak isteyen, kendi inisiyatifinde götürmek isteyen bir politika izlemektedir. Süreç oldukça hassas bir noktaya gelmiş bulunmaktadır. Ya Önderliğimizle müzakere aşamasına geçilecek, sürecin yasal güvencesi Önderliğimiz hesaba katılarak yapılacak, yada bu süreç böyle devam etmeyecektir. Çıkarmış oldukları yasalarla sadece kendi devlet kurumlarını güvence altına almaktadırlar. Sorunun asıl tarafı ve muhatabı olan Önderliğin güvenliğine ilişkin herhangi bir yasal düzenleme sözkonusu bile yapılmamaktadır. Bu esaret koşulları halkımızı ve kadınları da esaret altına almaktadır. Artık bu esaret koşullarına tahammülümüzün kalmadığını, Önderliksiz bir gün daha geçirmeye sabrımızın olmadığını geliştireceğimiz hamlenin etkinlik düzeyiyle ortaya koyabilmeliyiz. Hamlemiz sadece bölgesel değil, uluslararası bir düzey yakalayabilmelidir. Bu hamleye Kürdistan'ın her dört parçasında ve yurtdışındaki halkımız aktif katılım sağlayabilmeli ve hamleyi sahiplenmelidir.

Yine İmralı'da Önderliğimiz şahsında süren mücadele salt bir halkın güncel yaşadığı sömürüye, soykırıma karşı verilen bir mücadele değil, toplumları ve kadınları beş bin yıldır kırımdan ve sömürüden geçiren uygarlık sistemiyle bir hesaplaşmadır. Önderliğimizin İmralı sürecinde uygarlığın tüm egemenlikli zihin karartmalarının şifrelerini çözmesi tüm uygarlığa savaş açması anlamına gelmektedir. Tüm uygarlık güçlerinin birleşerek Önderliğimize saldırması da bunun sonucudur. Beş bin yıllık uygarlıkla hesaplaşacak temel bir toplumsal kesim de kadınlardır. Çünkü kadınlar uygarlık güçleri tarafından kırıma, katliama maruz kalmaktadır. Yine yaşanan savaşların en ağır bedelini kadınlar ödemektedir. Kadının, çocukların ve yaşlıların savaşın şiddetinden en fazla etkilenen ve şiddet politikalarının doğrudan üzerinde uygulandığı toplumsal kesim oldukalarından hareketle başlattığımız hamlenin esas amaçlarından bir diğeri de kadınların ancak sistemle ve uygarlıkla birebir hesaplaşmasıdır.

'Kadınlar Önderliği ve Özgürlüğü İçin Eylemde' hamlesi aynı zamanda kadının eşitsiz konumuna, katliam ve tecavüz başta olmak üzere kadına dayatılan her türden şiddete karşı bir duruş olacaktır. Bunun için de eril egemen sistemin kadını örgütsüzleştirme politikalarına ve saldırılarına karşı kendi öz örgütlenmelerini yaratarak özgür, özerk, ekolojik, demokratik, kadın özgürlükçü, farklılıklar içinde eşitliğini sağlama mücadelesini bir düzeye kavuşturmak için hamleye aktif ve güçlü katılım olabilmelidir.

Yine kadın kırım kültürüne son vermek için diğer devrimci kadın hareketleri ile buluşmayı, ortaklaşmayı ve kendi mücadele rengi ile birlikteliği sağlaması önemli olmaktadır. Ayrıca kapitalizmin kadını istismar eden, ahlakın yozlaştırdığı tüketim toplum alışkanlıklarına karşı da hamlemiz eksenine mücadele edilmelidir.

'Kadınlar Önderliği ve Özgürlüğü İçin Eylemde' hamlesi özgürlüğe bir adım daha yaklaştığımızın açık ifadesidir. Bu hamle aynı zamanda Kürtlerin birlikte yaşadığı halklar, uluslar, kültürler için olduğu kadar sisteme muhalif tüm örgütlü güçler; kendi rengi, farklılığı ve kültürü ile yaşamak isteyen, özgürlük, barış ve demokrasi özlemiyle yaşayan insanlar için de bir umut olacaktır. Bu süreçten en çok güç ve moral alan, bir o kadar mücadele azmini büyüten ve mücadelenin her alanına kendi rengi, iradesi ve özgürlük coşkusuyla katılanlar kadınlar olmuşlardır.

Hamle, kadınlar tarafından coşkuyla karşılanmalı

Önderliğimizin özgürlüğü için başlattığımız hamle, kadınlar için de özgürlüğün somutlaşması anlamını ifade etmektedir. Bu hamle Kürt kadını tarafından olduğu gibi özgürlüğe susamış kadınlar tarafından da büyük bir coşkuyla karşılanıp sahiplenilmesi, Önderliğimiz şahsında somutlaşan özgürlük çizgisinin tüm insanlığı kapsayan bir evrensel karakterde olduğunun da göstergesi olacaktır.

Önderliğimizin özgürlüğü için bu hamlenin başarıyla yürümesinde en önemli bir boyut da zihniyette egemen sistemin alışkanlıklarını yıkma ve özgürlük zihniyetiyle yaşama bakabilmedir. Zihniyetin özgürleştirilmesi, bütün toplumsal inşa ve kurumlaşmaların özgürlük ekseninde örülmesinin şartıdır. Önderliğimiz egemen sistemin uygarlık tarihi boyunca kendini şifreleyerek meşrulaştırdığı toplumsal inşa zihniyetinin hakikatini çözmüştür. Topluma sistem olarak sunulan devletçi zihniyeti, toplumu parçalama temelinde geliştirilen milliyetçi, dinci, bilimci, cinsiyetçiliği deşifre ederek toplumların birlikte barış ve kardeşlik temelinde yaşam formunun, sisteminin, toplumsal kurumlaşmalarının özgür zihniyete dayanan çözüm modelini geliştirmiştir. Egemen zihniyetin yıkılışı ve özgürlük çizgisinin bedenleşmesinde ise kadının konumu belirleyici niteliktedir.

Başlatmış olduğumuz hamlenin sonuç alması için Önderliğimizin sağlığı, güvenliği ve özgürlüğünü sağlamayı tüm çalışmaların merkezine koyarak, İmralı esaret koşullarının ortadan kaldırılmasını temel mücadele hedefimiz yapmalıyız. Yine Önderliğimize karşı yapılan ideolojik saldırılar başta olmak üzere, her türlü yönelime dönük tüm mücadele alanlarında aktif ve radikal bir tarzda cevap verilecektir.

Hamlemiz kadın duyarlılığı, inceliği ve yaratıcılığıyla gelişecektir. Önderliğimizin felsefesinin, paradigmasının ve ideolojisinin toplumun tüm kesimlerine daha iyi kavratılması için konferanslar, platformlar yapılarak, demokratik modernite zihniyeti oluşturulmalıdır. Toplumu demokratik modernite zihniyetinde eğitmek ve bilinç kazandırmak için Önder Apo'nun savunmalarını işleme önemli olmaktadır.

'Kadınlar Önderliği ve Özgürlüğü İçin Eylemde' hamlesi boyunca, medya araçlarımız da alternatif rolünü oynayabilmelidir. Kapitalist sistemin temel bir silah haline getirdiği medya, iktidarcı elitlerin çıkarlarını savunmaktadır. Çıkarları doğrultusunda gündemler belirlemektedirler. Medya yine kadının toplumsal statüsünü anlamsızlaştırma ve kadını bir cinsel obje olarak sunmada sistemin en sadık aracıdır. Tüketim toplumunun inşası ve kapitalizmin üç 'S' (spor, sanat, seks) silahını topluma karşı kullanmasında medya organları belirleyici role sahiptir. Buna karşı alternatif özgür medyamızın duruşu, doğru yayıncılığı yapmak, toplumu bilinçlendirmek ve aydınlatmak olmalıdır.

Önderliğimizin özgürlüğü için geliştirilen imza kampanyası ve nöbet eylemlerini bu hamle sürecimizde daha da geliştirip yaygın hale getirmeyi de hedeflemekteyiz. Yine uluslararası alanda yoğun diplomasi çalışmaları yürüterek, toplantı ve platformların geliştirilmesine ağırlık vereceğiz. Bu yolla Önderliğimizi insanlıkla buluşturacağız. Bu hamlenin kendisi, Önderliğimiz ve kadının özgürlüğü için en temel öz savunma hakkını ifade etmektedir. Kadınlar için varlığını korumak öz savunmayı gerekli kılmaktadır. Özgürlüğü sağlamak, varlığını korumak öz savunmasız olmaz. Saldırılara karşı kendini savunmak kadar tüm toplumsal inşa kurumlarını öz savunmanın bir parçası olarak ele almak önemlidir.

Hamlenin sanatsal ayağı

Sanat özgürlüğün dilidir, direnişin dilidir. Özgürlük ruhunun dile gelişidir. Hamlemizin sanatsal ayağı da önemlidir. Önderliğimizin özgürlüğünü sanatsal alana taşımak için girişimlerimiz olacaktır. Örneğin birçok kadın sanatçı biraraya getirilerek dünyanın birçok yerinde konser verebilir, yine aynı şekilde tiyatro grupları oluşturulabilir.

Sonuç olarak Kürt kadınları olarak bize özgür yaşamın kapılarını açan Önder Apo'nun büyük emeklerine en anlamlı yanıtımız 65. doğum yıldönümü vesilesiyle KJB öncülüğünde geliştirilen 'Kadınlar Önderliği ve Özgürlüğü İçin Eylemde' hamlemiz olmaktadır. Bu yılki tüm mücadelemize ve çalışmalarımıza bu hamle damgasını vuracaktır.

Bu temelde Önderliğimizin özgürlüğünü sağlama ve kompoyu yenilgiye uğratma amaçlı başlatmış olduğumuz hamle ile İmralı sistemini yıkma, yine Önderliğimize, hareketimize, halkımıza ve kadınlara karşı uygulanan saldırıları boşa çıkarmayı hedefliyoruz. Önderliğimizin özgürlüğü biz kadınların ve halkımızın özgürlüğüdür. Bu nedenle tüm kadınlara ve halkımıza, kadınlar özgürlüğün garantisidir diyoruz. Özgürlük kadınla kazanacaktır.

MAZLUM DOĞAN VE AGİT ÇİZGİSİ

ÖRGÜTLÜ VE BİLİNÇLİ MÜCADELEYLE BAŞARI ÇİZGİSİDİR

"Bütün direniş Newrozcadır, kahramancadır..."

Şehadetinin 32. yıldönümünde büyük parti şehidimiz Mazlum Doğan yoldaş ile şehadetinin 28. yıldönümünde büyük komutanımız Mahsum Korkmaz yoldaşı ve onların şahsında tüm kahraman şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyorum. Anılarını yaşatma ve amaçlarını başarma sözümüzü 28. Kahramanlık Haftası'nda bir kez daha yineliyorum. 28 yıldır Kürt halkının bir ulusal kahramanlık günü, halk kahramanlığı günü var. 28 yıldır kahramanlaşarak yaşayan bir halk gerçeğine ulaşılmıştır. Bunu Newroz'la birleştirdiğimizde aslında neolitikten, tarım köy devriminden, kadın devriminden gelen bir kahramanlık duruşunun var olduğu açıkça görülüyor. Fakat bu duruşun merkezi uygarlık tarihi boyunca iktidarcı devletçi sistem ve onun son halkası kapitalist modernite sistemi tarafından büyük saldırılarla, vahşetle ezilmeye, unutturulmaya, yok edilmeye çalışıldığı; PKK'ye kadar, Önder Apo'nun çıkışına kadar da bu saldırılarda ciddi sonuçlara ulaşıldığı tarihten öğrendiğimiz önemli bir gerçeklik oluyor. Tarihin en eski, en kadim halkı özgürlük devrimini, toplumsallığı yaratan halk, neolitiği geliştiren halk bin yılların işgal, istila, saldırı, sömürgecilik katliamları altında yok edilmek, eritilmek, tarihten silinmek isteniyor.

Newroz özgürlük gerçeğinden çok iyi anlıyoruz ki, saldırılar ne kadar vahşi soykırımcı olursa olsun, bu soykırımcı saldırılar karşısında direniş ne kadar zorlanırsa zorlansın, tarihin esas yanının da zulme, baskıya, sömürüye, soykırıma, sömürgeciliğe karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesi olduğu, bunun da Kürt halk yaşamında temsil edildiği, Newroz özgürlük geleneğinin ruhunun bunu temsil ettiği açık bir gerçektir. Fakat bu gerçeğin 20. yüzyılın ortalarında adeta yok olma noktasına getirildiği de bir o kadar açık bir husus oluyor. Önderliksel çıkışa yol açan ve PKK'yi ortaya çıkartan da aslında bu tarihsel durum oluyor. Toplumsallığı, insanlığı yok etmek için iktidar ve devlet güçlerinin kapitalist modernitenin soykırımcı saldırılarına karşı tarihin derinliklerinden gelen insanlık, özgürlük ve toplumsallık bilinci, özgür yaşam aşkı Önder Apo ile PKK ile birlikte yeniden bir doğuşu, dirilişi gerçekleştiriyor.

Newroz yeniden yaratılıyor

Newroz yeniden yaşanıyor, yeniden yaratılıyor. Önder Apo'nun PKK kuruluşunun ilk adımını bu Newroz döneminde atması aslında Newroz halkının özgür yaşamak için yeniden doğuşa, dirilişe adım atmasını ifade ediyor. İlk adımı 1973 Çubuk Barajında küçük grupla atılan 41 yıllık Önder Apo öncülüğündeki kahraman özgürlük mücadelemiz bu gerçeği temsil ediyor. Bu mücadelenin Newroz özgürlük ruhuna, geleneğine ne kadar doğru ve yeterli sahip çıktığını Newroz'ları başta Kürdistan olmak üzere Ortadoğu'da, hatta dünyanın dört bir yanında ezilen halklar tarafından yeniden tanınır, bilinir, anlaşılır ve yaşanır hale getirdiğini bu 42. PKK Newrozunda çok daha net gördük, görüyoruz. Amed'te diğer bütün Kürdistan kent ve kasabalarında, Kürt halkının bulunduğu her yerde milyonlarca kadın, erkek, emekçi tüm insanların büyük bir coşkuyla, umutla, özlemle Önder Apo'nun ve Kürdistan'ın özgürlüğü için özgür ve demokratik yaşam haykırışları bu gerçeği net bir biçimde ortaya koyuyor. Bu gerçekliği bütün dünyaya dost-düşman herkese gösteriyor.

Newroz'un ne demek olduğunu, nasıl bir özgürlük tutkusunu, tutumunu, aşkını ifade ettiğini, Newroz'un Kürt halkıyla nasıl özdeş olduğunu bir kere daha bu Newroz'la yaşamış, görmüş bulunuyoruz. Bu kadar uzun yıllara yayılmış bir özgürlük geleneği insanlığın belleğinde herhalde yok denecek kadar az. Bu da aslında Mezopotamya'nın, Ortadoğu'nun merkezinin insanlığın toplumsallaştığı, uygarlaştığı bu sahanın ne kadar özgür yaşama tutkulu ve özgür yaşam geleneğine bağlı olduğunu ifade ediyor. İşte Newroz bu en büyük kahramanlık duruşu, kahramanlık çıkışını ifade ediyor. Bu kadar etkili olması tabii buna yol açan mücadelenin, ruhun, çıkışın ne kadar büyük ve kahramanca olduğunu net bir biçimde gösteriyor.

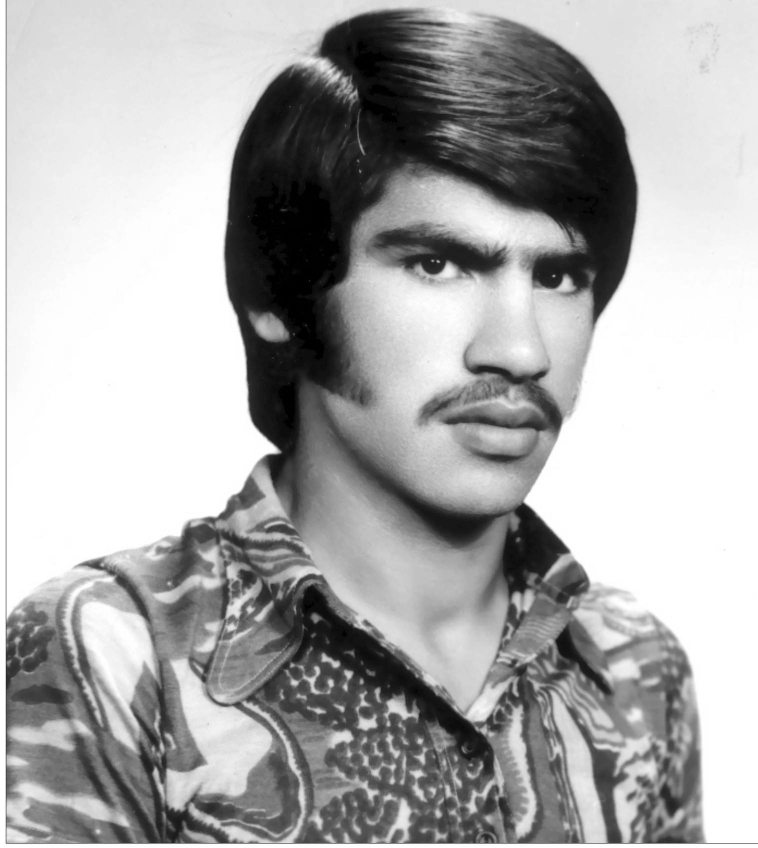
PKK bu topraklarda tarihin derinliklerinde çokça yaşanmış olan bu kahramanlık ruhunun, bilincinin, duruşunun 20. yüzyılın son çeyreğinde umudun en çok azaldığı, karanlığın en koyu hale geldiği, baskıların en çok arttığı bir ortamda yeniden diriltilmesi, yeşertilmesi, yaşanır hale getirilmesi oluyor. Önder Apo'nun çıkışı, PKK'nin doğuşu işte böyle büyük bir kahramanlık adımını, yeni bir Newroz olmayı ifade ediyor. Çıkış bu kadar sağlam olduğu içindir ki tarihle, özgürlükle, toplumla, kahramanlıkla bu kadar bütünlüklü olduğu için kapitalist modernite sisteminin beş bin yıllık egemen geleneğin her türlü araç ve yöntemini kullanarak yürüttüğü vahşice saldırmasına rağmen 42 yıldır özgürlük ve demokrasi için kahramanlık çizgisinde yürümeyi; başta Ortadoğu halkları olmak üzere tüm insanlık için başta kadınlar olmak üzere, tüm ezilenler için yeni bir özgürlük umudu, yaşam umudu olmayı temsil ediyor.

En büyük kahramanlık çıkışı

42. PKK yılına girdiğimizde, PKK'nin Newroz yılına girdiğimizde herkesin bu gerçeği daha iyi anlar, daha çok kabul eder hale geldiği net görülüyor. Başlı başına Önderlik çıkışı, PKK çıkışı tarihin en büyük kahramanlık çıkışlarından, Newroz çıkışlarından birini ifade ediyor. Onun için diyoruz ki PKK'nin her adımı, her haftası, her ayı, her yılı Newroz, özgürlük ve kahramanlık çizgisinde yürümeyi ifade ediyor. Bütün direnişi Newrozcadır, kahramancadır.

41 yıl böyle bir kahramanlık içerisinde yaşanmıştır. **Çubuk Barajı toplantısının** 9. yılına girerken bu kahramanlıkta çok önemli bir adımın atıldığını kültürel soykırım rejiminin 12 Eylül faşist askeri darbesi temelinde kendisini yeniden hakim kılmak için vahşi saldırıya geçtiği ortamda böyle bir vahşete karşı Amed zindanında büyük bir Newroz çıkışı, özgürlük çıkışı yeniden **Mazlum Doğan** şahsında yaşanmıştır. Nasıl ki 73 Newrozunda Önderliksel çıkış PKK'nin temellerinin atılışı, yeni bir Newrozlaşma, Newroz kahramanlığını temsil etmeyi ifade ediyorsa, 1982 Newrozu'nda Amed zindanında Mazlum Doğan yoldaşın başlattığı büyük zindan direnişi, egemen sistemin 12 Eylül faşizmi biçimindeki saldırılarına karşı tarihin en görkemli kahramanlık direnişlerinden birini daha başlatıyor, geliştiriyor. **Ferhat Kurtayların, Kemal Pirlerin, Hayri Durmuşların, Cemal Aratların** zindanda ortaya koyduğu büyük direniş de 12 Eylül faşizmini yenilgiye uğratan, tarihin çöp sepetine atan yeni bir Newroz kahramanlığı oluyor. Bunlar kuşkusuz tesadüf değil, içinde bulunulan koşulların gereği olarak yaşanılmıyor. Tersine derin bir tarih bilincinin gereği olarak o bilinci edinen yiğit insanların bu temelde büyük bir cesaret ve fedakarlıkla çıkışlarının kahramanca yürüyüşlerini ifade ediyor.

Önder Apo'nun 1973'te çıkışı da böyledir, 1982 de Mazlum Doğan Yoldaşın çıkışı da öyledir. Önder Apo 1982'de Mazlum arkadaşın direnişçiliği için '**çağdaş Kawa direnişçiliği**' dedi. Bu direnişçiliği PKK'nin Newroz, özgürlük ve kahramanlık ruhunu yeniden canlandırma, diriltme mücadelesinde tarihi bir adım atma, kölelikten özgürlüğe yürüyüşte en sağlam köprüyü oluşturma olarak değerlendirdi ve tüm halkı bu özgürlük köprüsünden yürümeye, geçmeye çağırdı. Büyük zindan direnişi, Mazlum Doğan ile başlayan bu kahramanlık direnişi tüm insanlığın kölelikten özgürlüğe yürümesi için gereken sağlamlıkta bir köprü oluşturduğunu tüm halkın, ezilenlerin buradan geçerek özgürlüğe ulaşabileceğini ifade etti. Böyle bir yürüyüşe de başta Kürt halkı olmak üzere tüm insanlığı çağırdı. Bugün 42. zafer yılına girdiğimiz bu büyük mücadele aslında bir Newroz kahramanlığı olarak ortaya çıkan zindan direnişi üzerinden yürünerek, o esas alınarak, onun öncülüğünde, o çizgide hareket edilerek bugüne geldi.

Mazlum Doğan'ın 82 Newrozu'nu büyük bir direniş başlangıcı yapması tesadüf değildir. Önder Apo, 'Mazlum için partimizin bilinç hamuruydu' derdi. Agit ise Mazlum Doğan yoldaşın 82 Newrozu'nda temellerini attığı kahramanlık yürüyüşünün gerillada ordulaşarak gerçekleşmesini ifade ediyor."

Agit kahramanlığın ruhudur

Agit kahramanlığı böyle bir kahramanlık çizgisinde, özgürlük çizgisinde yürümenin, böyle bir öncülüğün en sağlam temsilciliği oldu. Zindanda Newroz'la çıkış yapan Önderlik ruhunu, bilincini canlandırmayı, yaşatmayı öngören o büyük direniş adımını dağa, gerillaya taşıdı. Dağa taşınan bu direnişle 12 Eylül faşizmine, onun şahsında tüm faşist, sömürgeci, soykırımcı rejime karşı, onun dayandığı kapitalist modernite sistemine karşı tarihin en uzun süreli, en büyük kahramanlığına doğru bir gerilla yürüyüşünü başlattı. **Mahsum Korkmaz** böyle bir kahramanlığın, kahramanca yürüyüşün adı oluyor, temsilcisi oluyor, ruhu, bilinci oluyor.

15 Ağustos 1984 Gerilla Atılımıyla tarihin çarkının dönüşünü sömürüden ve baskıdan yana çeviren iktidar ve devlet sistemine, onun son halkası

olan kapitalist modernitenin dayattığı yok oluşa karşı, özgürce var olma ve direnerek yaşama dönemini, tarihini başlatmayı ifade ediyor. Böyle bir tarihsel çıkış, tarihsel mirastır. 28 yıldır Mahsum Korkmaz adıyla, onun öncülüğünde, onun komutasında bu büyük gerilla yürüyüşü kesintisiz biçimde gelişerek devam etmiş bulunuyor. Önderliksel çıkışla başlatırsak 42 yıllık tarih oluyor bu. Mazlum direnişçiliği, büyük zindan çıkışıyla başlatırsak 32 yıllık bir tarih. Bu kahramanlık yürüyüşünün, Agit yoldaşın kahramanca direnerek şehit düştüğü, hareketimizin ve halkımızın ulusal kahramanlık günü olarak tanımladığı, benimsediği 28 Mart 1986 ile başlatırsak 28 yıllık bu kahramanca yürüyüş bulunmaktadır. Bu kahramanlık yürüyüşü bir halkın özgürlük temelinde yeniden dirilişini, özgürlük için kahramanca yürüyüşünü, bölge halklarının ve insanlığın özgürlük ve demokrasisi açısından tarihin en güçlü umutlarından biri haline gelişi ifade ediyor.

Bütün bu tarih gerçekten de yeniden diriliş, doğuş anlamında bir özgürleşme ve kahramanlaşma tarihidir. Kürt halkının, Kürt gençliğinin, Kürt kadınlarının Önder Apo'nun geliştirdiği özgürlük çizgisi temelinde yeniden doğuşunu, dirilişini, kahramanlaşmasını ifade ediyor. Bugün Kürt kahramanlığı Önder Apo gerçeğiyle anılıyor. Mazlumlarla, Agitlerle, Zilanlarla, Beritanlarla ifade ediliyor. Mazlumlaşan, Agitleşen, Zilanlaşan bir halk gerçeği, gençlik gerçeği, kadın gerçeği net bir biçimde yaşanıyor. Bunu doğru anlamak önemlidir. **28. Ulusal Kahramanlık Günü**'nü yaşarken tabii bu gelişmeyi, bunun tarihsel anlamını, gelecek açısından taşıdığı önemi mensupları açısından, böyle bir yürüyüşün temsilcileri, sahip olması gerekenler açısından ne tür sorumluluklar yüklediği çok iyi anlaşılmak, daha derinden bilince çıkartılmak durumundadır. Zayıf düşmemek, geride kalmamak hele hele eksik, saptırıcı bir konuma kesinlikle düşmemek için her zaman, her yıl daha derin, daha doğru anlamına ulaşarak bu kahramanlık, özgürlük yürüyüşünü daha büyük başarılarla sürdürmeyi bilmek gereklidir. Her şeyden önce bir tarihsel temeli var olan bu kahramanlık doğuşunun ve yürüyüşünün büyük gelişmesi hiçbir biçimde tesadüfi ve kendiliğinden değildir.

Bir Newroz gününde Önder Apo'nun PKK kuruluşuna adım atması tesadüfen olmamıştır. Derin bir tarih bilinciyle, Newroz bilinciyle böyle bir adımın atıldığından asla kuşku duymamak lazım. Eğer öyle bir bilinç, tarihi dayanak, tarihin derinliklerinden gelen öyle bir ruh, duygu olmasa hele hele 1973 gibi faşist saldırganlığın en fazla olduğu, devrimci önderlerin katledildiği, devrimci örgütlerin dağıtıldığı, herkesin örgüt olmaktan kaçtığı bir ortamda yeni bir kahramanlık yürüyüşü başlatma, böyle bir yürüyüşü sürdürecek yeni bir kahramanlık örgütü ortaya çıkartma elbette ki gerçekleşmezdi. Böyle bir adımı ancak derin bir tarihi bilinç, o bilince dayanan kahramanlık düzeyindeki cesaret ve kahramanlık yaratabilirdi.

'Mazlum partimizin bilinç hamuruydu'

İşte Önderliksel çıkış, PKK'nin temellerinin atılması kesinlikle bunu ifade ediyor. Aynı gerçeği bir Newroz günü her türlü karanlığı aydınlatan direniş adımını atmayı ifade eden Mazlum direnişçiliğinde de görüyoruz. Mazlum Doğan'ın Amed zindanında 82 Newrozu'nu büyük bir direniş başlangıcı ve kahramanlık adımı yapması kesinlikle bir tesadüf değildir. Onun da altında tıpkı Önder Apo'nun çıkışı gibi Önder Apo'nun geliştirdiği derin tarih bilincinin yaşanması var, özümsenmesi var. Newroz özgürlük ve direniş bilinciyle yoğrulması var. Çok iyi biliyoruz ki Mazlum Doğan yoldaş, böyle bir bilinci Önder Apo'dan derinliğine en çok kavrayan, en önde kavrayan öncü önder militanlardandı. Önder Apo, Mazlum için '**partimizin bilinç hamuruydu**' derdi. Böyle bir bilinç hamurunun direniş için Newroz gününü seçmesi, zindanda direnişe öncülük etmesi tesadüf olabilir mi? Her şey denilebilir ama asla tesadüf denemez. Baskıyla, şunla, bunla izah edilemez. Orada, o tutumda çok derin bir tarih bilinci var. Büyük bir kahramanlık ruhu var, bunu ifade eden derin bir cesaret ve fedakarlık var. 12 Eylül faşizmine karşı yürütülen direnişe önderlik etmek, zindan direnişine öncülük etmek ancak böyle bir tarih bilinciyle, kahramanca duruşla mümkün olabilirdi. Bu da herkesten çok Mazlum Doğan yoldaşa düşerdi, yakışırdı. Önderlik çizgisini, dolayısıyla Newroz kahramanlık ruhunu ifade eden tarih bilincini en derin, en doğru kavrayan esas alan bir kişiydi. Eğer zindan direnişi böyle bir Newroz gününde başladıysa ve onu başlatan da Mazlum Doğan yoldaş olduysa kesinlikle anlamı böyledir, tanımı böyledir; ifade ettiğim temelde gerçekleşmiştir.

PKK'nin doğuşu büyük bir kahramanlık adımı, yeni bir Newroz olmayı ifade ediyor. Tüm ezilenler için yeni bir özgürlük umudu, yaşam umudu olmayı temsil ediyor. Çıkış bu kadar sağlam olduğu içindir ki 42 yıldır özgürlük ve demokrasi için kahramanlık çizgisinde yürüyor.''

Benzer durumu **86 Newrozu'nu aydınlatan Agit yürüyüşü** için de rahatlıkla söyleyebiliriz. Önderliksel çıkış, özgürlük ve demokrasi yürüyüşü, zindan direnişi ardından kolaylaşmıştır. Bu adımları daha rahat atma koşulları oluşmuştur denilebilir. Kuşkusuz gerilla direnişi 15 Ağustos Atılımı temelinde bugüne kadar gelen 30 yıllık kahraman gerilla yürüyüşünü sürdürmüşse bu Önderliksel çıkış gibi zafer kazanmış zindan direnişi gibi tarihsel bir adıma, azme, çabaya, başarıya dayalı olarak gelişmiştir. Gerilla kahramanlığı altında bu adımlar yatıyor, partileşme adımı, Önderliksel doğuş adımı, zindan direniş adımı yatıyor. Bütün bunlar kuşkusuz gerilla yürüyüşünü, kahramanlığını hazırlamış, daha da kolaylaştırmış, daha güçlü ve rahat hale getirmiştir. Yine de şunu bilmek lazım, Önderliksel çıkış ne kadar tarihi güçlü olursa olsun, zindan direnişi ne kadar tarihi güçlü, görkemli, özgürlük yürüyüşüne sağlam bir köprü oluşturursa oluştursun, bunları iyi anlayan, tam özümseyen, sonuna kadar onlarla yaşayan, onlara bağlı kalan ve onları pratikleştirmeyi, yaşatmayı öngören bir ruh, bir bilinç, bir yürüyüş olmazsa kendiliğinden pratikleşmezdi.

Nitekim benzer direnişleri başka hareketlerde de gördük. Kürdistan'da da örnekler var, Türkiye'de de, Ortadoğu'nun diğer ülkelerinde de var. Öncüler ne kadar güçlü olursa olsun eğer doğru anlaşılmaz, özümsenmez ve aynı ruhla, kararlılıkla yürütülmezse, yenilgi, tasfiye, yok oluş da yaşanabilir. Dolayısıyla bir şeyi bilince çıkartmış olmak, sonuna kadar gerçekleşmiş olması anlamına gelmiyor. Bir yürüyüşün kahramanca başlaması zafer kazanacağı, sonuna kadar gideceği anlamına gelmiyor. **1971 büyük devrimci gençlik direnişi,** Türkiye'de faşist oligarşik saldırganlığa karşı gençlik öncülüğünde Türkiye toplumunun başlattığı büyük demokrasi hamlesi, yürüyüşü onun **Mahirler, Denizler, İbrahimler** şahsında yarattığı kahramanca önderliksel yürüyüşler gereken düzeyde değerlendirilememiştir.

Mahir Çayan ve arkadaşlarının Kızıldere'de katledilişlerinin 42. yıldönümü. Tabii Türkiye'nin demokrasi kahramanları olarak **Kızıldere şehitlerini** ve onların şahsında bütün 1971 direniş şehitlerini burada saygı ve minnetle anıyoruz. Önderliksel doğuşun bu anıyı sahiplenme ve yaşatma adımı olduğunu biliyoruz. 1972 Martı'nda bu önderler katledilirken, 73 Martı'nda yeni bir Önderliksel çıkışın Türkiye topraklarının, Anadolu ve Mezopotamya'nın özgürlük ve kahramanlık önderliğinden mahrum, yoksun kalmaması, halkların, emekçilerin özgürlük yürüyüşünün kesintisiz sürdürülmesini, bilincini, iradesini ifade ettiğinden asla kuşku duymuyoruz. Önder Apo'nun önderliksel çıkış tarihi bir de böyle bir gerçeği ifade ediyor. 42 yıl önce Türkiye gerçeğinde ortaya çıkan büyük demokrasi hamlesi yürüyüşüne dayatılan saldırı karşısında önderlerin katledilmesi ardından mücadelenin kesintiye uğramaması, halkların öndersiz, öncüsüz kalmaması için Önder Apo'nun yürüyüş başlattığını biliyoruz. Bu anlamda Türkiye'de ortaya çıkan büyük demokrasi hamlesi yürüyüşü **demokratik devrimi** gerçekleştirmek üzere atılan kahramanlık adımı, Önderlik ve PKK gerçeğinde yaşayarak bu güne geldiğini herkes artık kabul ediyor. Bu anlamda kesintiye uğramamıştır, Kürdistan'a taşınarak Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesi haline getirilerek devam etmiştir. Bu bir gerçek fakat işin sadece bir yanı. Bir de diğer yanı var.

Türkiye cephesi açısından baktığımızda eğer doğru anlaşılmaz, doğru sahiplenilmez, samimice görev sorumlulukla yerine getirilmezse, çıkışlar ne kadar büyük, kahramanca olursa olsun, önderliksel adımlar ne kadar tarihi olursa olsun kendiliğinden devam etmediğini en azından Türkiye pratiğinden görüyoruz, biliyoruz, anlıyoruz. Demek ki bir çıkış kendiliğinden sona kadar gitmiyor, yürümüyor. Doğru anlaşılması, özümsenmesi ve kararlıca yürütülmesi gerekiyor. Bu olmazsa yenilgiye uğrayabiliyor, yarıda kalabiliyor, ezilebiliyor. Türkiye devrimci hareketinin içine düştüğü durumdan bunu görebiliyoruz. O halde 86 Newroz yürüyüşünü bu çerçevede daha doğru anlamak, yerli yerine daha yeterli oturtmak, tarihsel anlamını, gerçeğini daha iyi bilince çıkarmak gerekiyor. Kuşkusuz önceki direnişlere göre gerilla adımını atmak kolaylaşmış oluyor. Ama ilk çıkışların yapılması ve direniş adımlarının atılması demek sonunun da kendiliğinden geleceği anlamına gelmiyor. Devam edilmesi için aynı ruhun, bilincin, aynı iradenin tekrar tekrar gösterilmesi, pratik yürüyüşün o çizgide kahramanca gerçekleştirilmesi gerekiyor.

30 yıldır gerilla yürüyüşü Mahsum Korkmaz komutasında sürüyor

1986 Newroz direnişçiliği, **Agit yürüyüşçülüğü** bunu ifade ediyor. 15 Ağustos 1984 gerilla atılımı kesinlikle böyle bir temelde gelişiyor. Bu neyi gösteriyor? Başlangıçta atılmış olan özgürlük adımlarının, kahramanlık adımlarının sahiplenildiğini, bayraklarının devralınarak aynı ruhla, bilinçle, iradeyle, zafere kadar sürdürüleceğini ifade ediyor. İşte gerilla bunun ifadesidir, temsilcisidir. Mahsum Korkmaz komutanlığı böyle bir gerçekliği, iradeyi temsil etmektedir. Mahsum Korkmaz komutasındaki 30 yıllık tarihi gerilla yürüyüşü, Önder Apo'nun 73 Newrozu'nda, Mazlum Doğan yoldaşın 82 Newrozu'nda temellerini attığı büyük özgürlük ve kahramanlık yürüyüşünün Kürdistan dağlarında gerillada ordulaşarak zafere doğru bir tarihi yürüyüşü gerçekleştirmesini ifade ediyor. Bu nedenle Önderliksel çıkıştan itibaren başlayan kahramanlık tarihi Mahsum Korkmaz önderliğinde 15 Ağustos gerilla atılımıyla bir tarihi milada dönüşmüş oluyor. Artık her türlü baskıya, ezilmişliğe, köleliğe, yok oluşa karşı yeniden doğma, özgür olma ve özgür demokratik yaşama yürüme tarihinin başlatıldığını gösteriyor. 30 yıldır parti ve gerilla öncülüğünde Kürt halkı bu gerçeği yaşıyor.

90'ların başından bu yana ulusal diriliş devrimi, kadın özgürlük devrimi, büyük bir toplumsal demokratik devrim böyle bir öncü yürüyüş altında gerçekleşiyor. Bunun yeni bir toplum yarattığı, yeni bir halkı ortaya çıkardığı, tarihin derinliklerinde var olan fakat iktidarcı ve devletçi sistem tarafından yok edilmeye çalışılmış olan tarihi özgürlük bilincinin kahramanlık ruhunun, cesaret ve fedakarlığının, Kürt kahramanlığının yeniden yaratıldığını ve bütün insanlığa öncülük edecek, yol gösterecek düzeye getirildiğini gösteriyor. Bu yürüyüş bunu temsil ediyor. Şunu mücadelemiz gerçeğinde bir kere daha görüyoruz; halkların özgür ve demokratik var oluşuyla kahramanlıklar arasında kopmaz bağlar vardır. Halklar bağırlarından kahramanlar, önderler yaratarak kendilerini var ediyor, yürütüyor, özgür kılıyorlar. Tarihin yarattığı halkların bağrından çıkan kahramanlar, içinden çıktıkları halkı, onun yaşam gerçeğini, özünü ifade ve temsil ediyorlar. Kahramanları halklar, halkların kahramanca yürüyüşünü kahraman önderler yaratıyorlar. Kahramanlık yürüyüşü içinde halkların yeniden doğuşunu, kahramanlık yürüyüşünü sürdüren önderler yaratıyorlar.

Agit, zindanda Newroz'la çıkış yapan Önderlik ruhunu dağa, gerillaya taşıdı. Bu direnişle faşist rejime karşı tarihin en uzun süreli gerilla yürüyüşünü başlattı. Mahsum Korkmaz böyle bir kahramanlığın temsilcisi, ruhu, bilinci oluyor.''

Kendi içlerinden kahraman çıkaramayan halkların özgürlük ve yaşam iddiaları kalmıyor. Bir halk için tabii en olumsuz durum, kötü durum, acı verici durum böyle bir önderlikten, kahramanlıktan yoksun kalması oluyor. Bunu yakın dönemin tarihsel gerçekliğinden, 19. ve 20. yüzyılda Kürdistan'da yaşananlardan çok iyi biliyoruz. Doğru öncülük ve kahramanlığın edilemediği, doğru öncülüğün yapılamadığı gerçekten de halkı temsil edebilecek, özgürlüğe yürütebilecek kahramanlığın ortaya çıkmadığı durumlarda halklar acı durumu yaşıyorlar, zor durumu yaşıyorlar, bir yok oluş sürecine giriyorlar. Ama bilinç ve yaşam düzeyinde halkları özgürlüğe taşıyacak önderlerin, kahramanların ortaya çıktığı dönemlerde de imkanlar ne kadar az olursa olsun, koşullar ne kadar zor olursa olsun, baskılar ne kadar çok olursa olsun, hiçbir baskının, saldırının, gücün, engelin halkları özgürlük yürüyüşünden ve bu yürüyüşü başarıya, zafere taşımaktan alıkoyamadığını işte Kürdistan gerçeğinden, Önderlik ve PKK gerçeğinden net bir şekilde görüyor, anlıyoruz.

29. kahramanlık yılına aslında Önderliksel çıkışla birlikte **42. PKK kahramanlık yılına girerken** bütün bunlar Kürdistan açısından netleşmiş, kesinleşmiş gerçekler oluyor. Artık önderi, öncüsü, kahramanı birey düzeyinde, örgüt düzeyinde ortaya çıkmış bir halk gerçeğiyle karşı karşıyayız. Kürt halkı böyle bir halk haline gelmeyi başarmış durumda. 42. PKK yılına işte böyle bir gerçekleşme, somutlaşma, önderiyle, öncüsüyle, halkıyla, partisi ve gerillasıyla özgürlüğe kahramanlık çizgisinde yürümeyi netleştirmiş, kesinleştirmiş olarak gidiyoruz. Bu gerçeklik tabii bizi 42. yıl görevlerini daha çok başarır bir konuma getiriyor. 42. yılda bu özgürlük ve kahramanlık yürüyüşünün daha kapsamlı ve başarılı olacağını gerçekten de 11. Parti kongremizin kararlaştırdığı gibi tam bir zafer yürüyüşü olacağını 15 Şubat eylemlilikleriyle başlayan ve Mart'ta süren serhildanlarda görüyoruz.

15 Şubat komplosunun 15. yıldönümünde halkımızın ortaya koyduğu Önder Apo'ya özgürlük iradesi bu gerçekliği gösterdi. Yeni bir mücadele döneminin başlatılmasının startı oldu. Önder Apo özgür yaşar ve çalışır hale gelinceye kadar kesintisiz eylem kararı, iradesi ortaya kondu. Belki de tarihin en büyük, en kapsamlı 8 Mart kutlamaları Kürdistan'da ve dünyada Kürt kadınının özgürlük bilinci, örgütlülüğü ve kahramanca yürüyüşü temelinde 2014 yılında yaşandı. **Beritanların, Berivanların, Viyanların, Şilanların, Nudaların, Çiçeklerin, Rojinlerin, Sorxwinlerin, Zilanların öncülüğünde**, önderliğinde Kürt kadınının nasıl bir özgürlük tutkunu ve kahraman yürüyüşçüsü haline geldiği, kahramanlık çizgisi yarattığı 8 Mart 2014 kutlamalarında çok daha net bir biçimde ortaya çıkmış, yaşanmış bulunuyor.

Bütün zamanların en büyük Newrozu

2014 Newrozu da 2600 yılı aşan Newroz tarihinin bütün zamanların en büyük Newroz'u olarak yaşandı. Kitlesellik bakımından böyle, coşku-heyecan bakımından böyle, irade iddia bakımından böyle. Bunu en net Amed Newrozu'nda gördük. Önder Apo'nun Newroz mesajıyla Amed meydanında toplanan milyonlarca insanın özgürlük iradesi, özlemi, arayışı tam bir birlik, bütünlük ve coşku biçiminde gerçekleşti. Yeni Newroz yılına, 42. PKK yılına böyle bir iradeyle girdik. **Ulusal Kahramanlık Haftası**'nı, gününü bu gelişmeler temelinde ele alıyoruz. Önder Apo'nun temelini attığı kahramanlık çizgisi, Mahsum Korkmaz yoldaşın ortaya çıkardığı kahramanca gerilla yürüyüşü özgür yaşamı yaratmada tam bir kahramanlık ruhuyla donanmış bir halk ortaya çıkartarak gerçekten tarihin en büyük gelişmelerinden birini yaratmıştır. Artık bu çizgi, bu yürüyüş böyle bir düzeyle

zaferi garantilediğini gösteriyor. Bu adımların nasıl yer tuttuğunu, sonuç verdiğini en net biçimde 2014 Newroz coşkusunda, kutlamalarında açıkça tüm dünya görmüş bulunuyor. Demek ki yapılanlar sonuçsuz kalmamıştır, büyük cesaret ve fedakarlık tam yerini bulmuştur. Kahramanca duruş, kararlı yürüyüş, aynı çizgide yepyeni bir halk yaratmayı başarmıştır. Bu anlamda büyük başarıların daha şimdiden elde edilmiş olduğu bir gerçektir. Fakat bunu yeterli görmemek, burada durmamak, bu yürüyüşü yeni yeni daha büyük adımlara, zaferlere taşımak gerekmektedir. Bunun için tarihi sorumluluklar üstlenip onun gerekliliklerini aynı kahramanlık çizgisinde yerine getirmek tüm parti ve gerilla güçlerinin, halkın asla vazgeçilmez bir görevidir. Bunun gerisine düşülmez gerisinde kalınamaz. Gerisinde kalındığında bu kahramanlık yürüyüşünden kopulmuş olur, onun özüne ters düşülmüş olur. Eğer kopmayacaksak, ters düşmeyeceksek, 'iyi olmuş, güzel olmuş, büyük gelişmeler olmuş, bu bize yeterlidir' dememeliyiz. 'Mücadele edildi, kazanıldı, büyük kazanımlar ortaya çıktı, biz de bunun üzerinde yaşayalım' dememeliyiz. Tersine bu büyük gelişmelerin bize ne tür görevler ve sorumluluklar yüklediğini derinden bilince çıkaracağız. **Mazlum bilincini, Mahsum bilincini** derinden edineceğiz. Tıpkı onlar gibi her koşulda, her yerde her zaman başarı çizgisinde, zafer çizgisinde yürümenin kararlılığını, iradesini ve pratiğini göstereceğiz.

Mazlumların ve Mahsumların komutasında yürümek, onların partisinin ve gerillasının komutanı olmak, kadrosu olmak, savaşçısı olmak kesinlikle bunu gerektiriyor, bunu emrediyor. Bunun da son derece somut ve net bir gerçekleşme olduğu açıkça görülüyor. Bu gerçekleşmiş, başarısı kanıtlanmış kahramanlıkların öyle kendine göre anlaşılacak, sağa sola çekilecek, saptırılacak bir yanı yoktur. Çünkü bunlar kesinleşmiş, gerçekleşmiş gerçekliklerdir. Kendi ruhlarını, anlayışlarını, ölçülerini, tarzlarını, üsluplarını yaratmışlardır. Kendi kendilerini tanımlamış hakikatlerdir. Bunlar kendine göre yaklaşılarak ele alınamaz, anlaşılamaz. Bu tarihsel hakikatleri doğru anlamak ve uygulamak tabii ki en başta da onların yoldaşları olan bizlere düşer. İçinde bulunduğumuz dönemin devrimcisi olmak, militanı olmak, komutanı olmak, kadrosu olmak; dahası dürüst, onurlu, vicdanlı insanı olmak böyle davranmayı gerektiriyor. Hareket olarak, halk olarak, tüm yoldaşlar topluluğu olarak böyle bir bilinçle yoğruluyoruz. Bütün eksikliklere, hatalara, tersliklere rağmen, genel duruşun, genel yürüyüşün böyle olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Dolayısıyla Önder Apo'nun başlattığı, Mazlumların ve Mahsumların temsil ettiği çizgide, kahramanlık çizgisinde hareket ve halk olarak yürüyüşümüzü sürdüreceğiz. Böyle bir yürüyüşü aynı çizgide kararlılıkla sürdürdüğümüz ölçüde de 42. PKK yılının da, daha sonraki yılların da en büyük zafer yılları olacağı, Kürt halkını, Kürdistan'ı özgürlüğe, demokrasiye, eşitliğe, kardeşliğe taşıyacağı, Kürdistan öncülüğünde **Demokratik Ortadoğu Devrimi**'ni ve **Ortadoğu Demokratik Halklar Birliğini** yaratacağı kesindir.

Hepsi komplo, provokasyon, hile, soygun...

2014 Newrozu'nun en çok ortaya koyduğu hakikat, gerçeklik bu. Türkiye'de, Kuzey Kürdistan'da yaşananlar yeni arayışlar, çıkış arayışları kapitalist modernite sisteminin TC biçiminde somutlaşmasını, onun da Fetullahçı-AKP koalisyonu temelinde şimdiye kadar gerçekleşmiş olan yönetim gerçeğinin iflası, yaşadığı kriz-kaosu ortaya koymaktadır. Çok açık ki, bir devlet krizi var, hükümet krizi var. Aslında sistem krizi var. Ne yaparsa yapsın buradan çıkışları zordur. Önder Apo net ortaya koydu; "***ya sistem kendini yeniden restore edecek ya da büyük bir özgürlük ve demokrasi devrimi yaşanacak. Ara yollar ve biçimler bitmiştir, tükenmiştir, aşılmıştır.***" Sistemin kendini restore etmesi için büyük bir çaba içinde olduğunu; her türlü yalana, dolana, yolsuzluğa başvurduğunu görüyoruz. 30 Mart seçimi vesilesiyle geçmişte yaşanmış olan bütün kir, pas ortaya döküldü. Artık karşımızda nasıl bir ucubenin, yalancılığın, hilenin dolanın var olduğunu tüm toplum olarak netçe gördük. Her gün yeni bir skandal ortaya çıkıyor. Hepsi komplo, provokasyon, hile, soygun. Ortada gerçekten de ciddiye alınacak, güvenilecek, tutarlı sayılabilecek hiçbir davranış, tutum, karar yaşanmamıştır. Her şey hileyle yürütülmüş, yalanla yürütülmüş, tezgahlarla, provokasyonlarla sürdürülmüştür. Şimdi bunlar bir bir ortaya çıkıyor, dökülüyor. Sistemin kiri-pası net açığa çıkıyor.

Bu bakımdan şunu söylemek istiyorum; sistemin kendisini restore etmesi imkansız değil ama çok zordur. Herhalde geçmişteki kadar kolay öyle kendini restore edemeyecek. Kuşkusuz kendini restore etmek, kendini buradan çıkarmak çabasından da vazgeçmeyecek. Böyle kolayca teslim olacağı, çözüleceği sanılmamalı. Fakat tarihin en büyük çözülüşünü, krizini, kaosunu yaşadığı da bir gerçektir. Böyle bir durumda eğer gerçekler doğru görülür, anlaşılır, bunu tersine çevirecek özgürlük ve demokrasi bilinci, siyaseti, programı, örgütü, taktiği iyi dayatılıp mücadele bu temelde gerçekleştirilirse, tarihin tekerleğini halklar ve toplumlar lehine tersine çevirecek adımlar Türkiye'de, Kuzey Kürdistan'da bu yılda kesinlikle yaşanabilir.

Önder Apo'nun ortaya koyduğu ikilemde özgürlük ve demokrasi devriminin zafer kazanma imkanları, koşulları daha fazla var. Bu bir gerçek. Fakat kendiliğinden olacağını da düşünmemek lazım. Devrimin zaferi için fırsatlar, imkanlar her zamankinden fazladır. Bu ortamda devrimci adımın başarısının gerçekleşmesi imkan dahiline girmiştir. Bu gerçeklik üzerimizdeki görev ve sorumlulukları da daha ağır kılıyor, başarıya, zafere mutlaka kilitlenmeyi gerektiriyor. Böyle bir süreç içerisindeyiz. Newroz ruhunu, ulusal kahramanlık ruhunu, Mazlumların, Mahsumların önderlik çizgisinde doğru zafer kazanan kahramanca yürüyüşünü, biz de doğru ele alır, temsil eder, pratikleştirirsek önümüzdeki ayların, yılların özgürlük ve demokrasi devriminin zaferine tanık olacağı tartışma götürmez bir gerçektir. Bunun önü sonuna kadar açıktır. Bu bakımdan da Önder Apo geçen yıl Newroz'da, "***Şimdiye kadar yaptığımız bir hazırlıktı, esas mücadeleye yeni başlıyoruz***" dedi. 2013 yılıyla başladığımız esas mücadele özgürlük ve demokrasi devrimini zafere taşıma mücadelesini 2014 Newrozu'nda daha da somutlaştırarak zafer yürüyüşünü, başarı yürüyüşünü başlatmış durumdayız. Mücadelemizin birikimi ve tarihsel yürüyüş yönü bu adımları atmayı kesinlikle gerektiriyor. Eğer Mazlum ve Mahsum çizgisi doğru ele alınırsa zafer kazanılacağı kesindir.

Kahramanlık yürüyüşü Rojava'da halklaşıyor

Diğer yandan böyle bir yürüyüş kahramanlık duruşu, Önder Apo'nun başlattığı, Mazlum Doğan ve Muhsum Korkmaz'ın tarihsel adımlarını attığı bu kahramanlık yürüyüşü bugün Rojava'da halklaşıyor, kurumlaşıyor, cisimleşiyor, somutlaşıyor. Her türlü saldırıya karşı gerçekten de zindan ve gerilla direnişimizi temsil eden ve daha da ileri götüren bir **Rojava direnişi** 19 Temmuz 2012'den bu yana büyük bir kararlılıkla yaşanıyor. Bugün **Kobanê**'de somutlaşmış durumdadır. Gericilik sürekli saldırarak bu gelişmeleri ezmek istiyor ama saldırıları nafile. Onun arkasında ona umut bağlayan güçlerin çabaları nafile. Onların bu tutumları sadece şunu gösteriyor: Halklar karşısında, özgürlük ve demokrasi karşısında küresel gericilik, bölgesel gericilik, yerel işbirlikçilik ve ihanet içindedir. Saldırıda ne kadar ölçüsüz, vahşi, kuralsızlar onu görüyoruz. Rojava direniş gerçeği bu bakımdan bizi daha çok eğitiyor bilinçlendiriyor. Fakat bunlarla birlikte şunu da görüyoruz: Ne kadar oyun oynanırsa oynansın, ne kadar vahşi davranılırsa davranılsın, ne kadar saldırgan olunursa olunsun, gericilik saldırıda ne kadar birlik ve ittifak yaparsa yapsın, eğer bir halk gerçekleri doğru görür, özgür yaşamda ve bunun için direnişte kararlı davranır ise küçük de olsa, imkanı az da olsa, zayıflıklar içinde de bulunsa bu bilinç ve irade onu kesinlikle başarıya götürür, zafere götürür, sonuç almaya götürür. İşte Rojava direniş gerçeği bize bir de bunu gösteriyor. Halkların büyük kazanma, başarma gerçeğini Rojava pratiğinde bir kere daha net somut olarak görmüş bulunuyoruz. Bu anlamda Önder Apo'nun ve PKK'nin direniş ve kahramanlık gerçeğinin her türlü zayıflığı yenmede, aşmada büyük bir güç olduğu gibi her türlü gericiliği yenilgiye uğratmanın da büyük bir güç kaynağı olduğunu Rojava direnişinde iyice açığa çıkarmış durumdayız. Bu anlamda Rojava halkı, kadınları, gençleri, **YPG'nin ve YPJ'nin savaşçıları** gerçekten de tarihin özgürlük yürüyüşünü sağlayan kahramanlıklar yaratıyorlar. Kahramanlık destanları yazıyorlar. Bu inkar edilemez, görmezden gelinemez bir gerçekliktir.

> **Bugün Kürt kahramanlığı Önder Apo gerçeğiyle anılıyor. Mazlumlarla, Agitlerle, Zilanlarla, Beritanlarla ifade ediliyor. Mazlumlaşan, Agitleşen, Zilanlaşan bir halk gerçeği, gençlik gerçeği, kadın gerçeği net bir biçimde yaşanıyor.''**

Rojava Devrimi bütün halklar ve Ortadoğu halkları için, insanlık için, tüm ezilenler için bir çıkış yolu, ilham kaynağı, çözüm gerçeğidir. Onun için bütün insanlığın yönü Rojava direnişine dönük, bütün demokratik güçlerin desteği Rojava direnişinden yanadır. Kürdistan halkının, gençliğinin kalbi Rojava'da atıyor. Rojava direnişini zafere götürmek, bütün saldırganlığı Rojava'da yenilgiye uğratmak, Rojava'yı yalnız bırakmamak, oradaki direnişi bütün Kürdistan'a yayarak, gerekirse bütün Ortadoğu'ya yayarak her türlü gericiliğin yenildiği tarihi bir özgürlük devrimine dönüştürmek gerekmektedir. Zaten Rojava Devriminin gelişmesi ve yönü bu doğrultudadır.

Bağdat ve Hewlêr kaos içinde

Rojhilat, gerçekten de Kürdistan'ın da Ortadoğu'nun da kaderini belirleyecek özgürlükçü çıkışlara imza atacak, bunun koşullarına, potansiyeline, imkanına sahiptir. Fakat yerinde ve zamanında adımlar atmayı da başarmak gerekiyor. Diğer yandan **Başur**'daki durum da önemlidir. Gittikçe çelişkiler Güney'de kilitleniyor, düğümleniyor. Çatışmaya dönüşme potansiyeli ve ihtimali taşıyor. Şu an en karmaşık, en kaos içinde olan yerlerden birisi Bağdat ve Hewlêr'dir. **Bağdat ve Hewlêr** yönetimi arasındaki çelişkiler ve Güney Kürdistan'ın yaşadığı siyasi durum, çözümsüzlük durumu bunu gösteriyor. **KDP**'nin Rojava'da olduğu gibi Kürdistan'da yaşanan sorunlara çözüm bulmak bir yana parçalayıcı olması ve tarihinde olduğu gibi olumsuzluklara sürüklenmesi KDP açısından bir telaş yaratmaktadır. Başur'daki çözümsüzlüğü KDP'nin tarzında görmek gerekmektedir. 6 ayı geçmiş, seçim olmuş bir hükümet kuramıyorlar. Bir hükümet kuramayanlar diğer parçaların gerçekleştirdiği devrimi dağıtmaya, bozmaya çalışıyorlar. Kuzey'de PKK'ye alternatif yaratma işgüzarlığına girmiş. Rojhilat'ta diğer örgütleri bir araya getirerek PJAK'ı geriletme çabası içinde. Yani kendi işini bırakmış, yurtseverlik tutumundan uzak olarak bu tür işlerle uğraşıyor. Yaşadığı sıkışmayı kendi çizgisinde, yanlış politikasında göreceğine, devrimci mücadeleyi ve yaşanan devrimleri bunun sorumlusu görür gibi bir tutum içine giriyor.

KDP şunu göremiyor: Etkili olduğu dönemlerde özgürlük bilincinin, ruhunun, örgütlülüğünün, direnişinin yükselişi yoktu. Bu nedenle kendisinin çözümsüz ya da Kürt halkının ihtiyacına cevap vermeyen politikaları yeterince görülmüyor, anlaşılmıyordu. Rojava Devriminin her türlü saldırıya karşı kendisini savunması, **Bakur**'da özgürlükçü devrimci direnişin bütün ölümlere, saldırılara, NATO baskısına rağmen ayakta kalması gerçekleri açığa çıkartıyor. Hangi çizginin doğru olduğunu ve Kürte kazandırdığını ortaya koyuyor. Bunu doğru anlayacağına, AKP'ye sarılarak, Özgürlük Hareketi'ne saldırarak yanlış politikasında ısrar ediyor. AKP'nin bir geleceği yok ki AKP buna sarılarak bir gelecek sağlasın. Dolayısıyla yapılması gereken, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi yürüyüşünü dikkate almak, ona köstek olmak yerine, onunla ittifaka yönelerek kendine yeni yol açmak olmalıdır. KDP'yi sıkışık durumdan çıkaracak tek yol budur. Önder Apo, İmralı'dan bu kapıyı açık tutuyor. Önder Apo'nun KDP'yi bu çizgiye getirme çabası anlamlı ve tarihi önemde bir çabadır. KDP'nin yapması gereken, bu yaklaşıma karşı şu ve bu tutumla bu fırsatı ve bu çabayı anlamsız kılma olmamalıdır. Eğer böyle yaparsa kendi zarar görür. Tarih bu tür yanlış tutumları ve diretmeleri kendi tarzıyla aşar. 28. Ulusal Kahramanlık Günü'nde tüm bunları söylemek ve ortaya koymak gerekiyordu.

Tabii ki şehitlerimiz çizgisinde zaferi ancak örgütle yaratabiliriz. Örgütlü mücadele bunu kazanacak, örgüt olmazsa birey olarak hiçbir şey yapamayız. Bireyler sadece örgüt taşırırlar, örgüte öncülük ederler, örgütü ve halkı harekete geçirmede rol oynarlar. Böyle yapıldığında birey katkısı, etkinliği ön açıcı olur, rol oynar. Yoksa her şeyi birey yapmaz, başarı tek bireyle olmaz; örgüt ve halkla olur. Birey örgütlü halk mücadelesi içerisinde iyi katılırsa onun sağlam bir dişlisi olursa işte o büyük başarıya, zafer yürüyüşüne katılmış, yer almış, katkı sunmuş olur. Şunu bir kez daha tekrarlıyoruz: Görevin küçüğü büyüğü yok, iyisi kötüsü yoktur. Devrimcilik nerede ne yapmak gerekiyorsa onu yapmadır ve hepsi değerlidir, hepsi birleştiğinde bir bütün olur. Yoksa bir tarafı bırakalım, 'şu görev iyidir, bizi başarıya götürüyor, hepimiz oraya gidelim' demek yanlıştır. Böyle mücadele yürür mü, başarı elde edebilir miyiz? Edemeyiz, kesinlikle öyle başarı olmaz. O nedenle örgütlü mücadelenin başarı kazanacağına sonuna kadar inanacağız, örgüt iradesiyle irademizi bütünleştirmeyi bu esas üzerine ele alacağız. Kendimizden önce örgüt ne yapıyor, ne yapmalı, kararı ne olmalı, planı ne olmalı, mücadeleyi hangi hedef doğrultusunda yürütüyor, onlara bakmalıyız. Onlara baktığımız ölçüde de kendimizi daha iyi tanımlarız, daha iyi rol veririz, daha iyi gösteririz. Buradan da sonuç alırız. Yaklaşımlarımızı böyle ele almamız en doğrusu, en gerçekçi olanıdır. Onun dışında, onun gerisinde bir yaklaşım içinde olunmamalılar.

Tüm arkadaşlar yeni mücadele yılında 11. Kongremizin ön gördüğü zafer çizgisinde ve şehitlerimizin yol göstericiliğinde Apocu tarzda çalışmanın tüm hünerini gösterecekler,tarz, üslup, tempoda göstererek başarılı pratiğin sahibi olmalıdırlar. Önderlik çizgisinin ve içinde bulunduğumuz koşulların gereklerini eksiksiz uygulamalıdırlar. 28 Mart Ulusal Kahramanlık Günü'ne anlam vermek, kahramanlık çizgisinde mücadele etme ve başarma sözünün verilmesidir. Agit arkadaş için Önderlik, "***Sorun çözen, şirin, tatlı, bulunduğu her yerde mücadele eden, öncülük eden, cesur, fedakar insan***" dedi. Yoksa 'ben ne olacağım, ben ne edeceğim, ben ne oldum, ben ben ben...' diyen olmadı. Gerilla komutanlığını, gerilla öncülüğünü Agit çizgisi böyle yarattı. Bunu iyi anlayalım, iyi bilelim. Başka tür yaklaşımlar çizgiden sapmadır. O tür ruh halleri, duygular, düşünceler düzenin kiri-pasıdır. Sömürgecilik kokar. Bu tür yaklaşımların Kürt toplumsallığıyla, insan gerçeğiyle bir alakası yok; yüzde yüz sömürgeciliğe bağlıdır, kültürel soykırım rejimine bağlıdır. Düşmanı dillendirir, başkasını değil. Düşmanı kendi içinde yenemeyenin dışarıda yenmesi mümkün mü? Akıllı olmamız lazım. Mahsum Korkmaz nasıl Mahsum Korkmaz oldu, gerilla komutanı oldu, nasıl düşmanın korkulu rüyası haline geldi? Düşmanı kendi içinde yenmeyi başardığı için dolayısıyla Kürt toplumsallığını, özgür kişiliğini tepeden tırnağa eksiksiz edindiği için düşman karşısında da böyle kahramanca savaşan gerillacı bir komutan haline geldi. Dolayısıyla Agit çizgisinde yürümek bunu esas almayı gerektiriyor. Böyle bir günde ulusal kahramanlık sözü vermek, ant içmek daha farklı bir anlam ifade ediyor. Sorumluluk düzeyini, görev düzeyini daha da ağırlaştırıyor. Mutlak başarı çizgisinde yürümeyi, Agit komuta ve kadro çizgisinde, zafer çizgisinde yürümeyi gerektiriyor. Arkadaşların bu gerçeği görerek tamamen bu esaslar üzerinde hareket edeceklerine ve Agit çizgisinin, dolayısıyla Apocu çizginin her yerde ve her zaman başaran bir militanı olarak görev yürüteceklerine inanıyoruz.

Şehitler Partisi PKK

"ŞEHİTLER PKK'LİDİR,YAŞAYANLAR PKK'Lİ OLMAYA ÇALIŞANLARDIR..."

Şehitler partisi ne demektir? Şehitler partisinin mensubu, kadrosu, komutanı, sempatizanı olmak, şehitler izinde yürümek nasıl olur, neyle olur, insandan ne ister?

Çeşitli şekillerde yapılan parti tanımlamaları vardır. Şehitler hareketi olarak da tarih içinde yapılmış tanımlamalar ortaya çıkıyor. Özellikle eylemci hareketler mensuplarını cesaretli, fedekar kılabilmek, harekete geçirebilmek için şehitleri öne çıkarıyorlar. Kendilerini şehitler hareketi olarak tanımlıyorlar. İslamiyet'in böyle bir karakteri vardı. Oldukça fazla şehitler gerçeğine vurgu yapıyorlar. Hz. Muhammet'ten itibaren böyledir. Onunla eylem gücünü arttırıyor, mensuplarını harekete geçiriyor. Fakat öyle de olsa örgütlenmelerde yine de kendilerine göre pratik ölçüler koyuyorlar. O bir harekete geçirme etkeni oluyor. Bir parti olarak kendini PKK'nin tanımladığı gibi bir şehitler partisi tanımlaması yoktur. Bu bir parti tanımlamasında ilk oluyor. Diğer partiler ve hareketlerde de şehitleri örnek ve ölçü yapmak, kadro ve mensuplarının önüne o ölçüleri koyuyor. Örneğin Sovyet Rusya pratiğinde böyledir. Rus devrimcileri de şehitleri öncü yapıyorlar. Ama parti tartışılırken parti ölçüleri ne olacak, üyeliği nasıl oluşacak partinin, tartışmaları farklı bir mecrada seyrediyor. Böyle bir ölçü koymuyorlar.

Parti üyelik ölçüsü olarak koydukları ölçü üç maddede özetleniyor: 1- Parti programını ve tüzüğünü kabul edecek, 2- Partiyi maddi olarak destekleyecek, aidat verecek yani. Demek ki aidat verebilmesi için kendi maddi gücü olacak. Kendine göre kazanmak için çalışma imkanı olacak. 3- Herhangi bir parti örgütünde günlük düzenli pratik faaliyete, taktik uygulamaya katılacak. Bu, üyelik kıstası olarak ele alınıyor. PKK kurulurken de kuruluş kongresindeki tüzüğünde üyelik tanımlaması bu üç maddeden oluşuyordu. Aslında bütün sosyalist partilerin tüzüğü böyleydi. Ekim Devrimini esas alan bütün partilerin üyelik tanımı öyleydi. PKK de oradan çıkış yaptığı için tanım olarak onu esas almıştı. Tüzüğüne öyle konmuştu ama kongre yaparken de o tüzüğü onaylayan üyelerin durumu o tanımlamaya uygun değildi, o ölçüleri yansıtmıyordu. Bazı bakımlardan ileri, bazı bakımlardan geriydi.

Elbette program ve tüzüğü benimsemek gerekliydi. Aidatı nereden ödeyecekti, çalışma durumu yoktu. Öyle kendine çalışma düzeni yoktu, hali hazırda PKK'yi var eden profesyonel kadroları öyleydi. Değişik halk kesimleri içinden sempatizanları aidat verebiliyorlardı. Ama PKK'yi var eden kadrolar aidat değil parti kolektivizminden besleniyorlardı, kendilerine ait bireysel bir varlıkları yoktu. Üçüncüsü de herhangi bir parti örgütünde günlük olarak düzenli faaliyete katılma değil, 24 saat katılıyorlardı, başka faaliyetleri yoktu. Başka işle uğraşamıyorlardı, başka işleri varsa bırakıyorlardı. PKK'nin profesyonel kadrosu olmaya girdin mi, diğer çalışmaları bırakıyordun. Parti kurulduğu zaman ölçüler o düzeye gelmişti. Ondan önceki süreçte karmaşıktı, netlik yoktu; kim nasıl kadro olacak, partiyi, mücadeleyi nasıl yürüteceği belli değildi. Çeşitli işlerle uğraşanlar vardı; öğrenciler vardı, memurlar vardı, öğretmenler vardı, çalışıyorlardı da bu durum tam netleşmiş değildi.

KÜRDİSTAN'DA KLASİK PARTİCİLİKLE MÜCADELE YÜRÜTMEK MÜMKÜN DEĞİLDİ

Kuruluş kongresinde tüzük kabul edilirken, tüzüğe parti tanımı belirttiğim gibi yazıldı ama fiiliyattaki durum farklıydı. Önderlik kongre bitince, "o zaman babanızdan para alır, aidatları ödersiniz" dedi. Kimsenin aidat verecek durumu yoktu. Garip olan, onu kabul ediyordu ama fiiliyat öyle değildi. O kadar yaratıcılık yoktu, anlayan da yoktu, çok fazla fark edilmediği için kabul edilen tüzükte yazılanla fiiliyattaki fark görülemediği için Önderlik uyarı yapmak üzere onu söyledi. O bir tür eleştiri, uyarıydı. Halbuki somut gerçeklik ile reel sosyalizm pratiği, oradan alınıp kağıda yazılan uygun değildi. Fiili olarak PKK'deki durum bir aşamaydı. Şu ortaya çıkmıştı: Git kendi işinde çalış, günde bir iki saat de partiye çalış, ondan sonra ayda şu kadar para da aidat ver, tamam ol üye! O tarz bir partililikle Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesi yürütmek mümkün değildi. Koşullar ona uygun değildi, düşman ona izin vermezdi. O tarzla bir gün dayanılamaz, mücadele geliştirilemezdi. Dolaysıyla fiiliyatta PKK onu aşmıştı, aidat sorununu da aşmış, 24 saat profesyonel çalışmayı, parti örgütlerinde faaliyet yürütmeyi esas alan bir çizgiye gelmişti. Daha sonra bu da yetmedi. 24 saat bir parti örgütünde çalışıyor olsa da; doğru mu çalışıyor, yanlış mı çalışıyor, başarılı mı çalışıyor, başarısız mı çalışıyor, gibi sorular gündeme geldi.

Dahası provokasyonlar gündeme geldi. Yani partiye gir, ad yap, yönetime gir, kariyer yap, gerekirse kimlik bile alabilirsin, ondan sonra kirişi kır kaç! O zaman kaçınca, gittiğin yerde kimliğim var diye ayrı bir PKK kurabilirsin. Partiyi bölme tehlikesi ortaya çıktı. Başarmış mı, başarmamış mı, ne diyeceğiz, nasıl pratiği tanımlayacağımız sorunu ortaya çıktı, bir de kaçışı, ihaneti nasıl tanımlayacağız, partinin bölünmesini nasıl önleyeceğiz? Birileri partiye sızar, kendini bir yere kadar getirir, sonra çekip gider ve "Ben de PKK'liyim" derse, diğeri "Ben de PKK'liyim," derse sonuç ne olur; PKK paramparça olur. Öyle bir potansiyel tehlike vardı. Özellikle 1983, 84, 85'lerde Kürdistan ortamı böyle bir tehlikeyi kaldırmayan durumdaydı.

'ŞEHİTLER GERÇEKLEŞMİŞ ÜYEDİR'

3. Kongrede Önderlik o konuda tanımlamalar yaptı. Parti üyesi kimdir? Üye olmanın ölçüleri nelerdir? Parti merkezi nasıl olunur? Merkez üye olmak ne tür görev ve sorumluluk yükler? Bunları yeni biçimde tanımladı. Yetersiz, uyduruk, ihanetçi yaklaşımlar karşısında doğru üye ve merkez olmak ne anlama geliyor, PKK'de bunların nasıl tanımlanacağına açıklık getirdi. Bu tür tehlikeleri önlemek, doğru bir ölçü koymak için de yeni bir tanım geliştirdi; "***PKK şehitler partisidir; Şehitler gerçekleşmiş üyedir***" dedi. Onun dışındaki kadrolar PKK'li olmaya, üye olmaya çalışan adaylardır. Onun için bürokratik yapılar gibi kimlik verip ortalığa salamayız. Böylece bir mesafe daha aldı, daha ileri 'şehitler partisi' diye gitti. O zamana kadar sol-sosyalist hareketler de İslam devriminde olduğu gibi PKK şehitleri örnek gösteriyor, öne çıkarıyor, sembol yapıyordu, fakat partinin tüzüğünü ilgilendirecek gerçek tanımlama 3. Kongreyle gelişti. Daha sonra 1. Zindan Konferansı sırasında zindandan çıkan bazı kişiler bu konuda dayatıcı oldular. "Kim parti üyesidir, kim değildir netleşsin. Parti üyelerine kimlikleri verilsin. Parti kimliğiyle gezsinler. Bütün partiler de öyle oluyor" dendi. Önderlik o zaman daha da somutlaştırdı, "***Şehitler PKK'lidir***" dedi. "***Yaşayanlar PKK'li olmaya çalışanlardır***" dedi. Gerçekleşme ölçüsü olarak şehitleri koydu. Yani bir kişi yaşamının sonuna kadar parti davasında yürüyebildiği zaman parti üyesi olabilir. Yarı yolda bırakıp, ihanet etmelere, onların da kendini PKK'li saymasına karşı PKK'yi tedbir altına aldı. PKK'nin üyelik ölçülerini yükseltti, en zirveye çıkarttı.

Niye böyle yaptı, bu çok soyut bir tanımlama değil mi? Doğru, çok soyut, zor bir tanımlama ama bunun dışındaki bir yaklaşımla Kürdistan'da işler yürümüyordu, parti olunamıyordu, parti tutmuyordu. Tasfiyecilik çok güçlü, yıkıcılık-bozgunculuk çok güçlüydü. Partiyi ayakta tutmak, birlik içinde tutmak bir de eylem çizgisinde tutmak, taktik çizgi altında tutmak çok zordu. Taktik çizgiyi şehitlerin durumu temsil ediyordu. Dolayısıyla her gün iki saat partiye çalışmanın üye olmanın koşulu değil, son nefesine kadar yaşamını vermeyi üyelik koşulu saydı. Bu kadar ölçüsünü yükseltti. Bu üyelik çıtasının ölçüsünün ne kadar yüksek olduğunu gösterdi. Bu yeni bir durumdu. Böylece PKK taktik hattını en üst düzeye çıkarmış oldu. Eylem çizgisinde yarım yamalak yürüme, yarı yolda bırakma PKK'de mümkün değildi, Önderlik onu ortadan kaldırdı. Hem ihaneti hem başarısızlığı mahkum etmek istedi.

PKK, ŞEHİT ÖLÇÜSÜYLE GERÇEĞİNİ İHANET VE BAŞARISIZLIKTAN KORUDU

PKK'de ölçü bu, durum bu. Bu yeni bir tanımlama, yeni bir parti ölçüsü. Dünyada bu tarzda tanımlanan benzer bir parti yoktur. İster beğenelim, ister beğenmeyelim, kabul edelim yada etmeyelim ölçü budur. Tasfiyecilik de en çok buraya saldırdı, özellikle 2002-2004 tasfiyeciliğinin en çok saldırdığı bir nokta da burasıydı. Ne diyorlardı: "*Yaşarken kendimize hiç PKK'li diyemeyecek miyiz!*" Aslında herkes kendine PKK'li diyebiliyor, toplumda kadrolara PKK'li diyor, öyle bir sorun yok. Söylemek istedikleri, "*PKK'nin imkanlarından yaşarken hiç faydalanamayacak mıyız? Ölünce mi partili olacağız, parti bizi övecek. Biraz da yaşarken övsün. Parti imkanlarından üye olduk diye yararlanalım. Biraz biz çalıştıysak, biraz da parti bizi ayrıcalıklı kılsın, yaşatsın.*" İstenen buydu. Böyle olursa tabi ki Önderliğin tanımladığı şehitler partisi çizgisinde yürümek tasfiye olacak, fesh olacaktı. Ölçü alta düşecek, ondan sonra herkes kendine göre "PKK'liyim" diyebilecek, her tarafa gidebilen kendini PKK olarak ilan edebilecekti. Ben PKK'yim, sen PKK'sin! Diğer örgütler bölünüyorlar ya, bakın diğer örgütler ne kadar çok bölünmüşlerdir. PKK mirasına sahip çıkmak isteyeceklerdi o zaman, diğer örgütler çıkıyor. Kırk parçaya bölünüyor, bakıyorsun aynı ölçüleri alıyor, aynı şeyleri söyleyebiliyorlar. PKK de o hale gelseydi, o tür bölünmeler kolaylaşacaktı. Fakat yine bölünme olmuyor mu, ihanet olmuyor mu, oluyor. İhanet edenler ayrıldılar parti kuruyorlar. Kurdular ama kendilerini PKK'den kaçtıktan sonra başlatıyorlar. Öncesine sahip çıkamıyorlar, çıkamazlar! Hangi hain PKK pratiğine sahip çıkabilir, çıkamaz, çıkamadılar da. Dikkat edelim, kaçtıkları günle kendilerini başlatırlar. Nitekim ihanet öyle başlattı, tasfiyeciler hep öyle başlattı. PKK kendi gerçeğini ihanetten, başarısızlıktan korumuş oluyor. Bu tanımlama önemli, bunu anlamak da önemli, tasfiyeciliğin buraya saldırmasının anlamını da bilmek önemli. Tasfiyeciliğin etkisiyle biz bu konularda muğlaklık yaşadık.

2004, 2005, 2006 ve hala da etkileri var. Parti üzerine kimse çok konuşmuyor, arkadaşlar dinlemeyi yeğliyorlar. Parti anlayışları nedir, ölçüleri nedir, gerçekten doğru parti olarak neyi kabul ediyorlar, çok belli değil. Aslında bu konuda kendimizi kandırmaya gerek yok. Pratik ortadadır. Bilmezlikten değil, anlamazlıktan değil ama tartışma yapan yok. Çünkü farklı anlayışlar var, kendine görelikler var, en çok da bu konuda var. Nitekim 2005'teki yeniden inşa kongresini hatırlayalım. O kongrede tartışılan, gündeme getirilen; "*kaçanın hakkı ne olacak, PKK'den nasıl ayrılınacak, isteyen istediği gibi ayrılsın gitsin kendine PKK'li desin, onun da hakkıdır. Katılıyorsa ayrılabilir de, demokrasi bunu gerektiriyor*" yaklaşımları oldu. Böyle uyduruk bir demokrasi anlayışını tasfiyecilik içimize soktu. Neredeyse PKK'nin yeniden inşası tasfiyecilerin haklarını koruma üzerinden kurulacaktı. Uzun tartışmalar sonucunda, çok zayıf bir biçimde o tür görüşler biraz aşıldı. Şehitler partisi tanımlaması çok ağır, hayatta gerçekliği olmayan, demokratik olmayan anlayış olarak görülüyordu. Hiç öyle bir tanıma yaklaşılmadı bile. Şimdi de ne kadar söyleniyor bilemiyorum. Zaten önemli bir sorunumuz buradadır. Önderliğin tanımladığı bazı hususlar var. Ne kadar inanılıyor ne kadar benimseniyor, belli değil. Sessizce gidiliyor, fırsat oldu mu, birileri tersine öncülük etti mi peşine hemen takılma oluyor. Önderlik müdahale ederse, "vay öyle değilmiş, olmadı" deniliyor. Zaten savrulan savruluyor, savrulmayan devam ediyor. Böyle olmaz, bu konuda netleşmek gerekiyor.

Böyle bir parti olur mu, olmaz mı? Şehitler partisi diye bir parti olur mu, olmaz mı? PKK'nin şehitler partisi olması gerçeğine sonuna kadar sahip çıkacak mıyız, çıkmayacak mıyız?

Yarın Avrupa, ABD ya da şu bu bize dayatırsa, "Bu anti demokratiktir, despotluktur, şehitler olur mu, yaşayan olacak" diye, o zaman değiştirecek miyiz, değiştirmeyecek miyiz? Burada netleşmek gerekiyor. İşi doğru anlama ve doğru yürütmemiz buna göre olur. Katılımda bu çok önemli. Gerçekten de parti davasına kendimizi sonuna kadar verme temelinde mi katılıyoruz, yoksa "biraz katılalım gelişmelere göre davranırız" mı diyoruz. Biraz versek biraz da almaya çalışırız diye, çok ihtiyatlı, kendi çıkarlarını gözeten bir durumda mıyız? Şehitler partisine katılmak birincisini ifade ediyor, onu reddetmek ikinci durumda olmayı ifade ediyor. Arada fark var, bu konuda netlik olmalı, net tanımlayabilmeliyiz. Hala tüzüğümüzde bile orası tam net değildir, üyelik kavramı tartışmalı bir kavramdır. Fakat mücadele yeniden gelişti, savunmalar çıktı, Önderlik 'Bir Halkı Savunmak'la ölçüleri yeniden koydu, eski PKK ölçülerini değişen yönleriyle netleştirdi. Onun için kimse ses çıkarmaz hale geldi. Çünkü ses çıkarmaya kalkılsa Önderlikle karşı karşıya gelinmiş olacak, o zaman aşılacak. Onun için susuluyor.

Bu konuda görüşümüz nedir? Neyi benimsiyoruz? Neye demokrasi diyoruz, neye demokrasi değil diyoruz? Şehitlerin partisi olmak mı demokrasidir, yoksa ihanete hak tanıma mı demokrasidir? Burada netleşelim. Bizim partiye nasıl katıldığımızı buradaki netleşme önemli ölçüde belirler. Ama burada yeterince netlik yoktur. Evet, şehitlere sahip çıkma var, bizi izlerinden yürütüyor ama nasıl yürüyoruz, gerçekten çizgilerinde mi yürüyoruz, yoksa yuvarlanıp, sürükleniyor muyuz, orası belli değil. Gerçekten şehitleri doğru anlayan, amaçlarını başarmak üzere kendini şehitler çizgisinde parti davasına veren bir konumda mıyız, yoksa "eski Kürt geleneği, şehidine sahip çıkmak lazım, izinden gitmek gerekli, silahını kanını yerinde bırakmamak lazım" ölçüleriyle mi katılıyor ve yürüyoruz. Bence bunlar net olsun. Biraz Önderlik gerçekliğinden, anlayışından pratikte uzaklıklar var.

ŞEHİTLER BİZİ YÜRÜTEN BİR ORDU

Şehitler partisi ne demektir? Şehitler partisinin mensubu, kadrosu, komutanı, sempatizanı olmak, şehitler izinde yürümek nasıl olur, neyle olur, insandan ne ister?

Mesela böyle olmak insandan ne ister? Ne kadar fedekarlık, ne kadar cesaret, nasıl yaklaşım, ne tür sonuçlar almayı ister, bunun başarıyla bağı ne, bunun fedailikle bağı nedir? Partiye katılmayı böyle tanımlıyor muyuz, böyle anlıyor muyuz? Partiye bu biçimde katılıyor muyuz, katılmıyor muyuz? Karar vermiş miyiz, vermemiş miyiz? Bence netleşelim. Gerçekten şehitler bizi yürüten bir ordu, bir öncü mü, yoksa manevi olarak öyle söylüyor ve kendi bildiğimizle mi yürüyoruz? Pratiğe baktığımızda çoğunlukla kendi bildiğinde ısrar var. Kendi bildiğinde bu kadar ısrar etmek, kendini bu kadar esas almak, partinin yerine kendini koymak oluyor. Bu, kendini Önderlik ve şehitlerin yerine koymak anlamına gelir. Yanlış görüyorsak düzeltelim, hiç tartışma gündemine bile getirmeyelim. Ama öyle değilse, varsa açıkça söyleyip düzeltelim, niye saklıyoruz ki? Öylesi ikiyüzlülük olmuyor mu? Bu konuda açık olalım, parti içinde aleniyet çok önemli. Parti eleştiri-özeleştiriyi, doğruyu aleniyetle, açıklıkla geliştirebilir. Parti aleniyetini önemsemek lazım, açıklığa karşı çıkmamak lazım. Parti içinde gizli hiçbir şey olmamalı, ayıp, yasak hiçbir şey olmamalı. Ne düşünülüyor, ne yapılıyorsa her şey açık olmalı, bilinmeli.

Bizi yok etmek isteyen bir düşman var, saldırıyor. O kadar kendimizi açık ortaya koymamız bütün zayıflıklarımızı da ortaya koymayı getiriyor. Düşmandır, alıyor zayıflığımızdan yararlanarak bizi vurmak istiyor. Sadece düşmana karşı savunma gereği bazı şeyleri gizli tutuyoruz, tutmak gerekiyor da. Yoksa düşman vurur bizi. Öyle olmasa yüzde yüz aleniyet olmalıdır. Kim nedir, ne iş yapıyor, duruşu nedir, başarısı nedir, yaşamı nasıldır, ilişkileri nasıldır; hiç ayıp, gizli, saklı olmadan her şeyi ortaya koyacağız, herkes bilecek; yazacağız, yayınlayacağız. Bol bol okunsun, bunda hiçbir sakınca yok. Ne kadar aleniyet olursa, kadrolaşma, şehitler ve Önderlik çizgisini doğru tutturma, orda yürüme, onu sağlayan bir örgüt atmosferini oluşturma o kadar güçlü olur. Bu da tabii ki partileşmeyi getirir, herkesi partileşmeye sevk eder.

Ve fotoğrafladığım an, onlar hep aynı yaşta...

Halil Uysal

Şehit Halil Uysal ve Hüseyin Akdoğan-Armanc

İçimdeki aceleci çocuk neden bir an olsun durmuyorsun… Nereye götürüp bırakacaksın, hangi uçurumdan fırlatıp atacaksın beni… Bırak da bir soluk alayım, paramparça olmadan önce doyasıya içeyim şu çeşmenin suyundan. Bırak da kana kana güleyim, ağlayayım…

Bu dördüncü kız kardeştir peşinden koştuğum, ruhum dayansa da, bedenim yetmeyecektir bu dört ömre. Hayatlarının en güzel yıllarını yaşayan bu dört güzel kıza kalbim bir kez daha kapılmaya, gözlerim bir kez daha vurulduklarını görmeye güç getirmeyecektir. Bu kız kardeşlere üç kez cesaret ile baktım ve bunu neden yaptığımın çok iyi farkındaydım. Şimdi, dördüncü kez aynı cesaret ile bakabilecek miyim, bunu ben de bilmiyorum.

'Arkadaşların hepsi gitti, haydi biz de gidelim' sözleriyle sıyrıldım düşüncelerimden. Ferman gencecik duruşuyla başımda dikilmiş gülümsüyor. Şimdi nereden bilecek aklımdan neler geçtiğini, kanîreşê isimli bu çeşmenin başında neden beklediğimi… Sessizce yüzüne bakıyorum.

Yoruldun değil mi… diye soruyor onaltı yaşındaki bedenine güvenerek, kanîreşênin kayalarında, yosunlarında nelerin saklı olduğunu bilmeden. Bir an önce gidelim, hava kararırsa yolu bulamayız… Yol konusunda tereddütlü olduğunu hissediyorum. Ne de olsa kılavuz olarak kalmış yanımda ama bu yolları benim ne kadar iyi bildiğimi bilmiyor Ferman…

Ama ben kanîreşêde biraz daha oturmak, bu buz gibi suyun içinde akan ve bir tek benim görebildiğim, karanlık gecelerde buradan su içmiş, bu çeşmenin başında doyasıya gülmüş ve geçtikten sonra bir daha dönmemiş, bir daha bu çeşmeye uğramamış, kahkahalarını burada bırakmış ama bir kez olsun onları anlatacak sözleri bulamadığım neşe ve heyecan dolu yüzleri bir kez daha hissetmek istiyorum.

İlk Binevş'i tanıdım…

Uzun, ince, fidan gibi bir kızdı. Ve en büyük ablaydı. Bamernê eylemine gelirken bu çeşmeye birlikte uğradık. Taşıdığı o ağır silahın altında kan ter içinde kalmıştı ama kana kana su içtiğimiz o çeşmede eşsiz gülüşünü nakşetti kalbime… Bir fotoğrafını çektim o zaman ve milyonluk gülüş ismini verdim. Bir zarfa koydum her ikisini bir kuryeye teslim ettim. Uzaklarda bir yerlere, kaybolmayacak o mekana, Kürt halkının yüreğine taşısın istedim. Ve o kuryenin vurulduğunu, milyonluk gülüşün hiçbir yere ulaşmadığını çok sonraları öğrendim…

Yolda ayvalar da var. Bu Metina da bir tek ayva ağacı var. Onun yerini de bir tek ben biliyorum, şimdi gidersek ona da uğrarız., ne dersin… Beni kandırıp götürmeye kararlı ama ayva mevsiminin henüz gelmediğini bilmiyor. Gün batmadan noktaya ulaşmayı planladığını iyi biliyorum. Beni bir an önce bu çeşmenin başından kaldırmak istiyor ama zorlayamıyor da… Bir de karanlıkta yolu kaybedip usta kılavuzluğuna helâl getirmek de var işin içinde…

Onlarla hep aynı yaşta karşılaştım. Ve fotoğrafladığım an, onlar hep aynı yaşta, o kayalar, bu akan soğuk su, bu yemyeşil yosunlar hep aynı yerde kaldılar. Kanîreşênin serin suyunda gülüşlerini dinlemeye her gelişimde sanırım bir tek ben değiştim…

Şimdi dördüncü kız kardeşin de bazı günler buraya geldiğini ve kanîreşê'nin kara sularından içtiğini öğrendim. Buradayım, o gülüşlerini yakaladığım üç kız kadeşin su içtiği çeşmenin başındayım. Dördüncü kız kardeşin de buraya geleceğini söylüyorlar. Bu defa nedenini bilmeden bekliyorum…

'Fotoğraf makineni unuttun mu?' diye soruyor bu defa Ferman. Bu akşam ondan bana rahat yok. Bırakmıyor şurada gönlümce hüzünleneyim.Daha kendisi hüzünle tanışmamış ki… Nereden bilsin bu defa fotoğraf makinemi isteyerek getirmediğimi, bilerek yanıma almadığımı. Bu sefer fotoğraflamak için geldiğimi ve belki de ilk defa kendimi unutmadığımı…

Ben o kız kardeşleri hiçbir zaman aynı kadraja sığdıramadım. O kadar dağılmışlardı ki bu coğrafya ve bu zamana, hep sadece birisiyle ve farklı zamanlarda karşılaştım. Aynı zamanda ve aynı mekanda bir kez olsun yakalayamadım onları… Fotoğraflarım hep tek tek çekildi ve belki ilk defa bu yazıda bir araya gelecekler…

Ferman da bir açıklamayı hak ediyor, biliyorum. Geç kalıyoruz, yola çıkacağımıza oturmuş bu çeşmenin sularına bakıyoruz. Su içtik, tamam. Biraz da dinlendik, o da tamam… Daha ne bekliyoruz. Ona anlatayım diyorum. Ama bu gencecik yüzüne, yüzündeki sevimli kıvrımlara sonbahar yakışmıyor… Hüzün bana kalsın bu akşam…

Sonra Sakine'yi tanıdım.

Bu ailenin üçüncü kızıydı. Ufacık bir kızdı. Ve şu an yanı başımda oturan Ferman kadar boyu vardı ancak. Bundan tam on yıl önce bir akşamüstü hareketli taburun sevinç ile gülen çocuklarını kameram ile kaydediyordum. Kadraj içinde gün batımının kızıllığında gerillaların yüzlerini almaya çalışırken, çerçevenin sol köşesine yakın bir yerde tertemiz bir yüzün bana baktığını fark ettim. Bütün tabur geçerken o durmuş gün batımındaki kameramanı seyrediyordu. Bütün tabur geçip gittikten sonra o da geçip gitti. O benim hayatımda gördüğüm en saf yüzdü…

Onun vurulduğuna hiçbir zaman inanmadım. Boy aynasına gizlenmiş hayalini hep içimde taşıdım. Ne onun için yazdığım yazılar ne de yaptığım filmler hissettiklerimi dile getirmeye yetmedi.

Ferman bu sefer flütünü çıkardı ve az öteye oturdu. İşte bunu beklemiyordum. Anlaşılan umudu kesti benden. Artık güneş de son ışınlarını gönderiyor. Flütünü okuldan getirmiş. Geçen yıl istanbul'dan ayrılıp dağa gelirken yanına aldığı tek şey buymuş. Flütü bana işaret edip zerdayı çalmaya başlıyor yanı başımda. Şimdi kanîreşênin sularından geçen yüzleri nasıl da tamamlıyor bu ezgi…

> **Yolda ayvalar da var. Bu Metina da bir tek ayva ağacı var. Onun yerini de bir tek ben biliyorum, şimdi gidersek ona da uğrarız.**

Sonra Deniz'i tanıdım…

Faraşîn yaylalarının o deniz yeşilinin orta yerinde buldum onu. O ortanca kızdı ve Botan'ın asi gerillalarının en güzellerindendi. Hep Binevş ve Sakine'den dinlemiştim onu. Ama bir gün gidip bulacağımı ve Faraîn yaylalarında bir fotoğrafını çekeceğimi hiçbir zaman düşünmemiştim. Kürt gerillalarının İmralı adasındaki o büyük insanın çağrısına uyup Güney'e çekildikleri o günlerde birlikte yolculuk yaptık.

O fırtınanın içinde yürüdüğümüz günlerde hep neşesine tanık oldum. Binevş'i ve Sakine'yi bu defa da ondan duydum. Çocukluk anılarını bir kez olsun bölmeden, bir kez olsun onların vurulduğunu söylemeden ondan dinledim. Güneye doğru heyecanla yürürken yıllar sonra onlarla nasıl kucaklaşacağını, nasıl sarılıp birlikte yatacaklarını bir bir anlattı durdu. Ama ben o anı hiçbir zaman fotoğraflayamayacağımı çok iyi biliyordum. Sadece sustum ve dinledim.

Ferman bildiği üç şarkıyı arka arkaya çaldı. Sonunda flütünü cebine koydu ve gözlüklerini çıkardı ve temizledi. Karşımızdaki karakolların ışıklarını gösterip biraz da korkutmaya çalıştı. Şurada bir yıllık bir savaş tecrübesi vardı ve benim gibi bir aceminin duygusallığı yüzünden başı derde girezdi.

Artık iyice sabırsızlandığını anlıyordum. Sonunda dayanamadı ve "ne arıyorsun yahu" dedi…

Binevş'i… diye karşılık verdim. Beklemiyordu. Biraz düşündü, sonra buldu. Tanıyordu…

Binevş kız kardeşlerin dördüncüsü ve en ufağıydı. Onun ablalarının ardından geldiğini çok sonraları öğrenmiştim. Bu gün buraya, bu siyah çeşmeye, kanîreşêye gelişimin de tek nedeni oydu. Onu görmek için geldim buraya ve ilk görüşte tanıyacağımı da adım gibi biliyorum. Bu defa ablalarını gördüğüm o ilk anda yaptığım gibi onu fotoğraflamak için acele etmeyeceğim.

Ferman ile yürümeye başladığımızda artık tamamen karanlık olmuştu. Bu akşam ay ışığı da geç çıkacaktı. Kap karanlık gecenin içinde Ferman yine de çantamı taşımayı teklif etti. Hiç çantamı ona verir miyim. Zorladıysa da alamadı. Sırtladıklarımın ne kadar ağır olduğunu bilmiyordu. Kılavuzum öne koyuldu ama bütün patikaları birbirine karıştırdı. Birkaç yola girdik. Biraz kaybolmasına izin verdim. Ne de olsa ben yeni o eski bir gerillaydı. Yolları iyice karıştırdı, artık neşesi de kaybolmuştu…

Sonunda ben öne geçtim. Bu karanlık gecenin içindeki bütün patikaları avucumun içinden geçer gibi geçtim. Onu çok iyi tanıdığım Metina dağındaki o tek ayva ağacına götürdüm… Ayvalar henüz olmamıştı ama kendimize birer tane kopardık. Ferman'ın neşesi yeniden yerine geldi…

O zaman ona her şeyi anlatıp, yıllar önce buraya geldiğimizde Adnan arkadaşın belki de bu tek ayva ağacından esinlenip yazdığı ve benim hiçbir zaman unutmadığım şiirini okudum…

Farzet ki, ben bir ayva satıcısıyım…

Güz bitti, ben gittim…